

Sisältö

I Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

DIREKTIIVIT

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2101, annettu 24 päivänä marraskuuta 2021, direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta ⁽¹⁾ 1

II Muut kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

- ★ Neuvoston päätös (EU) 2021/2102, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välisen yhteistä ilmailualueutta koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta 15
- ★ Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välinen – Sopimus yhteisestä ilmailualueesta 17

ASETUKSET

- ★ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/2103, annettu 19 päivänä elokuuta 2021, verkkoportaalien toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/818 49 artiklan 6 kohdan mukaisesti 65
- ★ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/2104, annettu 19 päivänä elokuuta 2021, verkkoportaalien toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/817 49 artiklan 6 kohdan mukaisesti 72

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

★ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/2105, annettu 28 päivänä syyskuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 täydentämisestä määrittelemällä menetelmä sosiaalimenojen raportointia varten	79
★ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/2106, annettu 28 päivänä syyskuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 täydentämisestä vahvistamalla yhteiset indikaattorit ja elpymisen ja palautumisen tulostaulun yksityiskohtaiset osat	83
★ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/2107, annettu 26 päivänä marraskuuta 2021, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/404 liitteiden V ja XIV muuttamisesta siltä osin kuin on kyse Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevista kohdista niiden kolmansien maiden luetteloissa, joista siipikarjan, siipikarjan sukusolujen ja alkioiden sekä siipikarjasta ja riistalinnuista saatavan tuoreen lihan lähetysten saapuminen unioniin on sallittua ⁽¹⁾	92
★ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/2108, annettu 29 päivänä marraskuuta 2021, tiettyihin ISIL- (Daesh-) ja al-Qaida-järjestöjä lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 881/2002 muuttamisesta 323. kerran	97
★ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/2109, annettu 30 päivänä marraskuuta 2021, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/704 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse biosidivalmisteperheelle ”INSECTICIDES FOR HOME USE” myönnettyyn unionin lupaan tehtävistä hallinnollisista muutoksista ⁽¹⁾	99
★ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/2110, annettu 30 päivänä marraskuuta 2021, afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteen I muuttamisesta ⁽¹⁾	108

PÄÄTÖKSET

★ Neuvoston päätös (EU) 2021/2111, annettu 25 päivänä marraskuuta 2021, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen mukaisesti Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kalastusryhmän perustamiseen ja sen työjärjestyksen hyväksymiseen	146
★ Neuvoston päätös (EU) 2021/2112, annettu 25 päivänä marraskuuta 2021, alueiden komitean yhden varajäsenen, jota Saksan liittotasavalta on ehdottanut, nimeämisestä	151
★ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/2113, annettu 30 päivänä marraskuuta 2021, El Salvadorin tasavallan antamien koronatodistusten ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annettujen todistusten vastaavuuden vahvistamisesta vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden käyttämisen helpottamiseksi unionissa ⁽¹⁾	152

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

- ★ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 1 kohdan P alakohdalla perustetun erityiskomitean päätös N:o 1/2021, annettu 29 päivänä lokakuuta 2021, sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan liitteiden muuttamisesta [2021/2114] 155
-

Oikaisuja

- ★ Oikaisu poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätökseen (YUTP) 2021/2059, annettu 23 päivänä marraskuuta 2021, Välimerellä toteutettavaa Euroopan unionin sotilasoperaatiota (EUNAVFOR MED IRINI) koskevan luvan vahvistamisesta uudelleen (EUNAVFOR MED IRINI/5/2021) (EUVL L 422, 26.11.2021)..... 192

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

DIREKTIIVIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2021/2101,

annettu 24 päivänä marraskuuta 2021,

direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 50 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Avoimuus on sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta olennaisen tärkeää. Komissio määrittä 27 päivänä lokakuuta 2015 antamassaan tiedonannossa "Komission työohjelma 2016: Uudet haasteet – uudet keinot" ja 16 päivänä joulukuuta 2014 antamassaan tiedonannossa "Komission työohjelma 2015 – Uusi alkua" ensisijaiseksi tavoitteeksi vastata tasapuolisuutta ja avoimuutta koskeviin unionin kansalaisten vaatimuksiin ja sen, että unioni toimii maailmanlaajuisena esikuvana. On olennaisen tärkeää, että suuremman avoimuuden saavuttamista koskevissa pyrkimyksissä huomioidaan kilpailevien toimijoiden välinen vastavuoroisuus.
- (2) Euroopan parlamentti korosti 26 päivänä maaliskuuta 2019 antamassaan päätöslauselmassa ⁽³⁾, että tarvitaan kunnianhimoista julkista maakohtaista raportointia välineenä lisätä yritysten avoimuutta ja parantaa julkista valvontaa. Yritysten tuloveron kiertämisen torjumista koskevan neuvoston aloittaman työn rinnalla on tarpeen lisätä unionissa toimivien monikansallisten yritysten maksamia yritysten tuloveroja koskevaa julkista valvontaa, jotta voidaan edistää entisestään yritysten avoimuutta ja vastuullisuutta ja sitä kautta myös yhteiskuntiemme hyvinvointia. Tällaisen valvonnan edellyttäminen on tarpeen myös, jotta voidaan parantaa tietoon perustuvaa julkista keskustelua erityisesti tiettyjen unionissa toimivien monikansallisten yritysten verosäännösten noudattamisesta ja verosäännösten noudattamisen vaikutuksesta reaalityöelämään. Yhtiöverotuksen avoimuutta

⁽¹⁾ EUVL C 487, 28.12.2016, s. 62.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 27. maaliskuuta 2019 (EUVL C 108, 26.3.2021, s. 623), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 28. syyskuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 11. marraskuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EUVL C 108, 26.3.2021, s. 8.

koskevien yhteisten sääntöjen vahvistaminen palvelisi myös yleistä taloudellista etua, koska se tarjoaa samanlaiset suoja-toimet kaikkialla unionissa sijoittajien, velkojien ja muiden kolmansien osapuolten suojaamiseksi yleisesti ja edistää siten unionin kansalaisten luottamuksen palauttamista kansallisten verojärjestelmien oikeudenmukaisuuteen. Tällainen julkinen valvonta voidaan toteuttaa tuloverotietoja koskevan kertomuksen muodossa riippumatta siitä, mihin monikansallisen konsernin perimmäinen emoyritys on sijoittautunut.

- (3) Julkinen maakohtainen raportointi on tehokas ja tarkoituksenmukainen väline, jolla voidaan lisätä avoimuutta monikansallisten yritysten toiminnan suhteen ja joka antaa ihmisille mahdollisuuden arvioida kyseisen toiminnan vaikutusta reaali-talouteen. Se myös parantaa osakkeenomistajien mahdollisuuksia arvioida asianmukaisesti yritysten riskinottoa, tuottaa täsmälliseen tietoon perustuvia investointistrategioita ja lisää päättäjien mahdollisuuksia arvioida kansallisen lainsäädännön tehokkuutta ja vaikutusta. Julkinen valvonta olisi toteutettava heikentämättä investointiympäristöä unionissa tai unionin yritysten, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/34/EU ⁽⁴⁾ määritellyt pienet ja keskisuuret yritykset, kilpailukykyä.
- (4) Julkisella maakohtaisella raportoinnilla on todennäköisesti myös myönteinen vaikutus työntekijöiden oikeuteen saada tietoa ja tulla kuulluksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/14/EY ⁽⁵⁾ mukaisesti, ja koska se lisää tietoa yritysten toiminnasta, yrityksissä käytävän vuoropuhelun laatuun.
- (5) Eurooppa-neuvoston 22 päivänä toukokuuta 2013 antamien päätelmien jälkeen direktiiviin 2013/34/EU sisällytettiin uudelleentarkastelulauseke. Kyseisessä uudelleentarkastelulausekkeessa vaadittiin komissiota harkitsemaan mahdollisuutta ottaa käyttöön muidenkin teollisuudenalojen suuria yrityksiä koskeva velvoite laatia vuosittain maakohtainen raportti, ottaen huomioon taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä (OECD) tapahtuva kehitys ja asiaan liittyvien eurooppalaisten aloitteiden tulokset.
- (6) Unioni on jo ottanut käyttöön julkisen maakohtaisen raportoinnin pankkialalla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2013/36/EU ⁽⁶⁾ ja kaivannaisteollisuuden ja puunkorjuun alalla direktiivillä 2013/34/EU.
- (7) Ottamalla tällä direktiivillä käyttöön julkisen maakohtaisen raportoinnin unionista tulee johtava globaali toimija rahoituksen ja yritysten avoimuuden edistämisessä.
- (8) Suurempi avoimuus taloudellisten tietojen julkistamisessa hyödyttää kaikkia, koska kansalaisyhteiskunta osallistuu aktiivisemmin, työntekijät saavat enemmän tietoa ja sijoittajat ovat valmiimpia riskinottoon. Lisäksi yritykset hyötyvät paremmista suhteista sidosryhmiin, mikä lisää vakautta ja helpottaa rahoituksen saantia selkeämmän riskiprofiilin ja paremman maineen ansiosta.
- (9) Komissio määrittä 25 päivänä lokakuuta 2011 antamassaan tiedonannossa ”Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014” yritysten yhteiskuntavastuun yritysten vastuuksi omista yhteiskunnallisista vaikutuksistaan. Yritysten on oltava yhteiskuntavastuun osalta aloitteellisia. Viranomaiset voivat toimia tukiroolissa vapaaehtoisten politiikkatoimien ja tarvittaessa täydentävän sääntelyn älykkään yhdistelmän kautta. Yritykset voivat mennä lainsäädännön noudattamista pidemmälle ja tulla yhteiskunnallisesti vastuullisiksi sisällyttämällä uusia sosiaalisia, ympäristöön liittyviä, eettisiä tai kuluttajiin taikka ihmisoikeuskysymyksiin liittyviä näkökohtia liiketoimintastrategiaansa ja toimintoihinsa.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2002, työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä (EYVL L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

- (10) Yleisön olisi voitava tarkastella kaikkia konsernin toimia, jos konsernilla on tietyn tyyppisiä yksikköjä sijoittautuneina unioniin. Niiden konsernien osalta, jotka harjoittavat toimintaa unionissa ainoastaan tytäryritysten tai sivuliikkeiden kautta, kyseisten tytäryritysten ja sivuliikkeiden olisi julkaistava ja asetettava saataville perimmäisen emoyrityksen kertomus. Jos kyseisiä tietoja tai kertomusta ei ole saatavilla tai jos perimmäinen emoyritys ei toimita tytäryrityksille tai sivuliikkeille kaikkia vaadittuja tietoja, tytäryritysten ja sivuliikkeiden olisi laadittava, julkaistava ja asetettava saataville tuloverotietoja koskeva kertomus, joka sisältää kaikki niiden hallussa olevat, saadut tai hankitut tiedot, sekä lausunto siitä, että niiden perimmäinen emoyritys ei ole asettanut tarvittavia tietoja saataville. Oikeasuhteisuuden ja tehokkuuden vuoksi olisi kuitenkin rajoitettava tuloverotietoja koskevan kertomuksen julkaisemista ja saataville asettamista koskeva velvoite sekä keskiuuriin että suuriin unioniin sijoittautuneisiin tytäryrityksiin ja unionissa avattuihin kooltaan vertailukelpoisiin sivuliikkeisiin. Direktiivin 2013/34/EU soveltamisalaa olisi näin ollen laajennettava vastaavasti unionin ulkopuolelle sijoittautuneen yrityksen, joka on oikeudelliselta muodoltaan rinnastettavissa direktiivin 2013/34/EU liitteessä I lueteltuihin yritysmuotoihin, jäsenvaltioon avaamiin sivuliikkeisiin. Sivuliikkeisiin, jotka on suljettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 (7) 37 artiklan k alakohdassa tarkoitettulla tavalla, ei olisi enää sovellettava tässä direktiivissä säädettyjä raportointivelvoitteita.
- (11) Monikansallisten konsernien ja tapauksen mukaan tiettyjen itsenäisten yritysten olisi laadittava yleisölle tuloverotietoja koskeva kertomus, jos ne ovat ylittäneet kahden peräkkäisen tilivuoden aikana tietyn koon tulojen määrän osalta, riippuen konsernin konsolidoiduista tuloista tai itsenäisen yrityksen tuloista. Symmetrisesti tällaisen velvoitteen soveltaminen olisi lopetettava, kun tulot eivät enää ylitä asiaankuuluvaa määrää kahden peräkkäisen tilivuoden aikana. Tällaisissa tapauksissa monikansallisella konsernilla tai itsenäisellä yrityksellä olisi edelleen oltava velvollisuus raportoida ensimmäisestä tilivuodesta, joka seuraa sitä viimeistä tilivuotta, jona sen tulot ylittävät asiaankuuluvan määrän. Tällaiseen monikansalliseen konserniin tai itsenäiseen yritykseen olisi jälleen sovellettava raportointivelvoitetta, kun sen tulot jälleen ylittävät asiaankuuluvan määrän kahden peräkkäisen tilikauden aikana. Koska tilinpäätöksessä voidaan noudattaa useita erilaisia tilinpäätössäännöstyyppejä, soveltamisalan määrittämiseksi sellaisten yritysten osalta, joihin sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, "tuloilla" olisi oltava sama merkitys kuin "nettoliikevaihdolla", ja niitä olisi pidettävä kyseisen jäsenvaltion kansallisen tilinpäätössäännöksen mukaisina. Neuvoston direktiivin 86/635/ETY (8) 43 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja vastaavasti neuvoston direktiivin 91/674/ETY (9) 66 artiklan 2 kohdassa säädetään määritelmistä luottolaitoksen tai vakuutusyrityksen nettoliikevaihdon määrittämiseksi. Muiden yritysten osalta tulot olisi arvioitava sen tilinpäätössäännöksen mukaisesti, jonka perusteella niiden tilinpäätökset laaditaan. Kun on kyse tuloverotietoja koskevan kertomuksen sisällöstä, olisi kuitenkin sovellettava erilaista tulojen määritelmää.
- (12) Jotta vältetään kaksinkertaista raportointia pankkialalla, perimmäisten emoyritysten ja itsenäisten yritysten, joihin sovelletaan direktiiviä 2013/36/EU ja jotka sisällyttävät kyseisen direktiivin 89 artiklan mukaisesti laadittavaan kertomukseensa kaikki toimintonsa ja tapauksen mukaan kaikki konsolidoituun tilinpäätökseensä sisällytettyjen sidosyritystensä toiminnot, mukaan lukien ne toiminnot, joihin ei sovelleta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 (10) kolmannen osan I osaston 2 luvun säännöksiä, olisi vapautettava tässä direktiivissä säädettyistä raportointivaatimuksista.

(7) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1132, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, tietyistä yhtiöoikeuden osaluista (EUVL L 169, 30.6.2017, s. 46).

(8) Neuvoston direktiivi 86/635/ETY, annettu 8 päivänä joulukuuta 1986, pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä (EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1).

(9) Neuvoston direktiivi 91/674/ETY, annettu 19 päivänä joulukuuta 1991, vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä (EYVL L 374, 31.12.1991, s. 7).

(10) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

- (13) Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa olisi tapauksen mukaan oltava luettelo kaikista unioniin tai veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien asiaankuuluvan version liitteessä I ja soveltuvin osin liitteessä II mainittuihin verotuksellisiin lainkäyttöalueisiin sijoittautuneista tytäryhtiöistä asianomaisen tilivuoden osalta. Hallinnollisen rasitteen aiheuttamisen välttämiseksi perimmäisen emoyrityksen olisi voitava luottaa sellaisten tytäryritysten luetteloon, jotka sisältyvät perimmäisen emoyrityksen konsolidoituun tilinpäätökseen. Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa olisi myös annettava perimmäisen emoyrityksen tilinpäätökseen konsolidoidut tiedot konsernin kaikkien sidosyritysten kaikista toiminnoista tai olosuhteiden mukaan kaikista itsenäisen yrityksen toiminnoista. Tiedot olisi rajoitettava siihen, mikä on välttämätöntä tehokkaan julkisen valvonnan mahdollistamiseksi, jotta voidaan varmistaa, että tietojen julkistaminen ei aiheuta asianomaisille yrityksille suhteettomia kilpailukykyyn kohdistuvia tai vääristä tulkinnoista johtuvia riskejä tai haittoja. Tuloverotietoja koskeva kertomus olisi asetettava saataville viimeistään 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä. Tuloverotietoja koskevan kertomuksen osalta ei pitäisi soveltaa mitään lyhyempiä aikoja tilinpäätösten julkaisemiselle. Tällä direktiivillä käyttöön otetut säännökset eivät vaikuta direktiivin 2013/34/EU vuositilinpäätöksiä ja konsolidoituja tilinpäätöksiä koskeviin säännöksiin.
- (14) Hallinnollisen rasituksen aiheuttamisen välttämiseksi yrityksillä olisi oltava oikeus esittää tiedot neuvoston direktiivin 2011/16/EU⁽¹⁾ liitteessä III olevan III jakson B ja C osan raportointiohjeiden perusteella, kun yritykset laativat tuloverotietoja koskevan kertomuksen tämän direktiivin mukaisesti. Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa olisi ilmoitettava mitä raportointikehystä on käytetty. Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa voisi olla lisäksi myös yleinen kuvaus, jossa esitetään selitykset, jos konsernin tasolla ilmenee olennaisia eroavaisuuksia kertyneiden verojen ja tosiasiallisesti maksettujen verojen välillä, ottaen huomioon edellisten tilivuosien vastaavat määrät.
- (15) On tärkeää varmistaa, että tiedot ovat vertailukelpoisia. Tätä varten komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa vahvistava yhteinen malli ja sähköiset raportointimuodot, joiden olisi oltava koneellisesti luettavia, tuloverotietoja koskevan kertomuksen esittämiseksi tämän asetuksen mukaisesti. Kyseistä mallia ja kyseisiä raportointimuotoja vahvistaessaan komission olisi otettava huomioon edistyminen digitalisoinnissa ja yritysten julkaisemien tietojen saatavuudessa, erityisesti eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen kehittämisen osalta, kuten se ehdotti 24 päivänä syyskuuta 2020 antamassaan tiedonannossa ”Pääomamarkkinaunioni ihmisille ja yrityksille – uusi toimintasuunnitelma”. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽²⁾ mukaisesti.
- (16) Sen varmistamiseksi, että on olemassa riittävän tarkkaa tietoa, jotta kansalaiset voivat paremmin arvioida, miten monikansalliset yritykset edistävät yhteiskunnan hyvinvointia kussakin jäsenvaltiossa, tiedot olisi jaoteltava jäsenvaltioittain. Lisäksi monikansallisten yritysten toimintaa koskevat tiedot olisi myös esitettävä erittäin yksityiskohtaisesti niiden tiettyjen kolmansien maiden verotuksellisten lainkäyttöalueiden osalta, joihin liittyy erityisiä haasteita. Kaikkien muiden kolmansissa maissa toteutettavien toimintojen osalta tiedot olisi annettava kootusti, paitsi jos yritys haluaa esittää yksityiskohtaisempia tietoja.
- (17) Tiettyjen verotuksellisten lainkäyttöalueiden osalta olisi esitettävä hyvin yksityiskohtaiset tiedot. Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa olisi aina ilmoitettava erikseen tiedot kultakin lainkäyttöalueelta, joka sisältyy veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteisiin⁽³⁾ ja niiden myöhempiin päivityksiin, jotka hyväksytään erityisesti kahdesti vuodessa, tavallisesti helmikuussa ja lokakuussa, ja jotka julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa. Kyseisten neuvoston päätelmien liitteessä I esitetään ”Veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskeva EU:n

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 2011/16/EU, annettu 15 päivänä helmikuuta 2011, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta (EUVL L 64, 11.3.2011, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ Ks. neuvoston päätelmät veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta ja niiden liitteet (EUVL C 413 I, 12.10.2021, s. 1).

luettelo”, kun taas liitteessä II esitetään ”Tilannekatsaus EU:n kanssa tehtävästä yhteistyöstä yhteistyöohjelmien lainkäyttöalueiden verotusalan hyvän hallintotavan periaatteiden täytäntöönpanosta antamien sitoumusten osalta”. Liitteen I osalta huomioon otettavien lainkäyttöalueiden olisi oltava niitä, jotka olivat merkittävänä luetteloon sen tilivuoden maaliskuun ensimmäisenä päivänä, jolta tuloverotietoja koskeva kertomus olisi laadittava. Liitteen II osalta huomioon otettavien lainkäyttöalueiden olisi oltava niitä, jotka olivat mainittuja kyseisessä liitteessä sen tilivuoden maaliskuun ensimmäisenä päivänä, jolta tuloverotietoja koskeva kertomus on laadittava, ja sitä edeltävän tilivuoden maaliskuun ensimmäisenä päivänä.

- (18) Tuloverotietoja koskevaan kertomukseen sisällytettävien tietojen välitön ilmaiseminen voisi tietyissä tapauksissa vahingoittaa vakavasti yrityksen kaupallista asemaa. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava sallia yrityksille tiettyjen tietojen julkistamisen lykkäämisen rajatulla määrällä vuosia, edellyttäen että ne julkistavat lykkäämisen selkeästi, antavat siihen perustelut kertomuksessa ja dokumentoivat perustelujen taustat. Yritysten pois jättämät tiedot olisi julkistettava myöhemmässä kertomuksessa. Veroasioissa yhteistyöohjelmattomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteissä I ja II lueteltuihin verotuksellisiin lainkäyttö-alueisiin liittyviä tietoja ei saisi koskaan jättää pois.
- (19) Yritysten sijoittajiin, velkoihin, muihin kolmansiiin osapuoliin ja suureen yleisöön kohdistuvien avoimuusvaatimusten ja yhteiskuntavastuun lisäämiseksi ja asianmukaisen hallinnon varmistamiseksi niiden unioniin sijoittuneiden perimmäisten emoyritysten tai itsenäisten yritysten, joiden on laadittava, julkaistava ja asetettava saataville tuloverotietoja koskeva kertomus, hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenten olisi oltava kollektiivisesti vastuussa tämän direktiivin mukaisten raportointivelvoitteiden noudattamisen varmistamisesta. Koska tytäryritysten, jotka ovat sijoittautuneet unioniin ja jotka ovat unionin ulkopuolelle sijoittautuneen perimmäisen emoyrityksen määräysvallassa, hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenillä taikka henkilöillä tai henkilöillä, jotka vastaavat sivuliikkeen julkistamistoimista, saattaa olla vain rajoitetusti tietoja perimmäisen emoyrityksen laatiman tuloverotietoja koskevan kertomuksen sisällöstä tai saattaa olla vain rajoitettu mahdollisuus saada tällaiset tiedot tai tällainen kertomus perimmäiseltä emoyritykseltään, kyseisten jäsenten tai henkilöiden vastuun olisi käsiteltävä sen varmistaminen, että heidän parhaan tietämyksensä ja kykijensä mukaan perimmäisen emoyrityksen tai itsenäisen yrityksen tuloverotietoja koskeva kertomus on laadittu ja julkistettu tämän direktiivin mukaisella tavalla tai että tytäryritys tai sivuliike on laatinut, julkaissut ja asettanut saataville kaikki hallussaan olevat saadut tai hankitut tiedot tämän direktiivin mukaisesti. Jos tiedot tai kertomus ovat puutteellisia, kyseisten jäsenten tai henkilöiden vastuulla olisi oltava sellaisen lausunnon julkaiseminen, josta käy ilmi, että perimmäinen emoyritys tai itsenäinen yritys ei ole asettanut tarvittavia tietoja saataville.
- (20) Sen varmistamiseksi, että yleisö on tietoinen tällä direktiivillä direktiiviin 2013/34/EU sisällytettävien raportointivelvoitteiden soveltamisalasta ja niiden noudattamisesta jäsenvaltioiden olisi vaadittava, että lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt antavat lausunnon siitä, vaadittiinko yritystä julkaisemaan tuloverotietoja koskeva kertomus ja jos vaadittiin, julkaistiinko kyseinen kertomus.
- (21) Jäsenvaltioiden velvoitteita säätää seuraamuksista ja toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kyseiset seuraamukset pannaan täytäntöön direktiivin 2013/34/EU mukaisesti, sovelletaan tämän direktiivin nojalla annettujen tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen julkistamista koskevien kansallisten säännösten rikkomiseen.
- (22) Tämän direktiivin tarkoituksena on parantaa yritysten avoimuutta ja yritysten tuloveroa koskevien tietojen avoimuutta ja julkista valvontaa mukauttamalla nykyisiä lainsäädäntöpuutteita, jotka koskevat yrityksille tai yhtiöille asetettuja velvoitteita julkaista kertomuksia niiden jäsenten ja ulkopuolisten etujen suojaamiseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoitettulla tavalla. Kuten unionin tuomioistuin on todennut erityisesti asiassa C-97/96, Verband deutscher Daihatsu-Händler, antamassaan tuomiossa⁽¹⁴⁾, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 artiklan 2 kohdan g alakohdassa mainitaan yleisesti ”ulkopuolisten” etujen turvaamista koskeva tavoite erottelematta näihin ulkopuolisiin kuuluvia ryhmiä tai

⁽¹⁴⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 4.12.1997, Verband deutscher Daihatsu-Händler, C-97/96, ECLI:EU:C:1997:581.

sulkematta pois mitään ryhmää. Näin ollen termi ”ulkopuoliset” on laajempi kuin sijoittajat ja velkojat, ja se kattaa muut asianomaiset kolmannet osapuolet, mukaan lukien kilpailijat ja suuri yleisö. Sijoittautumisvapautta koskevan tavoitteen saavuttamista, joka on annettu laajasti ottaen toimielinten tehtäväksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 artiklan 1 kohdassa, ei voida rajoittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 artiklan 2 kohdan määräyksillä. Kun otetaan huomioon, että tämä direktiivi koskee ainoastaan velvoitteita julkaista tuloverotietoja koskevia kertomuksia eikä verojen yhdenmukaistamista, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 artiklan 1 kohta on asianmukainen oikeusperusta.

- (23) Jotta varmistettaisiin sisämarkkinoiden täysi toimivuus ja tasapuoliset toimintaedellytykset unionin ja kolmansien maiden monikansallisten yritysten välillä, komission olisi edelleen tutkittava mahdollisuuksia lisätä oikeudenmukaisuutta ja verotuksen avoimuutta. Komission olisi erityisesti tarkasteltava uudelleentarkastelulausekkeen puitteissa, parantaisiko muun muassa täysimääräinen erittely tämän direktiivin vaikuttavuutta.
- (24) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, vaan se voidaan sen vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (25) Tällä direktiivillä vastataan asianomaisten osapuolten esittämään huoleen tarpeesta korjata sisämarkkinoiden vääristymiä vaarantamatta unionin kilpailukykyä. Se ei saisi aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista rasitetta yrityksille. Yleisesti ottaen tämän direktiivin puitteissa ilmoitettavien tietojen laajuus on oikeassa suhteessa yritysten avoimuuden ja julkisen valvonnan lisäämistä koskeviin tavoitteisiin. Tässä direktiivissä kunnioitetaan näin ollen perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.
- (26) Jäsenvaltiot ovat selittävästi asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjät pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (27) Direktiivi 2013/34/EU olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Direktiivin 2013/34/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2013/34/EU seuraavasti:

- 1) Lisätään 1 artiklaan kohta seuraavasti:

”1 a. Jäljempänä 48 a–48 e ja 51 artiklassa tarkoitettuja yhteensovittamistoimenpiteitä sovelletaan myös niihin jäsenvaltioiden lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin, jotka liittyvät sellaisen yrityksen jäsenvaltiossa avaamiin sivuliikkeisiin, johon ei sovelleta jäsenvaltion lainsäädäntöä, mutta joka on oikeudelliselta muodoltaan rinnastettavissa liitteessä I lueteltuihin yritysmuotoihin. Jäljempänä olevaa 2 artiklaa sovelletaan kyseisten sivuliikkeiden osalta siltä osin kuin 48 a–48 e ja 51 artikla ovat sovellettavissa tällaisiin sivuliikkeisiin.”

2) Lisätään 48 artiklan jälkeen luku seuraavasti:

”10 a LUKU

TULOVEROTIETOJA KOSKEVA KERTOMUS

48 a artikla

Määritelmät, jotka liittyvät tuloverotietojen ilmoittamiseen

1. Tässä luvussa tarkoitetaan

- 1) 'perimmäisellä emoyrityksellä' yritystä, joka laatii suurimman yrityskokonaisuuden konsolidoidut tilinpäätökset;
- 2) 'konsolidoiduilla tilinpäätöksillä' konsernin emoyrityksen laatimia tilinpäätöksiä, joissa varat, velat, oma pääoma, tulot ja kulut esitetään ikään kuin kyseessä olisi yksi taloudellinen yksikkö;
- 3) 'verotuksellisella lainkäyttöalueella' valtiota tai ei-valtiollista lainkäyttöaluetta, jolla on itsenäinen veronkanto-oikeus yritysten tuloveron alalla;
- 4) 'itsenäisellä yrityksellä' yritystä, joka ei kuulu 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyyn konserniin.

2. Tämän direktiivin 48 b artiklassa tarkoitetaan 'tuloilla' samaa kuin

- a) 'nettoliikevaihto' niiden yritysten osalta, joihin sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä ja jotka eivät sovelleta asetuksen (EY) N:o 1606/2002 perusteella hyväksytyjä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja; tai
- b) 'tulot' muiden yritysten osalta, määriteltyinä sen tilinpäätössäännösten mukaisesti, jonka perusteella tilinpäätökset on laadittu.

48 b artikla

Yritykset ja sivuliikkeet, joiden on annettava tuloverotietoja koskeva kertomus

1. Kun perimmäisten emoyritysten konsolidoitujen tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena ylittänyt 750 000 000 euroa, mikä ilmenee niiden konsolidoiduista tilinpäätöksistä, jäsenvaltioiden on vaadittava kyseisiä perimmäisiä emoyrityksiä, joihin sovelletaan niiden kansallista lainsäädäntöä, laatimaan, julkaisemaan ja asettamaan saataville tuloverotietoja koskeva kertomus kyseisistä kahdesta edeltävästä peräkkäisestä tilivuodesta jälkimmäisen osalta.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että perimmäiseen emoyritykseen, jonka konsolidoitujen tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena alittanut 750 000 000 euroa, mikä ilmenee sen konsolidoiduista tilinpäätöksistä, ei enää sovelleta ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä raportointivelvoitteita.

Kun itsenäisten yritysten tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena ylittänyt 750 000 000 euroa, mikä ilmenee niiden vuosittain tilinpäätöksistä, jäsenvaltioiden on vaadittava kyseisiä yrityksiä, joihin sovelletaan niiden kansallista lainsäädäntöä, laatimaan, julkaisemaan ja asettamaan saataville tuloverotietoja koskeva kertomus kyseisistä kahdesta edeltävästä peräkkäisestä tilivuodesta jälkimmäisen osalta.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että itsenäiseen yritykseen, jonka tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena alittanut 750 000 000 euroa, mikä ilmenee sen konsolidoiduista tilinpäätöksistä, ei enää sovelleta kolmannessa alakohdassa säädettyjä raportointivelvoitteita.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että 1 kohdassa vahvistettua sääntöä ei sovelleta itsenäisiin yrityksiin, perimmäisiin emoyrityksiin ja niiden sidosyrityksiin, jos tällaiset yritykset, niiden sivuliikkeet mukaan lukien, ovat sijoittautuneet ainoastaan yhden jäsenvaltion alueelle tai niillä on pysyvä liikepaikka tai pysyvää liiketoimintaa ainoastaan yhden jäsenvaltion alueella eikä millään muulla verotuksellisella lainkäyttöalueella.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tämän artiklan 1 kohdassa vahvistettua sääntöä ei sovelleta itsenäisiin yrityksiin ja perimmäisiin emoyrityksiin, jos kyseiset yritykset tai niiden sidosyritykset julkistavat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU (*) 89 artiklan mukaisesti raportin, johon sisältyy tiedot kaikista niiden toiminnoista ja perimmäisen emoyrityksen tapauksessa kaikista konsolidoituun tilinpäätökseen sisältyvien sidosyritysten toiminnoista.

4. Jäsenvaltioiden on vaadittava 3 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja keskisuuria ja suuria tytäryrityksiä, joihin sovelletaan niiden kansallista lainsäädäntöä ja jotka ovat sellaisen perimmäisen emoyrityksen määräysvallassa, johon ei sovelleta jäsenvaltion lainsäädäntöä, silloin kun perimmäisen emoyrityksen konsolidoitujen tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena ylittänyt 750 000 000 euroa, mikä ilmenee sen konsolidoiduista tilinpäätöksistä, julkaisemaan ja asettamaan saataville kyseistä perimmäistä emoyritystä koskevan tuloverotietoja koskevan kertomuksen kyseisistä kahdesta edeltävästä peräkkäisestä tilivuodesta jälkimmäisen osalta.

Jos kyseiset tiedot tai kyseinen kertomus eivät ole saatavilla, tytäryrityksen on pyydettävä perimmäistä emoyritystään toimittamaan sille kaikki vaadittavat tiedot, jotta se voisi täyttää ensimmäisen alakohdan mukaisen veloitteensa. Jos perimmäinen emoyritys ei toimita kaikkia vaadittavia tietoja, tytäryrityksen on laadittava, julkaistava ja asetettava saataville tuloverotietoja koskeva kertomus, joka sisältää kaikki sen hallussa olevat, saadut tai hankitut tiedot, sekä lausunto siitä, että sen perimmäinen emoyritys ei asettanut tarvittavia tietoja saataville.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että keskisuuriin ja suuriin tytäryrityksiin ei enää sovelleta tässä kohdassa säädettyjä raportointivelvoitteita, jos perimmäisen emoyhtiön konsolidoitujen tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena alittanut 750 000 000 euroa, mikä ilmenee sen konsolidoiduista tilinpäätöksistä.

5. Jäsenvaltioiden on vaadittava yritysten, joihin ei sovelleta jäsenvaltion lainsäädäntöä, näiden jäsenvaltioiden alueella avaamia sivuliikkeitä julkaisemaan ja asettamaan saataville perimmäisen emoyrityksen tai kuudennen alakohdan a alakohdassa tarkoitettun itsenäisen yrityksen tuloverotietoja koskeva kertomus kahdesta edeltävästä peräkkäisestä tilivuodesta jälkimmäisen osalta.

Jos kyseiset tiedot tai kyseinen kertomus eivät ole saatavilla, 48 e artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen julkistamistoimien toteuttamiseen nimetyn yhden tai useamman henkilön on pyydettävä kyseistä perimmäistä emoyritystä tai tämän kohdan kuudennen alakohdan a alakohdassa tarkoitettua, itsenäistä yritystä toimittamaan sille kaikki vaadittavat tiedot, jotta hän voisi täyttää veloitteensa.

Jos kaikkia vaadittavia tietoja ei toimiteta, sivuliikkeen on laadittava, julkaistava ja asetettava saataville tuloverotietoja koskeva kertomus, joka sisältää kaikki sen hallussa olevat, saadut tai hankitut tiedot, sekä lausunto siitä, että perimmäinen emoyritys tai itsenäinen yritys ei ole antanut tarvittavia tietoja saataville.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tässä kohdassa säädettyjä raportointivelvoitteita sovelletaan ainoastaan sivuliikkeisiin, joiden nettoliikevaihto ylittää kunakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä saatetun raja-arvon.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että sivuliikkeeseen, johon sovelletaan tämän kohdan mukaisia raportointivelvoitteita, ei enää sovelleta näitä velvoitteita, jos sen nettoliikevaihto alittaa 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä saatetun kynnysarvon kunakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tässä kohdassa vahvistettuja sääntöjä sovelletaan sivuliikkeeseen ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) yritys, joka avasi sivuliikkeen, on joko sidosyritys konsernissa, jonka perimmäiseen emoyritykseen ei sovelleta jäsenvaltion lainsäädäntöä ja jonka konsolidoitujen tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena ylittänyt 750 000 000 euroa, mikä ilmenee sen konsolidoiduista tilinpäätöksistä, taikka itsenäinen yritys, jonka tulojen yhteismäärä on tilinpäätöspäivänä kumpanakin kahtena edeltävänä peräkkäisenä tilivuotena ylittänyt 750 000 000 euroa, mikä ilmenee sen tilinpäätöksistä; ja
- b) tämän alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla perimmäisellä emoyrityksellä ei ole 4 kohdassa tarkoitettua keskiuurta tai suurta tytäryritystä.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että sivuliikkeeseen ei enää sovelleta tässä kohdassa säädettyjä raportointivelvoitteita, jos a alakohdassa säädetty peruste ei täyty kahtena peräkkäisenä tilivuonna.

6. Jäsenvaltiot eivät saa soveltaa tämän artiklan 4 ja 5 kohdassa vahvistettuja sääntöjä, jos perimmäinen emoyritys tai itsenäinen yritys, johon ei sovelleta jäsenvaltion lainsäädäntöä, laatii 48 c artiklan mukaisesti tuloverotietoja koskevan kertomuksen, joka täyttää seuraavat edellytykset:

- a) se on yleisön saatavilla maksutta ja koneellisesti luettavassa sähköisessä raportointimuodossa:
  - i) kyseisen perimmäisen emoyrityksen tai kyseisen itsenäisen yrityksen verkkosivulla;
  - ii) vähintään yhdellä unionin virallisella kielellä;
  - iii) viimeistään 12 kuukauden kuluttua sen tilivuoden tilinpäätöspäivästä, jonka osalta kertomus on laadittu; ja
- b) siinä ilmoitetaan kertomuksen 48 d artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaisseen jäsenvaltion lainsäädännön alaisen yksittäisen tytäryrityksen tai yksittäisen sivuliikkeen nimi ja kotipaikka.

7. Jäsenvaltioiden on vaadittava tytäryrityksiä tai sivuliikkeitä, joita tämän artiklan 4 ja 5 kohdan säännökset eivät koske, julkaisemaan ja asettamaan saataville tuloverotietoja koskeva kertomus, jos tällaisten tytäryritysten tai sivuliikkeiden tavoitteena on yksinomaan kiertää tässä luvussa vahvistettuja raportointivaatimuksia.

48 c artikla

Tuloverotietoja koskevan kertomuksen sisältö

1. Edellä olevan 48 b artiklan nojalla vaaditun tuloverotietoja koskevan kertomuksen on sisällettävä tiedot kaikesta itsenäisen yrityksen tai perimmäisen emoyrityksen toiminnasta, mukaan lukien kaikkien tilinpäätökseen konsolidoitujen sidosyritysten toiminta asiaankuuluvalla tilivuodelta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävät seuraavat:

- a) perimmäisen emoyrityksen tai itsenäisen yrityksen nimi, asianomainen tilivuosi, kertomuksen esittämisessä käytetty valuutta ja tapauksen mukaan luettelo kaikista sellaisista perimmäisen emoyrityksen tilinpäätökseen konsolidoiduista sidosyrityksistä asiaankuuluvalla tilivuodelta, jotka ovat sijoittautuneet unioniin tai veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteissä I ja II luetteluille verotuksellisille lainkäyttöalueille;
- b) lyhyt kuvaus niiden toimintojen luonteesta;
- c) työntekijöiden lukumäärä kokoaikaiseksi muutettuna;

- d) tulot, jotka lasketaan seuraavasti:
- i) nettoliikevaihdon summa, liiketoiminnan muut tuotot, omistusyhteyksistä saadut tuotot, lukuun ottamatta sidosyrityksistä saatuja osinkoja tai muuta voitonjakoa, muista pysyviin varoihin kuuluvista sijoituksista ja lainasaamisista saadut tuotot, muut korkotuotot ja muut vastaavat tuotot, jotka luetellaan tämän direktiivin liitteissä V ja VI; tai
  - ii) tulot määriteltyinä sen tilinpäätössäännösten mukaisesti, jonka perusteella tilinpäätökset on laadittu, lukuun ottamatta arvontarkistuksia ja sidosyrityksistä saatuja osinkoja tai muuta voitonjakoa;
- e) voiton tai tappion määrä ennen tuloveroja;
- f) asiaankuuluvana tilivuotena kertyneiden tuloverojen määrä, joka lasketaan tilivuoden verotettavaan voittoon tai tappioon perustuvana eli kauden verotettavaan tulokseen perustuvana verona yritysten ja sivuliikkeiden osalta asiaankuuluvalla verotuksellisella lainkäyttöalueella;
- g) kassaperusteisena maksettujen tuloverojen määrä, joka lasketaan asiaankuuluvalla verotuksellisella lainkäyttöalueella sijaitsevien yritysten ja sivuliikkeiden asiaankuuluvan tilivuoden aikana maksamina tuloveroina; ja
- h) kertyneiden voittovarojen tai tappioiden määrä asiaankuuluvan tilivuoden lopussa.

Sovellettaessa d alakohtaa tuloihin on sisällytettävä lähipiirin kanssa toteutetut liiketoimet.

Sovellettaessa f alakohtaa kauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot koskevat ainoastaan yrityksen toimintoja asiaankuuluvan tilivuoden aikana, eivätkä ne saa sisältää lykättyä verovelkaa eivätkä epävarmoja verosaamisia.

Sovellettaessa g alakohtaa maksettuihin veroihin on sisällytettävä lähdeverot, jotka muut yritykset ovat maksaneet konsernin yrityksille ja sivuliikkeille suoritettujen maksujen perusteella.

Sovellettaessa h alakohtaa kertyneillä tuloilla tarkoitetaan edeltävien tilivuosien ja asiaankuuluvan tilivuoden sellaisten voittojen summaa, joiden jakamisesta ei ole vielä päätetty. Sivuliikkeiden osalta kertyneet tulot ovat sen yrityksen tuloja, joka on avannut sivuliikkeen.

3. Jäsenvaltioiden on sallittava, että tämän artiklan 2 kohdassa luetellut tiedot raportoidaan neuvoston direktiivin 2011/16/EU (***) liitteessä III olevan III jakson B ja C osan raportointiohjeiden perusteella.

4. Tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen esittäminen on esitettävä käyttämällä yhteistä mallia ja koneellisesti luettavia sähköisiä raportointimuotoja. Komissio määrittää täytäntöönpanosäädöksin yhteisen mallin ja sähköiset raportointimuodot. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 50 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa on esitettävä 2 tai 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen erikseen kunkin jäsenvaltion osalta. Jos jäsenvaltioon kuuluu useita verotuksellisia lainkäyttöalueita, tiedot on yhdistettävä jäsenvaltion tasolla.

Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa on myös esitettävä tämän artiklan 2 tai 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen erikseen kultakin sellaiselta verotukselliselta lainkäyttöalueelta, joka sen tilivuoden 1 päivänä maaliskuuta, jolta kertomus laaditaan, on mainittu veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteessä I, ja siinä on annettava tällaiset tiedot erikseen kultakin sellaiselta verotukselliselta lainkäyttöalueelta, joka sen tilivuoden 1 päivänä maaliskuuta, jolta kertomus laaditaan, ja edellisen tilivuoden 1 päivänä maaliskuuta on mainittu veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteessä II.

Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa on myös esitettävä 2 tai 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen kootusti muilta verotuksellisilta lainkäyttöalueilta.

Tiedot on jaoteltava kunkin verotuksellisen lainkäyttöalueen mukaan sen perusteella, onko siellä olemassa toimipaikkaa, pysyvää liikepaikkaa tai pysyvää liiketoimintaa, joka konsernin tai itsenäisen yrityksen toiminnan vuoksi voi aiheuttaa tuloverovelvollisuuden kyseisellä verotuksellisella lainkäyttöalueella.

Jos usean sidosyrityksen toiminta voi aiheuttaa tuloverovelvollisuuden yhdellä verotuksellisella lainkäyttöalueella, kyseistä lainkäyttöaluetta koskevien tietojen on vastattava niitä yhdistettyjä tietoja, jotka liittyvät kunkin sidosyrityksen ja sen sivuliikkeen tällaisiin toimintoihin kyseisellä verotuksellisella lainkäyttöalueella.

Tiettyä toimintaa koskevia tietoja ei saa liittää samanaikaisesti useampaan kuin yhteen verotukselliseen lainkäyttöalueeseen.

6. Jäsenvaltiot voivat sallia, että yksi tai useampi tieto, joiden julkistamista muutoin edellytetään tämän artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti, voidaan jättää väliaikaisesti antamatta kertomuksessa, jos niiden julkistaminen voisi aiheuttaa vakavaa haittaa niiden yritysten kaupalliselle asemalle, joihin kertomus liittyy. Kertomuksessa on selkeästi ilmoitettava tällaisesta tietojen antamatta jättämisestä ja esitettävä perusteltu selitys sen syistä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki ensimmäisen alakohdan nojalla antamatta jätetyt tiedot julkaistaan myöhemmässä tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa viimeistään viiden vuoden kuluessa tietojen alkuperäisestä antamatta jättämisestä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta tarkistetusta EU:n luettelosta annettujen neuvoston päätelmien liitteissä I ja II lueteltuihin verotuksellisiin lainkäyttöalueisiin liittyviä tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa koskaan jättää pois.

7. Tuloverotietoja koskevaan kertomukseen voi tarvittaessa sisältyä konsernitason yleinen kuvaus, jossa selitetään 2 kohdan f ja g alakohdan mukaisesti esitettyjen määrien mahdolliset olennaiset erot ja jossa otetaan tarvittaessa huomioon aiempia tilivuosia koskevat vastaavat määrät.

8. Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa käytetyn valuutan on oltava sama valuutta, jota perimmäisen emoyrityksen konsolidoidut tilinpäätökset tai itsenäisen yrityksen vuositilinpäätökset esitettäessä käytetään. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia, että julkaistavassa kertomuksessa käytetään muuta valuuttaa kuin tilinpäätöksessä käytettyä valuuttaa.

Edellä 48 b artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua tapauksessa tytäryrityksen julkaisemassa tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa käytettävä valuutta on kuitenkin valuutta, jossa se julkaisee vuositilinpäätöksensä.

9. Jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, voivat muuntaa 750 000 000 euron raja-arvon kansalliseksi valuutaksi. Kyseistä muuntamista tehdessään kyseisten jäsenvaltioiden on sovellettava 21 päivänä joulukuuta 2021 vahvistettua *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistua valuuttakurssia. Kyseiset jäsenvaltiot voivat voidaan suurentaa tai pienentää raja-arvoja enintään viidellä prosentilla, jotta kansallisessa valuutassa ilmaistu summa saadaan pyöristettyä.

Edellä 48 b artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja raja-arvot on muunnettava vastaavaksi rahamääräksi asianomaisten kolmansien maiden kansallisessa valuutassa soveltamalla 21 päivänä joulukuuta 2021 vahvistettua valuuttakurssia, pyöristettynä lähimpään tuhanteen.

10. Tuloverotietoja koskevassa kertomuksessa on täsmennettävä, onko se laadittu tämän artiklan 2 vai 3 kohdan mukaisesti.

48 d artikla

Julkaiseminen ja saatavuus

1. Tuloverotietoja koskeva kertomus ja tämän direktiivin 48 b artiklassa mainittu lausunto on julkaistava 12 kuukauden kuluessa sen tilivuoden tilinpäätöspäivästä, jonka osalta kertomus on laadittu, kussakin jäsenvaltiossa säädetyllä tavalla, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 (***) 14–28 artiklan ja tapauksen mukaan direktiivin (EU) 2017/1132 36 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritysten tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaisemat tuloverotietoja koskeva kertomus ja lausunto asetetaan yleisön saataville maksutta vähintään yhdellä unionin virallisella kielellä viimeistään 12 kuukauden kuluttua sen tilivuoden tilinpäätöspäivästä, jonka osalta kertomus on laadittu,

- a) yrityksen verkkosivustolla 48 b artiklan 1 kohtaa sovellettaessa;
- b) tytäryrityksen verkkosivustolla tai sidosyrityksen verkkosivustolla 48 b artiklan 4 kohtaa sovellettaessa; tai
- c) sivuliikkeen verkkosivustolla tai sivuliikkeen avanneen yrityksen verkkosivustolla tai sidosyrityksen verkkosivustolla 48 b artiklan 5 kohtaa sovellettaessa.

3. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa yritykset tämän artiklan 2 kohdassa vahvistettujen sääntöjen soveltamisesta, jos tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti julkaistu tuloverotietoja koskeva kertomus on samanaikaisesti asetettu yleisön saataville koneellisesti luettavassa sähköisessä raportointimuodossa direktiivin (EU) 2017/1132 16 artiklassa tarkoitettun rekisterin verkkosivustolle, joka on maksuton kaikille unionissa sijaitseville kolmansille osapuolille. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettun yritysten ja sivuliikkeiden verkkosivuston on sisällettävä tieto tästä vapautuksesta ja viittaus asiaankuuluvan rekisterin verkkosivustolle.

4. Edellä 48 b artiklan 1, 4, 5, 6 ja 7 kohdassa tarkoitettun kertomuksen ja tapauksen mukaan kyseisen artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettun lausunnon on oltava saatavilla asiaankuuluvalla verkkosivustolla vähintään viiden peräkkäisen vuoden ajan.

48 e artikla

Vastuu tuloverotietoja koskevan kertomuksen laatimisesta, julkaisemisesta ja saataville asettamisesta

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että 48 b artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen perimmäisen emoyrityksen tai itsenäisten yritysten hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenillä, jotka toimivat kansallisen lainsäädännön mukaisen toimivallan mukaisesti, on yhteisesti velvollisuus varmistaa, että tuloverotietoja koskeva kertomus laaditaan, julkaistaan ja asetetaan saataville 48 b, 48 c ja 48 d artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tämän direktiivin 48 b artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen tytäryritysten hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenillä ja yhdellä tai useammalla henkilöllä, jonka tehtävänä on huolehtia tämän direktiivin 48 b artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen sivuliikkeiden julkistamistoimista direktiivin (EU) 2017/1132 41 artiklan mukaisesti, jotka toimivat heille kansallisessa lainsäädännössä annettujen valtuuksien mukaisesti, on yhteisesti velvollisuus varmistaa parhaan tietonsa ja taitonsa mukaisesti, että tuloverotietoja koskeva kertomus laaditaan yhdenmukaisella tavalla 48 b ja 48 c artiklan kanssa tai tapauksen mukaan niiden mukaisesti ja että se julkaistaan ja asetetaan saataville 48 d artiklan mukaisesti.

48 f artikla

Lakisääteisen tilintarkastajan lausunto

Jäsenvaltioiden on vaadittava, että jos yhden tai useamman lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön edellytetään tarkastavan jäsenvaltion lainsäädännön alaisen yrityksen tilinpäätökset, tilintarkastusraportissa on todettava, oliko yrityksen julkaistava tarkastettavan tilinpäätöksen tilivuotta edeltävältä tilivuodelta tuloverotietoja koskeva kertomus 48 b artiklan nojalla, ja jos oli, oliko kertomus julkaistu 48 d artiklan mukaisesti.

48 g artikla

Tuloverotietoja koskevan raportoinnin alkamispäivä

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joilla saatetaan 48 a–48 f artiklan säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä, sovelletaan viimeistään sen tilivuoden alkamispäivästä lähtien, joka alkaa 22 päivänä kesäkuuta 2024 tai sen jälkeen.

48 h artikla

Uudelleentarkastelulauseke

Komissio antaa viimeistään 22 päivänä kesäkuuta 2027 kertomuksen 48 a–48 f artiklassa säädettyjen raportointivelvoitteiden noudattamisesta ja niiden vaikutuksesta ottaen huomioon tilanteen OECD:n tasolla, tarpeen varmistaa riittävä avoimuuden taso sekä säilyttää ja turvata kilpailukykyinen ympäristö yrityksille ja yksityisille investoinneille; kertomuksessa tarkastellaan ja arvioidaan erityisesti, olisiko asianmukaista laajentaa 48 b artiklassa säädetyn tuloverotietoja koskevan kertomuksen antamisvelvoitetta koskemaan 3 artiklan 4 kohdan määritelmän mukaisia suuria yrityksiä ja 3 artiklan 7 kohdan määritelmän mukaisia suuria konserneja sekä laajentaa 48 c artiklassa säädetyn tuloverotietoja koskevan kertomuksen sisältöä ottamalla mukaan muita tietoja. Komissio arvioi kyseisessä kertomuksessa myös, miten 48 c artiklan 5 kohdassa säädetty kolmansien maiden verotuksellisten lainkäyttöalueiden verotietojen esittäminen kootusti sekä 48 c artiklan 6 kohdassa säädetty tietojen väliaikainen antamatta jättäminen vaikuttavat tämän direktiivin tehokkuuteen.

Komissio toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja liittää siihen tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

(**) Neuvoston direktiivi 2011/16/EU, annettu 15 päivänä helmikuuta 2011, hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta (EUVL L 64, 11.3.2011, s. 1).

(***) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1132, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista (EUVL L 169, 30.6.2017, s. 46)."

3) Lisätään 49 artiklaan kohta seuraavasti:

"3 a. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa (*) vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

(*) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1."

2 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 22 päivänä kesäkuuta 2023. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

4 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 24 päivänä marraskuuta 2021.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
D. M. SASSOLI

Puheenjohtaja
Puheenjohtaja
A. LOGAR

II

(Muut kuin lainsäätämismääräyksessä hyväksyttävät säädökset)

KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/2102,

annettu 28 päivänä kesäkuuta 2021,

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välisen yhteistä ilmailualueita koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 ja 7 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto valtuutti komission 1 päivänä joulukuuta 2016 aloittamaan Armenian tasavallan kanssa neuvottelut yhteistä ilmailualueita koskevasta sopimuksesta. Neuvottelut saatettiin menestyksekkäästi päätökseen, kun yhteistä ilmailualueita koskeva sopimus Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välillä, jäljempänä 'sopimus', parafoitiin 24 päivänä marraskuuta 2017.
- (2) Sopimuksen allekirjoittaminen unionin puolesta ja sen väliaikainen soveltaminen eivät vaikuta unionin ja sen jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon. Tätä päätöstä ei saisi tulkita siten, että siinä käytetään unionin mahdollisuutta käyttää ulkoista toimivaltaansa sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla jaetun toimivallan aloilla, siltä osin kuin unioni ei ole vielä käyttänyt tätä toimivaltaa sisäisesti.
- (3) Sopimusta olisi allekirjoitettava ja sitä sovellettava sen voimaantuloa varten tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamiseen asti väliaikaisesti.
- (4) On aiheellista vahvistaa menettely, jota sovelletaan unionin puolesta otettavaan kantaan, joka koskee sopimuksen 27 artiklan 7 kohdan mukaisia sekakomitean päätöksiä unionin lainsäädännön sisällyttämisestä sopimuksen liitteeseen II,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan lupa allekirjoittaa unionin puolesta Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välinen yhteistä ilmailualueita koskeva sopimus sillä varauksella, että mainitun sopimuksen ⁽¹⁾ tekeminen saatetaan päätökseen.

⁽¹⁾ Ks. tämän virallisen lehden s. 17.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on oikeus allekirjoittaa sopimus unionin puolesta.

3 artikla

Sopimusta sovelletaan sen voimaantuloa varten tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamiseen asti väliaikaisesti sopimuksen 30 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti.

4 artikla

Komissiolle annetaan valtuudet hyväksyä unionin puolesta otettava kanta sopimuksen 27 artiklan 7 kohdan mukaisesti sekakomitean päätöksiin sopimuksen liitteen II tarkistamisesta siltä osin kuin se koskee unionin lainsäädännön sisällyttämistä kyseiseen liitteeseen, mahdollisesti tarvittavin teknisin mukautuksin, kuultuaan ensin riittävän ajoissa neuvoston päätöksen mukaisesti neuvostoa tai sen valmisteluelimiä.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Luxemburgissa 28 päivänä kesäkuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
M. do C. ANTUNES

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välinen**SOPIMUS YHTEISESTÄ ILMAILUALUEESTA**

SISÄLLYSLUETTELO

1 artikla: Tavoite

2 artikla: Määritelmät

I OSASTO: TALOUDELLISET MÄÄRÄYKSET

3 artikla: Oikeuksien myöntäminen

4 artikla: Liikennöintilupa ja tekninen lupa

5 artikla: Liikennöintiluvan ja teknisen luvan epääminen, peruuttaminen kokonaan tai tilapäisesti taikka rajoittaminen

6 artikla: Investoinnit lentoliikenteen harjoittajiin

7 artikla: Lakien ja määräysten noudattaminen

8 artikla: Oikeudenmukainen kilpailu

9 artikla: Kaupalliset mahdollisuudet

10 artikla: Tullit ja verot

11 artikla: Käyttömaksut

12 artikla: Lentohinnat ja kuljetusmaksut

13 artikla: Tilastotiedot

II OSASTO: SÄÄNTELY-YHTEISTYÖ

14 artikla: Ilmailun turvallisuus

15 artikla: Ilmailun turvaaminen

16 artikla: Ilmaliikenteen hallinta

17 artikla: Ympäristö

18 artikla: Lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuu

19 artikla: Kuluttajansuoja

20 artikla: Tietokonepohjaiset paikanvarausjärjestelmät

21 artikla: Sosiaaliset näkökohdat

III OSASTO: INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

22 artikla: Tulkinta ja noudattamisen valvonta

23 artikla: Sekakomitea

24 artikla: Riitojen ratkaiseminen ja välimiesmenettely

25 artikla: Suojatoimenpiteet

26 artikla: Suhde muihin sopimuksiin

27 artikla: Muutokset

28 artikla: Irtisanominen

29 artikla: Rekisteröinti

30 artikla: Voimaantulo ja väliaikainen soveltaminen

31 artikla: Todistusvoimaiset tekstit

LIITE I: Siirtymämääräykset

LIITE II: Siviili-ilmailuun sovellettavat säännöt

BELGIAN KUNINGASKUNTA,
BULGARIAN TASAVALTA,
TŠEKin TASAVALTA,
TANSKAN KUNINGASKUNTA,
SAKSAN LIITTOTASAVALTA,
VIRON TASAVALTA,
IRLANTI,
HELLEENIEN TASAVALTA,
ESPANJAN KUNINGASKUNTA,
RANSKAN TASAVALTA,
KROATIAN TASAVALTA,
ITALIAN TASAVALTA,
KYPROKSEN TASAVALTA,
LATVIAN TASAVALTA,
LIETTUAN TASAVALTA,
LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,
UNKARI,
MALTAN TASAVALTA,
ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,
ITÄVALLAN TASAVALTA,
PUOLAN TASAVALTA,
PORTUGALIN TASAVALTA,
ROMANIA,
SLOVENIAN TASAVALTA,
SLOVAKIAN TASAVALTA,
SUOMEN TASAVALTA,
RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

jotka ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'EU:n perussopimukset', osapuolia ja Euroopan unionin jäsenvaltioita, jäljempänä yhdessä 'EU:n jäsenvaltiot' tai yksittäin 'EU:n jäsenvaltio',

ja EUROOPAN UNIONI

sekä ARMENIAN TASAVALTA, jäljempänä 'Armenia',

jäljempänä yhdessä 'osapuolet',

EU:n jäsenvaltiot ja Armenia Chicagossa 7 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoitettavaksi avatun kansainvälistä siviili-ilmailua koskevan yleissopimuksen osapuolina yhdessä Euroopan unionin kanssa,

OTTAVAT HUOMIOON Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta 1996 tehdyn Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen,

HALUAVAT luoda yhteisen ilmailualueen (Common Aviation Area, CAA), jonka tavoitteena on avata pääsy osapuolten lentoliikennemarkkinoille, joilla vallitsevat tasapuoliset ja syrjimättömät kilpailuedellytykset ja joilla noudatetaan samoja sääntöjä muun muassa lentoturvallisuuden, ilmailun turvaamisen, ilmaliikenteen hallinnan, kilpailun, sosiaalisten näkökohtien ja ympäristövaatimusten alalla,

HALUAVAT lisätä lentoliikennettä ja edistää sellaista kansainvälistä ilmailujärjestelmää, joka perustuu lentoliikenteen harjoittajien syrjimättömyyteen sekä avoimeen ja oikeudenmukaiseen kilpailuun markkinoilla,

HALUAVAT huolehtia lentoliikenteeseen liittyvistä eduistaan,

TUNNUSTAVAT toimivien lentoliikenneyhteyksien merkityksen kaupankäynnin, matkailun, investointien sekä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi,

OVAT YHTÄ MIELTÄ siitä, että yhteisen ilmailualueen säännöt on tarkoituksenmukaista perustaa Euroopan unionissa voimassa olevaan asiaa koskevaan lainsäädäntöön, joka esitetään tämän sopimuksen liitteessä II,

TUNNUSTAVAT, että noudattamalla yhteisen ilmailualueen sääntöjä täysimääräisesti osapuolet voivat saada yhteisestä ilmailualueesta täyden hyödyn, mukaan luettuina markkinoille pääsyn avaaminen ja mahdollisimman suuren hyödyn turvaaminen molempien osapuolten kuluttajille, alan teollisuudelle ja työntekijöille,

TUNNUSTAVAT, ettei yhteisen ilmailualueen perustaminen ja sen sääntöjen täytäntöönpano ole mahdollista ilman tarvittaessa sovellettavia siirtymäjärjestelyjä, ja että riittävä apu on tärkeää tässä suhteessa,

HALUAVAT varmistaa, että lentoliikenne on mahdollisimman turvallista ja turvattua, ja vahvistavat suhtautuvansa erityisen huolestuneesti ilma-aluksiin kohdistuviin tekoihin tai uhkiin, jotka vaarantavat ihmisten tai omaisuuden turvallisuuden ja vaikuttavat kielteisesti lentotoimintaan sekä heikentävät matkustajien luottamusta siviili-ilmailun turvallisuuteen,

PYRKIVÄT MÄÄRÄTIETOISESTI maksimoimaan hyödyt, jotka on mahdollista saada sääntely-yhteistyöstä sekä siviili-ilmailuun sovellettavien osapuolten lakien ja määräysten yhteensovittamisesta,

TUNNUSTAVAT, että kilpailuun perustuvasta lentoliikenteestä ja elinkelpoisesta ilmailuteollisuudesta voidaan saada merkittäviä hyötyjä,

HALUAVAT edistää vapaata, oikeudenmukaista ja vääristymätöntä kilpailua ja tunnustavat sen, että tuet voivat vaikuttaa kilpailuun haitallisesti ja vaarantaa tämän sopimuksen perustavoitteet, sekä sen, etteivät mahdolliset hyödyt välttämättä toteudu ilman lentoliikenteen harjoittajien tasapuolisia kilpailuun perustuvia toimintaedellytyksiä, joihin kuuluu vapaa, oikeudenmukainen ja vääristymätön kilpailu,

AIKOVAT tavoitella osapuolten välisten voimassa olevien sopimusten ja järjestelyjen muodostamissa puitteissa markkinoille pääsyn avaamista ja mahdollisimman suuria hyötyjä kuluttajille, rahdinantajille, lentoliikenteen harjoittajille ja lentoasemille sekä niiden työntekijöille, yhteisöille ja muille välillisiä hyötyjä saaville,

KOROSTAVAT ympäristönsuojelun tärkeyttä kehitettäessä kansainvälistä ilmailupolitiikkaa ja pantaessa sitä täytäntöön,

VAHVISTAVAT tarpeen toteuttaa kiireellisiä toimia ilmastonmuutokseen puuttumiseksi ja jatkaa yhteistyötä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ilmailualalla johdonmukaisella tavalla asiaa koskevien monenvälisen järjestelyjen ja erityisesti asiaankuuluvien Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) välineiden sekä Yhdistyneiden kansakuntien ilmastonmuutoksen puitesopimuksen nojalla 12 päivänä joulukuuta 2015 tehdyn Pariisin sopimuksen kanssa,

VAHVISTAVAT kuluttajansuojan, mukaan lukien Montrealissa 28 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn tiettyjen kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämisestä tehdyn yleissopimuksen mukaisen suojan, tärkeyden sekä lentoliikenteeseen liittyvän kuluttajansuojan asianmukaisen tason saavuttamisen tärkeyden ja tunnustavat vastavuoroisen yhteistyön tarpeen tällä alalla,

TOTEAVAT, ettei kaupallisten mahdollisuuksien lisäämisellä ole tarkoitus heikentää niiden työhön tai työelämään liittyviä normeja, ja korostavat kansainvälisen ilmailun sosiaalista ulottuvuutta sekä markkinoiden avaamisesta työvoimaan, työllisyyteen ja työehtoihin aiheutuvien vaikutusten huomioon ottamisen merkitystä,

PANEVAT MERKILLE, että on tärkeää parantaa pääoman saatavuutta ilmakuljetusten alalla lentoliikenteen kehittämiseksi edelleen,

TUNNUSTAVAT hyödyt, jotka voidaan saada kolmansien maiden tähän sopimukseen liittymisen mahdollistamisesta,

HALUAVAT tehdä kansainvälistä siviili-ilmailun yleissopimusta täydentävän lentoliikennesopimuksen,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Tavoite

Tämän sopimuksen tavoitteena on luoda osapuolten välille yhteinen ilmailualue, joka perustuu asteittaiseen markkinoiden avaamiseen, lentoliikenteen harjoittajan omistuksen ja määräysvallan vapauttamiseen, oikeudenmukaisiin ja yhtäläisiin kilpailuedellytyksiin, syrjimättömyyteen ja yhteisiin sääntöihin muun muassa turvallisuuden, turvaamisen, ilmaliikenteen hallinnan, sosiaalisten näkökohtien ja ympäristön aloilla. Tätä tarkoitusta varten tässä sopimuksessa vahvistetaan säännöt, joita sovelletaan osapuolten välillä. Nämä säännöt sisältävät liitteessä II lueteltujen säädösten säännökset.

2 artikla

Määritelmät

Ellei toisin mainita, tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'sopimuksella' tätä sopimusta, sen liitteitä ja lisäyksiä sekä niiden muutoksia;
- 2) 'lentoliikenteellä' yleisölle tarjottua matkustajien, matkatavaroiden, rahdin ja postin kuljettamista ilma-aluksella joko erikseen tai yhdessä maksua tai muuta korvausta vastaan, reitti- ja tilauslentoliikenne mukaan luettuina;
- 3) 'kansalaisuutta koskevalla selvityksellä' sen toteamista, että lentoliikenteen harjoittaja, joka haluaa harjoittaa lentoliikennettä tämän sopimuksen nojalla, täyttää 4 artiklassa vahvistetut omistusta, tosiasiallista määräysvaltaa ja päätoimipaikkaa koskevat vaatimukset;
- 4) 'vaatimustenmukaisuutta koskevalla selvityksellä' sen toteamista, että lentoliikenteen harjoittajalla, joka haluaa harjoittaa lentoliikennettä tämän sopimuksen nojalla, on riittävät taloudelliset edellytykset ja riittävästi johtamisaamasta tällaisen liikenteen harjoittamiseen ja se pystyy noudattamaan tällaisen liikenteen harjoittamista sääteleviä lakeja, määräyksiä ja vaatimuksia;
- 5) 'toimivaltaisella viranomaisella' valtion virastoa tai yksikköä, joka vastaa tästä sopimuksesta johtuvien hallinnollisten tehtävien hoitamisesta;
- 6) 'yleissopimuksella' Chicagossa 7 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoitettavaksi avattua Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimusta, mukaan luettuina
  - a) kaikki yleissopimuksen muutokset, jotka ovat tulleet voimaan yleissopimuksen 94 artiklan a kohdan mukaisesti ja jotka sekä Armenia että yksi tai useampi kyseessä oleva EU:n jäsenvaltio on ratifioinut siltä osin kuin on käsiteltävänä olevan asian kannalta olennaista; ja
  - b) kaikki yleissopimuksen 90 artiklan mukaisesti hyväksytyt yleissopimuksen liitteet tai niiden muutokset sillä edellytyksellä, että liitteet tai muutokset ovat voimassa sekä Armeniassa että yhdessä tai useammassa kyseessä olevassa EU:n jäsenvaltiossa siltä osin kuin on käsiteltävänä olevan kysymyksen kannalta olennaista;
- 7) 'täysillä kustannuksilla' tarjotuista palveluista aiheutuvia kustannuksia mukaan luettuina kohtuulliset hallinnolliset yleiskulut;
- 8) 'kansainvälisellä lentoliikenteellä' lentoliikennettä, joka kulkee useamman kuin yhden valtion alueen yläpuolisen ilmatilan läpi;

- 9) 'päätoimipaikalla' lentoliikenteen harjoittajan pääkonttoria tai rekisteröityä toimipaikkaa sen osapuolen alueella, jossa lentoliikenteen harjoittajan keskeiset taloudelliset toiminnot ja lentotoiminnan valvonta, jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta mukaan lukien, tapahtuvat;
- 10) 'ilman kaupallista tarkoitusta tehtävällä laskulla' muussa tarkoituksessa kuin lentoliikenteen matkustajien, matkatavaroiden, rahdin tai postin ottamiseksi taikka jättämiseksi suoritettavaa laskua;
- 11) 'lentohinnoilla' hintoja, jotka maksetaan lentoliikenteen harjoittajille tai heidän edustajilleen taikka muille lipunmyyjille matkustajien kuljettamisesta lentoliikenteessä (mukaan lukien sen yhteydessä mahdollisesti käytettävät muut liikennemuodot), sekä edellytyksiä, joilla kyseisiä hintoja sovelletaan, mukaan lukien edustajapalvelujen ja muiden lisäpalvelujen palkkiot ja ehdot;
- 12) 'kuljetusmaksuilla' hintoja, jotka maksetaan rahdin kuljettamisesta lentoliikenteessä (mukaan lukien sen yhteydessä mahdollisesti käytettävät muut liikennemuodot), sekä edellytyksiä, joilla kyseisiä hintoja sovelletaan, mukaan lukien edustajapalvelujen ja muiden lisäpalvelujen palkkiot ja ehdot;
- 13) 'alueella' Armenian osalta Armenian tasavallan aluetta ja Euroopan unionin ja EU:n jäsenvaltioiden osalta EU:n jäsenvaltioiden maa-alueita, sisävesiä ja aluemerii, joihin sovelletaan EU:n perussopimuksia, EU:n perussopimuksissa määrättyjen edellytysten mukaisesti, sekä niiden yläpuolella olevaa ilmatilaa;
- 14) 'käyttömaksulla' lentoliikenteen harjoittajilta perittäviä maksuja lentoasemien laitteiden ja palvelujen käytöstä sekä lentoasemien ympäristönsuojeluun, lennonvarmistukseen tai ilmailun turvaamiseen liittyvien tilojen ja laitteiden tai palvelujen käytöstä, oheispalvelut ja -laitteet mukaan luettuina;
- 15) 'omahuolinnalla' tilannetta, jossa lentoaseman käyttäjä huolehtii yhden tai useamman maahuolintapalvelun suorittamisesta suoraan itselleen tekemättä sopimusta kolmannen osapuolen kanssa tällaisten palvelujen suorittamisesta; tässä määritelmässä lentoaseman käyttäjiä ei pidetä toisiinsa nähden kolmansina osapuolina, jos
  - a) yhdellä on osake-enemmistö toisesta, tai
  - b) molempien osake-enemmistö on saman tahon hallussa;
- 16) 'viidennen vapauden liikenneoikeudella' yhden valtion, jäljempänä 'myöntävä valtio', toisen valtion, jäljempänä 'vastaanottava valtio', lentoliikenteen harjoittajille myöntämää oikeutta tai etuoikeutta tarjota kansainvälisiä lentoliikennepalveluja myöntävän valtion alueen ja jonkin kolmannen valtion alueen välillä sillä edellytyksellä, että tällaisten reittien lähtö- tai päätepiste sijaitsee vastaanottavan valtion alueella;
- 17) 'kolmannella maalla' maata, joka ei ole EU:n jäsenvaltio tai Armenia.

I OSASTO

TALOUDELLISET MÄÄRÄYKSET

3 artikla

Oikeuksien myöntäminen

1. Tässä artiklassa vahvistettaviin oikeuksiin sovelletaan tämän sopimuksen liitteessä I olevia siirtymämääräyksiä.

Liikenneoikeudet ja reitit

2. Kummankin osapuolen on myönnettävä toiselle osapuolelle seuraavat oikeudet, joiden mukaisesti toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajat voivat harjoittaa kansainvälistä lentoliikennettä syrjimättömin perustein:
  - a) oikeus lentää laskeutumatta toisen osapuolen alueen yli;
  - b) oikeus laskeutua toisen osapuolen alueelle ilman kaupallista tarkoitusta;

c) oikeus suorittaa matkustajien, matkustajien ja rahdin sekä pelkän rahdin reitti- ja tilauslentokuljetuksia paikkojen ⁽¹⁾ välillä seuraavilla reiteillä:

i) Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajat:

Euroopan unionissa sijaitsevat paikat – välillä olevat paikat Euroopan naapuruuspolitiikan kumppanimaissa ⁽²⁾, Euroopan yhteisen ilmailualueen perustamista koskevan monenvälisen sopimuksen osapuolissa ⁽³⁾ tai Euroopan vapaakauppajärjestön jäsenmaissa ⁽⁴⁾ – Armeniassa sijaitsevat paikat – Armeniasta edelleen olevat paikat;

ii) Armenian lentoliikenteen harjoittajat:

Armeniassa sijaitsevat paikat – välillä olevat paikat Euroopan naapuruuspolitiikan kumppanimaissa, Euroopan yhteisen ilmailualueen perustamista koskevan monenvälisen sopimuksen osapuolissa tai Euroopan vapaakauppajärjestön jäsenmaissa – Euroopan unionissa sijaitsevat paikat;

d) muut tässä sopimuksessa vahvistetut oikeudet.

Toiminnallinen jousto

3. Osapuolten lentoliikenteen harjoittajat voivat valintansa mukaan joillakin tai kaikilla lennoillaan, jotka liikennöidään 2 kohdassa määritetyillä reiteillä,

- a) liikennöidä jompaankumpaan tai kumpaankin suuntaan;
- b) yhdistää samaan lentoon eri lennonnumeroita;
- c) liikennöidä välillä oleviin ja edelleen oleviin paikkoihin sekä osapuolten alueilla oleviin paikkoihin 2 kohdan määräysten mukaisesti missä yhdistelmässä ja missä järjestyksessä tahansa;
- d) jättää väliin minkä tahansa paikan tai mitkä tahansa paikat;
- e) siirtää missä tahansa paikassa liikennettä mistä tahansa ilma-aluksesta mihin tahansa toiseen ilma-alukseensa (koneen vaihto eli change of gauge);
- f) tehdä välilaskuja mihin tahansa paikkaan kummankin osapuolen alueella tai sen ulkopuolella;
- g) harjoittaa kauttakulkuliikennettä toisen osapuolen alueen halki;
- h) yhdistää liikennettä samaan ilma-alukseen riippumatta siitä, mistä tällainen liikenne on lähtöisin; ja
- i) liikennöidä saman palvelun puitteissa useampaan kuin yhteen paikkaan (monikohdelennot).

Tässä kohdassa määrättyä toiminnallista joustoa voidaan soveltaa suunnasta riippumatta ja ilman maantieteellisiä rajoituksia menettämättä oikeutta kuljettaa tämän sopimuksen mukaisesti muutoin sallittua liikennettä edellyttäen, että

- a) Armenian lentoliikenteen harjoittajien palveluja liikennöidään Armeniassa sijaitsevaan paikkaan;
- b) Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajien palveluja liikennöidään Euroopan unionissa sijaitsevaan paikkaan.

4. Kumpikin osapuoli antaa lentoliikenteen harjoittajien määritellä tarjoamansa kansainvälisen lentoliikenteen vuorotiheyden ja kapasiteetin markkinoilla vallitsevien kaupallisten näkökohtien perusteella. Tämän oikeuden mukaisesti kumpikaan osapuoli ei saa yksipuolisesti rajoittaa liikenteen määrää, vuorotiheyttä tai palvelun säännöllisyyttä, reititystä, lähtö- tai määräpaikkaa taikka toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajien käyttämien ilma-alusten tyyppiä tai tyyppejä muista kuin tullitoimintaan, teknisiin, operatiivisiin, ilmaliikenteen hallinnan turvallisuuteen, ympäristönäkökohtiin tai terveyden suojeluun liittyvistä syistä, jollei tässä sopimuksessa muuta määrätä.

⁽¹⁾ Tässä artiklassa viittauksen paikkoihin on ymmärrettävä tarkoitavan kansainvälisesti tunnustettuja lentoasemia.

⁽²⁾ Katso: 16 päivänä kesäkuuta 2003 annetut neuvoston päätelmät yhdessä komission 12 päivänä toukokuuta 2004 Euroopan naapuruuspolitiikasta antaman ja neuvoston 14 päivänä kesäkuuta 2004 antamissa päätelmissään hyväksymän tiedonannon kanssa.

⁽³⁾ Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden, Albanian tasavallan, Bosnia ja Hertsegovinan, Bulgarian tasavallan, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian, Islannin tasavallan, Kroatian tasavallan, Montenegron tasavallan, Norjan kuningaskunnan, Romanian, Serbian tasavallan ja Yhdistyneiden kansakuntien väliaikaisen Kosovon-siviilioperaation ⁽¹⁾ monenvälinen sopimus Euroopan yhteisen ilmailualueen perustamisesta (EUVL L 285 16.10.2006, s. 3) ⁽¹⁾ Kesäkuun 10 päivänä 1999 hyväksytyyn YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 mukaisesti).

⁽⁴⁾ Islannin tasavalta, Norjan kuningaskunta, Sveitsin valaliitto ja Liechtensteinin ruhtinaskunta.

5. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajat voivat liikennöidä – myös yhteistunnuksin – mihin tahansa paikkaan sellaisessa kolmannessa maassa, joka ei sisälly määrättyihin reitteihin, sillä edellytyksellä, etteivät ne käytä viidennen vapauden liikenneoikeuksia.
6. Tämän sopimuksen määräykset eivät missään tapauksessa oikeuta
- Armenian lentoliikenteen harjoittajia ottamaan EU:n jäsenvaltiossa matkustajia, matkatavaroita, rahtia tai postia kuljetettavaksi korvausta tai maksua vastaan johonkin toiseen paikkaan samassa EU:n jäsenvaltiossa;
  - Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajia ottamaan Armeniassa matkustajia, matkatavaroita, rahtia tai postia kuljetettavaksi korvausta tai maksua vastaan johonkin toiseen paikkaan Armeniassa.
7. Käyttäessään tämän sopimuksen mukaisia oikeuksiaan ja hoitaessaan sen mukaisia velvollisuuksiaan osapuolet pidättyvät kaikenlaisesta toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajiin erityisesti kansalaisuuden vuoksi kohdistuvasta syrjinnästä.
8. Sen estämättä, mitä muualla tässä sopimuksessa määrätään, kummallakin osapuolella on oikeus kieltää kansainvälisen lentoliikenteen harjoittaminen sellaiseen kolmanteen maahan, sellaisesta kolmannelle maasta tai sellaisen kolmannen maan alueen kautta, jolla ei ole diplomaattisuhteita tämän osapuolen kanssa.

4 artikla

Liikennöintilupa ja tekninen lupa

1. Saatuaan osapuolen lentoliikenteen harjoittajalta liikennöintilupahakemuksen toisen osapuolen on myönnettävä asianmukaiset liikennöintiluvat ja muut tekniset luvat mahdollisimman pienellä menettelyihin liittyvällä viiveellä, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:
- Armenian lentoliikenteen harjoittajien osalta
    - lentoliikenteen harjoittajan päätoimipaikka on Armeniassa, ja sillä on Armenian lainsäädännön mukainen voimassa oleva liikennelupa;
    - lentoliikenteen harjoittaja on lentotoimintaluvan myöntämisestä vastaavan Armenian jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen ja toimivaltainen viranomainen on selkeästi määritelty; ja
    - ellei 6 artiklassa toisin määrätä, lentoliikenteen harjoittaja on Armenian tai Armenian kansalaisten tai molempien omistuksessa, suoraan tai osake-enemmistön kautta, ja tosiasiallisessa määräysvallassa;
  - Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajien osalta
    - lentoliikenteen harjoittajan päätoimipaikka on Euroopan unionin alueella, ja sillä on Euroopan unionin oikeuden mukainen voimassa oleva liikennelupa;
    - lentoliikenteen harjoittaja on lentotoimintaluvan myöntämisestä vastaavan EU:n jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen ja toimivaltainen viranomainen on selkeästi määritelty; ja
    - ellei 6 artiklassa toisin määrätä, lentoliikenteen harjoittaja on yhden tai useamman EU:n jäsenvaltion taikka Euroopan vapaakauppajärjestön jäsenvaltion tai niiden kansalaisten tai molempien omistuksessa, suoraan tai osake-enemmistön kautta, ja tosiasiallisessa määräysvallassa;
  - 14 ja 15 artiklaa noudatetaan; ja
  - lentoliikenteen harjoittaja täyttää niihin lakeihin ja määräyksiin perustuvat ehdot, joita hakemuksen käsittelevä osapuoli tavallisesti soveltaa kansainvälisen lentoliikenteen harjoittamiseen.
2. Osapuolten on liikennöintilupia ja teknisiä lupia myöntäessään kohdeltava toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajia syrjimättömästi.

3. Saatuaan osapuolen lentoliikenteen harjoittajalta liikennöintilupahakemuksen toisen osapuolen on tunnustettava ensin mainitun osapuolen kyseisestä lentoliikenteen harjoittajasta tekemät vaatimustenmukaisuutta tai kansalaisuutta koskevat selvitykset aivan kuin tällaiset selvitykset olisivat sen omien toimivaltaisten viranomaisten tekemiä eivätkä ne saa tehdä asiassa muita kuin toisessa ja kolmannessa alakohdassa määrättyjä lisäselvityksiä.

Jos vastaanottavan osapuolen toimivaltaisilla viranomaisilla on liikennöintilupahakemuksen lentoliikenteen harjoittajalta saatuaan tai tällaisen luvan myönnettyään erityinen syy epäillä, että toisen osapuolen tekemästä selvityksestä huolimatta asianmukaisten liikennöintilupien myöntämiselle 1 kohdassa asetettuja ehtoja ei ole noudatettu, vastaanottavan osapuolen on viipymättä ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle ja perusteltava epäilynsä. Tällaisessa tapauksessa kumpi tahansa osapuoli voi pyytää neuvotteluja, joihin voi osallistua osapuolten toimivaltaisten viranomaisten edustajia, tai tämän epäilyn kannalta merkityksellisiä lisätietoja, ja näihin pyyntöihin on vastattava mahdollisimman nopeasti. Jos asiassa ei löydetä ratkaisua, kumpi tahansa osapuoli voi antaa asian 23 artiklassa tarkoitetun sekakomitean, jäljempänä 'sekakomitea', ratkaistavaksi.

Tämä kohta ei kata turvallisuustodistuksiin tai -lupiin, turvajärjestelyihin tai vakuutusturvaan liittyvien selvitysten tunnustamista.

5 artikla

Liikennöintiluvan ja teknisen luvan epääminen, peruuttaminen kokonaan tai tilapäisesti taikka rajoittaminen

1. Kumpikin osapuoli voi evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvat tai tekniset luvat taikka asettaa niille ehtoja tai rajoituksia taikka muutoin evätä tai keskeyttää tilapäisesti toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajan toiminnan taikka asettaa sille ehtoja tai rajoituksia, jos

a) Armenian lentoliikenteen harjoittajien osalta

- i) lentoliikenteen harjoittajan päätoimipaikka ei ole Armeniassa tai sillä ei ole Armenian lainsäädännön mukaista voimassa olevaa liikennelupaa;
- ii) lentoliikenteen harjoittaja ei ole Armenian jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen, kun Armenia vastaa lentotoimintaluvan myöntämisestä, tai toimivaltaista viranomaista ei ole selkeästi määritelty; tai
- iii) ellei 6 artiklassa toisin määrätä, lentoliikenteen harjoittaja ei ole Armenian tai Armenian kansalaisten tai molempien omistuksessa, suoraan tai osake-enemmistön kautta, tai tosiasiallisessa määräysvallassa;

b) Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajien osalta

- i) lentoliikenteen harjoittajan päätoimipaikka ei ole Euroopan unionin alueella tai sillä ei ole Euroopan unionin oikeuden mukaista voimassa olevaa liikennelupaa;
- ii) lentoliikenteen harjoittaja ei ole lentotoimintaluvan myöntämisestä vastaavan EU:n jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen tai toimivaltaista viranomaista ei ole selkeästi määritelty; tai
- iii) ellei 6 artiklassa toisin määrätä, lentoliikenteen harjoittaja ei ole Euroopan unionin taikka Euroopan vapaakauppa-järjestön jäsenvaltion tai jäsenvaltioiden tai niiden kansalaisten tai molempien omistuksessa, suoraan tai osake-enemmistön kautta, tai tosiasiallisessa määräysvallassa;

c) 8, 14 ja 15 artiklaa ei ole noudatettu; tai

d) lentoliikenteen harjoittaja ei ole noudattanut 7 artiklassa tarkoitettuja lakeja ja määräyksiä tai niitä lakeja ja määräyksiä, joita hakemusta tarkasteleva osapuoli tavanomaisesti soveltaa kansainväliseen lentoliikenteeseen.

2. Elleivät välittömät toimet ole tarpeen 1 kohdan c tai d alakohdan rikkomisen lopettamiseksi, tällä artiklalla vahvistettuja oikeuksia voidaan käyttää vasta, kun toisen osapuolen kanssa on neuvoteltu.

3. Tämän artiklan määräykset eivät rajoita kummankaan osapuolen oikeuksia evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupa tai tekninen lupa taikka asettaa niille ehtoja tai rajoituksia 14 tai 15 artiklan mukaisesti.

6 artikla

Investoinnit lentoliikenteen harjoittajiin

1. Sen estämättä, mitä 4 ja 5 artiklassa määrätään, ja kun sekakomitea on tarkastanut 23 artiklan 8 kohdan mukaisesti, että osapuolten lainsäädäntö sallii kummankin osapuolen tai niiden kansalaisten enemmistöomistuksen tai tosiasiallisen määräysvallan toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajissa, osapuolet voivat sallia EU:n jäsenvaltioiden tai niiden kansalaisten enemmistöomistuksen tai tosiasiallisen määräysvallan Armenian lentoliikenteen harjoittajissa tai Armenian tai sen kansalaisten enemmistöomistuksen tai tosiasiallisen määräysvallan Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajissa tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Tämän artiklan 1 kohdan osalta osapuolten tai niiden kansalaisten investoinnit lentoliikenteen harjoittajiin hyväksytään tapauskohtaisesti sekakomitean 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti ennalta tekemällä päätöksellä.

Kyseisessä päätöksessä on eriteltävä edellytykset, jotka liittyvät sovitun lentoliikenteen harjoittamiseen tämän sopimuksen mukaisesti, sekä edellytykset, jotka liittyvät kolmansien maiden ja osapuolten väliseen lentoliikenteeseen. Kyseiseen päätökseen ei sovelleta 23 artiklan 11 kohtaa.

7 artikla

Lakien ja määräysten noudattaminen

1. Osapuolen alueelle tullessaan, siellä ollessaan tai sieltä lähtiessään toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajien on noudatettava niitä maahanpääsyyn, liikennöintiin tai maasta poistumiseen liittyviä lakeja ja määräyksiä, joita asianomaisella alueella sovelletaan kansainvälisessä lentoliikenteessä liikennöiviin ilma-aluksiin.

2. Kun osapuolen lentoliikenteen harjoittajan ilma-alusten matkustajat, miehistö, matkatavarat, rahti tai posti tulevat toisen osapuolen alueelle, ovat siellä tai lähtevät sieltä, niiden osalta on, joko niiden omasta toimesta tai toisen toimiessa niiden puolesta, noudatettava niitä toisen osapuolen alueella sovellettavia lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat ilma-alusten matkustajien, miehistön, matkatavaroiden, rahdin ja postin maahanpääsyä, maassaoloa tai maasta poistumista (mukaan luettuina maahantulot, selvitystä, maahanmuuttoa, passeja, tulleja ja karanteenia koskevat määräykset tai postin osalta postisäännöt).

3. Osapuolten on sallittava toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajien toteuttavan osapuolen alueella toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kuljetettavana on ainoastaan henkilöitä, joilla on toisen osapuolen alueelle tulemiseen tai sen kautta kulkemiseen vaadittavat matkustusasiakirjat.

8 artikla

Oikeudenmukainen kilpailu

1. Osapuolet tunnustavat yhteiseksi tavoitteekseen tarjota terve kilpailuympäristö sekä oikeudenmukaiset ja tasa-arvoiset mahdollisuudet molempien osapuolten lentoliikennepalveluissa mukana oleville yhtiöille, jotta ne voivat kilpailla sovitun lentoliikenteen harjoittamisessa määrättyillä reiteillä. Sen vuoksi osapuolet toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet tämän tavoitteen toteutumisen varmistamiseksi.

2. Osapuolet vahvistavat, että vapaa, oikeudenmukainen ja vääristymätön kilpailu on tärkeää tämän sopimuksen tavoitteiden edistämiseksi, sekä panevat merkille, että osapuolten kattavan kilpailulainsäädännön ja riippumattoman kilpailuviranomaisen olemassaolo sekä molempien kilpailulainsäädännön noudattamisen asianmukainen ja tehokas valvonta on tärkeää lentoliikennepalvelujen tehokkaan tarjoamisen kannalta. Tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvat seikat kattavaa kunkin osapuolen kilpailulainsäädäntöä, sellaisena kuin se on aika ajoin muutettuna, sovelletaan lentoliikenteen harjoittajien toimintaan kunkin osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella. Osapuolten yhteisenä tavoitteena on kilpailulainsäädännön yhteensopivuus, lähentäminen ja tehokas soveltaminen. Ne tekevät tarpeen mukaan yhteistyötä silloin, kun se on kilpailulainsäädännön tehokkaan soveltamisen kannalta tarpeen, muun muassa sallimalla sen, että niiden yhtiöt tai muut kansalaiset julkistavat kummankin sääntöjen ja lainsäädäntövallan mukaisesti tiedot, jotka ovat merkityksellisiä toisen osapuolen kilpailuviranomaisten kilpailulainsäädännön mukaisessa toiminnassa.

3. Mikään tässä sopimuksessa ei saa vaikuttaa kummankaan osapuolen kilpailuviranomaisten ja tuomioistuinten (eikä Euroopan komission) valtuuksiin ja valtaan eikä rajoittaa tai vaarantaa niitä, ja kaikki kilpailulainsäädännön noudattamisen valvontaan liittyvät kysymykset kuuluvat yksinomaan mainittujen viranomaisten ja tuomioistuinten toimivaltaan. Osapuolen tämän artiklan nojalla toteuttamat toimet eivät siten rajoita kyseisten viranomaisten ja tuomioistuinten mahdollisesti toteuttamia toimia.

4. Tämän artiklan nojalla toteutettavat toimet ovat yksinomaan osapuolten vastuulla ja niiden on kohdistuttava yksinomaan toiseen osapuoleen tai yhtiöihin, jotka tarjoavat lentoliikennepalveluja osapuoliin/osapuolista. Tällaiset toimet eivät kuulu 24 artiklassa määrätyn riitojenratkaisumenettelyn piiriin.

5. Kumpikin osapuoli poistaa kaikenlaisen syrjinnän tai epäoikeudenmukaiset toimintatavat, jotka vaikuttaisivat kielteisesti toisen osapuolen lentoliikennepalveluihin osallistuvien yhtiöiden oikeudenmukaisiin ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin kilpailla lentoliikennepalvelujen tarjoamisessa.

6. Kumpikaan osapuoli ei tarjoa eikä salli julkisia avustuksia tai tukia millekään yhtiölle, jos ne vaikuttaisivat merkittävästi ja kielteisesti toisen osapuolen yhtiöiden oikeudenmukaisiin ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin kilpailla lentoliikennepalvelujen tarjoamisessa. Tällaisia julkisia avustuksia tai tukia ovat muun muassa seuraavat: ristiintukeminen; toiminnasta aiheutuvien tappioiden kattaminen; pääomahuolto; avustukset; vakuudet; erityisen edullisin ehdoin myönnettävät lainat tai vakuutukset; konkurssisuoja; perittävien määrien perimättä jättäminen; investoitujen julkisten varojen normaalin tuoton saamatta jättäminen; verohelpotukset tai -vapautukset; julkisten viranomaisten määräämien taloudellisten velvoitteiden korvaaminen; lentoliikenteen harjoittamiseen tarvittavien lennonvarmistuksen tai lentoaseman tilojen ja laitteiden sekä palvelujen, polttoaineen, maahuollinnan, turvatoimien, tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien, lähtö- ja saapumisaikojen jakamisen taikka muiden lentoliikenteen harjoittamisen kannalta tarpeellisten tilojen ja laitteiden ja palvelujen saanti syrjinnän perusteella tai muuten kuin kaupallisin perustein.

7. Jos osapuoli antaa julkisia avustuksia tai tukia jollekin yhtiölle, sen on varmistettava toimenpiteen avoimuus asianmukaisin keinoin, joihin voi kuulua se, että kyseinen yhtiö merkitsee tämän julkisen avustuksen tai tuen kirjanpitoonsa selkeästi ja erikseen.

8. Kummankin osapuolen on toisen osapuolen pyynnöstä kohtuullisessa ajassa toimitettava toiselle osapuolelle pyynnön esittäneen osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluviin yhteisöihin liittyvät tilinpäätöstiedot ja kaikki muut sellaiset tiedot, jotka toinen osapuoli voi kohtuudella pyytää sen varmistamiseksi, että tämän artiklan määräyksiä noudatetaan. Näihin voivat kuulua yksityiskohtaiset tiedot julkisista avustuksista tai tuista. Tällaisilta tiedoilta voidaan edellyttää, että tietoja pyytänyt osapuoli käsittelee niitä luottamuksellisesti.

9. Estämättä asianomaisen kilpailuviranomaisen tai tuomioistuimen toimia 5 ja 6 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen noudattamisen valvomiseksi,

a) jos osapuoli toteaa, että johonkin yhtiöön kohdistuu 5 tai 6 kohdassa tarkoitettua syrjintää tai epäoikeudenmukaisia toimintatapoja, ja tämä voidaan näyttää toteen, se voi esittää toiselle osapuolelle kirjallisia huomautuksia. Toiselle osapuolelle ilmoitettuaan osapuoli voi myös aloittaa keskustelut tähän artiklaan liittyvistä asioista toisen osapuolen alueella olevien vastuullisten julkisten tahojen kanssa, mukaan luettuina keskus-, alue- tai paikallishallinnon viranomaiset. Osapuoli voi lisäksi pyytää neuvotteluja asiassa toisen osapuolen kanssa ongelman ratkaisemiseksi. Tällaiset neuvottelut on aloitettava viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Osapuolten on siihen asti vaihdettava riittävästi tietoja toisen osapuolen esittämien huolenaiheiden täydellistä tarkastelua varten;

b) jos osapuolet eivät saa asiaa ratkaistua neuvotteluilla 30 päivän kuluessa neuvottelujen aloittamisesta tai neuvotteluja ei aloiteta 30 päivän kuluessa 5 tai 6 kohdan rikkomisepäilyä koskevan pyynnön vastaanottamisesta, neuvotteluja pyytäneellä osapuolella on oikeus keskeyttää tämän sopimuksen mukaisten oikeuksien käyttäminen asianomaisilta toisen osapuolen yhtiöiltä epäämällä liikennöinti-/toimilupa tai peruuttamalla se kokonaan tai tilapäisesti tai asettamalla tällaisten oikeuksien käytölle tarpeelliseksi katsomansa ehdot taikka asettaa maksuja tai toteuttaa muita toimia. Tämän kohdan mukaisesti toteutettavien toimien on oltava asianmukaisia ja oikeasuhteisia ja ne on rajoitettava kestoltaan ja soveltamisalaltaan välttämättömiin.

10. Kumpikin osapuoli soveltaa kilpailulainsäädäntöä tehokkaasti 2 kohdan mukaisesti ja kieltää yhtiöitä

- a) yhdessä muiden yhtiöiden kanssa solmimaan sopimuksia, tekemään päätöksiä tai osallistumaan yhdenmukaistettuihin toimintatapoihin, jotka voivat vaikuttaa kyseiseen osapuoleen saapuviin tai sieltä lähteviin lentoliikennepalveluihin ja joiden tarkoituksena tai vaikutuksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen. Tämä kielto voidaan ilmoittaa soveltumattomaksi silloin, kun tällaiset sopimukset, päätökset tai toimintatavat edistävät palvelujen tuottamisen tai jakelun parantamista taikka teknisen tai taloudellisen kehityksen edistämistä antamalla kuluttajille samalla oikeudenmukaisen osan eduista i) asettamatta asianomaisille yhtiöille rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi; ii) antamalla tällaisille yhtiöille mahdollisuutta poistaa kilpailua merkittävältä osalta kysymyksessä olevia palveluja, ja
- b) käyttämättä määräävää asemaa väärin tavalla, joka voi vaikuttaa osapuoleen saapuviin tai sieltä lähteviin lentoliikennepalveluihin.

11. Kumpikin osapuoli antaa 10 kohdassa tarkoitettujen kilpailuoikeussääntöjen noudattamisen valvonnan omien asianomaisten ja riippumattomien kilpailuviranomaistensa tai tuomioistuimensa vastuulle.

12. Estämättä toimia, jotka asianomaisten kilpailuviranomaiset tai tuomioistuin toteuttavat 10 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen noudattamisen valvomiseksi, jos osapuoli havaitsee, että jollekin yhtiölle aiheutuu haittaa 10 kohdan väitetystä rikkomisesta, ja tämä pystytään näyttämään toteen, se voi esittää toiselle osapuolelle kirjallisia huomautuksia. Toiselle osapuolelle ilmoitettuun osapuoli voi myös aloittaa keskustelut tähän artiklaan liittyvistä asioista toisen osapuolen alueella olevien vastuullisten julkisten tahojen kanssa, mukaan luettuina keskus-, alue- tai paikallishallinnon viranomaiset. Osapuoli voi lisäksi pyytää neuvotteluja asiassa toisen osapuolen kanssa ongelman ratkaisemiseksi. Tällaiset neuvottelut on aloitettava viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Osapuolten on siihen asti vaihdettava riittävästi tietoja toisen osapuolen esittämien huolenaiheiden täydellistä tarkastelua varten.

13. Jos osapuolet eivät saa asiaa ratkaistua neuvotteluilla 30 päivän kuluessa neuvottelujen aloittamisesta tai neuvotteluja ei aloiteta 30 päivän kuluessa 10 kohdan rikkomisepäilyjä koskevan pyynnön vastaanottamisesta, ja edellyttäen, että toimivaltainen kilpailuviranomainen tai tuomioistuin on todennut kilpailuoikeuden rikkomisen, neuvotteluja pyytäneellä osapuolella on oikeus keskeyttää tämän sopimuksen mukaisten oikeuksien käyttäminen asianomaisilta toisen osapuolen yhtiöiltä epäämällä liikennöinti-/toimilupa tai peruuttamalla se kokonaan tai tilapäisesti tai asettamalla tällaisten oikeuksien käytölle tarpeelliseksi katsomansa ehdot taikka asettaa maksuja tai toteuttaa muita toimia. Tämän kohdan mukaisesti toteutettavien toimien on oltava asianmukaisia ja oikeasuhteisia ja ne on rajoitettava kestoltaan ja soveltamisalaltaan välttämättömiin.

9 artikla

Kaupalliset mahdollisuudet

1. Jolle liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa A osassa tarkoitettujen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.

2. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että kaupallisten toimijoiden liiketoiminnan esteet haittaisivat tämän sopimuksen myötä toteutuvien hyötyjen saavuttamista. Sen vuoksi osapuolet aloittavat tehokkaan ja vastavuoroisen toiminnan kummankin osapuolen kaupallisen toiminnan harjoittajien kohtaamien liiketoimintaa haittaavien esteiden poistamiseksi, jos tällaiset esteet voivat haitata kaupallista toimintaa tai vääristää kilpailua taikka vaikuttaa tasapuolisiin toimintaedellytyksiin.

3. Osapuolten lentoliikenteen harjoittajilta ei edellytetä paikallista ylläpitäjää.

4. Sekakomitea laatii liiketoimintaa ja kaupallisia mahdollisuuksia koskevan yhteistyömenettelyn, seuraa kaupallisen toiminnan harjoittajien kohtaamien liiketoiminnan esteiden tehokkaan käsittelyn edistymistä sekä tarkastelee säännöllisesti kehityssuuntia, myös lakien ja määräysten muuttamisen osalta. Osapuoli voi pyytää 23 artiklan mukaisesti sekakomiteaa kokoontumaan tämän artiklan soveltamiseen liittyvien mahdollisten kysymysten ratkaisemiseksi.

5. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajilla on oikeus ottaa vapaasti käyttöön toimistoja, tiloja ja laitteita toisen osapuolen alueella, jos tällaisia toimistoja, tiloja ja laitteita tarvitaan lentoliikenteen tarjoamiseen ja siihen liittyvien toimintojen edistämiseen ja myyntiin, mukaan lukien oikeus myydä ja kirjoittaa omia tai minkä tahansa toisen lentoliikenteen harjoittajan lippuja tai lentorahtikirjoja.

6. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajilla on toisen osapuolen maahantulo-, oleskelu- ja työlupiin liittyvien lakien ja määräysten mukaisesti oikeus tuoda toisen osapuolen alueelle ja ylläpitää siellä omaa lentoliikenteen harjoittamisen tueksi tarvittavaa johto-, myynti-, teknistä, toiminnallista ja muuta asiantuntijahenkilökuntaansa. Kumpikin osapuoli helpottaa ja nopeuttaa tarvittaessa työlupien myöntämistä asiaa koskevien voimassa olevien lakien ja määräysten mukaisesti tässä kohdassa tarkoitettujen toimistojen henkilöstölle, enintään 90 päivää kestäviä eräitä tilapäisiä tehtäviä suorittava henkilöstö mukaan luettuna.

7. Rajoittamatta toisen alakohdan soveltamista kullakin lentoliikenteen harjoittajalla on toisen osapuolen alueella maahuolinnan osalta oikeus

a) hoitaa itse oma maahuolintansa ("omahuolinta"); tai

b) valita sellaisista kilpailevista maahuolintaa kokonaisuudessaan tai osittain tarjoavista palveluntarjoajista, myös toisten lentoliikenteen harjoittajien joukosta, joilla on pääsy markkinoille kummankin osapuolen lakien ja määräysten mukaisesti, jos tällaisia palveluntarjoajia on markkinoilla.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan mukaisia oikeuksia voi rajoittaa ainoastaan lentoaseman turvallisuuskäytökohdista johtuva käytettävissä olevan tilan tai kapasiteetin puute. Jos tällaiset rajoitukset rajoittavat omahuolintaa, estävät tai sulkevat sen pois ja jos maahuolintapalvelujen tarjoajien välillä ei ole tehokasta kilpailua, asianomainen osapuoli varmistaa, että kaikkia tällaisia palveluja on saatavissa samoilla ja yhtäläisillä perusteilla kaikille lentoliikenteen harjoittajille; tällaisten palvelujen hinnat on vahvistettava asianmukaisin, puolueettomin, läpinäkyvin ja syrjimättömin perustein.

8. Jokaisella maahuolintapalvelujen tarjoajalla on, riippumatta siitä ovatko ne lentoliikenteen harjoittajia vai eivät, oltava toisen osapuolen alueella suoritettavan maahuolinnan osalta oikeus tarjota maahuolintapalveluja samalla lentoasemalla toimiville lentoliikenteen harjoittajille, jos niille on myönnetty lupa ja ne ovat sovellettavien lakien ja määräysten mukaisia.

9. Kumpikin osapuoli varmistaa, että sen määräyksiä, ohjeita ja menettelyjä lähtö- ja saapumisaikojen jakamiseksi sen alueella sijaitsevilla lentoasemilla sovelletaan riippumattomasti, avoimesti, tehokkaasti, syrjimättömästi ja nopeasti.

10. Osapuoli saa vaatia tämän sopimuksen mukaisesti harjoitettavien lentoliikennepalvelujen toimintasuunnitelmien, ohjelmien tai aikataulujen ilmoittamista ainoastaan tiedoksi sen tarkistamiseksi, että tämän sopimuksen mukaisesti myönnettyjä oikeuksia kunnioitetaan. Jos osapuoli vaatii tällaista ilmoittamista, sen on huolehdittava siitä, että ilmoitusvaatimuksista ja -menettelyistä aiheutuu lentoliikenteen asiamiehille ja toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajille mahdollisimman vähän hallinnollisia rasitteita.

11. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittaja saa myydä lentokuljetuksia ja niihin liittyviä palveluja toisen osapuolen alueella suoraan tai lentoliikenteen harjoittajan harkinnan mukaan sen nimeämien myyntiedustajien, sen nimeämien muiden asiamiesten tai internetin välityksellä taikka muuta käytettävissä olevaa kanavaa käyttäen. Kullakin lentoliikenteen harjoittajalla on oikeus myydä tällaisia lentokuljetuksia ja niihin liittyviä palveluja, ja kaikilla henkilöillä on oikeus ostaa niitä alueen valuutalla tai vapaasti vaihdettavilla valuutoilla.

12. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajilla on oikeus maksaa paikalliset kulunsa, mukaan luettuna polttoaineostot ja lentoasemamaksut, toisen osapuolen alueella paikallisessa valuutassa. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajat voivat halutessaan maksaa tällaiset kulut toisen osapuolen alueella vapaasti vaihdettavissa valuutoissa markkinavaihtokurssilla.

13. Kaikilla lentoliikenteen harjoittajilla on pyynnöstä oikeus vaihtaa ja lähettää paikallisia tuloja vapaasti milloin ja millä tavoin tahansa vapaasti vaihdettavissa olevassa valuutassa toisen osapuolen alueelta haluamaansa maahan. Valuutan vaihto ja lähettäminen on luvallista ilman rajoituksia tai lähetysveroa käyttäen sitä markkinavaihtokurssia, jota sovelletaan juokseviin rahasiirtoihin ja -lähetyksiin sinä päivänä, jona lentoliikenteen harjoittaja tekee ensimmäisen lähettämistä koskevan hakemuksensa, eikä niistä peritä muita maksuja kuin pankkien tällaisesta vaihtamisesta ja lähettämisestä tavallisesti veloittamat maksut.

14. Tässä sopimuksessa tarkoitettuja palveluja liikennöidessään tai tarjotessaan osapuolten lentoliikenteen harjoittajat voivat osallistua yhteisiin markkinointijärjestelyihin, kuten kiintiövarauksia tai yhteisten reittitunnusten käyttöä koskeviin järjestelyihin,

a) osapuolten lentoliikenteen harjoittajien kanssa;

- b) kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajien kanssa; ja
- c) minkä tahansa maan pintakuljetusten (maa- ja vesikuljetukset) tarjoajan kanssa,

mikäli i) liikennöivällä lentoliikenteen harjoittajalla on asianmukaiset liikenneoikeudet, ii) markkinoivalla lentoliikenteen harjoittajalla on tarvittavat asianmukaiset reittioikeudet ja iii) järjestelyt täyttävät tällaisiin järjestelyihin tavanomaisesti sovellettavat turvallisuutta ja kilpailua koskevat vaatimukset.

15. Kun myydään matkustajakuljetusta, johon liittyy yhteisiä markkinointijärjestelyjä, ostajalle on ilmoitettava myyntipaikassa, tai joka tapauksessa lähtöselvityksessä tai, jos lähtöselvitystä ei vaadita jatkolennot, ennen koneeseen nousua, mitkä kuljetuspalvelun tarjoajat liikennöivät kutakin matkan osuutta.

16. Kun on kyse matkustajaliikenteestä, pintakuljetuksen tarjoajiin ei sovelleta lentoliikennettä sääteleviä lakeja ja määräyksiä pelkästään sillä perusteella, että lentoliikenteen harjoittaja tarjoaa tätä pintakuljetusta omalla nimellään.

17. Sen estämättä, mitä muualla tässä sopimuksessa määrätään, molempien osapuolten lentoliikenteen harjoittajien ja välillisten rahtikuljetusten tarjoajien on rajoituksetta sallittava käyttää kansainvälisten ilmakuljetusten yhteydessä mitä tahansa rahdin pintakuljetusta mihin tahansa paikkaan tai mistä tahansa paikasta osapuolten alueilla tai kolmansissa maissa, mukaan luettuina kuljetukset kaikille kansainvälisesti tunnustetuille tullipalveluja tarjoaville lentoasemille ja niitä tarjoavilta lentoasemilta, ja tarvittaessa oikeus kuljettaa tullaamatonta rahtia sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti. Lentoasemien tullipalvelujen on oltava käytettävissä tällaista rahtia varten riippumatta siitä, kuljetetaanko rahti pinta- vai lentokuljetuksena. Lentoliikenteen harjoittajat voivat päättää suorittaa itse omat pintakuljetuksensa tai sopia niistä muiden pintakuljetuksen tarjoajien kanssa, mukaan lukien muiden lentoliikenteen harjoittajien ja välillisten lentorahtikuljetusten tarjoajien suorittamat pintakuljetukset. Tällaisia intermodaalisia rahtikuljetuksia voidaan tarjota yhteen sekä ilma- että pintakuljetuksen käsittävään hintaan edellyttäen, että rahdinantaja ei johdeta harhaan tällaisen kuljetuksen suhteen.

18. Kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajilla on oikeus tehdä kummankin osapuolen tai kolmansien maiden yhtiöiden, myös lentoyhtiöiden, kanssa luvake- ja tuotemerkkijärjestelyjä sillä edellytyksellä, että lentoliikenteen harjoittajilla on asianmukaiset luvat ja että järjestelyt ovat sellaisten lakien ja määräysten mukaiset, joita osapuolet tavanomaisesti soveltavat tällaisiin järjestelyihin; tämä koskee erityisesti määräyksiä, joissa edellytetään lennon liikennöivän lentoliikenteen harjoittajan julkistamista.

19. Osapuolten lentoliikenteen harjoittajat voivat osallistua järjestelyihin, joilla tarjotaan ilma-alueita kansainväliseen lentoliikenteeseen joko miehistöineen tai ilman miehistöä,

- a) osapuolten lentoliikenteen harjoittajien kanssa; ja
- b) kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajien kanssa,

sillä edellytyksellä, että kaikilla tällaisiin järjestelyihin osallistuvilla on asianmukaiset luvat ja että ne noudattavat osapuolten tavanomaisesti tällaisiin järjestelyihin soveltamia lakeja ja määräyksiä. Kumpikaan osapuoli ei saa edellyttää ilma-alueita tarjoavalta lentoliikenteen harjoittajalta tämän sopimuksen mukaisia liikenneoikeuksia reiteille, joilla ilma-alueita käytetään. Osapuolet voivat vaatia näille järjestelyille toimivaltaisten viranomaistensa hyväksyntää. Jos osapuoli vaatii tällaista hyväksyntää, sen on huolehdittava siitä, että hyväksyntämenettelyistä aiheutuu lentoliikenteen harjoittajille mahdollisimman vähän hallinnollisia rasitteita.

10 artikla

Tullit ja verot

1. Saapuessaan kansainvälisessä liikenteessä osapuolen alueelle toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajien ilma-alueet, niiden vakiovarusteet, poltto- ja voiteluaineet, tekniset kulutustarvikkeet, maalitteet, varaosat (mukaan lukien moottorit), ilma-alueiden varastot (mukaan lukien elintarvikkeet, juomat ja alkoholi, tupakka ja muut tuotteet, jotka on tarkoitettu myytäväksi matkustajille tai heidän kulutettavakseen lennon aikana rajoitettuna määrinä) sekä muut tarvikkeet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi tai joita käytetään yksinomaan kansainvälisessä liikenteessä liikennöivän ilma-alueen toimintaa tai huoltoa varten, ovat sillä edellytyksellä, että ne pysyvät ilma-alueissa, vastavuoroisuuden perusteella vapaita kaikista tuontirajoituksista, omaisuus- ja pääomaveroista, tulleista, valmisteveroista ja muista sen kaltaisista korvauksista ja maksuista, joita

- a) kansalliset tai paikalliset viranomaiset taikka Euroopan unioni asettavat; ja

b) jotka eivät perustu annettujen palvelujen kustannuksiin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista veroista, tulleista, korvauksista ja maksuista, lukuun ottamatta annetun palvelun kustannuksiin perustuvia maksuja, vapautetaan vastavuoroisesti myös seuraavat:

a) ilma-alukseen kohtuullisissa rajoissa otetut osapuolen alueelle tuodut tai sieltä hankitut ilma-aluksen varastot, jotka on tarkoitettu käytettäväksi toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajan kansainvälisessä lentoliikenteessä liikennöivässä ilma-aluksessa maasta ulos suuntautuvalla lennolla, myös silloin, kun tällaisia varastoja käytetään lennettäessä kyseisen alueen yllä tapahtuvalla matkaosuudella;

b) osapuolen alueelle tuodut maalaitteet ja varaosat (mukaan lukien moottorit), jotka on tarkoitettu toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajan kansainvälisessä liikenteessä käytettävän ilma-aluksen huoltoa tai korjausta varten;

c) osapuolen alueelle tuodut tai sieltä hankitut poltto- ja voiteluaineet ja tekniset kulutustarvikkeet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajan kansainvälisessä lentoliikenteessä liikennöivässä ilma-aluksessa, myös silloin, kun tällaisia tarvikkeita käytetään lennettäessä kyseisen alueen yllä tapahtuvalla matkaosuudella; ja

d) osapuolen alueelle tuodut tai sieltä hankitut, osapuolten tullilainsäädännön mukaiset painotuotteet, joita on otettu ilma-alukseen tarkoituksena käyttää niitä toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajan kansainvälisessä lentoliikenteessä liikennöivässä ilma-aluksessa maasta ulos suuntautuvalla lennolla, myös silloin, kun tällaisia varastoja käytetään lennettäessä kyseisen alueen yllä tapahtuvalla matkaosuudella.

3. Tämän sopimuksen määräykset eivät estä osapuolta määräämästä syrjimättömin perustein veroja, tulleja, korvauksia tai muita maksuja sen alueella toimitetulle polttoaineelle, jota käytetään sellaisen lentoliikenteen harjoittajan ilma-aluksessa, joka liikennöi kahden sen alueella sijaitsevan paikan välillä.

4. Osapuolen lentoliikenteen harjoittajan käyttämässä ilma-aluksessa olevia vakiovarusteita tai siellä tavallisesti säilytettäviä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja varusteita, tarvikkeita ja varaosia saa purkaa toisen osapuolen alueella ainoastaan kyseisen osapuolen tulliviranomaisten luvalla, ja ne voidaan vaatia asetettaviksi kyseisten viranomaisten valvontaan siihen asti, kun ne viedään uudelleen maasta tai toimitetaan muulla tavoin pois tullimääräysten mukaisesti.

5. Tässä artiklassa määrättyjä vapautuksia on sovellettava myös silloin, kun osapuolen lentoliikenteen harjoittajat ovat tehneet sopimuksen toisen lentoliikenteen harjoittajan kanssa, jolle toinen osapuoli on myöntänyt vastaavat vapautukset, 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tarvikkeiden lainaamisesta tai siirtämisestä toisen osapuolen alueella.

6. Tämän sopimuksen määräykset eivät estä kumpaakaan osapuolta määräämästä veroja, tulleja tai maksuja tavaroille, jotka on myyty muuhun tarkoitukseen kuin matkustajien kulutettaviksi ilma-aluksessa liikennöitäessä niiden alueella kahden sellaisen paikan välillä, joissa ilma-alukseen nouseminen tai siitä poistuminen on sallittua.

7. Osapuolen alueen kautta suorassa kauttakulussa olevat matkatavarat ja rahti vapautetaan veroista, tulleista ja muista samankaltaisista maksuista, jotka eivät perustu annettujen palvelujen kustannuksiin.

8. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tarvikkeita ja varastoja voidaan edellyttää pidettävän toimivaltaisten viranomaisten valvonnassa.

9. Tämän sopimuksen määräyksillä ei ole vaikutusta arvonlisäveron (ALV) suhteen.

10. Tämä sopimus ei vaikuta EU:n jäsenvaltioiden ja Armenian välisten tulojen ja pääoman kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien yleissopimusten määräyksiin.

11 artikla

Käyttömaksut

1. Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa A osassa tarkoitettujen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.
2. Kumpikin osapuoli varmistaa, että käyttömaksut, joita sen maksuja perivät toimivaltaiset viranomaiset tai elimet voivat määrätä toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajille lentosuunnistus- ja lennonjohtopalvelujen käytöstä, perustuvat kustannuksiin eivätkä ole syrjiviä. Kaikki tällaiset käyttömaksut toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajille on joka tapauksessa määrättävä ehdoin, jotka eivät ole epäsuotuisampia kuin minkä tahansa muun lentoliikenteen harjoittajan saatavilla olevat suotuisimmat ehdot.
3. Kumpikin osapuoli varmistaa, että käyttömaksut, joita sen maksuja perivät toimivaltaiset viranomaiset tai elimet voivat määrätä toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajille lentoasemien, ilmailun turvaamisen ja niihin liittyviin toimintoihin tarkoitettujen tilojen ja laitteiden ja palvelujen käytöstä, 9 artiklan 7 kohdassa kuvatuista palveluista veloittavia maksuja lukuun ottamatta, eivät ole perusteettomasti syrjiviä, eivät ole kansallisuuden perusteella syrjiviä ja jakautuvat tasaisesti käyttäjäryhmien kesken. Tällaisissa käyttömaksuissa on otettava huomioon kaikki kustannukset, joita maksuja periville toimivaltaisille viranomaisille tai elimille aiheutuu tarvittavien lentoasema- ja ilmailun turvalaitteiden ja -palvelujen tarjoamisesta kyseisellä lentoasemalla tai niillä lentoasemilla, joilla sovelletaan yhteistä maksujärjestelmää, mutta niiden määrä ei saa ylittää kyseisiä kustannuksia, sanotun kuitenkin rajoittamatta 16 artiklan 1 kohdan soveltamista. Tällaisiin käyttömaksuihin voi sisältyä kohtuullinen tuotto poistojen jälkeen. Laitteita ja palveluja, joiden käytöstä peritään maksuja, on tarjottava tehokkaasti ja taloudellisesti. Tällaisia käyttömaksuja on joka tapauksessa sovellettava toisen osapuolen lentoliikenteen harjoittajien osalta ehdoin, jotka eivät saa olla epäsuotuisampia kuin minkä tahansa muun lentoliikenteen harjoittajan saatavilla olevat suotuisimmat ehdot silloin, kun maksuja sovelletaan.
4. Kumpikin osapuoli edellyttää maksuja perivien toimivaltaisten viranomaisten tai elinten sekä laitteita ja palveluja käyttävien lentoliikenteen harjoittajien vaihtavan keskenään tietoja, jotka voivat olla tarpeen käyttömaksujen kohtuullisuuden määrittämiseksi 2 ja 3 kohdassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Kummankin osapuolen on varmistettava, että maksuja perivät toimivaltaiset viranomaiset tai elimet antavat käyttäjille kohtuullisessa ajassa tietoa kaikista käyttömaksuihin kohdistuvista muutosehdotuksista, jotta käyttäjät voivat esittää näkemyksiään ja huomioitaan ennen muutosten tekemistä.

12 artikla

Lentohinnat ja kuljetusmaksut

1. Kumpikin osapuoli antaa osapuolten lentoliikenteen harjoittajien määrittellä vapaasti lentohinnat ja kuljetusmaksut vapaan ja oikeudenmukaisen kilpailun perusteella.
2. Kumpikin osapuoli voi vaatia syrjimättömin perustein, että sen toimivaltaisille viranomaisille ilmoitetaan kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajien kyseisen osapuolen alueelta tarjoamien palvelujen lentohinnat ja kuljetusmaksut yksinkertaistetussa muodossa ja ainoastaan tiedoksi. Lentoliikenteen harjoittajia ei saa vaatia tekemään tällaista ilmoitusta ennen kuin lentohintaa tai kuljetusmaksua aletaan soveltaa.
3. Toimivaltaisten viranomaisten välisiä keskusteluja voidaan käydä esimerkiksi lentohintojen ja kuljetusmaksujen ilmoittamisen vaatimuksista ja menettelyistä sekä perusteettomilta, kohtuuttomilta, syrjiviltä tai julkista tukea saavilta vaikuttavista lentohinnoista ja kuljetusmaksuista.

13 artikla

Tilastotiedot

1. Kumpikin osapuoli antaa toiselle osapuolelle syrjimättömin perustein, siten kuin sen laeissa ja määräyksissä vaaditaan, tämän sopimuksen mukaista lentoliikennettä koskevat saatavilla olevat tilastotiedot, joita voidaan kohtuudella vaatia.
2. Osapuolet tekevät muun muassa sekakomiteassa yhteistyötä, jolla helpotetaan niiden välistä tilastotietojen vaihtoa tämän sopimuksen mukaisen lentoliikenteen kehityksen seuraamiseksi.

II OSASTO

SÄÄNTELY-YHTEISTYÖ

14 artikla

Ilmailun turvallisuus

1. Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa B osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.

2. Sen varmistamiseksi, että osapuolet panevat tämän artiklan määräykset ja 1 kohdassa tarkoitetut lakisäätteiset vaatimukset ja normit täytäntöön, Armenia osallistuu tarkkailijana Euroopan lentoturvallisuusviraston työhön tämän sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen.

Euroopan unioni seuraa jatkuvasti ja arvioi säännöllisesti yhteistyössä Armenian kanssa Armenian siirtymistä liitteessä II olevassa B osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien noudattamiseen.

Kun Armenia katsoo, että se noudattaa liitteessä II olevassa B osassa esitettyjä lentoliikenteen lakisäätteisiä vaatimuksia ja normeja, se ilmoittaa Euroopan unionille, että asiasta olisi tehtävä arvio.

Kun Armenia noudattaa täysimittaisesti liitteessä II olevassa B osassa esitettyjä lentoliikenteen lakisäätteisiä vaatimuksia ja normeja, sekakomitea määrittää, miten ja millä edellytyksillä Armenia osallistuu Euroopan lentoturvallisuusviraston työhön ja toimii tarkkailijan asemassa.

3. Osapuolet varmistavat, että sellaisille osapuolen rekisteröimille ilma-aluksille, joiden osalta epäillään, etteivät ne ole yleissopimuksen mukaisesti vahvistettujen kansainvälisten lentoturvallisuusmääräysten mukaisia, ja jotka laskeutuvat toisen osapuolen alueella sijaitseville kansainvälisen lentoliikenteen käytössä oleville lentoasemille, suoritetaan tämän toisen osapuolen toimivaltaisten viranomaisten toimesta asematasotarkastukset sekä sisällä ilma-aluksessa että sen ulkopuolella ilma-aluksen ja sen miehistön asiakirjojen asianmukaisuuden varmistamiseksi ja ilma-aluksen ja sen varustuksen silmämääräisesti havaittavan kunnan toteamiseksi.

4. Osapuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat milloin tahansa pyytää neuvonpitoa toisen osapuolen soveltamista turvallisuusmääräyksistä.

5. Osapuolen toimivaltaiset viranomaiset ryhtyvät asiaankuuluviin ja välittömiin toimenpiteisiin havaitessaan, että

a) ilma-alus, tuote tai toiminta ei ole yleissopimuksen mukaisesti vahvistettujen vähimmäisvaatimusten tai liitteessä II olevassa B osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukainen, sen mukaan, kumpaa sovelletaan;

b) on vakavia epäilyjä siitä, ettei ilma-alus ole yleissopimuksen mukaisesti vahvistettujen vähimmäisvaatimusten tai liitteessä II olevassa B osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukainen tai ettei ilma-aluksen liikennöinti ole niiden mukaista, sen mukaan, kumpaa sovelletaan, tai

c) on vakavia epäilyjä siitä, että yleissopimuksen mukaisesti vahvistettuja vähimmäisvaatimuksia tai liitteessä II olevassa B osassa esitettyjä lentoliikenteen lakisäätteisiä vaatimuksia ja normeja, sen mukaan, kumpaa sovelletaan, ei noudateta tai valvota tehokkaasti.

6. Jos osapuoli toteuttaa toimia 5 kohdan mukaisesti, sen on viipymättä ilmoitettava tästä toiselle osapuolelle ja esitettävä perustelut toimilleen.

7. Edellä olevan 5 kohdan mukaisesti toteutetut osapuolen toimet on lopetettava heti, kun niille ei enää ole perusteita.

15 artikla

Ilmailun turvaaminen

1. Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa C osassa esitettyjen ilmailun turvaamisen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.
2. Armeniassa voidaan tehdä Euroopan komission tarkastus liitteessä II olevassa C osassa esitetyn ilmailun turvaamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti. Osapuolet perustavat tarvittavan mekanismin tällaisten turvatoimien tarkastusten tuloksia koskevaa tiedonvaihtoa varten.
3. Koska siviili-ilma-alusten, niiden matkustajien ja miehistön turvallisuuden varmistaminen on kansainvälisten lentoliikennepalvelujen harjoittamisen ehdoton edellytys, osapuolet vahvistavat toisiaan koskevat veloitteensa, joiden mukaan ne turvaavat siviili-ilmailun laittomilta teoilta, ja erityisesti veloitteensa, jotka perustuvat yleissopimukseen, Tokiossa 14 päivänä syyskuuta 1963 allekirjoitettuun rikoksia ja eräitä muita tekoja ilma-aluksissa koskevaan yleissopimukseen, Haagissa 16 päivänä joulukuuta 1970 allekirjoitettuun ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemistä koskevaan yleissopimukseen, Montrealissa 23 päivänä syyskuuta 1971 allekirjoitettuun siviili-ilmailun turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskevaan yleissopimukseen, Montrealissa 24 päivänä helmikuuta 1988 allekirjoitettuun kansainväliseen siviili-ilmailuun käytettävillä lentoasemilla tapahtuvien laittomien väkivallantekojen ehkäisemistä koskevaan lisäpöytäkirjaan ja Montrealissa 1 päivänä maaliskuuta 1991 allekirjoitettuun yleissopimukseen muovailtavien räjähteiden merkitsemisestä tunnistamista varten, siltä osin kuin molemmat osapuolet ovat näiden yleissopimusten osapuolia, sekä kaikkiin muihin siviili-ilmailun turvaamista koskeviin yleissopimuksiin ja pöytäkirjoihin, joiden osapuolia molemmat osapuolet ovat.
4. Osapuolet antavat pyynnöstä toisilleen kaiken tarpeellisen avun siviili-ilma-alusten laittoman haltuunoton ja muiden sellaisten laittomien tekojen torjumiseksi, jotka vaarantavat tällaisten ilma-alusten, niiden matkustajien ja miehistön, lentoasemien ja lennonvarmistuksen turvallisuuden, sekä kaikkien muiden siviili-ilmailun turvaamiseen kohdistuvien uhkien torjumiseksi.
5. Jos asiasta ei säädetä liitteessä II olevassa C osassa esitettyissä ilmailun turvaamista koskevissa lakisäätteissä vaatimuksissa ja normeissa, osapuolet noudattavat keskinäisissä suhteissaan ICAOn vahvistamia ilmailun turvaamista koskevia standardeja ja suositeltuja menettelytapoja. Osapuolet edellyttävät, että niiden rekisterissä olevien ilma-alusten käyttäjät sekä sellaiset lentotoiminnan harjoittajat, joiden päätoimipaikka tai vakinainen kotipaikka on niiden alueella, ja niiden alueella olevien lentoasemien pitäjät toimivat kyseisten ilmailun turvaamista koskevien määräysten mukaisesti.
6. Osapuolet varmistavat, että niiden alueella toteutetaan tehokkaita toimenpiteitä siviili-ilmailun suojaamiseksi laittomilta teoilta, mukaan luettuna mutta ei yksinomaan matkustajien ja heidän käsimatkatavaroidensa turvatarkastaminen, ruumassa kuljetettavien matkatavaroiden turvatarkastaminen, muiden kuin matkustajien turvatarkastaminen ja -valvonta, miehistö ja heidän mukanaan olevat tavarat mukaan luettuina, rahdin, postin, lennon aikana käytettävien tarvikkeiden ja lentoasematarvikkeiden turvatarkastaminen ja -valvonta sekä kulunvalvonta lentokenttäalueelle ja turvavalvotuille alueille. Kyseisiä toimenpiteitä on tarkistettava siviili-ilmailun turvaamiseen kohdistuvien kasvaneiden uhkien huomioon ottamiseksi. Kumpikin osapuoli suostuu siihen, että sen lentoliikenteen harjoittajien voidaan edellyttää noudattavan 1 ja 5 kohdassa tarkoitettuja ilmailun turvaamista koskevia määräyksiä ja toisen osapuolen edellyttämiä muita turvamääräyksiä kyseisen toisen osapuolen alueelle tulon, siellä olemisen tai sieltä poistumisen suhteen.
7. Osapuoli voi hyväksyä alueellensa pääsyä koskevia turvatoimenpiteitä sekä tietyn turvauhkan vuoksi toteutettavia kiireellisiä toimenpiteitä ottaen täysimääräisesti huomioon molempien osapuolten suvereniteetin ja sitä kunnioittaen; tällaisista toimenpiteistä on ilmoitettava toiselle osapuolelle viipymättä. Kumpikin osapuoli suhtautuu myötämielisesti toisen osapuolen esittämiin pyyntöihin kohtuullisista erityisturvatoimista, ja kukin osapuoli ottaa huomioon toisen osapuolen jo käyttöön ottamat turvatoimet ja toisen osapuolen esittämät näkemykset. Kumpikin osapuoli tunnustaa kuitenkin, ettei tämän artiklan määräyksillä rajoiteta osapuolen mahdollisuutta kieltää sellaisen lennon tai sellaisten lentojen pääsy alueelleen, jonka tai joiden se katsoo uhkaavan turvallisuuttaan. Kumpikin osapuoli ilmoittaa ennalta toiselle osapuolelle kaikista erityisturvatoimista, joita se aikoo ottaa käyttöön ja joilla voi olla merkittävä taloudellinen tai toiminnallinen vaikutus tämän sopimuksen mukaisiin lentoliikennepalveluihin, paitsi jos se ei ole kohtuudella mahdollista hätätilanteessa. Kumpi tahansa osapuoli voi pyytää sekakomiteaa kokoontumaan 23 artiklan mukaisesti keskustelemaan tällaisista turvatoimista.
8. Kun siviili-ilma-alukseen kohdistuu tai sitä uhkaa laitton haltuunotto tai ilma-aluksen turvallisuutta, sen matkustajia tai miehistöä, lentoasemia tai lennonvarmistuslaitteita kohtaan tapahtuu tai niitä uhkaa muu laitton teko, osapuolet avustavat toisiaan helpottamalla yhteydenpitoa ja toteuttamalla muita asianmukaisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on nopeasti ja turvallisesti saattaa päätökseen tällainen tapaus tai sen uhka.

9. Kumpikin osapuoli toteuttaa kaikki käytännössä toteutettavina pitämänsä toimenpiteet varmistaakseen, että ilma-alus, joka on otettu laittomasti haltuun tai joutunut jonkin muun laittoman teon kohteeksi ja on maassa osapuolen alueella, pidetään maassa, paitsi jos sen poistumisen salliminen on välttämätöntä ihmishenkien suojelemiseksi. Tällaisista toimenpiteistä päätetään yhteisten neuvottelujen pohjalta aina kun se on mahdollista.
10. Kun osapuolella on perusteltu syy uskoa, että toinen osapuoli on poikennut tässä artiklassa määrätystä ilmailun turvaamista koskevista määräyksistä, kyseinen osapuoli pyytää välittömiä neuvotteluja toisen osapuolen kanssa. Tällaiset neuvottelut on aloitettava 30 päivän kuluessa pyynnöstä.
11. Ellei tyydyttävään sopimukseen päästä 30 päivän kuluessa tällaisten neuvottelujen aloittamisesta tai sovitussa pidemmässä määräajassa, osapuolella on oikeus kieltäytyä myöntämästä toisen osapuolen yhdelle tai useammalle lentoliikenteen harjoittajalle liikennöintilupaa, peruuttaa se, rajoittaa sitä tai asettaa sille ehtoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta 5 artiklan soveltamista.
12. Välittömän ja poikkeuksellisen vaaratilanteen uhatessa osapuoli voi toteuttaa tilapäisiä toimenpiteitä välittömästi.
13. Kaikkien 11 kohdan mukaisesti toteutettavien toimien toteuttaminen on lopetettava, kun toinen osapuoli noudattaa tämän artiklan määräyksiä.

16 artikla

Ilmaliikenteen hallinta

1. Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden asiaankuuluva lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa D osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisääteisten vaatimusten ja normien mukaiset ja, jos niistä ei säädetä EU:n lainsäädäntökehyksessä, vähintään asiaa koskevien ICAOn standardien ja suositeltujen menettelytapojen mukaiset tässä artiklassa määrätyn edellytyksin.
2. Osapuolet tekevät yhteistyötä ilmaliikenteen hallinnan alalla yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan laajentamiseksi Armenian alueelle, jotta Euroopassa voidaan parantaa nykyistä turvallisuustasoa ja ilmaliikenteen yleistä tehokkuutta, optimoida lennonjohtokapasiteetti, minimoida viivästykset ja parantaa ympäristönsuojelun tasoa. Tässä tarkoituksessa Armenia otetaan tarkkailijaksi yhtenäisen ilmatilan komiteaan ja muihin yhtenäiseen ilmatilaan liittyviin elimiin tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen. Sekakomitea vastaa yhteistyön seurannasta ja edistämisestä ilmaliikenteen hallinnan alalla.
3. Helpottaakseen yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevan lainsäädännön soveltamista alueellaan
  - a) Armenia toteuttaa tarvittavat toimenpiteet lennonvarmistuspalveluihin ja ilmaliikenteen hallintaan liittyvien institutionaalisten ja valvontarakenteidensa mukauttamiseksi yhtenäiseen eurooppalaiseen ilmatilaan;
  - b) Armenia erityisesti perustaa tarvittavan kansallisen valvontaelimen, jonka on oltava vähintään toiminnallisesti riippumaton lennonvarmistuspalvelujen tarjoajista;
  - c) Euroopan unioni ottaa Armenian mukaan soveltuviin yhtenäiseen eurooppalaiseen ilmatilaan liittyviin lennonvarmistuspalveluihin, ilmatilaa ja yhteentoimivuutta koskeviin toiminnallisiin aloitteisiin, erityisesti
    - i) tarkastelemalla mahdollisuutta yhteistyöhön olemassa olevan toiminnallisen ilmatilan lohkon kanssa tai olemassa olevaan toiminnallisen ilmatilan lohkon liittymiseen taikka uuden toiminnallisen ilmatilan lohkon luomiseen;
    - ii) osallistumalla yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan verkkotoimintoihin;
    - iii) tekemällä SESAR-hankkeen käyttöönottosuunnitelmien mukaiset mukautukset;
    - iv) lisäämällä yhteentoimivuutta; ja
  - d) Armenia toteuttaa tarvittavat toimenpiteet Euroopan unionin suorituskyvyn kehittämisjärjestelmän täytäntöönpanemiseksi optimoidakseen lentojen yleisen tehokkuuden, vähentääkseen kustannuksia ja parantaakseen olemassa olevien järjestelmien turvallisuutta ja kapasiteettia.

*17 artikla***Ympäristö**

1. Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa E osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.
2. Osapuolet katsovat, että ympäristöä on tarpeen suojella edistämällä ilmailun kestävää kehittämistä. Osapuolet aikovat tehdä yhteistyötä tunnistaakseen ilmailun ympäristövaikutuksiin liittyviä ongelmia.
3. Osapuolet toteavat, että on tärkeää toimia yhdessä, jotta voidaan tarkastella ja minimoida ilmailun ympäristövaikutukset tämän sopimuksen tavoitteiden mukaisella tavalla.
4. Osapuolet toteavat, että on tärkeää torjua ilmastonmuutosta, ja käsitellä siksi ilmailuun liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Ne sopivat tiivistävänsä yhteistyötään näillä aloilla, myös aiheeseen liittyvien monenvälisten järjestelyjen avulla, erityisesti toteuttamalla markkinaperusteisen kokonaisvaltaisen toimenpiteen, josta sovittiin ICAOn 39. yleiskokouksessa, ja käyttämällä Yhdistyneiden kansakuntien ilmastonmuutoksen puitesopimuksen nojalla tehdyn Pariisin sopimuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaista mekanismia kehitettäessä markkinaperusteisia kokonaisvaltaisia toimenpiteitä, joilla puututaan kasvihuonekaasupäästöihin ilmailun alalla ja mihin tahansa muuhun kyseisessä artiklassa tarkoitettuun näkökohtaan, joka on erityisen merkityksellinen kansainvälisen lentoliikenteen päästöjen kannalta.
5. Osapuolet pyrkivät kannustamaan asiantuntijoiden välistä tietojen vaihtoa ja suoraa viestintä- ja keskusteluyhteyttä ilmailun ympäristövaikutuksia koskevan yhteistyön lisäämiseksi muun muassa seuraavilla aloilla:
  - a) ympäristöä vähemmän kuormittavaa ilmailuteknologiaa koskeva tutkimus ja kehitystyö;
  - b) ilmaliikenteen hallintaa koskevat innovaatiot, joilla pyritään vähentämään ilmailun ympäristövaikutuksia;
  - c) kestäviä vaihtoehtoisia ilmailupolttoaineita koskeva tutkimus ja kehitystyö;
  - d) ilmailun ympäristövaikutuksiin liittyvät kysymykset ja ilmastoon vaikuttavien ilmailun päästöjen vähentäminen; ja
  - e) melun torjunta ja seuranta ilmailun ympäristövaikutusten vähentämiseksi.
6. Lisäksi osapuolet pyrkivät tehokkaasti lisäämään yhteistyötään kansainvälisen ilmailun kasvihuonekaasupäästöihin liittyvien toimenpiteiden osalta – myös rahoitusta ja teknologiaa koskevissa kysymyksissä – ympäristöön liittyviä monenvälisiä oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan kunnioittaen.
7. Osapuolet tunnustavat tarpeen toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä lentoliikenteen ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi tai niihin puuttumiseksi muulla tavoin, edellyttäen, että tällaiset toimenpiteet ovat täysin osapuolten kansainväliseen oikeuteen perustuvien oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisia.

*18 artikla***Lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuu**

Osapuolet vahvistavat tiettyjen kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämisestä Montrealissa 28 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn yleissopimuksen (Montrealin yleissopimus) mukaiset velvollisuutensa.

*19 artikla***Kuluttajansuoja**

Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa F osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.

20 artikla

Tietokonepohjaiset paikanvarausjärjestelmät

1. Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa A osassa tarkoitettujen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.
2. Osapuolen alueella toimivilla tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien myyjillä on oikeus tuoda, ylläpitää ja vapaasti tarjota tietokonepohjaisia paikanvarausjärjestelmiään matkatoimistoille tai matkailualan yrityksille, joiden pääasiallinen toiminta on matkailuun liittyvien tuotteiden jakelu toisen osapuolen alueella, mikäli kukin tietokonepohjainen paikanvarausjärjestelmä on toisen osapuolen asiaankuuluvien lakisäätteisten vaatimusten mukainen.
3. Kumpikin osapuoli poistaa kaikki olemassa olevat vaatimukset, jotka voivat rajoittaa osapuolen tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien vapaata pääsyä toisen osapuolen markkinoille tai muuten rajoittaa kilpailua. Osapuolet pidättäytyvät hyväksymästä mitä tahansa tällaisia vaatimuksia.
4. Kumpikaan osapuoli ei saa alueellaan asettaa toisen osapuolen tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien myyjille tai sallia niille asetettavan järjestelmien näytön suhteen muita vaatimuksia kuin ne, jotka se on asettanut omille tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmiensä myyjille tai muille sen markkinoilla oleville tietokonepohjaisille paikanvarausjärjestelmille. Kumpikaan osapuoli ei saa estää tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien myyjiä, heidän toimittajiaan ja tilaajiaan tekemästä keskenään sopimuksia, jotka liittyvät matkustuspalvelutietojen vaihtoon ja joilla helpotetaan kattavien ja tasapuolisten tietojen näyttämistä kuluttajille tai jotka liittyvät puolueettomia näyttöjä koskevien lakisäätteisten vaatimusten täyttämiseen.
5. Osapuolet varmistavat, että toisen osapuolen asiaankuuluvat viranomaisvaatimukset täyttävien osapuolen tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien omistajilla ja käyttäjillä on samanlaiset mahdollisuudet omistaa toisen osapuolen alueella tietokonepohjaisia paikanvarausjärjestelmiä kuin kyseisen osapuolen markkinoilla toimivilla muiden tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien omistajilla ja käyttäjillä on.

21 artikla

Sosiaaliset näkökohdat

1. Jollei liitteessä I vahvistetuista siirtymämääräyksistä muuta johdu, osapuolet varmistavat, että niiden lainsäädäntö, säännöt tai menettelyt ovat liitteessä II olevassa G osassa esitettyjen lentoliikenteen lakisäätteisten vaatimusten ja normien mukaiset.
2. Osapuolet tunnustavat, että on tärkeää tarkastella tämän sopimuksen vaikutuksia työvoimaan, työllisyyteen ja työehtoihin. Osapuolet tekevät yhteistyötä tästä sopimuksesta johtuvien työllisyyskysymysten osalta erityisesti työllisyyteen, työelämän perusoikeuksiin, työehtoihin, sosiaaliturvaan ja työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun liittyvissä asioissa.
3. Osapuolten on lakiensa, määräyksiensä ja käytäntöjensä avulla edistettävä korkean sosiaali- ja työttömyysturvan toteutumista siviili-ilmailun alalla.
4. Osapuolet tunnustavat niiden etujen merkityksen, joita on saavutettavissa, kun avoimilta ja kilpailuun perustuvilta markkinoilta saatavat merkittävät taloudelliset hyödyt yhdistetään korkeatasoiseen työelämän normeihin. Osapuolet panevat tämän sopimuksen täytäntöön siten, että sillä edistetään korkeatasoisia työelämän normeja riippumatta asianomaisten lentoliikenteen harjoittajien luonteesta tai omistussuhteista, sekä varmistavat, etteivät niiden lainsäädännössä ja määräyksissä vahvistetut oikeudet ja periaatteet vaarannu, vaan ne pannaan tehokkaasti täytäntöön.
5. Osapuolet sitoutuvat lainsäädännöllään ja käytännöllään edistämään ja toteuttamaan tehokkaasti kansainvälisellä tasolla tunnustettuja työelämän perusoikeuksia, sellaisena kuin ne on vahvistettu Kansainvälisen työjärjestön perussopimuksissa, jotka Armenia ja EU:n jäsenvaltiot ovat ratifioineet.
6. Osapuolet sitoutuvat myös edistämään muita sosiaali- ja työttömyysturvan aloilla tunnustettuja kansainvälisiä normeja ja sopimuksia, jotka ovat merkityksellisiä siviili-ilmailun alalla, sekä niiden tehokasta täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa kansallisessa lainsäädännössään.
7. Kumpikin osapuoli voi pyytää sekakomitean kokousta käsittelemään tärkeänä pitämiään työmarkkinakysymyksiä.

III OSASTO

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

22 artikla

Tulkinta ja noudattamisen valvonta

1. Osapuolet toteuttavat kaikki aiheelliset yleiset ja erityiset toimenpiteet varmistaakseen tästä sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämisen ja pidättyvät toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamisen.
2. Kumpikin osapuoli vastaa tämän sopimuksen noudattamisen asianmukaisesta valvonnasta omalla alueellaan.
3. Kumpikin osapuoli antaa toiselle osapuolelle kaikki tarvittavat tiedot ja kaiken tarvittavan avun liittyen mahdollisia rikkomuksia koskevaan tutkintaan, jonka kyseinen toinen osapuoli suorittaa sille tämän sopimuksen nojalla kuuluvan toimivallan mukaisesti, jollei kyseisen osapuolen sovellettavista laista ja määräyksistä muuta johdu.
4. Aina kun osapuolet toimivat niille tämän sopimuksen nojalla kuuluvan toimivallan mukaisesti asioissa, jotka ovat toisen osapuolen kannalta merkityksellisiä ja jotka koskevat toisen osapuolen viranomaisia tai sen yrityksiä, tämän toisen osapuolen toimivaltaisille viranomaisille tiedotetaan asiasta ja niille annetaan mahdollisuus esittää huomautuksia ennen lopullisen päätöksen tekemistä.
5. Siltä osin kuin määräykset ja liitteessä II lueteltujen säädösten säännökset ovat asiasisällöltään yhteneviä EU:n perussopimusten vastaavien sääntöjen ja EU:n perussopimusten nojalla annettujen säädösten kanssa, kyseisiä määräyksiä ja säännöksiä tulkitaan niitä täytäntöön pantaessa ja sovellettaessa unionin tuomioistuimen ja Euroopan komission antamien asiaa koskevien tuomioiden ja päätösten mukaisesti.

23 artikla

Sekakomitea

1. Perustetaan kummankin osapuolen edustajista muodostuva sekakomitea. Sekakomitea vastaa tämän sopimuksen hallinnoinnista ja asianmukaisesta täytäntöönpanosta. Se antaa suosituksia ja tekee päätöksiä, jos tässä sopimuksessa nimenomaisesti niin määrätään.
2. Sekakomitea toimii ja tekee päätöksensä yksimielisesti. Sekakomitean päätökset sitovat molempia osapuolia.
3. Sekakomitea vahvistaa työjärjestyksensä.
4. Sekakomitea kokoontuu tarpeen mukaan ja vähintään kerran vuodessa. Kumpikin osapuoli voi pyytää sekakomitean kokouksen koollekutsumista.
5. Osapuoli voi pyytää sekakomitean koollekutsumista tämän sopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi. Tällainen kokous on järjestettävä mahdollisimman pian, mutta viimeistään kahden kuukauden kuluttua pyynnön esittämisestä, elleivät osapuolet toisin sovi.
6. Sopimuksen moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi osapuolet vaihtavat tietoja ja neuvottelevat sekakomiteassa kumman tahansa osapuolen pyynnöstä.
7. Edellä olevassa 3 artiklassa vahvistetun oikeuksien myöntämisen nojalla sekakomitean on vahvistettava päätöksellä Euroopan unionin tekemä arviointi, joka koskee EU:n lainsäädännön säännösten, sellaisena kuin ne kuvataan liitteessä I olevassa 1 kohdassa, täytäntöönpanoa ja soveltamista Armeniassa.
8. Edellä olevan 6 artiklan mukaisesti sekakomiteassa käsitellään kysymyksiä, jotka liittyvät osapuolten lentoliikenteen harjoittajiin tehtäviin investointeihin ja muutoksiin osapuolten lentoliikenteen harjoittajien tosiasiallisessa määräysvallassa.

9. Edellä olevan 14 artiklan mukaisesti sekakomitea valvoo liitteessä I kuvatun siirtymäkauden ajan Armeniassa rekisteröityjen, Armenian viranomaisvalvonnan alaisten käyttäjien sellaisten ilma-alusten asteittaista käytöstä poistamista, joilla ei ole liitteessä II olevassa B osassa esitetyn asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti myönnettyä tyyppihyväksyntätodistusta, jotta varmistetaan tällaisten ilma-alusten käytöstä poistaminen liitteessä I olevan 7 kohdan mukaisesti.

10. Lisäksi sekakomitea kehittää yhteistyötä erityisesti seuraavissa asioissa:

- a) tämän sopimuksen mukaiseen lentoliikenteeseen vaikuttavien markkinaolosuhteiden tarkastelu;
- b) tehokkaan ratkaisun löytäminen sellaisiin 9 artiklassa tarkoitettuihin liiketoiminnan harjoittamiseen ja kaupallisiin mahdollisuuksiin liittyviin kysymyksiin, jotka voivat haitata markkinoille pääsyä ja tämän sopimuksen mukaisten lentoliikennepalvelujen kitkatonta toimivuutta, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukainen kilpailu, sääntelyn lähentäminen ja lentoliikennepalvelujen tuottamisen hallinnollisten rasitteiden minimoiminen;
- c) tietojen vaihtaminen, myös lausunnot lentoliikenteeseen mahdollisesti vaikuttavista osapuolten lakien, määräysten ja politiikan muutoksista;
- d) tämän sopimuksen mahdollisten kehittämisalojen käsittely, mukaan lukien tämän sopimuksen muutoksia koskevat suositukset tai ehdot ja menettelyt kolmansien maiden liittymiseksi tähän sopimukseen;
- e) investointeihin, omistussuhteisiin ja määräysvaltaan liittyvät asiat;
- f) sääntely-yhteistyön kehittäminen sekä yhteinen sitoutuminen vastavuoroiseen tunnustamiseen ja sääntöjen ja toimenpiteiden lähentämiseen;
- g) neuvonpidon edistäminen tarvittaessa lentoliikennekysymyksissä, joita käsitellään kansainvälisissä järjestöissä, kolmansien maiden kanssa ja monenvälisissä järjestelyissä, mukaan lukien mahdollisuus hyväksyä yhteinen lähestymistapa;
- h) tilastotietojen vaihtamisen helpottaminen osapuolten välillä tämän sopimuksen mukaisten lentoliikennepalvelujen kehittymisen seuraamiseksi; ja
- i) tämän sopimuksen sosiaalisten vaikutusten tarkastelu täytäntöönpanon yhteydessä ja asianmukaisten ratkaisujen löytäminen perustelluiksi katsottuihin huolenaiheisiin.

11. Jos sekakomitea ei käsittele asiaa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on annettu sen käsiteltäväksi, osapuolet voivat toteuttaa 25 artiklan mukaisia suojatoimenpiteitä.

12. Tämä sopimus ei estä osapuolten toimivaltaisten viranomaisten sekakomitean ulkopuolista yhteistyötä ja yhteydenpitoa ilmailun turvaamiseen, turvallisuuteen, ympäristöön, ilmaliikenteen hallintaan, ilmailun infrastruktuuriin, kilpailuun ja kuluttajansuojaan liittyvissä asioissa. Osapuolet ilmoittavat sekakomitealle tällaisen yhteistyön ja yhteydenpidon tuloksista, joilla voi olla vaikutusta tämän sopimuksen täytäntöönpanoon.

24 artikla

Riitojen ratkaiseminen ja välimiesmenettely

1. Jos osapuolten kesken syntyy riitaa tämän sopimuksen soveltamisesta tai tulkinnasta muissa kuin 8 artiklaan perustuvissa kysymyksissä, eikä asiaa saada ratkaistua sekakomitean kokouksessa, riita voidaan sopia diplomaattiteitse, ja jos sekään ei tuota tulosta, riita voidaan jommankumman osapuolen pyynnöstä saattaa välimiesmenettelyyn tässä artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

2. Välimiesmenettelyä koskeva pyyntö osoitetaan kirjallisesti toiselle osapuolelle. Kantajaosapuolen on pyynnössään nimettävä kyseessä oleva toimenpide ja sen on esitettävä selkeästi syyt, joiden vuoksi se katsoo tällaisen toimenpiteen olevan ristiriidassa tämän sopimuksen kanssa.

3. Elleivät osapuolet muuta sovi, asian ratkaisee kolmijäseninen välitystuomioistuin, joka muodostetaan seuraavasti:

- a) kumpikin osapuoli nimeää välimiehen 20 päivän kuluessa välimiesmenettelyä koskevan pyynnön vastaanottamisesta. Näiden kahden välimiehen nimeämistä seuraavien 30 päivän kuluessa osapuolet sopivat yhteisesti kolmannelle välimiehelle, joka toimii välitystuomioistuimen puheenjohtajana;

- b) jos jompikumpi osapuolista ei nimeä välimiestä tai jos kolmatta välimiestä ei nimetä a alakohdan mukaisesti, toinen osapuoli voi pyytää ICAOn neuvoston puheenjohtajaa nimeämään tarpeen mukaan yhden tai useamman välimiehen 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos ICAOn neuvoston puheenjohtaja on joko Armenian tai EU:n jäsenvaltion kansalainen, nimityksen tekee ICAOn neuvoston vanhin varapuheenjohtaja, joka ei ole Armenian tai EU:n jäsenvaltion kansalainen.
4. Välistuomioistuimen asettamispäivä on päivä, jona viimeinen kolmesta välimiehestä hyväksyy nimityksensä sekakomitean vahvistamia menettelyjä noudattaen.
5. Jos osapuoli sitä pyytää, välistuomioistuimen on 10 päivän kuluessa sen asettamisesta tehtävä alustava päätös siitä, katsotaanko asia kiireelliseksi.
6. Välistuomioistuin voi osapuolen pyynnöstä määrätä toisen osapuolen panemaan täytäntöön väliaikaisia korjaavia toimenpiteitä ennen välistuomioistuimen lopullista päätöstä.
7. Välistuomioistuimen on annettava osapuolille viimeistään 90 päivän kuluttua asettamispäivästään väliraportti, jossa esitetään selvitetty tosiseikat, asiaa koskevien määräysten sovellettavuus sekä päätelmien ja annettavien suositusten perustelut. Jos välistuomioistuin katsoo, ettei kyseistä määräaika ole mahdollista noudattaa, välistuomioistuimen puheenjohtaja ilmoittaa asiasta osapuolille kirjallisesti esittäen viivästyksen syyt sekä päivämäärän, jolloin välistuomioistuin aikoo antaa väliraporttinsa. Väliraportti on joka tapauksessa annettava viimeistään 120 päivän kuluttua välistuomioistuimen asettamispäivästä.
8. Osapuoli voi 14 päivän kuluessa väliraportin antamisesta toimittaa välistuomioistuimelle kirjallisen pyynnön tarkistaa tiettyjä väliraportin kohtia.
9. Kiireellisissä tapauksissa välistuomioistuin tekee kaikkensa antaakseen väliaikaraporttinsa 45 päivän kuluessa ja joka tapauksessa viimeistään 60 päivän kuluessa välistuomioistuimen asettamispäivästä. Osapuoli voi seitsemän päivän kuluessa väliraportin antamisesta toimittaa välistuomioistuimelle kirjallisen pyynnön tarkistaa tiettyjä väliraportin kohtia. Tarkasteltuaan osapuolten väliraportista esittämiä kirjallisia lausumia välistuomioistuin voi muuttaa raporttiaan ja tehdä tarpeelliseksi katsomiaan lisätutkimuksia. Lopullisen välistuomion päätelmissä on käsiteltävä riittävästi alustavassa tutkintavaiheessa esitettyjä väitteitä ja vastattava selkeästi osapuolten esittämiin kysymyksiin ja huomautuksiin.
10. Välistuomioistuimen on ilmoitettava osapuolille lopullinen päätöksensä 120 päivän kuluessa välistuomioistuimen asettamispäivästä. Jos välistuomioistuin katsoo, ettei kyseistä määräaika ole mahdollista noudattaa, välistuomioistuimen puheenjohtaja ilmoittaa asiasta osapuolille kirjallisesti esittäen viivästyksen syyt sekä päivämäärän, jolloin välistuomioistuin aikoo antaa päätöksensä. Päätös on joka tapauksessa annettava viimeistään 150 päivän kuluttua välistuomioistuimen asettamispäivästä.
11. Kiireellisissä tapauksissa välistuomioistuin tekee kaikkensa antaakseen päätöksensä 60 päivän kuluessa välistuomioistuimen asettamispäivästä. Jos välistuomioistuin katsoo, ettei kyseistä määräaika ole mahdollista noudattaa, välistuomioistuimen puheenjohtaja ilmoittaa asiasta osapuolille kirjallisesti esittäen viivästyksen syyt sekä päivämäärän, jolloin välistuomioistuin aikoo antaa päätöksensä. Päätös on joka tapauksessa annettava viimeistään 75 päivän kuluttua välistuomioistuimen asettamispäivästä.
12. Osapuolet voivat toimittaa lopullisen päätöksen selventämistä koskevia pyyntöjä 10 päivän kuluessa päätöksen antamisesta, ja mahdolliset selvennykset on annettava 15 päivän kuluessa tällaisen pyynnön esittämisestä.
13. Jos välistuomioistuin toteaa, että tätä sopimusta on rikottu eikä rikkomuksen tehnyt osapuoli noudata välistuomioistuimen lopullista päätöstä tai ei löydä toisen osapuolen kanssa molempia tyydyttävää ratkaisua 40 päivän kuluessa siitä, kun välistuomioistuin on antanut lopullisen päätöksensä, toinen osapuoli voi keskeyttää tästä sopimuksesta johtuvien vastaavien etujen soveltamisen taikka keskeyttää osittain tai tarvittaessa kokonaan tämän sopimuksen täytäntöönpanon, kunnes sopimusta rikkova osapuoli noudattaa välistuomioistuimen lopullista päätöstä tai osapuolet ovat löytäneet molempia tyydyttävän ratkaisun.

*25 artikla***Suojatoimenpiteet**

1. Jos osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on jättänyt täyttämättä tämän sopimuksen mukaisen velvoitteensa, se voi toteuttaa asianmukaisia suojatoimenpiteitä. Suojatoimenpiteiden soveltamisala ja kesto on rajoitettava siihen, mikä on ehdottomasti tarpeen tilanteen korjaamiseksi tai tämän sopimuksen ylläpitämiseksi. Ensisijaisesti on käytettävä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä tämän sopimuksen toteutumiselle.
2. Osapuolen, joka harkitsee suojatoimenpiteiden toteuttamista, on ilmoitettava asiasta sekakomitean välityksellä toiselle osapuolelle ja annettava kaikki olennaiset tiedot asiasta.
3. Osapuolet aloittavat viipymättä neuvottelut sekakomiteassa yhteisesti hyväksyttävissä olevan ratkaisun löytämiseksi.
4. Asianomainen osapuoli saa toteuttaa suojatoimenpiteitä vasta yhden kuukauden kuluttua tämän artiklan 2 kohdan mukaisen ilmoituksen päivämäärästä, paitsi jos tämän artiklan 3 kohdan mukainen neuvottelumenettely on saatu päätökseen ennen mainittua määräaikaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan soveltamista.
5. Asianomaisen osapuolen on ilmoitettava toteutetuista toimenpiteistä viipymättä sekakomitealle ja annettava kaikki olennaiset tiedot asiasta.
6. Kaikki tämän artiklan mukaisesti toteutetut toimet lakkautetaan heti, kun sopimusta rikkova osapuoli täyttää tämän sopimuksen määräykset.

*26 artikla***Suhde muihin sopimuksiin**

1. Jäljempänä olevaan 30 artiklaan perustuvan väliaikaisen soveltamisen aikana Armenian ja EU:n jäsenvaltioiden välillä tämän sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olevat asiaa koskevat sopimukset ja järjestelyt keskeytetään, muttei kuitenkaan tämän artiklan 2 kohdassa määrättyssä määrin.
2. Sen estämättä, mitä 1 ja 3 kohdassa määrätään, ja sillä edellytyksellä, ettei Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajien välillä esiinny kansallisuuteen perustuvaa syrjintää
  - a) tämän sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olevien Armenian ja EU:n jäsenvaltion kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen omistusta, liikenneoikeuksia, kapasiteettia, vuorotiheyttä, ilma-aluksen tyyppiä tai vaihtamista, yhteistunnusten käyttöä ja hintoja koskevia oikeuksia ja suotuisampia määräyksiä tai suotuisampaa kohtelua, jotka eivät kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan tai jotka ovat asianomaisten lentoliikenteen harjoittajien vapauden suhteen tätä sopimusta suotuisampia tai joustavampia, voidaan edelleen käyttää;
  - b) osapuolten väliset riidat siitä, ovatko Armenian ja EU:n jäsenvaltioiden kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen mukaiset määräykset suotuisampia tai joustavampia tai niiden mukainen kohtelu suotuisampaa tai joustavampaa, ratkaistaan 24 artiklassa määrättyssä riitojenratkaisumenettelyssä. Ristiriitaisten määräysten tai ristiriitaisen kohtelun välisen suhteen määrittämisestä johtuvat riidat ratkaistaan myös 24 artiklassa määrättyssä riitojenratkaisumenettelyssä.
3. Tultuaan 30 artiklan nojalla voimaan ja jollei tämän artiklan 2 kohdasta muuta johdu, tämä sopimus korvaa Armenian ja EU:n jäsenvaltioiden välillä tämän sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten ja järjestelyjen asiaa koskevat määräykset.
4. Jos osapuolet liittyvät johonkin monenväliseen sopimukseen tai hyväksyvät ICAOn tai jonkin muun kansainvälisen järjestön tekemän päätöksen, joka koskee tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä, niiden on otettava asia hyvissä ajoin esille 23 artiklan mukaisessa sekakomiteassa sen selvittämiseksi, olisiko tätä sopimusta tarkistettava tällaisten muutosten huomioon ottamiseksi.

*27 artikla***Muutokset**

1. Osapuolet voivat päättää tämän sopimuksen muutoksista 23 artiklan mukaisesti pidettyjen neuvottelujen perusteella. Muutokset tulevat voimaan 30 artiklassa määrätyin ehdoin.
2. Jos jompikumpi osapuoli haluaa muuttaa tämän sopimuksen määräyksiä, se ilmoittaa päätöksestään sekakomitealle.
3. Sekakomitea voi jommankumman osapuolen ehdotuksesta ja tämän artiklan mukaisesti päättää yksimielisesti muuttaa tämän sopimuksen liitteitä.
4. Tällä sopimuksella ei rajoiteta osapuolten oikeutta antaa yksipuolisesti uutta lainsäädäntöä tai muuttaa voimassa olevaa lainsäädäntöään lentoliikenteen alalla tai siihen liittyvällä liitteessä II mainitulla alalla, edellyttäen, että tämä tapahtuu syrjimättömyyden periaatetta ja tämän sopimuksen määräyksiä noudattaen.
5. Jos jompikumpi osapuoli aikoo antaa uutta lainsäädäntöä tai muuttaa voimassa olevaa lainsäädäntöään lentoliikenteen alalla tai siihen liittyvällä liitteessä II mainitulla alalla, se ilmoittaa asiasta toiselle osapuolelle tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Jommankumman osapuolen pyynnöstä asiasta voidaan keskustella sekakomiteassa.
6. Kumpikin osapuoli ilmoittaa säännöllisesti ja mahdollisimman pian toiselle osapuolelle uudesta lainsäädännöstä tai muutoksesta voimassa olevaan lainsäädäntöön lentoliikenteen alalla tai siihen liittyvällä liitteessä II mainitulla alalla. Kumman tahansa osapuolen pyynnöstä sekakomitea järjestää tämän jälkeen 60 päivän kuluessa näkemysten vaihdon tällaisen uuden lainsäädännön tai muutoksen mahdollisista vaikutuksista tämän sopimuksen asianmukaiseen toteutumiseen.
7. Edellä 6 kohdassa tarkoitettujen näkemysten vaihdon jälkeen sekakomitea
  - a) tekee päätöksen, jolla tarkistetaan liitettä II siten, että siihen sisällytetään, tarvittaessa vastavuoroisuutta noudattaen, kyseinen uusi lainsäädäntö tai muutos;
  - b) tekee päätöksen, jolla kyseinen uusi lainsäädäntö tai muutos katsotaan tämän sopimuksen mukaiseksi; tai
  - c) suosittelee muita kohtuullisissa ajassa toteutettavia toimenpiteitä, joilla varmistetaan tämän sopimuksen asianmukainen toteutuminen.

*28 artikla***Irtisanominen**

Kumpi tahansa osapuoli voi milloin tahansa ilmoittaa kirjallisesti diplomaattiteitse toiselle osapuolelle päätöksestään irtisanoa tämä sopimus. Ilmoitus on toimitettava samanaikaisesti ICAO:lle ja Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeristölle.

Tämän sopimuksen voimassaolo lakkaa keskiyöllä (GMT) sen kansainvälisen ilmakuljetusliiton (IATA) liikennekauden päättyessä, joka oli käynnissä yhden vuoden kuluttua sopimuksen irtisanomista koskevan kirjallisen ilmoituksen päiväyksestä, jollei irtisanomisilmoitusta peruuteta osapuolten sopimuksella ennen mainitun ajanjakson päättymistä.

*29 artikla***Rekisteröinti**

Tämä sopimus ja sen muutokset rekisteröidään ICAOn neuvostossa yleissopimuksen 83 artiklan mukaisesti ja Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeristössä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti niiden tultua voimaan.

*30 artikla***Voimaantulo ja väliaikainen soveltaminen**

1. Osapuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti. Ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjat talletetaan tallettajan huostaan, ja tämä ilmoittaa asiasta toiselle osapuolelle.
2. Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri on tämän sopimuksen tallettaja.
3. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuksen tallettaja ilmoittaa osapuolille, että viimeinen ratifioimis- tai hyväksymisasiakirja on vastaanotettu.
4. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa määrätään, osapuolet sopivat soveltavansa tätä sopimusta väliaikaisesti 5 kohdan mukaan sisäisten menettelyjensä ja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.
5. Tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen alkaa sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuksen tallettaja ilmoittaa osapuolille, että seuraavat asiakirjat on vastaanotettu:
  - a) Euroopan unionin ilmoitus siitä, että Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden kannalta merkitykselliset ja sen vuoksi tarpeelliset menettelyt on saatu päätökseen; ja
  - b) Armenian 1 kohdan mukaisesti tallettama ratifioimis- tai hyväksymisasiakirja.

*31 artikla***Todistusvoimaiset tekstit**

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalilain, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja armenian kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

Jos kielitoisintojen välillä on eroavaisuuksia, sekakomitea päättää käytettävän tekstin kielestä.

TÄMÄN VAKUUDEKSI tätä varten asianmukaisesti valtuutetut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Съставено в Брюксел на петнадесети ноември две хиляди двадесет и първа година.

Hecho en Bruselas, el quince de noviembre de dos mil veintiuno.

V Bruselu dne patnáctého listopadu dva tisíce dvacet jedna.

Udfærdiget i Bruxelles den femtende november to tusind og enogtyve.

Geschehen zu Brüssel am fünfzehnten November zweitausendeinundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne esimese aasta novembrikuu viieteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα πέντε Νοεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι ένα.

Done at Brussels on the fifteenth day of November in the year two thousand and twenty one.

Fait à Bruxelles, le quinze novembre deux mille vingt et un.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an cúigiú lá déag de mhí na Samhna sa bhliain dhá mhíle fiche agus a haon.

Sastavljeno u Bruxellesu petnaestog studenoga godine dvije tisuće dvadeset prve.

Fatto a Bruxelles, addì quindici novembre duemilaventuno.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit pirmā gada piecpadsmitajā novembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt pirmų metų lapkričio penkioliką dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-huszonegyedik év november havának tizenötödik napján.

Magħmul fi Brussell, fil-ħmistax-il jum ta' Novembru fis-sena elfejn u wiehed u ghoxrin.

Gedaan te Brussel, vijftien november tweeduizend eenentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia piętnastego listopada roku dwa tysiące dwudziestego pierwszego.

Feito em Bruxelas, em quinze de novembro de dois mil e vinte e um.

Íntocmit la Bruxelles la cincisprezece noiembrie două mii douăzeci și unu.

V Bruseli pätnásteho novembra dvetisícdvadsaťjeden.

V Bruslju, dne petnajstega novembra leta dva tisoč enainvajset.

Tehty Brysselissä viidentenätoista päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäyksi.

Som skedde i Bryssel den femtonde november år tjugohundratjugoett.

Կատարված՝ Բրյուսելում երկու հազար քսանմեկ թվականի նոյեմբերի տասնհինգին:

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

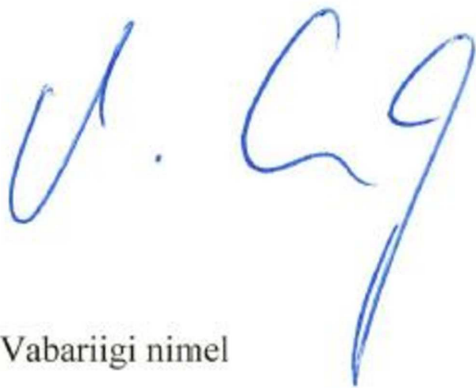
Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

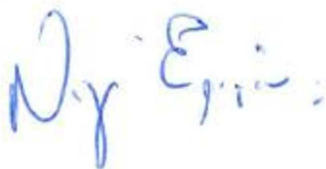
Pour la République française

Za Republiku Hrvatsku

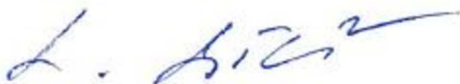
Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Nikolaus Jansen

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Sado

Pela República Portuguesa

Nuno Brito

Pentru România

Lothar C

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Հայաստանի Հանրապետության կողմից՝

LIITE I

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

1. Euroopan unioni tekee arvion siitä, miten Armenia noudattaa liitteessä II esitettyjä lentoliikenteen lakisääteisiä vaatimuksia ja normeja, lukuun ottamatta liitteessä II olevassa C osassa esitettyä ilmailun turvaamista koskevaa lainsäädäntöä, ja kyseinen arvio vahvistetaan sekakomitean päätöksellä. Arvio tehdään viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun tämä sopimus on tullut voimaan.
2. Sen estämättä, mitä 3 artiklassa määrätään, sopimuksessa vahvistettuihin sovittuihin oikeuksiin ja määrättyihin reitteihin ei sisälly 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemispäivään asti kummankaan osapuolen lentoliikenteen harjoittajien oikeutta käyttää muita viidennen vapauden liikenneoikeuksia kuin niitä, jotka on jo myönnetty Armenian ja EU:n jäsenvaltioiden kahdenvälisillä sopimuksilla; tämä koskee myös Armenian lentoliikenteen harjoittajien toimintaa Euroopan unionin alueella sijaitsevien paikkojen välillä.

Kun 1 kohdassa tarkoitettu päätös tehdään, kummankin osapuolen lentoliikenteen harjoittajat saavat käyttää viidennen vapauden liikenneoikeuksia; tämä koskee myös Armenian lentoliikenteen harjoittajien toimintaa Euroopan unionin alueella sijaitsevien paikkojen välillä 3 artiklan mukaisesti.

3. Euroopan unioni tekee arvion siitä, miten Armenia noudattaa liitteessä II olevassa C osassa esitettyyn ilmailun turvaamista koskevaan lainsäädäntöön liittyviä lakisääteisiä vaatimuksia ja normeja, ja kyseinen arvio vahvistetaan sekakomitean päätöksellä. Arvio tehdään viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tämä sopimus on tullut voimaan. Sillä välin Armenia panee täytäntöön Euroopan siviili-ilmailukonferenssin asiakirjan 30.
4. Kun 3 kohdassa tarkoitettu päätös tehdään, liitteessä II olevassa C osassa esitetyn ilmailun turvaamista koskevan lainsäädännön luottamukselliset osat annetaan Armenian asianmukaisen viranomaisen saataville, kunhan arkaluontoisten turvaamista koskevien tietojen vaihtamisesta, EU:n luottamukselliset tiedot mukaan luettuina, päästään sopimukseen.
5. Armenian vähittäistä siirtymistä liitteessä II esitetyn Euroopan unionin lentoliikennelainsäädännön täysimittaiseen soveltamiseen voidaan arvioida säännöllisesti. Arviot tekee Euroopan komissio yhteistyössä Armenian kanssa.
6. Armenia soveltaa 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemispäivästä alkaen liikennelupien myöntämissääntöjä, jotka vastaavat sisällöltään lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä 24 päivänä syyskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 II luvussa olevia sääntöjä. Euroopan unionin toimivaltaiset viranomaiset soveltavat 4 artiklan 3 kohdan määräyksiä, jotka koskevat Armenian toimivaltaisten viranomaisten tekemien vaatimustenmukaisuutta tai kansalaisuutta koskevien selvitysten vastavaroista tunnustamista, siitä alkaen, kun sekakomitea on vahvistanut Armenian soveltavan täysimääräisesti liikennelupien myöntämistä koskevia sääntöjä.
7. Armenian rekisterissä olevia, Armenian viranomaisvalvonnan alaisten käyttäjien ilma-aluksia, joilla ei ole Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston (EASA) liitteessä II olevassa B osassa tarkoitetun asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti antamaa tyyppihyväksyntätodistusta, voidaan hallinnoida Armenian toimivaltaisten viranomaisten vastuulla Armenian sovellettavien kansallisten vaatimusten mukaisesti 1 päivään tammikuuta 2023 asti sillä edellytyksellä, että ilma-alus on yleissopimuksen mukaisesti vahvistettujen kansainvälisten turvallisuusmääräysten mukainen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sekakomiteassa tai 25 artiklan nojalla tehtävän päätöksen soveltamista. Tällaisiin ilma-aluksiin ei sovelleta tämän sopimuksen mukaisia oikeuksia, eikä niillä saa liikennöidä reiteillä Euroopan unioniin, Euroopan unionista tai Euroopan unionin sisällä.

LIITE II

(Ajantasaistetaan säännöllisesti)

SIVIILI-ILMAILUUN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Seuraavien säädösten sovellettavia lakisääteisiä vaatimuksia ja normeja on noudatettava tämän sopimuksen mukaisesti, jollei tässä liitteessä tai liitteessä I muuta määrätä. Yksittäisiä säädöksiä koskevat erityiset mukautukset on tarvittaessa mainittu tässä liitteessä.

A. MARKKINOILLE PÄÄSY JA SIIHEN LIITTYVÄT KYSYMYKSET

N:o 1008/2008

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä

Sovellettavat säännökset: 2 artikla, 23 artiklan 1 kohta, 24 artikla ja liite I sekä II luku tämän sopimuksen liitteessä I olevan 6 kohdan mukaisesti

N:o 785/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 785/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, lentoliikenteen harjoittajia ja ilma-alusten käyttäjiä koskevista vakuutusvaatimuksista, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EU) N:o 285/2010, annettu 6 päivänä huhtikuuta 2010

Sovellettavat säännökset: 1–8 artikla

2009/12/EY

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/12/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, lentoasemamaksuista

Sovellettavat säännökset: 1–11 artikla

96/67/EY

Neuvoston direktiivi 96/67/EY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1996, pääsystä maahuollinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla

Sovellettavat säännökset: 1–9 artikla, 11–21 artikla ja liite; sovellettaessa 20 artiklan 2 kohtaa tarkoitetaan ilmaisulla 'komissio' ilmaisua 'sekakomitea'

N:o 80/2009

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 80/2009, annettu 14 päivänä tammikuuta 2009, tietokonepohjaisia paikanvarausjärjestelmiä koskevista käytännesäännöistä ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2299/89 kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–11 artikla ja liitteet

B. ILMAILUN TURVALLISUUS

Siviili-ilmailun turvallisuus ja EASA-perusasetus

N:o 216/2008

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 216/2008, annettu 20 päivänä helmikuuta 2008, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY kumoamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EY) N:o 690/2009, annettu 30 päivänä heinäkuuta 2009

— Asetus (EY) N:o 1108/2009

Sovellettavat säännökset: 1–3 artikla (ainoastaan ensimmäinen kohta) ja liite

— Komission asetus (EU) N:o 6/2013, annettu 8 päivänä tammikuuta 2013

— Komission asetus (EU) 2016/4, annettu 5 päivänä tammikuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–68 artikla, lukuun ottamatta 65 artiklaa, 69 artiklan 1 kohdan toinen alakohta, 69 artiklan 4 kohta, liitteet I–VI

N:o 319/2014

Komission asetus (EU) N:o 319/2014, annettu 27 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan lentoturvallisuusviraston perimistä maksuista ja palkkioista sekä asetuksen (EY) N:o 593/2007 kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–17 artikla ja liite

N:o 646/2012

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 646/2012, annettu 16 päivänä heinäkuuta 2012, sakkoja ja uhkasakkoja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti

Sovellettavat säännökset: 1–25 artikla

N:o 104/2004

Komission asetus (EY) N:o 104/2004, annettu 22 päivänä tammikuuta 2004, Euroopan lentoturvallisuusviraston valituslautakunnan organisaatiota ja kokoonpanoa koskevista säännöistä

Sovellettavat säännökset: 1–7 artikla ja liite

Lentotoiminta

N:o 965/2012

Komission asetus (EU) N:o 965/2012, annettu 5 päivänä lokakuuta 2012, lentotoimintaan liittyvistä teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission asetus (EU) N:o 800/2013, annettu 14 päivänä elokuuta 2013
- Komission asetus (EU) N:o 71/2014, annettu 27 päivänä tammikuuta 2014
- Komission asetus (EU) N:o 83/2014, annettu 29 päivänä tammikuuta 2014
- Komission asetus (EU) N:o 379/2014, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2014
- Komission asetus (EU) 2015/140, annettu 29 päivänä tammikuuta 2015
- Komission asetus (EU) 2015/1329, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2015
- Komission asetus (EU) 2015/640, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2015
- Komission asetus (EU) 2015/2338, annettu 11 päivänä joulukuuta 2015
- Komission asetus (EU) 2016/1199, annettu 22 päivänä heinäkuuta 2016
- Komission asetus (EU) 2017/363, annettu 1 päivänä maaliskuuta 2017

Sovellettavat säännökset: 1–9 a artikla, liitteet I–VIII

Lentomiehistö

N:o 1178/2011

Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, annettu 3 päivänä marraskuuta 2011, siviili-ilmailun lentomiehistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission asetus (EU) N:o 290/2012, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2012
- Komission asetus (EU) N:o 70/2014, annettu 27 päivänä tammikuuta 2014
- Komission asetus (EU) N:o 245/2014, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2014
- Komission asetus (EU) 2015/445, annettu 17 päivänä maaliskuuta 2015
- Komission asetus (EU) 2016/539, annettu 6 päivänä huhtikuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–11 artikla, liitteet I–IV

Onnettomuuksien tutkinta

N:o 996/2010

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 996/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnasta ja ehkäisemisestä ja direktiivin 94/56/EY kumoamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 376/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014

Sovellettavat säännökset: 1–23 artikla, lukuun ottamatta 7 artiklan 4 kohtaa ja 19 artiklaa (kumottu asetuksella (EU) N:o 376/2014)

2012/780/EU

Komission päätös 2012/780/EU, annettu 5 päivänä joulukuuta 2012, siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnasta ja ehkäisemisestä ja direktiivin 94/56/EY kumoamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 996/2010 18 artiklan 5 kohdan mukaisesti perustetun turvallisuussuosituksen ja niihin saatujen vastausten eurooppalaisen keskusrekisterin käyttöoikeuksista

Sovellettavat säännökset: 1–5 artikla

Ensimmäinen lentokelpoisuus

N:o 748/2012

Komission asetus (EU) N:o 748/2012, annettu 3 päivänä elokuuta 2012, ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristöhyväksyntää sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden hyväksyntää koskevista täytäntöönpanosäännöistä, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EU) N:o 7/2013, annettu 8 päivänä tammikuuta 2013

— Komission asetus (EU) N:o 69/2014, annettu 27 päivänä tammikuuta 2014

— Komission asetus (EU) 2015/1039, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2015

— Komission asetus (EU) 2016/5, annettu 5 päivänä tammikuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla, liite I

Jatkuva lentokelpoisuus

N:o 1321/2014

Komission asetus (EU) N:o 1321/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, ilma-alusten sekä ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidosta ja niihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EU) 2015/1088, annettu 3 päivänä heinäkuuta 2015

— Komission asetus (EU) 2015/1536, annettu 16 päivänä syyskuuta 2015

— Komission asetus (EU) 2017/334, annettu 27 päivänä helmikuuta 2017

Sovellettavat säännökset: 1–6 artikla, liitteet I–IV

Täydentävät yksityiskohtaiset lentokelpoisuusvaatimukset

(EU) 2015/640

Komission asetus (EU) 2015/640, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2015, lentotoiminnan lajin mukaisista täydentävistä yksityiskohtaisista lentokelpoisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 965/2012 muuttamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–5 artikla ja liitteet

Lentopaikat

N:o 139/2014

Komission asetus (EU) N:o 139/2014, annettu 12 päivänä helmikuuta 2014, lentopaikkoihin liittyvistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla, liitteet I–IV

Kolmansien maiden lentotoiminnan harjoittajat

N:o 452/2014

Komission asetus (EU) N:o 452/2014, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2014, kolmansien maiden lentotoiminnan harjoittajien lentotoimintaan liittyvien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti.

Sovellettavat säännökset: 1–4 artikla ja liitteet 1 ja 2

Ilmaliikenteen hallinta ja lennonvarmistuspalvelut

(EU) 2015/340

Komission asetus (EU) 2015/340, annettu 20 päivänä helmikuuta 2015, lennonjohtajien lupakirjoja ja todistuksia koskevista teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti, komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 923/2012 muuttamisesta ja komission asetuksen (EU) N:o 805/2011 kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla, liitteet I–IV

(EU) 2017/373

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/373, annettu 1 päivänä maaliskuuta 2017, ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen sekä muiden ilmaliikenteen hallintaverkon toimintojen palveluntarjoajia koskevista yhteisistä vaatimuksista ja näiden palveluntarjoajien valvonnasta, asetuksen (EY) N:o 482/2008 sekä täytäntöönpanoasetusten (EU) N:o 1034/2011, (EU) N:o 1035/2011 ja (EU) 2016/1377 kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 677/2011 muuttamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla ja liitteet

Poikkeamista ilmoittaminen

N:o 376/2014

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 376/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, poikkeamien ilmoittamisesta, analysoinnista ja seurannasta siviili-ilmailun alalla, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 996/2010 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY, komission asetusten (EY) N:o 1321/2007 ja (EY) N:o 1330/2007 kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–7 artikla, 9 artiklan 3 kohta, 10 artiklan 2–4 kohta, 11 artiklan 1 ja 7 kohta, 13 artikla lukuun ottamatta 13 artiklan 9 kohtaa, 14–16 artikla, 21 artikla ja liitteet I–III

(EU) 2015/1018

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1018, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 376/2014 mukaisesti pakollisesti ilmoitettavien siviili-ilmailun poikkeamien luokittelua koskevan luettelon vahvistamisesta

Sovellettavat säännökset: 1 artikla ja liitteet I–V

Standardointitarkastukset

N:o 628/2013

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 628/2013, annettu 28 päivänä kesäkuuta 2013, Euroopan lentoturvallisuusviraston työmenetelmistä standardointitarkastuksia suoritettaessa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 sääntöjen soveltamisen seurannasta ja komission asetuksen (EY) N:o 736/2006 kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–26 artikla

Euroopan unionissa toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskeva EU:n luettelo

N:o 2111/2005

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 2111/2005, annettu 14 päivänä joulukuuta 2005, yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan yhteisön luettelon laatimisesta ja lennon suorittavan lentoliikenteen harjoittajan ilmoittamisesta lentomatkustajille sekä direktiivin 2004/36/EY 9 artiklan kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–13 artikla, 15–16 artikla ja liite

N:o 473/2006

Komission asetukset (EY) N:o 473/2006, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2006, yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2111/2005 II luvussa tarkoitetun yhteisön luettelon laatimissäännöistä

Sovellettavat säännökset: 1–6 artikla, liitteet A–C

N:o 474/2006

Komission asetukset (EY) N:o 474/2006, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2006, yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2111/2005 luvussa II tarkoitetusta yhteisön luettelosta, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/963, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1 ja 2 artikla, liitteet I ja II

Tekniset säännöt ja hallinnolliset menettelyt siviili-ilmailun alalla

N:o 3922/91

Neuvoston asetukset (ETY) N:o 3922/91, annettu 16 päivänä joulukuuta 1991, teknisten sääntöjen ja hallinnollisten menettelyjen yhdenmukaistamisesta siviili-ilmailun alalla, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1899/2006, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1900/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006

— Komission asetukset (EY) N:o 8/2008, annettu 11 päivänä joulukuuta 2007

— Komission asetukset (EY) N:o 859/2008, annettu 20 päivänä elokuuta 2008

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla, lukuun ottamatta 4 artiklan 1 kohtaa ja 8 artiklan 2 kohtaa (toinen virke), 12–13 artikla, liitteet I–III

C. ILMAILUN TURVAAMINEN

N:o 300/2008

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 300/2008, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008, yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 2320/2002 kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–15 artikla, 18 artikla, 21 artikla ja liite

N:o 272/2009

Komission asetukset (EY) N:o 272/2009, annettu 2 päivänä huhtikuuta 2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 300/2008 liitteessä vahvistettujen siviili-ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täydentämisestä, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna seuraavilla:

— Komission asetukset (EU) N:o 297/2010, annettu 9 päivänä huhtikuuta 2010

— Komission asetukset (EU) N:o 720/2011, annettu 22 päivänä heinäkuuta 2011

— Komission asetukset (EU) N:o 1141/2011, annettu 10 päivänä marraskuuta 2011

— Komission asetukset (EU) N:o 245/2013, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2013

Sovellettavat säännökset: 1 ja 2 artikla ja liite

N:o 1254/2009

Komission asetus (EU) N:o 1254/2009, annettu 18 päivänä joulukuuta 2009, perusteista, joilla jäsenvaltiot saavat poiketa siviili-ilmailun turvaamista koskevista yhteisistä perusvaatimuksista ja ottaa käyttöön vaihtoehtoisia turvatoimenpiteitä, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EU) 2016/2096, annettu 30 päivänä marraskuuta 2016

N:o 18/2010

Komission asetus (EU) N:o 18/2010, annettu 8 päivänä tammikuuta 2010, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 300/2008 muuttamisesta siviili-ilmailun turvaamisen alan kansallisia laadunvalvontaohjelmia koskevien vaatimusten osalta

(EU) 2015/1998

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1998, annettu 5 päivänä marraskuuta 2015, yksityiskohtaisista toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöönpanemiseksi, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/2426, annettu 18 päivänä joulukuuta 2015

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/815, annettu 12 päivänä toukokuuta 2017

(EU) 2015/8005

Komission täytäntöönpanopäätös C(2015) 8005, annettu 16 päivänä marraskuuta 2015, asetuksen (EY) N:o 300/2008 18 artiklan a alakohdassa tarkoitettuja tietoja sisältävistä yksityiskohtaisista toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöönpanemiseksi, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission täytäntöönpanopäätös C(2017) 3030, annettu 15 päivänä toukokuuta 2017

N:o 72/2010

Komission asetus (EU) N:o 72/2010, annettu 26 päivänä tammikuuta 2010, ilmailun turvaamisen alalla suoritettavissa komission tarkastuksissa noudatettavista menettelyistä, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/472, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2016

D. ILMALIIKENTEEN HALLINTA

N:o 549/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 549/2004, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisen puitteista (puiteasetus), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1070/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009*

Sovellettavat säännökset: 1–4 artikla, 6 artikla, 9–13 artikla

N:o 550/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 550/2004, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisesta yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa (palveluntarjonta-asetus), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1070/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009*

Sovellettavat säännökset: 1–18 artikla, liite I

N:o 551/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 551/2004, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan organisoinnista ja käytöstä (ilmatila-asetus), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1070/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009*

Sovellettavat säännökset: 1–9 artikla

N:o 552/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 552/2004, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintaverkon yhteentoimivuudesta (yhteentoimivuusasetus), sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1070/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009 (*)

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla, liitteet I–V

Suoristuskyky ja maksut

N:o 390/2013

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 390/2013, annettu 3 päivänä toukokuuta 2013, lennonvarmistuspalvelujen ja verkkotoimintojen suorituskyvyn kehittämisjärjestelmästä

N:o 391/2013

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 391/2013, annettu 3 päivänä toukokuuta 2013, lennonvarmistuspalvelujen yhteisestä maksujärjestelmästä

Verkkotoiminnot

N:o 677/2011

Komission asetus (EU) N:o 677/2011, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2011, ilmaliikenteen hallintaverkon toimintojen toteuttamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja asetuksen (EU) N:o 691/2010 muuttamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 970/2014, annettu 12 päivänä syyskuuta 2014

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/373, annettu 1 päivänä maaliskuuta 2017

Sovellettavat säännökset: 1–25 artikla ja liitteet

N:o 255/2010

Komission asetus (EU) N:o 255/2010, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2010, ilmaliikennevirtojen säätelyä koskevista yhteisistä säännöistä, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 923/2012, annettu 26 päivänä syyskuuta 2012

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1006, annettu 22 päivänä kesäkuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–15 artikla ja liitteet

N:o 2011/4130

Commission Decision C(2011) 4130 final of 7 July 2011 on the nomination of the Network Manager for the air traffic management (ATM) network functions of the single European sky (7 päivänä heinäkuuta 2011 annettu komission päätös, joka koskee verkon hallinnoijan nimittämistä yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan verkkotoimintoja varten, suomenkielistä toisintoa ei ole)

Yhteentoimivuus

N:o 1032/2006

Komission asetus (EY) N:o 1032/2006, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2006, lennonjohtoyksiköiden väliseen lentoja koskevien tietojen ilmoittamiseen, lentojen koordinointiin ja niiden siirtämiseen tarkoitettujen lentotietojen vaihdon automaattisten järjestelmien vaatimuksista, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EY) N:o 30/2009, annettu 16 päivänä tammikuuta 2009

Sovellettavat säännökset: 1–9 artikla, liitteet I–V

N:o 1033/2006

Komission asetus (EY) N:o 1033/2006, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2006, lentoa edeltävän vaiheen lentosuunnitelmia koskeviin menettelyihin liittyvistä vaatimuksista yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa varten, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EU) N:o 929/2010, annettu 18 päivänä lokakuuta 2010

(*) Asetus (EY) N:o 1070/2009 – sovellettavat säännökset: 1–4 artikla, lukuun ottamatta 1 artiklan 4 kohtaa

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 923/2012, annettu 26 päivänä syyskuuta 2012
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 428/2013, annettu 8 päivänä toukokuuta 2013
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/2120, annettu 2 päivänä joulukuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–5 artikla ja liite

N:o 633/2007

Komission asetus (EY) N:o 633/2007, annettu 7 päivänä kesäkuuta 2007, lennonjohtoyksiköiden välillä tapahtuvaan lentoja koskevien tietojen ilmoittamiseen, lentojen koordinointiin ja niiden siirtämiseen käytettävän lentotietosanomien siirtoyhteyskäytännön soveltamisvaatimuksista, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission asetus (EU) N:o 283/2011, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2011

Sovellettavat säännökset: 1–6 artikla, liitteet I–IV

N:o 29/2009

Komission asetus (EY) N:o 29/2009, annettu 16 päivänä tammikuuta 2009, tiedonsiirtopalveluja koskevista vaatimuksista yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/310, annettu 26 päivänä helmikuuta 2015

Sovellettavat säännökset: 1–14 artikla, liitteet I–III

N:o 262/2009

Komission asetus (EY) N:o 262/2009, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2009, S-moodikyselykoodien koordinoitua jakamista ja käyttöä koskevista vaatimuksista yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/2345, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–12 artikla, liitteet I–VI

N:o 73/2010

Komission asetus (EU) N:o 73/2010, annettu 26 päivänä tammikuuta 2010, ilmailutietojen ja ilmailutiedotuksen laatua koskevista vaatimuksista yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa varten, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1029/2014, annettu 26 päivänä syyskuuta 2014

Sovellettavat säännökset: 1–13 artikla, liitteet I–X

N:o 1206/2011

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1206/2011, annettu 22 päivänä marraskuuta 2011, ilma-alusten tunnistamista koskevista vaatimuksista yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan valvomiseksi

Sovellettavat säännökset: 1–11 artikla, liitteet I–VII

N:o 1207/2011

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1207/2011, annettu 22 päivänä marraskuuta 2011, yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan valvonnan suorituskykyä ja yhteentoimivuutta koskevista vaatimuksista, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1028/2014, annettu 26 päivänä syyskuuta 2014

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/386, annettu 6 päivänä maaliskuuta 2017

Sovellettavat säännökset: 1–14 artikla, liitteet I–IX

N:o 1079/2012

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1079/2012, annettu 16 päivänä marraskuuta 2012, puheviestinnässä käytettäviä kanavavälejä koskevista vaatimuksista yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa varten, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 657/2013, annettu 10 päivänä heinäkuuta 2013

- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/2345, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–14 artikla, liitteet I–V

SESAR

N:o 219/2007

Neuvoston asetus (EY) N:o 219/2007, annettu 27 päivänä helmikuuta 2007, yhteisyrityksen perustamisesta uuden sukupolven eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintajärjestelmän (SESAR) kehittämiseksi, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Neuvoston asetus (EY) N:o 1361/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008

— Neuvoston asetus (EU) N:o 721/2014, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2014

Sovellettavat säännökset: 1 artiklan 1 ja 2 kohta sekä 5–7 kohta, 2 artikla, 3 artikla, 4 artiklan 1 kohta ja liite

N:o 409/2013

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 409/2013, annettu 3 päivänä toukokuuta 2013, yhteisten hankkeiden määrittämisestä, hallintorakenteiden perustamisesta ja kannustimien yksilöimisestä Euroopan ilmaliikenteen hallinnan yleissuunnitelman toteuttamisen tueksi

Sovellettavat säännökset: 1–15 artikla

N:o 716/2014

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 716/2014, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2014, eurooppalaisen ilmaliikenteen hallinnan yleissuunnitelmaa tukevan yhteisen kokeiluhankkeen aloittamisesta

Ilmatila

N:o 2150/2005

Komission asetus (EY) N:o 2150/2005, annettu 23 päivänä joulukuuta 2005, ilmatilan joustavaa käyttöä koskevista yhteisistä säännöistä

Sovellettavat säännökset: 1 ja 9 artikla ja liite

N:o 923/2012

Komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 923/2012, annettu 26 päivänä syyskuuta 2012, yhteisistä lentosäännöistä, lennonvarmistuspalveluja ja -menetelmiä koskevista operatiivisista säännöksistä sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1035/2011 ja asetusten (EY) N:o 1265/2007, (EY) N:o 1794/2006, (EY) N:o 730/2006, (EY) N:o 1033/2006 ja (EU) N:o 255/2010 muuttamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EU) 2015/340, annettu 20 päivänä helmikuuta 2015,

— Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1185, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla sekä liite ja sen lisäykset

N:o 1332/2011

Komission asetus (EU) N:o 1332/2011, annettu 16 päivänä joulukuuta 2011, ilmatilan käyttöä koskevista yhteisistä vaatimuksista ja toimintamenetelmistä yhteenörmäysten välttämiseksi ilmassa, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Komission asetus (EU) 2016/583, annettu 15 päivänä huhtikuuta 2016

Sovellettavat säännökset: 1–4 artikla ja liite

E. YMPÄRISTÖ JA MELU

2002/49/EY

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/49/EY, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2002, ympäristömelun arvioinnista ja hallinnasta, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1137/2008, annettu 22 päivänä lokakuuta 2008

— Komission asetus (EU) 2015/996, annettu 19 päivänä toukokuuta 2015

Sovellettavat säännökset: 1–12 artikla, liitteet I–VI

2003/96/EY

Neuvoston direktiivi 2003/96/EY, annettu 27 päivänä lokakuuta 2003, energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta

Sovellettavat säännökset: 14 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 2 kohta

2006/93/EY

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/93/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 16 (toinen painos 1988) niteessä I olevan II osan 3 lukuun kuuluvien lentokoneiden liikennöimisen sääntelystä

Sovellettavat säännökset: 1–5 artikla, liitteet I ja II

N:o 598/2014

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 598/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, tasapainoisen lähestymistavan mukaista meluun liittyvien toimintarajoitusten asettamista unionin lentoasemilla koskevista säännöistä ja menettelyistä sekä direktiivin 2002/30/EY kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–10 artikla, liitteet I ja II

F. KULUTTAJANSUOJA

N:o 2027/97

Neuvoston asetus (EY) N:o 2027/97, annettu 9 päivänä lokakuuta 1997, lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta onnettomuustapauksissa, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 889/2002, annettu 13 päivänä toukokuuta 2002

Sovellettavat säännökset: 1–6 artikla ja liite

N:o 261/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 261/2004, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta

Sovellettavat säännökset: 1–16 artikla

N:o 1107/2006

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä

Sovellettavat säännökset: 1–16 artikla, liitteet I ja II

G. SOSIAALISET NÄKÖKOHDAT

N:o 89/391

Neuvoston direktiivi 89/391/ETY, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1989, toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/30/EY, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2007

Sovellettavat säännökset – ainoastaan siviili-ilmailuun sovellettavalta osin: 1–16 artikla

2000/79/EY

Neuvoston direktiivi 2000/79/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, Euroopan lentoyhtiöiden liiton (AEA), Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF), Euroopan ohjaamomiehistöyhdistyksen (ECA), Euroopan alueellisten lentoyhtiöiden yhdistyksen (ERA) ja Kansainvälisen tilauslentoyhtiöiden järjestön (IACA) tekemän, siviili-ilmailun liikkuvien työntekijöiden työajan järjestämistä koskevan eurooppalaisen sopimuksen täytäntöönpanosta.

Sovellettavat säännökset: 2 ja 3 artikla ja liite

2003/88/EY

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/88/EY, annettu 4 päivänä marraskuuta 2003, tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista

Sovellettavat säännökset – ainoastaan siviili-ilmailuun sovellettavalta osin: 1–20 artikla, 22 ja 23 artikla

---

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/2103,

annettu 19 päivänä elokuuta 2021,

verkkoportaalin toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/818 49 artiklan 6 kohdan mukaisesti

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kehyyksen vahvistamisesta EU:n tietojärjestelmien (poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasiat) yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta 20 päivänä toukokuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/818⁽¹⁾ ja erityisesti sen 49 artiklan 6 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EU) 2019/818 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/817⁽²⁾ vahvistetaan kehys, jolla varmistetaan rajoja, viisumipolitiikkaa, poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuus.
- (2) Kehys sisältää useita yhteentoimivuuden komponentteja, joihin liittyy lukuisien arkaluonteisten henkilötietojen käsittely. On tärkeää, että henkilöt, joiden tietoja käsitellään näiden komponenttien kautta, voivat tosiasiallisesti käyttää oikeuksiaan, kuten asetuksessa (EU) 2016/679⁽³⁾, direktiivissä (EU) 2016/680⁽⁴⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1725⁽⁵⁾ edellytetään.
- (3) Asetuksella (EU) 2019/818 perustetaan verkkoportaali, jolla helpotetaan tiedonsaantia, henkilötietoihin tutustumista, niiden oikaisemista, poistamista tai käsittelyn rajoittamista koskevan oikeuden käyttöä.
- (4) Tämän verkkoportaalin olisi mahdollistettava se, että henkilöt, joiden tietoja käsitellään rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistimessa ja joille on ilmoitettu punaisen tai valkoisen linkin olemassaolosta, voivat hakea rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tiedot.

⁽¹⁾ EUVL L 135, 22.5.2019, s. 85.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyyksen vahvistamisesta ulkorajoja ja viisumipolitiikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 ja (EU) 2018/1861 sekä neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 27).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yhteinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (5) Portaalin käyttäjän ja rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen välisen viestinnän helpottamiseksi verkkoportaaliiin olisi sisällytettävä tässä asetuksessa vahvistetuilla kielillä saatavilla oleva sähköpostilomake. Siinä olisi myös oltava mahdollisuus valita, millä kielellä tai kielillä vastaus annetaan.
- (6) Verkkoportaalaa koskevien vastuualueiden selventämiseksi asetuksessa olisi määritettävä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston, jäljempänä 'eu-LISA', komission ja jäsenvaltioiden vastuualueet verkkoportaaliiin osalta.
- (7) Verkkoportaaliiin turvallisen ja sujuvan toiminnan varmistamiseksi asetuksessa olisi vahvistettava verkkoportaaliiin tietoturvasäännöt. Lisäksi pääsy verkkoportaaliiin olisi kirjattava lokiin väärinkäytösten estämiseksi.
- (8) Koska asetuksella (EU) 2019/818 kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska on ilmoittanut Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 4 artiklan mukaisesti saattavansa asetuksen (EU) 2019/818 osaksi kansallista lainsäädäntöään. Sen vuoksi tämä asetus sitoo sitä.
- (9) Asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu ⁽⁶⁾. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (10) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ⁽⁷⁾ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY ⁽⁸⁾ 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (11) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ⁽⁹⁾ ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY ⁽¹⁰⁾ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (12) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ⁽¹¹⁾ ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU ⁽¹²⁾ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

⁽⁶⁾ Tämä asetus ei kuulu Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2002/192/EY (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20) säädettyjen toimenpiteiden soveltamisalaan.

⁽⁷⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁸⁾ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

⁽⁹⁾ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽¹⁰⁾ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

⁽¹¹⁾ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽¹²⁾ Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

- (13) Kyproksen, Bulgarian ja Romanian sekä Kroatian osalta tämä asetus on vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdassa, vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa ja vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.
- (14) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 31 päivänä maaliskuuta 2021,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Verkkotunnus ja portaaliin pääsy

1. Verkkoportaaliilla käytetään Euroopan unionin verkkotunnusta 'europa.eu'.
2. Verkkoportaalin kuvaus on asetettava saataville indeksointia varten tärkeimmissä julkisissa hakukoneissa.
3. Verkkoportaalin on jäsenvaltioiden virallisten kielten lisäksi oltava julkisesti saatavilla ainakin seuraavilla kielillä: venäjä, arabia, japani, kiina, albania, bosnia, makedonia, hindi ja turkki.
4. Verkkoportaalissa on oltava asetuksen (EU) 2019/818 47 ja 48 artiklassa tarkoitettut tiedot sekä hakutyökalu punaisen tai valkoisen linkin luomisesta rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisen todentamisen jälkeen vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen yhteystietojen hakemista varten. Verkkoportaali voi sisältää myös muita tarvittavia tietoja, jotka helpottavat asetuksen (EU) 2019/818 47 ja 48 artiklassa tarkoitettujen oikeuksien käyttämistä.
5. Verkkoportaalin on oltava Euroopan komission Europa-verkko-oppaan sääntöjen, ohjeiden ja tietojen sekä saavutettavuutta koskevien ohjeiden mukainen.
6. Verkkoportaalin on estettävä viranomaisten yhteystietojen asettaminen hakukoneiden ja muiden automaattisten työkalujen saataville yhteystietojen keräämiseksi.

2 artikla

Sidosryhmät ja vastualueet

1. eu-LISA kehittää verkkoportaalin ja huolehtii sen teknisestä hallinnoinnista asetuksen (EU) 2019/818 49 artiklan 5 kohdan mukaisesti, mukaan lukien verkkoportaalin isännöinti, toiminta ja ylläpito.

2. Komissio toimittaa eu-LISAlle 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua verkkoportaalin sisällön sekä tarvittavat korjaukset tai päivitykset.
3. Jäsenvaltioiden on annettava oikea-aikaisesti niiden viranomaisten yhteystiedot, joilla on toimivalta tutkia kaikki asetuksen (EU) 2019/818 47 ja 48 artiklassa tarkoitettua eu-LISAlle esitetyt pyynnöt ja vastata niihin, jotta asetuksen (EU) 2019/818 49 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu verkkoportaalin sisältö voidaan ladata ja päivittää säännöllisesti.
4. Jäsenvaltioiden on perustettava eu-LISAlle yksi yhteispiste, joka vastaa tarkastelu- ja ylläpitotehtävistä.
5. eu-LISA tarkastelee annettuja yhteystietoja ja pyytää kaikkia jäsenvaltioita tarkistamaan saatavilla olevat tiedot mahdollisten muutosten tai lisäysten päivittämiseksi. Tällainen tarkastelu suoritetaan vähintään kerran vuodessa.
6. Verkkoportaalissa tapahtuvan tietojen käsittelyn osalta jäsenvaltioiden viranomaisten on oltava asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 alakohdan tai direktiivin (EU) 2016/680 3 artiklan 8 alakohdan mukaisia rekisterinpitäjiä.
7. Verkkoportaalissa tapahtuvassa henkilötietojen käsittelyssä eu-LISA on asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan 12 alakohdan a alakohdassa tarkoitettu tietojen käsittelijä.

3 artikla

Käyttöliittymä

1. Verkkoportaalissa on oltava hakutyökalu, jonka avulla käyttäjät voivat syöttää asetuksen (EU) 2019/818 34 artiklan d alakohdassa tarkoitettua rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan viranomaisen viitetiedot kyseisen viranomaisen yhteystietojen hakemiseksi.
2. Kun syöttötietojen oikeellisuus ja täydellisyys on tarkistettu, verkkoportaalin on haettava kyseisen viranomaisen yhteystiedot asetuksen (EU) 2019/818 49 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
3. Verkkoportaalin on mahdollistettava se, että käyttäjä voi esittää tietopyynnön lähettämällä sähköpostia verkkolomakkeella, jotta voidaan helpottaa yhteydenpitoa rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan viranomaisen kanssa. Lomakkeessa on oltava kenttä asetuksen (EU) 2019/818 34 artiklan c alakohdassa tarkoitettulle tunnistenumeralle, jotta kyseinen viranomainen voi hakea asianmukaiset linkkitiedot ja vastaavat tietueet.
4. Sähköpostilomakkeen on sisällettävä vakiomuotoinen lisätietopyyntö, jonka on oltava saatavilla 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilla kielillä. Sähköpostilomakkeen malli on liitteessä. Sähköpostilomakkeessa on myös annettava vaihtoehto vastauskielestä tai -kielistä, joihin on kuuluttava vähintään kaksi kunkin jäsenvaltion valitsemaa kieltä. Käyttäjä voi valita sähköpostilomakkeen kielen.
5. Kun täytetty sähköposti on toimitettu verkkolomakkeella, käyttäjälle lähetetään automaattinen vahvistusviesti, joka sisältää pyynnön seurannasta vastaavan viranomaisen yhteystiedot ja jonka avulla henkilö voi käyttää asetuksen (EU) 2019/818 48 artiklan 1 kohdan mukaisia oikeuksiaan.

4 artikla

Sisällönhallinta

1. Verkkoportaalissa on varmistettava, että suurelle yleisölle suunnattuja tietoja sisältävät verkkosivut sekä hakutyökalu ja sivustosisivut erotetaan toisistaan, jotta käyttäjä voi hakea rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan viranomaisen yhteystiedot.
2. Jotta eu-LISA voisi hallinnoida sisältöä, verkkoportaalissa on oltava hallinnointiliittymä, joka on suojattava. Tämän liittymän käyttö ja tehdyt muutokset on kirjattava lokiin 7 artiklan mukaisesti.

3. Hallinnointiliittymän on annettava eu-LISAlle oikeudet verkkoportaalin sisällön lisäämiseen, muuttamiseen tai poistamiseen. Tämä liittymä ei missään tapauksessa saa antaa eu-LISAlle pääsyä kolmansien maiden kansalaisia koskeviin tietoihin, jotka on tallennettu EU:n tietojärjestelmiin.

4. Sisällönhallintaratkaisussa on oltava vaiheistusjärjestelmä, jossa kaikki muutokset voidaan valmistella, niitä voidaan katsella ja ne voidaan siirtää verkkojärjestelmään tietyssä ajankohtana tapahtuvaa julkaisemista varten. Vaiheistukseen on kuuluttava myös työkalut sisällön hallinnan ja muutosten tulosten esikatsetun helpottamiseksi.

5 artikla

Turvallisuuskäsitteet

1. Verkkoportaali on suunniteltava ja toteutettava siten, että varmistetaan palvelujen luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyyttä sekä toimien kiistattomuus soveltamalla vähintään seuraavia sovellusturvallisuuseräilyitä:

- a) syväsuojaus (monitasoiset turvallisuusmekanismit);
- b) positiivinen tietoturvamalli (määritellään, mikä on sallittua, ja kaikki muu torjutaan);
- c) turvallisuus vikatilanteissa (virheiden turvallinen käsittely);
- d) pienimmän valtuuden periaate;
- e) tietoturvan yksinkertaisuus (vältetään monimutkaisia arkkitehtuureja, kun yksinkertaisempi lähestymistapa olisi nopeampi ja yksinkertaisempi);
- f) tunkeutumisen havaitseminen ja estäminen (kaikkien turvallisuuden kannalta merkityksellisten tietojen kirjaaminen ja hallinta) soveltamalla ennakoivaa valvontaa verkkoportaalin tietojen ja jäsenvaltioiden yhteystietojen suojaamiseen kyberhyökkäyksiltä ja tietovuodoilta;
- g) ei luottamusta infrastruktuuriin (sovelluksen on todennettava ja hyväksyttävä kaikki ympäröivistä järjestelmistä peräisin olevat toimet);
- h) ei luottamusta palveluihin (mihinkään ulkoisiin järjestelmiin ei luoteta);
- i) turvalliset oletusasetukset (ohjelmisto- ja käyttöjärjestelmäympäristöt toteutetaan parhaiden käytäntöjen ja alan standardien mukaisesti).

2. Verkkoportaali on suunniteltava ja otettava käyttöön myös kirjattujen lokitietojen saatavuuden ja eheyden varmistamiseksi.

3. Turvallisuus- ja tietosuojajäilyistä verkkoportaalin on sisällettävä ilmoitus, jossa käyttäjille tiedotetaan verkkoportaalin käyttöä koskevista säännöistä ja virheellisten tietojen antamisen seurauksista. Ilmoituksessa on oltava verkkoportaalin käyttöä koskevien sääntöjen hyväksymislomake, joka käyttäjän on toimitettava ennen kuin hän saa käyttää verkkoportaalia.

Verkkoportaalin teknisen ja organisatorisen toteutuksen on oltava asetuksen (EU) 2019/818 42 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun turvallisuussuunnitelman, toiminnan jatkuvuussuunnitelman ja palautumissuunnitelman mukaista.

6 artikla

Tietosuoja ja rekisteröidyn oikeudet

1. Verkkoportaalin on oltava asetuksen (EU) 2016/679, asetuksen (EU) 2018/1725 ja direktiivin (EU) 2016/680 tietosuojasääntöjen mukainen.

2. Verkkoportaalin on oltava tietosuojaseloste. Sen olisi oltava saatavilla asiaa koskevan linkin kautta. Selosteen on oltava saatavilla myös verkkoportaalin kaikilta sivuilta. Se on laadittava selkeäksi ja kattavaksi.

*7 artikla***Lokit**

1. Rajoittamatta asetuksen (EU) 2019/818 48 artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen kirjallisten tietojen soveltamista kaikki pääsy verkkoportaaliin on kirjattava lokitiedostoon, joka sisältää seuraavat tiedot:
  - a) pyynnön esittäjän käyttämän järjestelmän IP-osoite;
  - b) pyynnön esittämispäivä ja -aika;
  - c) tekniset tiedot pyyntöön käytetystä ympäristöstä, kuten laitetyyppi, käyttöjärjestelmän versio sekä selaimen malli ja versio.
2. Lokitietoja saa käyttää ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin ja verkkoportaalin käytön seurantaan väärinkäytösten estämiseksi.
3. Jos kyseessä on verkkoportaalin hallinnointiliittymän käyttö, lokiin on kirjattava 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi seuraavat tiedot:
  - a) hallinnointiliittymää käyttävän käyttäjän tunnistetiedot;
  - b) verkkoportaalissa suoritettut toimet (lisäys, muutos tai sisällön poisto).
4. Verkkoportaalin käytön aikana voidaan kirjata anonyymejä teknisiä lisätietoja sen käytön ja suorituskyvyn optimoimiseksi, kunhan ne eivät sisällä henkilötietoja.
5. Edellä olevan 1 ja 3 kohdan mukaisesti lokiin kirjatut tiedot säilytetään enintään kahden vuoden ajan.
6. eu-LISA säilyttää lokitiedot kaikista verkkoportaalissa suoritetuista tietojenkäsittelytoimista.
7. eu-LISA, jäsenvaltioiden viranomaiset ja unionin virastot määrittelevät luettelon henkilöstöstä, jolla on asianmukainen valtuutus päästä verkkoportaalin tietojenkäsittelytapauksien lokitietoihin.

*8 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 19 päivänä elokuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Tietopyynnön sähköpostilomakemalli

Sähköpostilomakemalli on seuraavanlainen:

VASTAANOTTAJA: <rinnakkaishenkilöisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaava ja portaalista haettu viranomainen>

LÄHETTÄJÄ: <käyttäjän sähköpostiosoite>

ASIA: Rinnakkaishenkilöisyyksien tunnistimeen [punainen linkki / valkoinen linkki] liittyvä tietopyyntö: <tunnistenumero>

Tekstin runko:

Arvoisa vastaanottaja

Saamallani lomakkeella ilmoitettiin kirjallisesti, että minua koskevissa henkilötiedoissa saattaa olla eroavuuksia.

Nämä mahdolliset eroavuudet henkilötiedoissani ovat johtaneet asiakirja-aineiston luomiseen viitteellä <tunnistenumero>.

Pyydän toimittamaan kaikki lisätiedot tästä tapauksesta viimeistään <päivämäärä lasketaan portaalissa> <kieli (!)> kielellä tähän sähköpostiosoitteeseen.

(¹) Pudotusvalikko, jossa on kielivaihtoehtoja, joista kukin jäsenvaltio päättää.

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/2104,**annettu 19 päivänä elokuuta 2021,****verkkoportaalin toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/817 49 artiklan 6 kohdan mukaisesti**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kehyksen vahvistamisesta rajoja ja viisumipolitiikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 ja (EU) 2018/1861 sekä neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS muuttamisesta 20 päivänä toukokuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/817 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 49 artiklan 6 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EU) 2019/817 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/818 ⁽²⁾ vahvistetaan kehys, jolla varmistetaan rajoja, viisumipolitiikkaa, poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuus.
- (2) Kehys sisältää useita yhteentoimivuuden komponentteja, joihin liittyy lukuisien arkaluonteisten henkilötietojen käsittely. On tärkeää, että henkilöt, joiden tietoja käsitellään näiden komponenttien kautta, voivat tosiasiallisesti käyttää oikeuksiaan, kuten asetuksessa (EU) 2016/679 ⁽³⁾, direktiivissä (EU) 2016/680 ⁽⁴⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1725 ⁽⁵⁾ edellytetään.
- (3) Asetuksella (EU) 2019/817 perustetaan verkkoportaali, jolla helpotetaan tiedonsaantia, henkilötietoihin tutustumista, niiden oikaisemista, poistamista tai käsittelyn rajoittamista koskevan oikeuden käyttöä.
- (4) Tämän verkkoportaalin olisi mahdollistettava se, että henkilöt, joiden tietoja käsitellään rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistimessa ja joille on ilmoitettu punaisen tai valkoisen linkin olemassaolosta, voivat hakea rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tiedot.
- (5) Portaalin käyttäjän ja rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen välisen viestinnän helpottamiseksi verkkoportaaliin olisi sisällytettävä tässä asetuksessa vahvistetuilla kielillä saatavilla oleva sähköpostilomake. Siinä olisi myös oltava mahdollisuus valita, millä kielellä tai kielillä vastaus annetaan.

⁽¹⁾ EUVL L 135, 22.5.2019, s. 27.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/818, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta EU:n tietojärjestelmien (poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasiat) yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 85).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yhteinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (6) Verkkoportaalia koskevien vastuualueiden selventämiseksi asetuksessa olisi määritettävä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston, jäljempänä 'eu-LISA', komission ja jäsenvaltioiden vastuualueet verkkoportaalin osalta.
- (7) Verkkoportaalin turvallisen ja sujuvan toiminnan varmistamiseksi asetuksessa olisi vahvistettava verkkoportaalin tietoturvasäännöt. Lisäksi pääsy verkkoportaaliin olisi kirjattava lokiin väärinkäytösten estämiseksi.
- (8) Koska asetuksella (EU) 2019/817 kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska on ilmoittanut Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 4 artiklan mukaisesti saattavansa asetuksen (EU) 2019/817 osaksi kansallista lainsäädäntöään. Sen vuoksi tämä asetus sitoo sitä.
- (9) Asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu⁽⁶⁾. Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (10) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁽⁷⁾ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY⁽⁸⁾ 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (11) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁽⁹⁾ ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY⁽¹⁰⁾ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (12) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁽¹¹⁾ ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU⁽¹²⁾ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

⁽⁶⁾ Tämä asetus ei kuulu Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2002/192/EY (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20) säädettyjen toimenpiteiden soveltamisalaan.

⁽⁷⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁸⁾ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

⁽⁹⁾ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽¹⁰⁾ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

⁽¹¹⁾ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽¹²⁾ Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

- (13) Kyproksen, Bulgarian ja Romanian sekä Kroatian osalta tämä asetus on vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdassa, vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa ja vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.
- (14) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 31 päivänä maaliskuuta 2021,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Verkkotunnus ja portaaliin pääsy

1. Verkkoportaaliilla käytetään Euroopan unionin verkkotunnusta 'europa.eu'.
2. Verkkoportaalin kuvaus on asetettava saataville indeksointia varten tärkeimmissä julkisissa hakukoneissa.
3. Verkkoportaalin on jäsenvaltioiden virallisten kielten lisäksi oltava julkisesti saatavilla ainakin seuraavilla kielillä: venäjä, arabia, japani, kiina, albania, bosnia, makedonia, hindi ja turkki.
4. Verkkoportaalissa on oltava asetuksen (EU) 2019/817 47 ja 48 artiklassa tarkoitettut tiedot sekä hakutyökalu punaisen tai valkoisen linkin luomisesta rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisen todentamisen jälkeen vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen yhteystietojen hakemista varten. Verkkoportaali voi sisältää myös muita tarvittavia tietoja, jotka helpottavat asetuksen (EU) 2019/817 47 ja 48 artiklassa tarkoitettujen oikeuksien käyttämistä.
5. Verkkoportaalin on oltava Euroopan komission Europa-verkko-oppaan sääntöjen, ohjeiden ja tietojen sekä saavutettavuutta koskevien ohjeiden mukainen.
6. Verkkoportaalin on estettävä viranomaisten yhteystietojen asettaminen hakukoneiden ja muiden automaattisten työkalujen saataville yhteystietojen keräämiseksi.

2 artikla

Sidosryhmät ja vastuualueet

1. eu-LISA kehittää verkkoportaalin ja huolehtii sen teknisestä hallinnoinnista asetuksen (EU) 2019/817 49 artiklan 5 kohdan mukaisesti, mukaan lukien verkkoportaalin isännöinti, toiminta ja ylläpito.
2. Komissio toimittaa eu-LISAlle 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun verkkoportaalin sisällön sekä tarvittavat korjaukset tai päivitykset.
3. Jäsenvaltioiden on annettava oikea-aikaisesti niiden viranomaisten yhteystiedot, joilla on toimivalta tutkia kaikki asetuksen (EU) 2019/817 47 ja 48 artiklassa tarkoitettujen eu-LISAlle esitetyt pyynnöt ja vastata niihin, jotta asetuksen (EU) 2019/817 49 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu verkkoportaalin sisältö voidaan ladata ja päivittää säännöllisesti.
4. Jäsenvaltioiden on perustettava eu-LISAlle yksi yhteyspiste, joka vastaa tarkastelu- ja ylläpitotehtävistä.
5. eu-LISA tarkastelee annettuja yhteystietoja ja pyytää kaikkia jäsenvaltioita tarkistamaan saatavilla olevat tiedot mahdollisten muutosten tai lisäysten päivittämiseksi. Tällainen tarkastelu suoritetaan vähintään kerran vuodessa.

6. Verkkoportalissa tapahtuvan tietojen käsittelyn osalta jäsenvaltioiden viranomaisten on oltava asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 alakohdan tai direktiivin (EU) 2016/680 3 artiklan 8 alakohdan mukaisia rekisterinpitäjiä.

7. Verkkoportalissa tapahtuvassa henkilötietojen käsittelyssä eu-LISA on asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan 12 alakohdan a alakohdassa tarkoitettu tietojen käsittelijä.

3 artikla

Käyttöliittymä

1. Verkkoportalissa on oltava hakutyökalu, jonka avulla käyttäjät voivat syöttää asetuksen (EU) 2019/817 34 artiklan d alakohdassa tarkoitettujen rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan viranomaisen viitetiedot kyseisen viranomaisen yhteystietojen hakemiseksi.

2. Kun syöttötietojen oikeellisuus ja täydellisyys on tarkistettu, verkkoportaalin on haettava kyseisen viranomaisen yhteystiedot asetuksen (EU) 2019/817 49 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. Verkkoportaalin on mahdollistettava se, että käyttäjä voi esittää tietopyynnön lähettämällä sähköpostia verkkolomakkeella, jotta voidaan helpottaa yhteydenpitoa rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan viranomaisen kanssa. Lomakkeessa on oltava kenttä asetuksen (EU) 2019/817 34 artiklan c alakohdassa tarkoitettulle tunnistenumeralle, jotta kyseinen viranomainen voi hakea asianmukaiset linkkitiedot ja vastaavat tietueet.

4. Sähköpostilomakkeen on sisällettävä vakiomuotoinen lisätietopyyntö, jonka on oltava saatavilla 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilla kielillä. Sähköpostilomakkeen malli on liitteessä. Sähköpostilomakkeessa on myös annettava vaihtoehto vastauskielestä tai -kielistä, joihin on kuuluttava vähintään kaksi kunkin jäsenvaltion valitsemaa kieltä. Käyttäjä voi valita sähköpostilomakkeen kielen.

5. Kun täytetty sähköposti on toimitettu verkkolomakkeella, käyttäjälle lähetetään automaattinen vahvistusviesti, joka sisältää pyynnön seurannasta vastaavan viranomaisen yhteystiedot ja jonka avulla henkilö voi käyttää asetuksen (EU) 2019/817 48 artiklan 1 kohdan mukaisia oikeuksiaan.

4 artikla

Sisällönhallinta

1. Verkkoportalissa on varmistettava, että suurelle yleisölle suunnattuja tietoja sisältävät verkkosivut sekä hakutyökalu ja sivustosivut erotetaan toisistaan, jotta käyttäjä voi hakea rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaavan viranomaisen yhteystiedot.

2. Jotta eu-LISA voisi hallinnoida sisältöä, verkkoportalissa on oltava hallinnointiliittymä, joka on suojattava. Tämän liittymän käyttö ja tehdyt muutokset on kirjattava lokiin 7 artiklan mukaisesti.

3. Hallinnointiliittymän on annettava eu-LISAlle oikeudet verkkoportaalin sisällön lisäämiseen, muuttamiseen tai poistamiseen. Tämä liittymä ei missään tapauksessa saa antaa eu-LISAlle pääsyä kolmansien maiden kansalaisia koskeviin tietoihin, jotka on tallennettu EU:n tietojärjestelmiin.

4. Sisällönhallintaratkaisussa on oltava vaiheistusjärjestelmä, jossa kaikki muutokset voidaan valmistella, niitä voidaan katsella ja ne voidaan siirtää verkkojärjestelmään tietyinä ajankohtana tapahtuvaa julkaisemista varten. Vaiheistukseen on kuuluttava myös työkalut sisällön hallinnan ja muutosten tulosten esikatsetun helpottamiseksi.

5 artikla

Turvallisuusnäkökohdat

1. Verkkoportaali on suunniteltava ja toteutettava siten, että varmistetaan palvelujen luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyys sekä toimien kiistattomuus soveltamalla vähintään seuraavia sovellusturvallisuusperiaatteita:
  - a) syväsuojaus (monitasoiset turvallisuusmekanismit);
  - b) positiivinen tietoturvamalli (määritellään, mikä on sallittua, ja kaikki muu torjutaan);
  - c) turvallisuus vikatilanteissa (virheiden turvallinen käsittely);
  - d) pienimmän valtuuden periaate;
  - e) tietoturvan yksinkertaisuus (vältetään monimutkaisia arkkitehtuureja, kun yksinkertaisempi lähestymistapa olisi nopeampi ja yksinkertaisempi);
  - f) tunkeutumisen havaitseminen ja estäminen (kaikkien turvallisuuden kannalta merkityksellisten tietojen kirjaaminen ja hallinta) soveltamalla ennakoivaa valvontaa verkkoportaalin tietojen ja jäsenvaltioiden yhteystietojen suojaamiseen kyberhyökkäyksiltä ja tietovuodoilta;
  - g) ei luottamusta infrastruktuuriin (sovelluksen on todennettava ja hyväksyttävä kaikki ympäröivistä järjestelmistä peräisin olevat toimet);
  - h) ei luottamusta palveluihin (mihinkään ulkoisiin järjestelmiin ei luoteta);
  - i) turvalliset oletusasetukset (ohjelmisto- ja käyttöjärjestelmäympäristöt toteutetaan parhaiden käytäntöjen ja alan standardien mukaisesti).
2. Verkkoportaali on suunniteltava ja otettava käyttöön myös kirjattujen lokitietojen saatavuuden ja eheyden varmistamiseksi.
3. Turvallisuus- ja tietosuojasivistä verkkoportaalin on sisällettävä ilmoitus, jossa käyttäjille tiedotetaan verkkoportaalin käyttöä koskevista säännöistä ja virheellisten tietojen antamisen seurauksista. Ilmoituksessa on oltava verkkoportaalin käyttöä koskevien sääntöjen hyväksymislomake, joka käyttäjän on toimitettava ennen kuin hän saa käyttää verkkoportaalia.

Verkkoportaalin teknisen ja organisatorisen toteutuksen on oltava asetuksen (EU) 2019/817 42 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun turvallisuussuunnitelman, toiminnan jatkuvuussuunnitelman ja palautumissuunnitelman mukaista.

6 artikla

Tietosuoja ja rekisteröidyn oikeudet

1. Verkkoportaalin on oltava asetuksen (EU) 2016/679, asetuksen (EU) 2018/1725 ja direktiivin (EU) 2016/680 tietosuojasääntöjen mukainen.
2. Verkkoportaali on oltava tietosuojaseloste. Sen olisi oltava saatavilla asiaa koskevan linkin kautta. Selosteen on oltava saatavilla myös verkkoportaalin kaikilta sivuilta. Se on laadittava selkeäksi ja kattavaksi.

7 artikla

Lokit

1. Rajoittamatta asetuksen (EU) 2019/817 48 artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen kirjallisten tietojen soveltamista kaikki pääsy verkkoportaaliin on kirjattava lokitiedostoon, joka sisältää seuraavat tiedot:
  - a) pyynnön esittäjän käyttämän järjestelmän IP-osoite;
  - b) pyynnön esittämispäivä ja -aika;

- c) tekniset tiedot pyyntöön käytetystä ympäristöstä, kuten laitetyyppi, käyttöjärjestelmän versio sekä selaimen malli ja versio.
2. Lokitietoja saa käyttää ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin ja verkkoportaalin käytön seurantaan väärinkäytösten estämiseksi.
3. Jos kyseessä on verkkoportaalin hallinnointiliittymän käyttö, lokiin on kirjattava 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi seuraavat tiedot:
- a) hallinnointiliittymää käyttävän käyttäjän tunnistetiedot;
- b) verkkoportaalissa suoritettut toimet (lisäys, muutos tai sisällön poisto).
4. Verkkoportaalin käytön aikana voidaan kirjata anonyymejä teknisiä lisätietoja sen käytön ja suorituskyvyn optimoimiseksi, kunhan ne eivät sisällä henkilötietoja.
5. Edellä olevan 1 ja 3 kohdan mukaisesti lokiin kirjatut tiedot säilytetään enintään kahden vuoden ajan.
6. eu-LISA säilyttää lokitiedot kaikista verkkoportaalissa suoritetuista tietojenkäsittelytoimista.
7. eu-LISA, jäsenvaltioiden viranomaiset ja unionin virastot määrittelevät luettelon henkilöstöstä, jolla on asianmukainen valtuutus päästä verkkoportaalin tietojenkäsittelytapahutumien lokitietoihin.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 19 päivänä elokuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Tietopyynnön sähköpostilomakemalli

Sähköpostilomakemalli on seuraavanlainen:

VASTAANOTTAJA: < rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisesta todentamisesta vastaava ja portaalista haettu viranomainen >

LÄHETTÄJÄ: < käyttäjän sähköpostiosoite >

ASIA: Rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistimeen [punainen linkki / valkoinen linkki] liittyvä tietopyyntö: < tunnistenumero >

Viestin runko:

Arvoisa vastaanottaja

Saamallani lomakkeella ilmoitettiin kirjallisesti, että minua koskevissa henkilötiedoissa saattaa olla eroavuuksia.

Nämä mahdolliset eroavuudet henkilötiedoissani ovat johtaneet asiakirja-aineiston luomiseen viitteellä < tunnistenumero >.

Pyydän toimittamaan kaikki lisätiedot tästä tapauksesta viimeistään < päivämäärä lasketaan portaalissa > < kieli ⁽¹⁾ > kielellä tähän sähköpostiosoitteeseen.

(¹) Pudotusvalikko, jossa on kielivaihtoehtoja, joista kukin jäsenvaltio päättää.

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/2105,**annettu 28 päivänä syyskuuta 2021,****elpymis- ja palautumistukiväliseen perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 täydentämisestä määrittelemällä menetelmä sosiaalimenojen raportointia varten**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukiväliseen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 29 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja 33 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Elpymis- ja palautumistukiväliseen, jäljempänä 'tukiväline', tarkoituksena on antaa vaikuttavaa ja merkittävää rahoitustukea, jotta vauhditetaan kestävien uudistusten ja niihin liittyvien julkisten investointien toteutusta jäsenvaltioissa. Tukivälineellä pyritään nimenomaisesti torjumaan covid-19-kriisin kielteisiä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia ja seurauksia unionissa.
- (2) Tukivälineellä tuetaan taloudellista ja sosiaalista elpymistä ja edistetään muun muassa köyhyyden, eriarvoisuuden ja työttömyyden torjuntaa, laadukkaiden ja pysyvien työpaikkojen luomista, terveydenhuollon valmiuksien parantamista sekä parempaa politiikkaa seuraavaa sukupolvea varten, koulutus mukaan lukien.
- (3) Tukivälineellä tuetaan jäsenvaltioita erityisesti niiden toimenpiteiden täytäntöönpanossa, jotka vastaavat Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria ja unionin aloitteita työllisyyden, koulutuksen ja terveydenhoidon aloilla ja sosiaalialalla, erityisesti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevaa toimintasuunnitelmaa ⁽²⁾ ja suositusta tehokkaasta työllisyyden aktiivisuudesta covid-19-kriisin jälkeen (EASE-järjestelmä) ⁽³⁾, tiedonantoa nuorisotyöllisyyden tukemisesta ⁽⁴⁾ ja suositusta "Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu" ⁽⁵⁾, suositusta kestävästä kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta ⁽⁶⁾, suositusta eurooppalaisesta lapsitakuusta ⁽⁷⁾, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaa strategiaa 2021–2030 ⁽⁸⁾, Euroopan osaamisohjelmaa kestävästä kilpailukykyyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskykyä tukeviin eurooppalaisten koulutusalueiden ⁽⁹⁾ ja digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmaa ⁽¹⁰⁾, EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelmaa 2020–2025 ⁽¹¹⁾, romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskevaa EU:n uutta strategiakehystä ⁽¹²⁾, sukupuolten tasa-arvoa koskevaa EU-strategiaa 2020–2025 ⁽¹³⁾, hltiq-henkilöiden tasa-arvoa koskevaa strategiaa 2020–2025 ⁽¹⁴⁾, tiedonantoa Euroopan terveysunionin rakentamisesta ⁽¹⁵⁾, Euroopan lääkestrategiaa ⁽¹⁶⁾ ja EU:n syöväntorjuntasuunnitelmaa ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁾ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

⁽²⁾ (COM/2021/102 final, 4.3.2021)

⁽³⁾ Komission suositus (EU) 2021/402, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2021, tehokkaasta työllisyyden aktiivisuudesta covid-19-kriisin jälkeen (EUVL L 80, 8.3.2021, s. 1)

⁽⁴⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Nuorisotyöllisyyden tukeminen: silta työelämään seuraavalle sukupolvelle (COM(2020) 276 final, 1.7.2020).

⁽⁵⁾ Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä lokakuuta 2020, "Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu" ja nuorisotakuun perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen (EUVL C 372, 4.11.2020, s. 1).

⁽⁶⁾ Neuvoston suositus, annettu 24 päivänä marraskuuta 2020, kestävästä kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta (EUVL C 417, 2.12.2020, s. 1).

⁽⁷⁾ Odottaa neuvoston hyväksyntää (COM(2021) 137 final, 24.3.2021).

⁽⁸⁾ (COM(2021) 101 final, 3.3.2021)

⁽⁹⁾ (COM(2020) 274 final, 1.7.2020)

⁽¹⁰⁾ Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista edettäessä kohti eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista ja kehittämistä (2021–2030) (EUVL C 66, 26.2.2021, s. 1)

⁽¹¹⁾ (COM 2020) 624 final, 30.9.2020)

⁽¹²⁾ (COM(2020) 565 final, 18.9.2020)

⁽¹³⁾ (COM(2020) 620 final, 7.10.2020)

⁽¹⁴⁾ (COM(2020) 152 final, 5.3.2020)

⁽¹⁵⁾ (COM(2020) 698 final, 12.11.2020)

⁽¹⁶⁾ (COM(2020) 724 final, 11.11.2020)

⁽¹⁷⁾ (COM(2020) 761 final, 25.11.2020)

⁽¹⁸⁾ (COM(2021) 44 final, 3.2.2021)

- (4) Tässä yhteydessä on tärkeää pystyä raportoimaan tukivälineestä rahoitetuista uudistuksista ja investoinneista, joilla on sosiaalinen ulottuvuus. Asetuksen (EU) 2021/241 29 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaan komissio määrittelee menetelmän, jonka mukaan raportoidaan tukivälineen sosiaalimenoista, myös lapsia ja nuoria koskevista menoista.
- (5) Asetuksen (EU) 2021/241 31 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan komission Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain antamassa kertomuksessa olisi oltava tiedot tukivälineestä 3 artiklassa tarkoitettujen kuuden pilarin puitteissa rahoitetuista menoista, joihin sisältyvät sosiaalimenot, mukaan lukien lapsia ja nuoria koskevat menot.
- (6) Menetelmässä olisi oltava kaksi vaihetta: ensimmäiseksi komission olisi osoitettava tarvittaessa kyseistä jäsenvaltiota kuullen jokainen uudistus ja investointi, joka sisältyy jäsenvaltion elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ja jolla on pääasiassa sosiaalinen ulottuvuus, yhteen yhdeksästä sosiaalipolitiikan alasta, jotka kuuluvat liitteessä esitettyihin neljään laajempaan sosiaalialan luokkaan; toiseksi olisi merkittävä kaikki luonteeltaan sosiaaliset toimenpiteet, joissa keskitytään muun muassa lapsiin ja nuoriin sekä sukupuolten tasa-arvoon, koska asetuksessa (EU) 2021/241 korostetaan sukupuolten tasa-arvoa; näin voidaan raportoida erikseen menoista, jotka kohdistuvat lapsiin ja nuoriin sekä sukupuolten tasa-arvoon.
- (7) Koska sosiaalimenoja koskevan menetelmän olisi oltava toiminnassa 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä ja jotta varmistetaan tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden ripeä soveltaminen, tämän asetuksen olisi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Menetelmän määrittely

1. Menetelmän, jolla tukivälineen puitteissa raportoidaan sosiaalimenoista, myös lasten ja nuorten sekä sukupuolten tasa-arvon osalta, on perustuttava hyväksytyissä elpymis- ja palautumissuunnitelmissa esitettyihin arvioituihin menoihin ja 2, 3 ja 4 kohdassa vahvistettuihin vaiheisiin.
2. Uudistukset ja investoinnit, joilla on pääasiassa sosiaalinen ulottuvuus, osoitetaan yhteen liitteessä esitettyistä yhdeksästä sosiaalipolitiikan alasta. Jokainen sosiaalipolitiikan ala on yhdistettävä laajempaan sosiaalialan luokkaan. Uudistus tai investointi voidaan osoittaa vain yhteen sosiaalipolitiikan alaan ja näin ollen yhteen sosiaalialan luokkaan.
3. Jokainen luonteeltaan sosiaalinen toimenpide, jossa keskitytään muun muassa lapsiin ja nuoriin, on merkittävä, jotta voidaan myöhemmin raportoida erityisesti lapsiin ja nuoriin liittyvistä tukivälineen menoista.
4. Jokainen luonteeltaan sosiaalinen toimenpide, jossa keskitytään muun muassa sukupuolten tasa-arvoon, on merkittävä, jotta tukivälineen puitteissa voidaan myöhemmin raportoida erityisesti sukupuolten tasa-arvoa koskevista menoista.
5. Edellä 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut sosiaalipolitiikan alat ja sosiaalialan luokat sekä merkinnät sellaisten luonteeltaan sosiaalisten toimenpiteiden yksilöimiseksi, joissa keskitytään lapsiin ja nuoriin sekä sukupuolten tasa-arvoon, esitetään liitteessä.
6. Komissio käyttää tätä menetelmää asetuksen (EU) 2021/241 31 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa vuosikertomuksessa antaessaan tietoa tukivälineestä rahoitetuista sosiaalimenoista, myös lasten ja nuorten sekä sukupuolten tasa-arvon osalta.

2 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 28 päivänä syyskuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Menetelmät, joilla raportoidaan sosiaalimenoista, myös lasten ja nuorten osalta ja sukupuolten tasa-arvon osalta

1. Komissio osoittaa **kunkin toimenpiteen, jolla on pääasiassa sosiaalinen ulottuvuus, ainoastaan yhteen seuraavista yhdeksästä sosiaalipolitiikan alasta:**

Yhdeksän politiikan alaa neljässä tärkeimmässä sosiaalialan luokassa

---

Sosiaalialan luokka: Työllisyys ja osaaminen

---

1. Aikuiskoulutus, mukaan lukien ammatillinen jatkokoulutus: osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
2. Työllisyyden tukeminen ja työpaikkojen luominen, mukaan lukien työhönottoa ja ammatillista siirtymää koskevat kannustimet sekä tuki itsenäiseen ammatinharjoittamiseen
3. Työmarkkinaeläimien nykyaikaistaminen, mukaan lukien infrastruktuuri, työvoimapalvelut sekä osaamisen tarveennusteet ja työsuojeluviranomaiset; työsuhdesuojelu ja työelämän organisointi; työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja palkanmuodostusmekanismit; työpaikkojen mukauttaminen

Sosiaalialan luokka: Koulutus ja lastenhoito

---

4. Varhaiskasvatus: saatavuus, kohtuuhintaisuus, laatu ja osallistavuus, mukaan lukien digitalisaatio ja infrastruktuuri
5. Yleissivistävä, ammatillinen ja korkea-asteen koulutus: saatavuus, kohtuuhintaisuus, laatu ja osallistavuus, mukaan lukien digitalisaatio ja infrastruktuuri

Sosiaalialan luokka: Terveystenhoito ja pitkäaikaishoito

---

6. Terveystenhoito: muutosjoustavuus, kestävyys, riittävyys, saatavuus, saavutettavuus, kohtuuhintaisuus ja laatu, mukaan lukien digitalisaatio ja infrastruktuuri
7. Pitkäaikaishoito: muutosjoustavuus, kestävyys, riittävyys, saatavuus, saavutettavuus, kohtuuhintaisuus ja laatu, mukaan lukien digitalisaatio ja infrastruktuuri

Sosiaalialan luokka: Sosiaalipolitiikka

---

8. Sosiaalinen asuntotarjonta ja muu sosiaalinen infrastruktuuri
  9. Sosiaalinen suojele, mukaan lukien sosiaalipalvelut ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien integroituminen
2. Komissio osoittaa jokaiselle luonteeltaan sosiaaliselle toimenpiteelle, jossa keskitytään muun muassa **lapsiin ja nuoriin**, merkinnän, jotta voidaan raportoida erityisesti lapsiin ja nuoriin liittyvistä tukivälineen menoista.
3. Komissio osoittaa jokaiselle luonteeltaan sosiaaliselle toimenpiteelle, jossa keskitytään muun muassa **sukupuolten tasa-arvoon**, merkinnän, jotta voidaan raportoida erityisesti tasa-arvoon liittyvistä tukivälineen menoista.
-

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/2106,**annettu 28 päivänä syyskuuta 2021,****elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 täydentämisestä vahvistamalla yhteiset indikaattorit ja elpymisen ja palautumisen tulostaulun yksityiskohtaiset osat**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 29 artiklan 4 kohdan a alakohdan ja 30 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Elpymis- ja palautumistukivälineen, jäljempänä 'tukiväline', tarkoituksena on antaa vaikuttavaa ja merkittävää rahoitustukea, jotta vauhditetaan kestävien uudistusten ja niihin liittyvien julkisten investointien toteutusta jäsenvaltioissa. Tukivälineen tarkoituksena on nimenomaan puuttua covid-19-kriisin kielteisiin vaikutuksiin ja seurauksiin unionissa.
- (2) Asetuksen (EU) 2021/241 29 artiklan mukaan tukivälineen täytäntöönpanoa seurataan ja arvioidaan yhteisten indikaattorien avulla. Näitä indikaattoreita käytetään raportointaessa edistymisestä sekä seurattaessa ja arvioitaessa tukivälinettä sen osalta, miten asetuksen (EU) 2021/241 4 artiklassa tarkoitettuja yleisiä ja erityisiä tavoitteita saavutetaan. Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle yhteisistä indikaattoreista.
- (3) Asetuksen (EU) 2021/241 30 artiklan mukaan tukivälineen tuloraportointijärjestelmä on muodoltaan elpymisen ja palautumisen tulostaulu, jäljempänä 'tulostaulu'. Tulostaulun tarkoituksena on esittää, miten jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanossa on edistytty kyseisen asetuksen kaikissa 3 artiklassa tarkoitetuissa tukivälineen soveltamisalan kuudessa pilarissa ja suhteessa yhteisiin indikaattoreihin. Tulostaulu on tarkoitus asettaa julkisesti saataville verkkosivustolla tai internetportaalissa, ja sitä on määrä päivittää kahdesti vuodessa.
- (4) Asetuksen (EU) 2021/241 29 ja 30 artikla liittyvät läheisesti toisiinsa, sillä yhteiset indikaattorit muodostavat merkittävän osan tulostaulun sisällöstä, kuten asetuksen (EU) 2021/241 30 artiklan 3 kohdassa säädetään. Jotta varmistettaisiin johdonmukaisuus niiden säännösten välillä, joiden olisi tultava voimaan samanaikaisesti, jotta jäsenvaltioiden olisi helpompi saada kattava näkemys raportointivaatimuksista ja jotta helpotettaisiin mainitun asetuksen soveltamista, on tarpeen sisällyttää kyseisiä artikloja täydentävät säännökset yhteen delegoituu asetukseen.
- (5) Tulostaulun tavoitteena on läpinäkyvällä tavalla antaa yhdisteltyä tietoa edistymisestä tukivälineen täytäntöönpanossa ja neuvoston täytäntöönpanopäätöksillä hyväksytyjen kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien toteuttamisessa. Tulostaulun on määrä toimia perustana asetuksen (EU) 2021/241 26 artiklassa tarkoitettulle elpymis- ja palautumisvuoropuhelulle Euroopan parlamentin kanssa.
- (6) Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on raportoitava EU-ohjausjakson yhteydessä kahdesti vuodessa elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa ja yhteisten indikaattoriensa saavuttamisessa aikaansaadusta edistymisestä. Jotta tulostaulua voitaisiin päivittää uusimpien saatavilla olevien tietojen ja kaikkien jäsenvaltioiden osalta saman aikataulun mukaisesti ja jotta näin varmistettaisiin tasapuolinen kohtelu, tällainen raportointi olisi tehtävä samanaikaisesti kaikkien jäsenvaltioiden osalta talouspolitiikan EU-ohjausjakson aikataulun mukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

- (7) Liitteessä olevan yhteisten indikaattorien luettelon on tarkoitus kattaa kaikki elpymis- ja palautumissuunnitelmat, mutta jäsenvaltion raportointi tietyistä yhteisistä indikaattoreista on merkityksellistä vain siltä osin kuin sen suunnitelma sisältää vastaavia toimenpiteitä. Jos yhteisellä indikaattorilla ei ole merkitystä elpymis- ja palautumissuunnitelman kannalta, komission ja asianomaisen jäsenvaltion olisi keskusteltava asiasta. Koska kukin yhteinen indikaattori on yleensä merkityksellinen valtaosassa jäsenvaltioita, kunkin jäsenvaltion odotetaan raportoivan useimmista indikaattoreista.
- (8) Yhteiset indikaattorit olisi määriteltävä riittävän yksityiskohtaisesti sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioiden keräämät tiedot ovat vertailukelpoisia ja että ne voidaan yhdistää tukivälineen täytäntöönpanon esittämiseksi unionin tasolla. Jos yhteiset indikaattorit esitetään yksittäisten jäsenvaltioiden tasolla, ne olisi esitettävä suhteellisesti käyttäen perustana myös Eurostatin tietoja, jotta vältetään jäsenvaltioiden välisten vertailujen harhaanjohtavuus, joka johtuu elpymis- ja palautumissuunnitelmien erilaisesta koosta tai luonteesta.
- (9) Asetuksen (EU) 2021/241 28 artiklan mukaan komission ja asianomaiset jäsenvaltiot edistävät synergiaa ja varmistavat tehokkaan koordinoinnin tukivälineen ja unionin muiden ohjelmien ja välineiden välillä. Tätä varten tulostauluun sisältyvien yhteisten indikaattorien olisi oltava mahdollisimman pitkälle yhdenmukaisia muihin unionin rahastoihin sovellettavien indikaattorien kanssa.
- (10) Asetuksen (EU) 2021/241 29 artiklan mukaan täytäntöönpanon seurannan on oltava kohdennettua ja oikeassa suhteessa tukivälineen puitteissa toteutettaviin toimiin. Komission tulosraportointijärjestelmällä on sen vuoksi varmistettava, että toimien toteutuksen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Tätä varten unionin rahoituksen saajille olisi asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.
- (11) Komission olisi koottava tulostaulun muut osat elpymis- ja palautumissuunnitelmien ja tukivälineen täytäntöönpanon seuranta-prosessin aikana kerättyjen tietojen avulla. Näin voidaan varmistaa tietojen vertailtavuus.
- (12) Koska tulostaulun olisi oltava toiminnassa 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä, tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden ripeän soveltamisen varmistamiseksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Elpymisen ja palautumisen tulostaulun sisältö ja luettelo yhteisistä indikaattoreista

Tulostaulussa esitetään elpymis- ja palautumissuunnitelmien toteuttamisen edistyminen kussakin asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitetussa kuudessa pilarissa, ja edistymistä mitataan erityisesti seuraavilla:

- a) välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen siten, että otetaan huomioon neuvoston hyväksymissä täytäntöönpanopäätöksissä vahvistettujen uudistusten ja investointien toteuttaminen; tätä varten luetellaan tyydyttävästi saavutetut välitavoitteet ja tavoitteet, lasketaan niiden lukumäärä ja esitetään, mikä on niiden määrä prosenttiosuutena neuvoston täytäntöönpanopäätöksissä vahvistettujen välitavoitteiden ja tavoitteiden kokonaismäärästä. Tässä yhteydessä voidaan myös raportoida siitä, miten välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen edistää asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoa;
- b) menot, jotka on rahoitettu tukivälineestä myös kunkin asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitetun pilarin puitteissa, mukaan lukien sosiaalimenot, jotka raportoidaan komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2105⁽²⁾ määritellyn menetelmän mukaisesti, hyväksytyissä elpymis- ja palautumissuunnitelmissa esitettyjen arvioitujen menojen jaottelun perusteella;

⁽²⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/2105, annettu 28 päivänä syyskuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241 täydentämisestä määrittelemällä menetelmä sosiaalimenojen raportointia varten (ks. tämän virallisen lehden s. 79).

- c) kunkin elpymis- ja palautumissuunnitelman tila;
- d) edistymisen rahoitusosuuksien ja lainojen maksamisessa;
- e) elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvien toimenpiteiden temaattiset analyysit ja esimerkkejä kuuden pilarin täytäntöönpanon edistymisestä,
- f) liitteessä esitetyt yhteiset indikaattorit, joiden avulla raportoidaan edistymisestä ja seurataan ja arvioidaan tukivälineen yleisten ja erityisten tavoitteiden saavuttamista.

2 artikla

Raportointi

1. Jotta tulostaulua, yhteiset indikaattorit mukaan luettuina, voidaan päivittää johdonmukaisesti ja yhdenmukaisesti kahdesti vuodessa, kaikkien jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle kahdesti vuodessa EU-ohjausjakson yhteydessä elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa, myös operatiivisten järjestelyjen, saavuttamisessa aikaansaadusta edistymisestä sekä yhteisistä indikaattoreista.
2. Elpymis- ja palautumissuunnitelmien toteuttamisessa aikaansaadusta edistymisestä on raportoitava vuosittain pääsääntöisesti huhtikuun puoliväliin ja lokakuun alkuun mennessä ja viimeistään 30 päivänä huhtikuuta ja 15 päivänä lokakuuta. Raportointijakso kattaa tarvittaessa suunnitelman koko täytäntöönpanojakson 1 päivästä helmikuuta 2020 alkaen.
3. Yhteisten indikaattorien päivittämistä koskeva raportointi on tehtävä kunakin vuonna 28 päivään helmikuuta ja 31 päivään elokuuta mennessä. Raportointikauden on katettava suunnitelman koko täytäntöönpanokausi tarvittaessa 1 päivästä helmikuuta 2020 alkaen kunkin vuoden vastaaviin määräaikoihin saakka, jotka ovat 31 päivä joulukuuta ja 30 päivä kesäkuuta.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 28 päivänä syyskuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

Yhteisten indikaattoreiden luettelo

Yhteiset indikaattorit kuvaavat edistymistä tukivälineen tavoitteiden saavuttamisessa elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvien uudistusten ja investointien puitteissa. Toimenpide voi liittyä useaan yhteiseen indikaattoriin. Jos jäsenvaltion elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ei sisälly tietyyn indikaattoriin liittyviä toimenpiteitä, jäsenvaltion on keskusteltava asiasta komission kanssa, jotta voidaan päättää, raportoidaanko indikaattorista maininnalla ”ei sovelleta”.

Lukumäärä	Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävään tukeen liittyvä yhteinen indikaattori	Elpymis- ja palautumistukivälineen pilarit	Selitys	Yksikkö
1	Säästöt primäärienergian vuotuisessa kulutuksessa	Pilari 1 Pilari 3	<p>Tuettujen yksiköiden primäärienergian vuotuisen kulutuksen vähennys, joka on saavutettu tukivälineen toimenpiteistä saadulla tuella. Perustasolla tarkoitetaan primäärienergian vuotuista kulutusta ennen tukitointa, ja saavutettu arvo viittaa primäärienergian vuotuisen kulutukseen tukitointa seuraavana vuonna. Rakennusten osalta tukitoimet on dokumentoitava asianmukaisesti, jotta arvot voidaan laskea, esimerkiksi käyttämällä energiatehokkuustodistuksia tai muita seurantajärjestelmiä, joissa noudatetaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivin, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU⁽¹⁾, 10 artiklan 6 kohdassa esitettyjä kriteereitä. Yritysten prosessien osalta primäärienergian vuotuinen kulutus on dokumentoitava energiatehokkuusdirektiivin, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU⁽²⁾ 8 artiklan mukaisten energiakatselmusten tai muiden asiaankuuluvien teknisten eritelmien perusteella.</p> <p>Julkisilla rakennuksilla tarkoitetaan viranomaisten ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen omistamia rakennuksia edellyttäen, että kyseiset yhteisöt pyrkivät yleisen edun mukaisiin tavoitteisiin, jotka liittyvät esimerkiksi koulutukseen, terveyteen, ympäristöön ja liikenteeseen. Esimerkkeinä voidaan mainita julkishallinnon, koulujen, sairaaloiden jne. rakennukset.</p>	MWh/vuosi
2	Uusiutuvaa energiaa varten asennettu operatiivinen lisäkapasiteetti	Pilari 1 Pilari 3	<p>Lisäkapasiteetti, joka on asennettu uusiutuvaa energiaa varten tukivälineen toimenpiteistä saatavan tuen ansiosta ja joka on operatiivinen (eli liitetty tarvittaessa verkkoon ja täysin valmis tuottamaan tai jo tuottaa energiaa). Tuotantokapasiteetilla tarkoitetaan ”sähköntuotannon maksiminettokapasiteettia” Eurostatin määritelmän⁽³⁾ mukaan.</p> <p>Uusiutuvalla energialla tarkoitetaan uusiutuvista, muista kuin fossiilisista lähteistä peräisin olevaa energiaa eli tuuli- ja aurinkoenergiaa (aurinkolämpö ja aurinkosähkö) sekä geotermistä energiaa, ympäristön energiaa, vuorovesi- ja aaltoenergiaa ja muuta valtamerienergiaa, vesivoimaa sekä biomassaa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvää kaasua ja biokaasua (ks. Euroopan</p>	MW

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2018/844 (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 75).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽³⁾ Enimmäisteho, joka voidaan toimittaa jatkuvasti verkkoon antopisteestä, kun koko laitos on toiminnassa (sen jälkeen kun otettu huomioon sähkönsyöttö laitoksen omakäyttölaitteisiin sekä häviöt muuntajissa, joiden katsotaan olevan erottamaton osa laitosta)

			parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001 ⁽⁴⁾). Indikaattorissa on otettava huomioon myös vedyn tuotannon elektrolyysikapasiteetti, joka on luotu tukivälineen toimenpiteistä saatavalla tuella. Indikaattori on kerättävä ja raportoitava erikseen i) uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin ja ii) vedyn tuotannon elektrolyysikapasiteetin osalta.	
3	Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri (tankkaus- tai latauspisteet)	Pilari 1 Pilari 3	Tukivälineen toimenpiteillä tuettujen puhtaiden ajoneuvojen (uusien tai parannettujen) tankkaus- tai latauspisteiden lukumäärä. Latauspisteellä tarkoitetaan rajapintaa, jolla voidaan ladata yksi sähkökäyttöinen ajoneuvo kerrallaan tai vaihtaa yhden sähkökäyttöisen ajoneuvon akku kerrallaan. Tankkauspisteellä tarkoitetaan vaihtoehtoisen polttoaineen syöttämiseen tarkoitettua tankkauspalvelupistettä, joka koostuu joko kiinteästä tai liikkuvasta laitteistosta. Vaihtoehtoisilla polttoaineilla tarkoitetaan polttoaineita tai voimanlähteitä, jotka ainakin osittain korvaavat fossiilisen öljyn lähteet liikenteen energiatoimituksissa ja joilla voidaan edistää liikenteen hiilestä irtautumista ja parantaa liikennealan ympäristönsuojelun tasoa ja jotka ovat direktiivin (EU) 2018/2001 ⁽⁵⁾ . Indikaattoria koskevat tiedot on kerättävä ja raportoitava erikseen i) latauspisteiden ja ii) tankkauspisteiden osalta. Osana jälkimmäistä iii) vedyn tankkauspisteet on ilmoitettava erikseen.	Tankkaus- ja latauspisteet
4	Tulvien, metsäpalojen ja muiden ilmastoon liittyvien katastrofien torjuntatoimista hyötyvä asukasmäärä	Pilari 1 Pilari 4	Asukasmäärä alueilla, joilla rakennetaan tai parannetaan merkittävästi torjuntainfrastruktuuria (mukaan lukien vihreä infrastruktuuri ja luontoon perustuvat ratkaisut ilmastonmuutokseen sopeutumista varten) tukivälineen toimenpiteistä saatavalla tuella, jotta voidaan vähentää haavoittuvuutta tulville, maastopaloille ja muille ilmastoon liittyville luonnonriskeille (myrskyt, kuivuus, helleaallot). Indikaattorin on katettava torjuntatoimenpiteet, jotka selkeästi sijaitsevat suuren riskin alueilla ja joilla torjutaan suoraan erityisiä riskejä, verrattuna yleisempiin toimenpiteisiin, joita toteutetaan kansallisella tai alueellisella tasolla. Tulvien osalta indikaattorin osalta on laskettava riskialttiiden asukkaiden määrä.	Henkilöt
5	Sellaisten asuntojen lisämäärä, joilla on erittäin suuren kapasiteetin verkkoyhteys	Pilari 2 Pilari 4	Sellaisten asuntojen kokonaismäärä, joilla on pääsy erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin, sellaisina kuin ne on määritelty suuntaviivoissa ”BEREC Guidelines on Very High Capacity Networks (BoR (20) 165)” ⁽⁶⁾ ja joilla oli vain hitaammat yhteydet tai joilla ei ollut lainkaan internetyhteyttä ennen	Asunnot

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽⁵⁾ Erityisesti direktiivin (EU) 2018/2001 29 artikla, jossa vahvistetaan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden kestävyyskriteerit ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit.

⁽⁶⁾ Eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännösten (EECC) 2 artiklan 2 kohdassa määritellään tällä hetkellä käsite ”erittäin suuren kapasiteetin verkko” seuraavasti: ”Erittäin suuren kapasiteetin verkolla” tarkoitetaan joko sähköistä viestintäverkkoa, joka koostuu kokonaan valokuituelementeistä vähintään paikassa, jonne palvelu suoritetaan, olevaan jakelupisteeseen asti tai sähköistä viestintäverkkoa, joka pystyy tarjoamaan tavanomaisissa ruuhka-aikaolosuhteissa vastaavan verkon suorituskyvyn laskevan ja nousevan siirtotien kaistanleveyden, selviytymiskyvyn, virheisiin liittyvien parametrien sekä vasteaikojen ja niiden varianssin osalta.”

			<p>tukivälineen toimenpiteistä saatua tukea. Siinä on otettava huomioon myös 5G-verkon kattavuus ja päivitykset gigabitin nopeuteen. Internet-yhteyksien parantumisen on oltava suora seuraus tukivälineen toimenpiteistä saatavasta tuesta. Indikaattorin yhteydessä otetaan huomioon asunnot, joilla on mahdollisuus päästä verkkoon, eikä todellista käyttöönottoa.</p> <p>Asunnolla tarkoitetaan ”huonetta tai huoneistoa ja siihen liittyviä tiloja pysyvässä rakennuksessa tai siitä rakenteellisesti erotetussa osassa, joka (...) soveltuu yhden kotitalouden asuinkäyttöön ympäri vuoden ” (ks. komissio ⁽⁷⁾ (Eurostat)).</p> <p>Indikaattorin yhteydessä ei lasketa mukaan yhteisasuntoja, kuten sairaaloita, vanhainkoteja, hoitokoteja, vankiloita, varuskuntia, uskonnollisia yhteisöjä, asuntoloita, työntekijöiden asuntoloita jne.</p>	
6	Yritykset, jotka saavat tukea digitaalisten tuotteiden, palvelujen ja sovellusprosessien kehittämisessä tai käyttöönotossa	Pilari 2 Pilari 3	<p>Niiden yritysten lukumäärä, jotka saavat tukea digitaalitekologiaan perustuvien uusien tai merkittävästi parannettujen palvelujen, tuotteiden ja prosessien kehittämiseen tai käyttöönottoon tukivälineen toimenpiteistä saatavan tuen ansiosta. Tähän sisältyvät pitkälle kehittyneet digitaalitekniikat, kuten automaatio, tekoäly, kyberturvallisuus, lohkoketju, pilvi- ja reunainfrastruktuurit ja data-avaruuDET, kvanttilaskenta ja suurteholaskenta. Merkittävillä parannuksilla tarkoitetaan ainoastaan uusia toimintoja. Tiedot on sen vuoksi kerättävä erikseen i) digitaalitekniikoiden ja -ratkaisujen kehittämiseen tukea saavista yrityksistä ja ii) yrityksistä, jotka saavat tukea ottaakseen käyttöön digitaalisia ratkaisuja palvelujensa, tuotteidensa tai prosessiensa muuttamiseksi. Tiedot kerätään myös yrityksen koon mukaan.</p> <p>Yritys lasketaan yhden kerran riippumatta siitä, kuinka monta kertaa se saa digitointiin tarkoitettua tukea tukivälineen toimenpiteiden kautta.</p> <p>Yritys ja erittely yrityksen koon mukaan määritellään indikaattoria 9 koskevan määritelmän mukaisesti.</p>	Yritykset
7	Uusien ja parannettujen julkisten digipalvelujen, -tuotteiden ja -prosessien käyttäjät	Pilari 2 Pilari 5	<p>Niiden digitaalisten julkisten palvelujen, tuotteiden ja prosessien käyttäjien lukumäärä, jotka on kehitetty tai joita on merkittävästi parannettu tukivälineestä tuettavilla toimenpiteillä. Merkittävillä parannuksilla tarkoitetaan ainoastaan uusia toimintoja. Indikaattorin perustaso on 0 vain, jos digitaalinen palvelu, tuote tai prosessi on uusi. Käyttäjillä tarkoitetaan tukivälineen toimenpiteistä saatavalla tuella hiljattain kehitettyjen tai parannettujen julkisten palvelujen ja tuotteiden asiakkaita sekä julkisen laitoksen henkilöstöä, joka käyttää tukivälineen toimenpiteistä saatavalla tuella hiljattain kehitettyjä tai merkittävästi parannettuja digitaalisia prosesseja. Jos yksittäisiä käyttäjiä ei voida tunnistaa, verkkopalvelua useita kertoja käyttävien asiakkaiden laskemista ei katsota kaksinkertaiseksi laskennaksi.</p>	Käyttäjät/ vuosi

⁽⁷⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Dwelling>

8	Tuetuissa tutkimuslaitoksissa työskentelevät tutkijat	Pilari 3	<p>Niiden tutkijoiden lukumäärä, jotka käyttävät suoraan toiminta-alallaan julkista tai yksityistä tutkimuslaitosta tai laitteistoa, jolle myönnetään tukea tukivälineen toimenpiteiden kautta. Indikaattori mitataan vuotuisina kokoaikavastaavuuksina (FTE) laskettuna OECD:n Frascati-käsikirjassa 2015 esitetyn menetelmän mukaisesti.</p> <p>Tuella on parannettava tutkimuslaitosta tai tutkimusvälineiden laatua. Korvaavia laitteita, jotka eivät paranna laatua, samoin kuin ylläpitoa, ei oteta huomioon.</p> <p>Avoimia T&K-virkoja ei lasketa mukaan, ei myöskään T&K-toimintaan osallistuvaa tukihenkilöstöä (eli toimia, jotka eivät suoranaisesti liity T&K-toimintaan).</p> <p>T&K-henkilöstön vuotuinen kokoaikavastaavuus määritellään T&K-toimintaan kalenterivuoden aikana tosiasiallisesti käytetyn työajan suhteena jaettuna yksilön tai ryhmän saman ajanjakson aikana tavanomaisesti tekemien työtuntien kokonaismäärällä. Sovitun käytännön mukaan henkilö voi tehdä enintään yhden kokoaikavastaavuuden (FTE) T&K-työtä puolivuositain. Tavanomaisten työtuntien määrä määritetään normatiivisen/lakisääteisen työajan perusteella. Kokopäiväinen henkilö yksilöidään työsuhteen laadun, työsopimuksen tyyppin (koko- tai osa-aikainen) ja sen perusteella, miten hän osallistuu T&K-toimintaan (ks. OECD:n Frascati-käsikirja 2015, luku 5.3).</p> <p>Indikaattori on eriteltävä sukupuolen mukaan ⁽⁸⁾.</p>	Vuotuinen työaika kokoaikaiseksi muutettuna
9	Tuetut yritykset (joista: pieniä (mukaan lukien mikroyritykset), keskisuuria, suuria)	Pilari 3	<p>Indikaattoriin lasketaan mukaan kaikki yritykset, jotka saavat rahallista tai luontoissuorituksina annettavaa tukea tukivälineen toimenpiteiden kautta.</p> <p>Yritys määritellään pienimmäksi oikeudellisten yksiköiden ryhmäksi, joka muodostaa sellaisen organisatorisen tavaroiden ja palvelujen tuotantoyksikön, joka on tietyssä määrin itsenäinen päätöksenteossaan erityisesti käytettävissään olevien voimavarojensa osalta ja joka harjoittaa yhtä tai useampaa toimintaa yhdessä tai useammassa paikassa. Yritys voi olla yksi ainoa oikeudellinen yksikkö. Oikeudellisia yksiköitä ovat oikeushenkilöt, jotka on sellaisiksi lainsäädännössä tunnustettu riippumatta niistä henkilöistä tai laitoksista, jotka omistavat ne tai ovat niiden jäseniä, kuten avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt, rajavastuuyhtiöt, osakeyhtiöt jne. Oikeudellisiin yksiköihin kuuluvat myös luonnolliset henkilöt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa itsenäisesti, kuten myymälän tai autokorjaamon omistaja tai pitäjä, asianajaja tai itsenäinen käsityötoiminnan harjoittaja (komissio (Eurostat)), neuvoston asetuksen (ETY) N:o 696/93 (15.3.1993) III jakson nojalla.</p> <p>Indikaattoria koskevat tiedot on kerättävä ja raportoitava yrityksen koon mukaan. Tätä indikaattoria varten yritykset määritellään voittoa tavoitteleviksi organisaatioiksi, jotka tuottavat tavaroita ja palveluja markkinoiden tarpeiden tyydyttämiseksi.</p>	Yritykset

⁽⁸⁾ Miehet, naiset ja tarvittaessa muunsukupuoliset henkilöt Joillakin jäsenvaltioilla on säännöksiä tai käytäntöjä, joissa otetaan huomioon, että henkilöt eivät ehkä kuulu miehiin eivätkä naisiin tai eivät halua tulla liitettyiksi jompaankumpaan niistä. Näiden jäsenvaltioiden osalta nämä henkilöt on merkittävä "muunsukupuolisiksi henkilöiksi".

			<p>Yritysluokitus:</p> <p>Pieni yritys, myös mikroyritys, (0–49 työntekijää ja itsenäistä ammatinharjoittajaa ja vuosiliikevaihto ≤ 10 miljoonaa euroa tai tase ≤ 10 miljoonaa euroa);</p> <p>Keskisuuri yritys (50–249 työntekijää ja itsenäistä ammatinharjoittajaa ja vuosiliikevaihto > 10 miljoonaa euroa – ≤ 50 miljoonaa euroa tai tase yli 10 miljoonaa euroa – ≤ 43 miljoonaa euroa);</p> <p>Suuri yritys (> 250 työntekijää ja itsenäistä ammatinharjoittajaa ja vuosiliikevaihto > 50 miljoonaa euroa tai tase > 43 miljoonaa euroa);</p> <p>Jos jompikumpi kahdesta kynnysarvosta (työntekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajat tai vuosiliikevaihto/tase) ylittyy, yritykset luokitellaan seuraavaksi suurempaan kokoluokkaan;</p> <p>(Komissio (Eurostat) komission suosituksen 2003/361/EY⁽⁹⁾ liitteessä olevan 2 ja 3 artiklan perusteella);</p> <p>Tuetun yrityksen koko määritetään tuen alussa.</p>	
10	Koulutukseen osallistuvien lukumäärä	Pilari 2 Pilari 4 Pilari 6	<p>Indikaattorissa otetaan huomioon tukivälinen toimenpiteillä tuettuihin koulutustoimiin (ISCED 0–6, aikuiskoulutus) ja koulutukseen (työn ulkopuolella annettava koulutus, työssä annettava koulutus, ammatillinen jatkokoulutus jne.) osallistuvien henkilöiden määrä, mukaan lukien osallistujat digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen⁽¹⁰⁾. Sen vuoksi tiedot kerätään ja raportoidaan i) koulutukseen osallistuvista ja ii) digitaalisia taitoja koskevaan koulutukseen osallistuvista henkilöistä. Tiedot on myös eriteltävä sukupuolen⁽¹¹⁾ ja iän⁽¹²⁾ mukaan.</p> <p>Osallistujat lasketaan, kun he aloittavat koulutuksen.</p>	Henkilöt
11	Työssä olevien tai työnhakuun osallistuvien henkilöiden lukumäärä	Pilari 3 Pilari 4	<p>Työttömät⁽¹³⁾ tai työelämän ulkopuolella olleet henkilöt⁽¹⁴⁾, jotka ovat saaneet tukea elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteistä ja jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, tai jotka ovat olleet työelämän ulkopuolella kyseistä tukea saadessaan ja jotka ovat vasta aloittaneet työnhauksen välittömästi tuen saamisen jälkeen.</p>	Henkilöt

⁽⁹⁾ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁽¹⁰⁾ Elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VII mukaisesti, jossa esitetään tukivälineessä käytettävä digitaalisten toimien seuranta koskeva menetelmä, digitaalisia taitoja koskeva koulutus on ymmärrettävä tukitoimialan 108 (Tuki digitaalisten taitojen kehittämiseen) merkityksessä: ”Tämä viittaa digitaalisiin taitoihin kaikilla tasoilla ja sisältää seuraavat: pitkälle erikoistuneet koulutusohjelmat digitaalialan asiantuntijoiden kouluttamiseksi (ts. teknologiaan keskittyvät ohjelmat); opettajien koulutus, digitaalisen sisällön kehittäminen koulutustarkoituksiin ja asiaankuuluvat organisatoriset valmiudet. Tähän sisältyy myös toimenpiteitä ja ohjelmia, joilla pyritään parantamaan digitaalisia perustaitoja.”

⁽¹¹⁾ Miehet, naiset ja tarvittaessa muunsukupuoliset henkilöt Joillakin jäsenvaltioilla on säännöksiä tai käytäntöjä, joissa otetaan huomioon, että henkilöt eivät ehkä kuulu miehiin eivätkä naisiin tai eivät halua tulla liitettyiksi jompaankumpaan niistä. Näiden jäsenvaltioiden osalta nämä henkilöt on merkittävä ”muunsukupuolisiksi henkilöiksi”.

⁽¹²⁾ 0–17, 18–29, 30–54, 55 tai enemmän.

⁽¹³⁾ Työttömiä ovat yleensä ilman työtä olevat, työhön käytettävissä olevat ja aktiivisesti työtä hakevat henkilöt. Henkilöt, jotka katsotaan kansallisten määritelmien mukaisesti rekisteröidyiksi työttömiksi, luetaan aina tähän ryhmään, vaikka he eivät täyttäisi näitä kaikkia kolmea kriteeriä. Lähde: Työllisyyden, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston julkaisu ”Labour market policy statistics – Methodology 2018”, 18 kohta.

⁽¹⁴⁾ ”Työelämän ulkopuolella olevat” ovat henkilöitä, jotka eivät kyseisellä hetkellä kuulu työvoimaan (siton, että he eivät ole työssä eivätkä työttömiä annettujen määritelmien mukaisesti). Lähde: Työllisyyden, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston julkaisu ”Labour market policy statistics – Methodology 2018”, 20 kohta.

			Indikaattori on eriteltävä sukupuolen ⁽¹⁵⁾ ja iän ⁽¹⁶⁾ mukaan. "Työnhakuun ryhtyneiksi" katsotaan yleensä ilman työtä olevat, työhön käytettävissä olevat ja aktiivisesti työtä hakevat henkilöt "työttömiä" koskevan määritelmän mukaisesti. Henkilöt, jotka ovat ilmoittautuneet työnhakijoiksi julkiseen työvoimapalveluun, olisi aina laskettava mukaan, vaikka he eivät olisi välittömästi käytettävissä työhön.	
12	Uusien tai uudistettujen terveydenhuoltolaitosten kapasiteetti	Pilari 4 Pilari 5	Niiden henkilöiden vuotuinen enimmäismäärä, jotka voivat saada apua uudesta tai uudistetusta terveydenhuollon laitoksesta tukivälineen toimenpiteistä saadun ansiosta vähintään kerran yhden vuoden aikana. Uudistaminen ei sisällä energiaperusparannusta tai huoltoa eikä korjauksia. Terveydenhuollon laitoksiin kuuluvat sairaalat, klinikat, avohoitokeskukset, erikoistuneet hoitokeskukset jne.	Henkilöt/ vuosi
13	Uusien tai uudistettujen lastenhoitopalvelujen ja koulutustarjonnan luokkahuonekapasiteetti	Pilari 4 Pilari 6	Luokkahuonekapasiteetti, joka ilmaistaan uusien tai uudistettujen varhaiskasvatus- ja lastenhoitolaitosten (ISCED 0–6) enimmäispaikkojen määränä, joka perustuu tukivälineen toimenpiteestä myönnettävään tukeen. Luokkahuonekapasiteetti lasketaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, mutta siihen eivät sisälly opettajat, vanhemmat, avustava henkilöstö tai muut henkilöt, jotka voivat myös käyttää tiloja. Varhaiskasvatus- ja lastenhoitolaitoksilla, kuten päiväkodeilla ja esikouluilla, tarkoitetaan laitoksia, jotka on suunniteltu lapsille syntymästä alemman perusasteen koulutuksen alkuun (ISCED 0). Koulutustarjontaan kuuluvat koulut (ISCED 1–3, ISCED 4) ja korkea-asteen koulutus (ISCED 5–6). Indikaattori kattaa äskettäin rakennetut tai (esimerkiksi hygienia- ja turvallisuusnormien parantamiseksi) uudistetut lastenhoito- tai koulutuspalvelut, eikä uudistamiseen sisälly energiaperusparannusta tai huoltoa eikä korjauksia.	Henkilöt
14	Tukea saavien 15–29-vuotiaiden nuorten lukumäärä	Pilari 6	Niiden 15–29-vuotiaiden osallistujien lukumäärä, jotka saavat rahallista tai luontoissuorituksina annettavaa tukea tukivälineen toimenpiteistä. Indikaattori on eriteltävä sukupuolen mukaan ⁽¹⁷⁾ .	Henkilöt

⁽¹⁵⁾ Miehet, naiset ja tarvittaessa muunsukupuoliset henkilöt Joillakin jäsenvaltioilla on säännöksiä tai käytäntöjä, joissa otetaan huomioon, että henkilöt eivät ehkä kuulu miehiin eivätkä naisiin tai eivät halua tulla liitettyiksi jompaankumpaan niistä. Näiden jäsenvaltioiden osalta nämä henkilöt on merkittävä "muunsukupuolisiksi henkilöiksi".

⁽¹⁶⁾ 0–17, 18–29, 30–54, 55 tai enemmän.

⁽¹⁷⁾ Miehet, naiset ja tarvittaessa muunsukupuoliset henkilöt Joillakin jäsenvaltioilla on säännöksiä tai käytäntöjä, joissa otetaan huomioon, että henkilöt eivät ehkä kuulu miehiin eivätkä naisiin tai eivät halua tulla liitettyiksi jompaankumpaan niistä. Näiden jäsenvaltioiden osalta nämä henkilöt on merkittävä "muunsukupuolisiksi henkilöiksi".

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2021/2107,**annettu 26 päivänä marraskuuta 2021,****täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/404 liitteiden V ja XIV muuttamisesta siltä osin kuin on kyse Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevista kohdista niiden kolmansien maiden luetteloissa, joista siipikarjan, siipikarjan sukusolujen ja alkioiden sekä siipikarjasta ja riistalinnuista saatavan tuoreen lihan lähetysten saapuminen unioniin on sallittua****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys sääntö") 9 päivänä maaliskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 230 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EU) 2016/429 edellytetään, että unioniin tulevien eläinten, sukusolujen ja alkioiden ja eläinperäisten tuotteiden lähetysten on tultava kolmannesta maasta tai alueelta tai tällaisen kolmannen maan tai alueen vyöhykkeeltä tai lokeroista, joka on kyseisen asetuksen 230 artiklan 1 kohdan mukaisesti merkitty luetteloon.
- (2) Komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2020/692 ⁽²⁾ täsmennetään eläinterveysvaatimukset, joiden mukaisia tiettyihin lajeihin ja luokkiin kuuluvien eläinten, sukusolujen ja alkioiden ja eläinperäisten tuotteiden kolmansista maista tai alueilta tai niiden vyöhykkeiltä tai vesiviljelyeläinten ollessa kyseessä niiden lokeroista tulevien lähetysten on oltava unioniin saapumista varten.
- (3) Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/404 ⁽³⁾ vahvistetaan luettelot kolmansista maista tai alueista tai niiden vyöhykkeistä tai lokeroista, joista niihin lajeihin ja luokkiin kuuluvien eläinten ja niiden sukusolujen ja alkioiden ja eläinperäisten tuotteiden, jotka kuuluvat delegoidun asetuksen (EU) 2020/692 soveltamisalaan, saapuminen unioniin on sallittua.
- (4) Lisäksi täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/404 liitteissä V ja XIV vahvistetaan luettelot kolmansista maista tai alueista tai niiden vyöhykkeistä, joista siipikarjan, siipikarjan sukusolujen ja alkioiden sekä siipikarjasta ja riistalinnuista saatavan tuoreen lihan lähetysten saapuminen unioniin on sallittua.
- (5) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti komissiolle 17 päivänä marraskuuta 2021 korkeapatogeenisen lintuinfluenssan taudinpurkauksesta siipikarjassa. Taudinpurkaus havaittiin lähellä Kirkhamia Fyldessa, Lancashiressa, Englannissa, ja se vahvistettiin laboratorioanalyyseillä (RT-PCR) 17 päivänä marraskuuta 2021.
- (6) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti komissiolle 19 päivänä marraskuuta 2021 korkeapatogeenisen lintuinfluenssan taudinpurkauksesta siipikarjassa. Taudinpurkaus havaittiin lähellä Willingtonia South Derbyshiressä, Derbyshiressä, Englannissa, ja se vahvistettiin laboratorioanalyyseillä (RT-PCR) 19 päivänä marraskuuta 2021.

⁽¹⁾ EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2020/692, annettu 30 päivänä tammikuuta 2020, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tiettyjen eläinten, sukusolujen ja alkioiden ja eläinperäisten tuotteiden lähetysten unioniin saapumista ja saapumisen jälkeisiä siirtoja ja käsittelyä koskevien sääntöjen osalta (EUVL L 174, 3.6.2020, s. 379).

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/404, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, sellaisten kolmansien maiden, alueiden tai niiden vyöhykkeiden luetteloiden vahvistamisesta, joista eläinten, sukusolujen ja alkioiden ja eläinperäisten tuotteiden saapuminen unioniin on sallittua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 mukaisesti (EUVL L 114, 31.3.2021, s. 1).

- (7) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti komissiolle 20 päivänä marraskuuta 2021 korkeapatogeenisen lintuinfluenssan taudinpurkauksesta siipikarjassa. Taudinpurkaus havaittiin lähellä Pokesdownia Bournemouth, Christchurch & Poolella, Englannissa, ja se vahvistettiin laboratorioanalyysillä (RT-PCR) 19 päivänä marraskuuta 2021.
- (8) Yhdistyneen kuningaskunnan eläinlääkintäviranomaiset muodostivat tartunnan saaneiden pitopaikkojen ympärille 10 kilometrin valvontavyöhykkeen ja toteuttivat hävittämistoimenpiteitä korkeapatogeenisen lintuinfluenssan esiintymisen rajoittamiseksi ja kyseisen taudin leviämisen estämiseksi.
- (9) Yhdistynyt kuningaskunta on toimittanut komissiolle tietoja epidemiologisesta tilanteesta alueellaan ja toteuttamistaan toimenpiteistä korkeapatogeenisen lintuinfluenssan leviämisen estämiseksi. Komissio on arvioinut nämä tiedot. Arvioinnin perusteella siipikarjan, siipikarjan sukusolujen ja alkioden sekä siipikarjasta ja riistalinnuista saatavan tuoreen lihan saapumisen unioniin Yhdistyneen kuningaskunnan eläinlääkintäviranomaisten muodostamilta alueilta, joihin sovelletaan rajoituksia korkeapatogeenisen lintuinfluenssan äskettäisten taudinpurkausten vuoksi, ei pitäisi enää olla sallittua.
- (10) Sen vuoksi täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/404 liitteitä V ja XIV olisi muutettava.
- (11) Kun otetaan huomioon korkeapatogeenisen lintuinfluenssan epidemiologinen tilanne Yhdistyneessä kuningaskunnassa, täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2021/404 tällä asetuksella tehtävien muutosten olisi tultava voimaan kiireellisesti.
- (12) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat pysyvän kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/404 liitteet V ja XIV tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä marraskuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Muutetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/404 liitteet V ja XIV seuraavasti:

1) Muutetaan liite V seuraavasti:

a) Lisätään 1 osassa Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevaan kohtaan vyöhykkeitä GB-2.23, GB-2.24 ja GB-2.25 koskevat rivit vyöhykettä GB-2.22 koskevan rivin jälkeen seuraavasti:

”GB Yhdistynyt kuningaskunta	GB-2.23	Muu siitossiipikarja kuin sileälästäiset linnut ja muu tuotantossiipikarja kuin sileälästäiset linnut	BPP	N, P1		17.11.2021	
		Jalostukseen tarkoitetut sileälästäiset linnut ja tuotantoon tarkoitetut sileälästäiset linnut	BPR	N, P1		17.11.2021	
		Muu teurastettavaksi tarkoitettu siipikarja kuin sileälästäiset linnut	SP	N, P1		17.11.2021	
		Teurastettaviksi tarkoitetut sileälästäiset linnut	SR	N, P1		17.11.2021	
		Muun siipikarjan kuin sileälästäisten lintujen untuvikot	DOC	N, P1		17.11.2021	
		Sileälästäisten lintujen untuvikot	DOR	N, P1		17.11.2021	
		Alle 20 yksilöä muuta siipikarjaa kuin sileälästäisiä lintuja	POU-LT20	N, P1		17.11.2021	
		Muun siipikarjan kuin sileälästäisten lintujen siitosmunat	HEP	N, P1		17.11.2021	
		Sileälästäisten lintujen siitosmunat	HER	N, P1		17.11.2021	
		Alle 20 yksilöä muuta siipikarjaa kuin sileälästäisiä lintuja	HE-LT20	N, P1		17.11.2021	
	GB-2.24	Muu siitossiipikarja kuin sileälästäiset linnut ja muu tuotantossiipikarja kuin sileälästäiset linnut	BPP	N, P1		19.11.2021	
		Jalostukseen tarkoitetut sileälästäiset linnut ja tuotantoon tarkoitetut sileälästäiset linnut	BPR	N, P1		19.11.2021	
		Muu teurastettavaksi tarkoitettu siipikarja kuin sileälästäiset linnut	SP	N, P1		19.11.2021	
		Teurastettaviksi tarkoitetut sileälästäiset linnut	SR	N, P1		19.11.2021	
		Muun siipikarjan kuin sileälästäisten lintujen untuvikot	DOC	N, P1		19.11.2021	

		Sileälastaisten lintujen untuvikot	DOR	N, P1		19.11.2021	
		Alle 20 yksilöä muuta siipikarjaa kuin sileälataisia lintuja	POU-LT20	N, P1		19.11.2021	
		Muun siipikarjan kuin sileälataisten lintujen siitosmunat	HEP	N, P1		19.11.2021	
		Sileälataisten lintujen siitosmunat	HER	N, P1		19.11.2021	
		Alle 20 yksilöä muuta siipikarjaa kuin sileälataisia lintuja	HE-LT20	N, P1		19.11.2021	
	GB-2.25	Muu siitossiipikarja kuin sileälataiset linnut ja muu tuotantossiipikarja kuin sileälataiset linnut	BPP	N, P1		19.11.2021	
		Jalostukseen tarkoitettut sileälataiset linnut ja tuotantoon tarkoitettut sileälataiset linnut	BPR	N, P1		19.11.2021	
		Muu teurastettavaksi tarkoitettu siipikarja kuin sileälataiset linnut	SP	N, P1		19.11.2021	
		Teurastettaviksi tarkoitettut sileälataiset linnut	SR	N, P1		19.11.2021	
		Muun siipikarjan kuin sileälataisten lintujen untuvikot	DOC	N, P1		19.11.2021	
		Sileälataisten lintujen untuvikot	DOR	N, P1		19.11.2021	
		Alle 20 yksilöä muuta siipikarjaa kuin sileälataisia lintuja	POU-LT20	N, P1		19.11.2021	
		Muun siipikarjan kuin sileälataisten lintujen siitosmunat	HEP	N, P1		19.11.2021	
		Sileälataisten lintujen siitosmunat	HER	N, P1		19.11.2021	
		Alle 20 yksilöä muuta siipikarjaa kuin sileälataisia lintuja	HE-LT20	N, P1		19.11.2021	

b) Lisätään 2 osassa Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevaan kohtaan vyöhykkeiden GB-2.23, GB-2.24 ja GB-2.25 kuvaukset vyöhykkeen GB-2.22 kuvauksen jälkeen seuraavasti:

”Yhdistynyt kuningaskunta	GB-2.23	Lähellä Kirkhamia, Fylde, Lancashire, Englanti: alue, joka sijaitsee kymmenen kilometrin säteellä WGS84-desimaalikoordinaateilla N53.79 ja W2.84 ilmaistun keskipisteen ympärillä
	GB-2.24	Lähellä Pokesdownia, Bournemouth, Christchurch & Poole, Englanti: alue, joka sijaitsee kymmenen kilometrin säteellä WGS84-desimaalikoordinaateilla N50.73 ja W1.82 ilmaistun keskipisteen ympärillä
	GB-2.25	Lähellä Willingtonia, South Derbyshire, Derbyshire, Englanti: alue, joka sijaitsee kymmenen kilometrin säteellä WGS84-desimaalikoordinaateilla N52.86 ja W1.52 ilmaistun keskipisteen ympärillä”

2) Lisätään liitteessä XIV olevassa 1 osassa Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevaan kohtaan vyöhykkeitä GB-2.23, GB-2.24 ja GB-2.25 koskevat rivit vyöhykettä GB-2.22 koskevan rivin jälkeen seuraavasti:

”GB Yhdistynyt kuningaskunta	GB-2.23	Muun siipikarjan kuin sileälataisten lintujen tuore liha	POU	N, P1		17.11.2021	
		Sileälataisten lintujen tuore liha	RAT	N, P1		17.11.2021	

		Riistalintujen tuore liha	GBM	N, P1		17.11.2021	
GB-2.24		Muun siipikarjan kuin sileälästäisten lintujen tuore liha	POU	N, P1		19.11.2021	
		Sileälästäisten lintujen tuore liha	RAT	N, P1		19.11.2021	
		Riistalintujen tuore liha	GBM	N, P1		19.11.2021	
GB-2.25		Muun siipikarjan kuin sileälästäisten lintujen tuore liha	POU	N, P1		19.11.2021	
		Sileälästäisten lintujen tuore liha	RAT	N, P1		19.11.2021	
		Riistalintujen tuore liha	GBM	N, P1		19.11.2021”	

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2021/2108,**annettu 29 päivänä marraskuuta 2021,****tiettyihin ISIL- (Daesh-) ja al-Qaida-järjestöjä lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 881/2002 muuttamisesta 323. kerran**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon tiettyihin ISIL- (Daesh-) ja al-Qaida-järjestöjä lähellä oleviin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä 27 päivänä toukokuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 881/2002 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 7 a artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 881/2002 liitteessä I on luettelo henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä, joita asetuksessa tarkoitettu varojen ja muiden taloudellisten resurssien jäädyttäminen koskee.
- (2) Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston pakotekomitea päätti 23 päivänä marraskuuta 2021 lisätä kohdan niiden henkilöiden, ryhmien ja yhteisöjen luetteloon, joita varojen ja muiden taloudellisten resurssien jäädyttäminen koskee.
- (3) Sen vuoksi asetuksen (EY) N:o 881/2002 liitettä I olisi muutettava.
- (4) Jotta tässä asetuksessa säädettyillä toimenpiteillä olisi tavoiteltu vaikutus, sen olisi tultava voimaan välittömästi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 881/2002 liite I tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 29 päivänä marraskuuta 2021.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä
Pääjohtaja
Rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja
pääomamarkkinaunionin pääosasto*

⁽¹⁾ EYVL L 139, 29.5.2002, s. 9.

LIITE

Lisätään asetuksen (EY) N:o 881/2002 liitteessä I olevaan luonnollisten henkilöiden luetteloon seuraava kohta:

1. "Emraan Ali (huonolaatuinen alias: Abu Jihad TNT). Syntymäaika: a) 4.7.1967. Syntymäpaikka: a) Rio Claro, Trinidad ja Tobago. Kansalaisuus: a) Trinidad ja Tobagon; b) Yhdysvaltojen kansalainen. Passin nro: a) TB162181 (27.1.2015 myönnetty Trinidad ja Tobagon passi, jonka voimassaolo päättyi 26.1.2020); b) 420985453 (Yhdysvaltojen passi, jonka voimassaolo päättyi 6.2.2017). Kansallinen henkilötunnus: 19670704052 (Trinidad ja Tobago). Osoite: a) Yhdysvallat (vankeudessa, Federal Detention Center, Miami, rekisterinumero: 10423-509); b) #12 Rio Claro Mayaro Road, Rio Claro, Trinidad (osoite 2008 – maaliskuu 2015); c) #7 Guayaguayare Road, Rio Claro, Trinidad (osoite vuoden 2003 paikkeilla); d) Yhdysvallat (sijaintipaikka tammikuu 1991 – 2008). Lisätietoja: a) Korkea-arvoinen jäsen Islamic State in Iraq and the Levant -järjestössä (ISIL), josta on käytetty luettelossa nimeä Al-Qaida in Iraq. Värväntynyt ISILin nimissä ja kehottanut verkossa olevalla videolla yksittäisiä ihmisiä tekemään terroritekoja. b) Fyysinen kuvaus: pituus: 176 cm; paino: 73 kg; ruumiinrakenne: normaali; silmien väri: ruskeat; hiusten väri: mustat (kalju); ihonväri: ruskea. c) Puhuu englantia. 7 d artiklan 2 kohdan i alakohdassa tarkoitettu nimeämispäivä: 23.11.2021."
-

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2021/2109,**annettu 30 päivänä marraskuuta 2021,****täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/704 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse biosidivalmisteperheelle ”INSECTICIDES FOR HOME USE” myönnettyyn unionin lupaan tehtävistä hallinnollisista muutoksista****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä 22 päivänä toukokuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 528/2012 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 44 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 50 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yritykselle Agrobiothers Laboratoire myönnettiin 26 päivänä toukokuuta 2020 komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2020/704 ⁽²⁾ unionin lupa lupanumerolla EU-0021035-0000 biosidivalmisteperheen ”INSECTICIDES FOR HOME USE” asettamiseen saataville markkinoilla ja käyttöön.
- (2) Agrobiothers Laboratoire toimitti 8 päivänä syyskuuta 2020 komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 354/2013 ⁽³⁾ 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan kemikaalivirastolle, jäljempänä ’kemikaalivirasto’, ilmoituksen mainitun asetuksen liitteen osastossa 1 olevassa 1 kohdassa tarkoitetuista hallinnollisista muutoksista unionin lupaan, joka koskee biosidivalmisteperhettä ”INSECTICIDES FOR HOME USE”.
- (3) Agrobiothers Laboratoire ehdotti kauppanimien lisäämistä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/704 liitteessä II esitetystä biosidivalmisteperheen ”INSECTICIDES FOR HOME USE” valmisteyhteenvedossa oleviin kolmannen tason tietoihin kohdassa meta SPC 1 – yksittäiset valmisteet. Ilmoitus kirjattiin biosidivalmisterekisteriin numerolla BC-DR061688-14.
- (4) Kemikaalivirasto toimitti 12 päivänä lokakuuta 2020 komissiolle lausunnon ⁽⁴⁾ ehdotetuista muutoksista täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 354/2013 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Lausunnossa todetaan, että luvan haltijan hakemat muutokset voimassa olevaan lupaan kuuluvat asetuksen (EU) N:o 528/2012 50 artiklan 3 kohdan a alakohdan soveltamisalaan ja että muutosten täytäntöönpanon jälkeen kyseisen asetuksen 19 artiklan edellytykset täyttyvät edelleen. Kemikaalivirasto toimitti samana päivänä komissiolle tarkistetun yhteenvedon biosidivalmisteen ominaisuuksista kaikilla unionin virallisilla kielillä täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 354/2013 11 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
- (5) Komissio on kemikaaliviraston lausunnon kanssa samaa mieltä ja katsoo sen vuoksi, että biosidivalmisteperheelle ”INSECTICIDES FOR HOME USE” myönnettyä unionin lupaa on aiheellista muuttaa.
- (6) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat pysyvän biosidivalmistekomitean lausunnon mukaiset,

⁽¹⁾ EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1.

⁽²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/704, annettu 26 päivänä toukokuuta 2020, unionin luvan myöntämisestä biosidivalmisteperheelle ”INSECTICIDES FOR HOME USE” (EUVL L 164, 27.5.2020, s. 19).

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 354/2013, annettu 18 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 528/2012 mukaisesti luvan saaneita biosidivalmisteita koskevista muutoksista (EUVL L 109, 19.4.2013, s. 4).

⁽⁴⁾ Kemikaaliviraston lausunto, annettu 9 päivänä lokakuuta 2020, biosidivalmisteperhettä ”INSECTICIDES FOR HOME USE” koskevan unionin luvan hallinnollisesta muutoksesta. https://echa.europa.eu/documents/10162/22836226/opinion_for_ua-admin_change_bc-dr061688-14_en.pdf/90bc7c1f-ed8e-a127-982c-4f08b3af513f.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/704 liite II tämän asetuksen liitteessä olevalla tekstillä.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 30 päivänä marraskuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

"LIITE II

Valmisteyhteenveto (SPC) biosidivalmisteperhettä varten

INSECTICIDES FOR HOME USE

Valmisteryhmä 18: Hyönteis- ja punkkimyrkyt sekä muiden niveljalkaisten torjuntaan käytettävät valmisteet (tuholaistorjunta)

Lupnumero: EU-0021035-0000

Biosidivalmisterekisterin päätöksen numero: EU-0021035-0000

I OSA

ENSIMMÄISEN TASON TIEDOT**1. HALLINNOLLISIA TIETOJA****1.1 Valmisteperheen nimi**

Nimi	INSECTICIDES FOR HOME USE
------	---------------------------

1.2 Valmisteryhmä(t)

Valmisteryhmä(t)	PT18 – Hyönteis- ja punkkimyrkyt sekä muiden niveljalkaisten torjuntaan käytettävät valmisteet
------------------	--

1.3 Luvanhaltija

Luvanhaltijan nimi ja osoite	Nimi	Agrobiothers Laboratoire
	Osoite	ZI Route des Platières, 71290 CUISERY, Ranska
Lupnumero	EU-0021035-0000	
Biosidivalmisterekisterin päätöksen numero	EU-0021035-0000	
Luvan myöntämispäivä	16. kesäkuuta 2020	
Luvan voimassaolon päättymispäivä	31. toukokuuta 2030	

1.4 Biosidivalmisteiden valmistaja(t)

Valmistajan nimi	Agrobiothers Laboratoire
Valmistajan osoite	ZI Route des Platières, 71290 CUISERY Ranska
Valmistuspaikkojen sijainti	AF3 16 rue de l'Oberwald, 68360 Soultz Ranska

1.5 Tehoaaineen/tehoaineiden valmistaja(t)

Tehoaine	3-fenoksibentsyyli-(1RS, 3RS; 1RS, 3SR)- 3-(2,2-dikloorivinyyli)-2,2-dimetyylisyklopropanikarboksylaatti (permetriini)
Valmistajan nimi	Tagros Chemicals India Ltd (Art.95 List: LIMARU NV (Acting for Tagros Chemicals India Private Limited)
Valmistajan osoite	Jhaver Centre, Rajah Annamalai Bldg., IV floor 72 Marshal's road Egmore, 600008 Chennai Intia
Valmistuspaikkojen sijainti	A-4/1&2, Sipcot Industrial Complex, Pachayankuppam Cuddalore, 607 005 Tamilnadu Intia
Tehoaine	S-metopreeni
Valmistajan nimi	Babolna bio Ltd.
Valmistajan osoite	Szallas u.6 H-, 1107 Budapest Unkari
Valmistuspaikkojen sijainti	Szallas u.6 H-, 1107 Budapest Unkari

2. VALMISTEPERHEEN KOOSTUMUS JA FORMULAATIO

2.1 Laadulliset ja määrälliset tiedot valmisteperheen koostumuksesta

Yleisnimi	IUPAC-nimi	Käyttötarkoitus	CAS-numero	EY-numero	Pitoisuus (%)	
					Vähintään	Enintään
3-fenoksibent- syyli-(1RS, 3RS; 1RS, 3SR)- 3-(2,2-dikloori- vinyyli)-2,2-di- metyylisyklo- propanikar- boksylaatti (permetriini)		Tehoaine	52645-53-1	258-067-9	0,177	0,177
S-metopreeni		Tehoaine	65733-16-6		0,00225	0,00225
Propan-2-oli	Propan-2-oli	Muu kuin tehoaine	67-63-0	200-661-7	3,33475	3,33475
n-butaani	n-butaani	Muu kuin tehoaine	106-97-8	203-448-7	63,458	63,458
propaani	propaani	Muu kuin tehoaine	74-98-6	200-827-9	16,271	16,271
isobutaani	isobutaani	Muu kuin tehoaine	75-28-5	200-857-2	4,068	4,068

2.2 Valmistetyyppi(-tyypit)

Formulaatio (formulaatiot)	AE – Aerosoli
----------------------------	---------------

II OSA

TOISEN TASON TIEDOT – VALMISTEYHTEENVETO (SPC) – META-SPC(T)

Meta SPC 1

1. META SPC 1 – HALLINNOLLISET TIEDOT

1.1 Meta SPC 1 – tunniste

Tunniste	KODIN HYÖNTEISTEN TORJUNTASPRAY
----------	---------------------------------

1.2 Lupanumeron päätte

Numero	1-1
--------	-----

1.3 Valmisteryhmä(t)

Valmisteryhmä(t)	PT18 – Hyönteis- ja punkkimyrkyt sekä muiden niveljalkaisten torjuntaan käytettävät valmisteet
------------------	--

2. META SPC 1 – KOOSTUMUS

2.1 Meta SPC 1 t – koostumus – laadulliset ja määrälliset tiedot

Yleisnimi	IUPAC-nimi	Käyttötarkoitus	CAS-numero	EY-numero	Pitoisuus (%)	
					Vähintään	Enintään
3-fenoksisibent-syyli-(1RS, 3RS; 1RS, 3SR)-3-(2,2-dikloori-vinyyli)-2,2-dimetyylisyklopropanikarboksylaatti (permetriini)		Tehoaine	52645-53-1	258-067-9	0,177	0,177
S-metopreeni		Tehoaine	65733-16-6		0,00225	0,00225
Propan-2-oli	Propan-2-oli	Muu kuin tehoaine	67-63-0	200-661-7	3,33475	3,33475
n-butaani	n-butaani	Muu kuin tehoaine	106-97-8	203-448-7	63,458	63,458
propaani	propaani	Muu kuin tehoaine	74-98-6	200-827-9	16,271	16,271
isobutaani	isobutaani	Muu kuin tehoaine	75-28-5	200-857-2	4,068	4,068

2.2 Meta SPC 1 – formuloinnin tyyppi (tyypit)

Formulaatio (formulaatiot)	AE – Aerosoli
----------------------------	---------------

3. META SPC 1 – VAARA- JA TURVALAUSEKKEET

Vaaralausekkeet	Erittäin helposti syttyvä aerosoli. Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. Ärsyttää voimakkaasti silmiä. Erittäin myrkyllistä vesiliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia. Sisältää PERMETRIINIÄ. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.
Turvalausekkeet	Jos tarvitaan lääkinnällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti. Säilytä lasten ulottumattomissa. Lue huolellisesti ja noudata kaikkia ohjeita. Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähdeiltä. – Tupakointi kielletty. Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen. Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä. Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen.

	<p>JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN:Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.</p> <p>Jos silmä-ärsytys jatkuu: hakeudu lääkäriin.</p> <p>Suojaa auringonvalolta.Ei saa altistaa yli 50 °C/ 122 °F lämpötiloille. Varastoi alle 40 °C/104 °F lämpötilassa.</p> <p>Vältettävä päästämistä ympäristöön.</p> <p>Valumat on kerättävä.</p> <p>Hävitä sisältö vaarallisena jätteenä.</p>
--	--

4. META SPC 1 – SALLITTU KÄYTTÖ (SALLITUT KÄYTÖT)

4.1 Käytön kuvaus

Taulukko 1. Käyttö # 1 – Kodin hyönteismyrkkyspray

Valmisteryhmä(t)	PT18 – Hyönteis- ja punkkimyrkyt sekä muiden niveljalcaisten torjuntaan käytettävät valmisteet
Tarvittaessa tarkka kuvaus hyväksytystä käytöstä	-
Kohde-eliöt (myös kehitysvaihe)	Kissankirppu Toukat Hyönteiset Aikuiset Hyönteiset <i>Ctenocephalides felis</i> Puutiainen <i>Ixodes ricinus</i> <i>Rhipicephalus sanguineus</i> Ruskea koiranpuutiainen
Käyttöalue	Sisäkäyttö Ei-pestävien huonekalujen ja kodin tekstiilien, kuten mattojen ja nojatuolien käsittelyyn.
Annostelutapa/-tavat	Sumutus Kun käsiteltävä pinta on imuroitu, tuotetta ruiskutetaan 30 cm:n päästä.
Annostelutapa (-tavat) ja -taajuus	1,3 sekunnin suihkaus noin 1 m ² alueelle (2,1 g/m ²) - Minimiaika kahden käsittelyn välillä on 6 kuukautta.
Käyttäjryhmä(t)	kuluttajat (muu kuin ammattikäyttö)
Pakkauskoot ja pakkausmateriaali	Metallinen aerosolipullo, sisäpinnoite suojaavasta epoksifenolilakasta (250ml tai 500 ml). Metallinen aerosolipullo ilman sisäpinnoitetta (300 ml).

4.1.1 Käyttökohtaiset käyttöohjeet

Katso yleiset käyttöohjeet

4.1.2 Käyttökohtaiset riskinhallintatoimet

Katso yleiset käyttöohjeet

4.1.3 Tarvittaessa tarkemmat tiedot suorista tai epäsuorista vaikutuksista, ensiapuohjeista ja ympäristönsuojeluohjeista

Katso yleiset käyttöohjeet

4.1.4 Tarvittaessa valmisteesta ja sen pakkauksen jätteenhuolto-ohjeet

Katso yleiset käyttöohjeet

4.1.5 Tarvittaessa valmisteesta säilytysolosuhteet ja säilyvyys normaaleissa olosuhteissa

Katso yleiset käyttöohjeet

5. YLEISET KÄYTTÖOHJEET ⁽¹⁾ – META SPC 1

5.1 Käyttöohjeet

- Tuotetta käytetään ei-pestävien huonekalujen ja kodin tekstiilien, kuten mattojen ja nojatuolien käsittelyyn.
- Lue etiketti tai esite aina ennen käyttöä ja noudata kaikkia annettuja ohjeita.
- Noudata suositeltuja käsittelyannoksia.
- Jännösteheikkuus jopa 6 kuukautta, voi laskea normaalissa siivouksessa (esim. mattojen imurointi) tai pintojen runsaassa käytössä (esim. kävely, hankaus...).
- Jos loiseläimiä esiintyy edelleen, käytä vuorotellen eri tehoaineita sisältäviä tuotteita ja erilaisia toimenpiteitä, jotta vastustuskykyä ei pääse syntymään. Tämän tarkoitus on poistaa vastustuskykyiset yksilöt populaatiosta.
- Jos hyönteisiä esiintyy edelleen, vaikka etiketin/esitteen ohjeita noudatetaan, ota yhteyttä tuholaiсторjunnan ammattilaiseen.
- Älä käytä valmistetta kissan tai muun lemmikkieläimen turkillä tai kissan korissa.
- Ilmoita luvanhaltijalle, jos käsittely ei tehoa.

5.2 Riskinhallintatoimet

- Älä käytä kosteilla pestävillä pinnoilla ja tekstiileillä.
- Älä puhdistu huonekaluja tai mattoja kosteilla kangaspyyhkeillä, jotta tuotetta ei pääse viemäriin.
- Poista ruoka, rehu ja juomat ennen käsittelyä.
- Älä käytä pinnoilla ja tiloissa, jotka ovat elintarvikkeiden, juomien tai rehun lähellä ja jotka voivat joutua kosketuksiin niiden kanssa.
- Vältä tuotteen joutumista silmiin.
- Poistu huoneesta suihkutuksen jälkeen ja anna tuotteen vaikuttaa yhden tunnin ajan ennen tuuletusta.
- Poista tai peitä terraariot, akvaariot ja eläinten häkit ennen tuotteen käyttöä.
- Sammuta akvaario ilmapumppu suihkutuksen ajaksi.
- Pidä kisas poissa käsitellyiltä pinnoilta. Permetriini voi aiheuttaa vakavia haittareaktioita kissoilla, sillä ne ovat erityisen herkkiä aineelle.
- Pidä lapset ja kotieläimet loitolla käsittelyn aikana.

5.3 Mahdolliset suorat tai epäsuorat haittavaikutukset, ensiapuohjeet sekä kiireelliset toimenpiteet ympäristön suojelemiseksi

- Hengitys: Vie uhri raittiiseen ilmaan ja pidä hänet puoli-istuvassa asennossa. Käänny heti lääkärin puoleen, jos oireita ilmenee ja/tai merkittäviä määriä on vedetty henkeen.
- Silmäkontakti: Huuhtelee heti runsaalla vedellä, nosta välillä ylä- ja alaluomea. Tarkista piilolasien käyttö ja poista ne, jos se on helppoa. Huuhtelee edelleen haalealla vedellä ja odota vähintään 10 minuuttia. Käänny lääkärin puoleen, jos ilmenee ärsytystä tai näköhaittoja.

⁽¹⁾ Tässä osiossa annetut käyttöohjeet, riskinhallintatoimet ja muut käyttöohjeet pätevät kaikissa meta SPC 1:n mukaisissa sallituissa käytöissä.

- Ihokontakti: Poista likaantuneet vaatteet ja kengät. Pese altistunut iho vedellä. Ota yhteys myrkytyskeskukseen, jos oireita ilmenee.
- Suukontakti: Pese suu vedellä. Ota heti yhteys myrkytyskeskukseen, jos oireita ilmenee ja/tai suukontakti on runsas.
- Älä anna nestettä tai oksennuta, jos potilaan tajunta on heikentynyt, aseta hänet turva-asentoon ja käänny heti lääkärin puoleen.
- Pidä pakkaus tai etiketti saatavissa.
- Permethrin voi olla vaarallista kissoille. Jos myrkytysoireita ilmenee, käänny eläinlääkärin puoleen saadaksesi neuvoja. Näytä eläinlääkärille pakkausta.
- Pyretroidit voivat aiheuttaa parestesiaa (ihon palamista tai pistelyä ilman ärsytystä). Jos oireet jatkuvat: Hakeudu lääkäriin.

5.4 Ohjeet valmisteen ja sen pakkausten turvallisesta hävittämisestä

- Älä heitä käyttämätöntä tuotetta maahan, vesistöön, putkistoon (pesuallas, WC...) tai viemäriin.
- Hävitä käyttämätön tuote vaarallisena jätteenä ja tyhjä pakkaus sekajätteenä.

5.5 Varastointiolosuhteet ja säilyvyysaika normaaleissa säilytysolosuhteissa

- Säilyvyys: 24 kuukautta
- Älä säilytä yli 40 °C lämmössä
- Älä altista suoralle auringonvalolle
- Suojaa pakkaselta

6. MUUT TIEDOT

7. KOLMANNEN TASON TIEDOT: META SPC 1 – YKSITTÄISET VALMISTEET

7.1 Kunkin yksittäisen valmisteen kaupan nimi(-nimet), lupanumero ja tarkka koostumus

Kaupan nimi	<p>FRONTLINE PET CARE SPRAY INSECTICIDE ET ACARICIDE POUR L'HABITAT SPRAY ANTIPARASITAIRE POUR L'HABITAT 300 ML FRISKIES INSECTICIDE HABITAT/ HOME VETOCANIS FRONTLINE HOMEGARD SPRAY INSECTICIDE ET ACARICIDE POUR L'HABITAT INSECTICIDE HABITAT/ HOME VITALVETO SPRAY INSECTICIDE POUR L'HABITAT VITALVETO / INSECTICIDE HOUSEHOLD SPRAY VITALVETO SPRAY INSECTICIDE POUR L'HABITAT VETOCANIS / INSECTICIDE HOUSEHOLD SPRAY VETOCANIS FRONTLINE HOMEGARD Husholdningspray med insekticid og acaricid FRONTLINE HOMEGARD Insecticide and acaricide household spray FRONTLINE HOMEGARD Hyönteisten ja punkkien torjuntasuihke kotitalouksille FRONTLINE HOMEGARD insektizides und akarizides Haushaltsspray FRONTLINE HOMEGARD Spray εντομοκτόνο και ακαρεοκτόνο σπρέι οικιακής χρήσης FRONTLINE HOMEGARD Spray insetticida e acaricida per l'ambiente domestico FRONTLINE HOMEGARD Insecticide en acaricidespray voor huishoudelijk gebruik FRONTLINE HOMEGARD Husholdningspray med insekticid og acaricid FRONTLINE HOMEGARD INSETICIDA E ACARICIDA EM SPRAY PARA USO DOMÉSTICO</p>
-------------	--

FRONTLINE HOMEGARD Hushållspray med insekticid och akaricid					
Lupanumero	EU-0021035-0001 1-1				
Yleisnimi	IUPAC-nimi	Käyttötarkoitus	CAS-numero	EY-numero	Pitoisuus (%)
3-fenoksibentsyyli- (1RS, 3RS; 1RS, 3SR)- 3-(2,2-dikloorivi- nyyli)-2,2-dimetyy- lisyklopropanikar- boksylaatti (permetriini)		Tehoaine	52645-53-1	258-067-9	0,177
S-metopreeni		Tehoaine	65733-16-6		0,00225
Propan-2-oli	Propan-2-oli	Muu kuin tehoaine	67-63-0	200-661-7	3,33475
n-butaani	n-butaani	Muu kuin tehoaine	106-97-8	203-448-7	63,458
propaani	propaani	Muu kuin tehoaine	74-98-6	200-827-9	16,271
isobutaani	isobutaani	Muu kuin tehoaine	75-28-5	200-857-2	4,068"

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2021/2110,**annettu 30 päivänä marraskuuta 2021,****afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteen I muuttamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") 9 päivänä maaliskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 71 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Afrikkalainen sikarutto on kotieläiminä pidettävien ja luonnonvaraisten sikaeläinten tarttuva virustauti, joka voi merkittävästi vaikuttaa tällaisiin eläinkantoihin ja sikatilojen kannattavuuteen häiritsemällä kyseisten eläinten ja niistä saatavien tuotteiden lähetysten siirtoa unionissa ja niiden vientiä kolmansiin maihin.
- (2) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/605 ⁽²⁾ hyväksyttiin asetuksen (EU) 2016/429 puitteissa, ja siinä säädetään afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä taudintorjuntatoimenpiteistä, joita kyseisen asetuksen liitteessä I lueteltujen jäsenvaltioiden, jäljempänä 'asianomaiset jäsenvaltiot', on sovellettava rajoitetun ajan mainitussa liitteessä luetelluilla rajoitusvyöhykkeillä I, II ja III.
- (3) Alueet, jotka luetellaan rajoitusvyöhykkeinä I, II ja III täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I, perustuvat afrikkalaisen sikaruton epidemiologiseen tilanteeseen unionissa. Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitettä I on viimeksi muutettu komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2021/2024 ⁽³⁾ kyseisen taudin epidemiologisen tilanteen muututtua Latviassa, Puolassa ja Slovakiassa.
- (4) Kun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I vahvistettuihin rajoitusvyöhykkeisiin I, II ja III tehdään muutoksia, niiden olisi perustuttava afrikkalaisen sikaruton epidemiologiseen tilanteeseen taudin esiintymisalueilla ja afrikkalaisen sikaruton yleiseen epidemiologiseen tilanteeseen asianomaisessa jäsenvaltiossa, taudin leviämiskin tasoon ja tieteellisesti perusteltuihin periaatteisiin ja perusteisiin, joiden nojalla afrikkalaisesta sikarutosta johtuva vyöhykejako määritellään maantieteellisesti, sekä jäsenvaltioiden kanssa pysyvässä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehuomiteassa sovittuihin ja komission verkkosivustolla ⁽⁴⁾ julkisesti saatavilla oleviin unionin suuntaviivoihin. Muutoksissa olisi otettava huomioon myös kansainväliset normit, kuten Maailman eläintautijärjestön maaeläinten terveyttä koskeva säännöstö ⁽⁵⁾ ja asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten esittämät vyöhykejakoja koskevat perustelut.
- (5) Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/2024 antamisen jälkeen on ilmennyt uusi afrikkalaisen sikaruton taudinpurkaus pidettävissä sikaeläimissä Puolassa sekä uusi taudinpurkaus luonnonvaraisissa sikaeläimissä Saksassa.

⁽¹⁾ EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/605, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2021, afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä (EUVL L 129, 15.4.2021, s. 1).

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/2024, annettu 18 päivänä marraskuuta 2021, afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteen I muuttamisesta (EUVL L 411, 19.11.2021, s. 3).

⁽⁴⁾ Valmisteluasiakirja SANTE/7112/2015/Rev. 3 "Principles and criteria for geographically defining ASF regionalisation". https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

⁽⁵⁾ OIE Terrestrial Animal Health Code, 28. painos, 2019. ISBN, nide I: 978-92-95108-85-1; ISBN, nide II: 978-92-95108-86-8. <https://www.oie.int/standard-setting/terrestrial-code/access-online/>

- (6) Puolassa havaittiin marraskuussa 2021 yksi afrikkalaisen sikaruton taudinpurkaus pidettävissä sikaeläimissä Świętokrzyskin läänissä (województwo świętokrzyskie) alueella, jota ei tällä hetkellä mainita rajoitusvyöhykkeenä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I. Tämä uusi afrikkalaisen sikaruton taudinpurkaus pidettävissä sikaeläimissä merkitsee riskitason nousua, joka olisi otettava huomioon mainitussa liitteessä. Näin ollen kyseinen Puolan alue, jota ei tällä hetkellä mainita rajoitusvyöhykkeenä kyseisessä liitteessä ja jolla tämä afrikkalaisen sikaruton äskettäinen taudinpurkaus ilmeni, olisi nyt lueltava kyseisessä liitteessä rajoitusvyöhykkeenä III, ja olisi myös määritettävä uusi rajoitusvyöhyke I tämän viimeaikaisen taudinpurkauksen huomioon ottamiseksi.
- (7) Lisäksi Saksassa havaittiin marraskuussa 2021 yksi afrikkalaisen sikaruton taudinpurkaus luonnonvaraisessa sikaeläimessä Mecklenburg-Vorpommernin osavaltiossa alueella, jota ei tällä hetkellä mainita rajoitusvyöhykkeenä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I. Tämä uusi afrikkalaisen sikaruton taudinpurkaus luonnonvaraisessa sikaeläimessä merkitsee riskitason nousua, joka olisi otettava huomioon mainitussa liitteessä. Näin ollen kyseinen Saksan alue, jota ei tällä hetkellä mainita rajoitusvyöhykkeenä kyseisessä liitteessä ja jolla tämä afrikkalaisen sikaruton äskettäinen taudinpurkaus ilmeni, olisi nyt lueltava kyseisessä liitteessä rajoitusvyöhykkeenä II, ja olisi myös määritettävä uusi rajoitusvyöhyke I tämän viimeaikaisen taudinpurkauksen huomioon ottamiseksi.
- (8) Tämän pidettävissä sikaeläimissä Puolassa äskettäin esiintyneen afrikkalaisen sikaruton taudinpurkauksen sekä luonnonvaraisessa sikaeläimessä Saksassa esiintyneen taudinpurkauksen seurauksena ja ottaen huomioon afrikkalaisen sikaruton nykyinen epidemiologinen tilanne unionissa kyseisten jäsenvaltioiden vyöhykejako on arvioitu uudelleen ja päivitetty. Myös käytössä olevia riskinhallintatoimenpiteitä on arvioitu uudelleen ja päivitetty. Nämä muutokset olisi otettava huomioon täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteessä I.
- (9) Jotta voidaan ottaa huomioon afrikkalaisen sikaruton viimeaikainen epidemiologinen kehitys unionissa ja torjua ennakoivasti taudin leviämiseen liittyviä riskejä, olisi määritettävä riittävän suuret uudet rajoitusvyöhykkeet Puolan ja Saksan osalta ja sisällytettävä ne täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteeseen I rajoitusvyöhykkeinä I, II ja III. Koska afrikkalaisen sikaruton tilanne unionissa vaihtelee koko ajan, näiden uusien rajoitusvyöhykkeiden määrittämisessä olisi otettava huomioon tilanne ympäröivillä alueilla.
- (10) Koska epidemiologinen tilanne unionissa on afrikkalaisen sikaruton leviämisen kannalta kriittinen, on tärkeää, että täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liitteeseen I tällä asetuksella tehtävät muutokset tulevat voimaan mahdollisimman pian.
- (11) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat pysyvän kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liite I tämän asetuksen liitteessä olevalla tekstillä.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 30 päivänä marraskuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Korvataan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 liite I seuraavasti:

"LIITE I

RAJOITUSVYÖHYKKEET

I OSA

1. Saksa

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Saksassa:

Bundesland Brandenburg:

— Landkreis Dahme-Spreewald:

— Gemeinde Alt Zauche-Wußwerk,

— Gemeinde Byhleguhre-Byhlen,

— Gemeinde Märkische Heide, mit den Gemarkungen Alt Schadow, Neu Schadow, Pretschen, Plattkow, Wittmannsdorf, Schuhlen-Wiese, Bückchen, Kuschkow, Gröditsch, Groß Leuthen, Leibchel, Glietz, Groß Leine, Dollgen, Krugau, Dürrenhofe, Biebersdorf und Klein Leine,

— Gemeinde Neu Zauche,

— Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Groß Liebitz, Gühlen, Mochow und Siegadel,

— Gemeinde Spreewaldheide,

— Gemeinde Straupitz,

— Landkreis Märkisch-Oderland:

— Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Müncheberg, Eggersdorf bei Müncheberg und Hoppegarten bei Müncheberg,

— Gemeinde Bliesdorf mit den Gemarkungen Kunersdorf - westlich der B167 und Bliesdorf - westlich der B167

— Gemeinde Märkische Höhe mit den Gemarkungen Reichenberg und Batzlow,

— Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Haselberg, Frankenfelde, Schulzendorf, Lüdersdorf Biesdorf, Rathsdorf - westlich der B 167 und Wriezen - westlich der B167

— Gemeinde Buckow (Märkische Schweiz),

— Gemeinde Strausberg mit den Gemarkungen Hohenstein und Ruhlsdorf,

— Gemeine Garzau-Garzin,

— Gemeinde Waldsiefersdorf,

— Gemeinde Rehfelde mit der Gemarkung Werder,

— Gemeinde Reichenow-Mögelin,

— Gemeinde Prötzel mit den Gemarkungen Harnekop, Sternebeck und Prötzel östlich der B 168 und der L35,

— Gemeinde Oberbarnim,

— Gemeinde Bad Freienwalde mit der Gemarkung Sonnenburg,

— Gemeinde Falkenberg mit den Gemarkungen Dannenberg, Falkenberg westlich der L 35, Gersdorf und Krüge,

— Gemeinde Höhenland mit den Gemarkungen Steinbeck, Wollenberg und Wölsickendorf,

— Landkreis Barnim:

— Gemeinde Joachimsthal östlich der L220 (Eberswalder Straße), östlich der L23 (Töpferstraße und Templiner Straße), östlich der L239 (Glambecker Straße) und Schorfheide (JO) östlich der L238,

- Gemeinde Friedrichswalde mit der Gemarkung Glambeck östlich der L 239,
- Gemeinde Althüttendorf,
- Gemeinde Ziethen mit den Gemarkungen Groß Ziethen und Klein Ziethen westlich der B198,
- Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Golzow, Senftenhütte, Buchholz, Schorfheide (Ch), Chorin westlich der L200 und Sandkrug nördlich der L200,
- Gemeinde Britz,
- Gemeinde Schorfheide mit den Gemarkungen Altenhof, Werbellin, Lichterfelde und Finowfurt,
- Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit der Gemarkungen Finow und Spechthausen und der Gemarkung Eberswalde südlich der B167 und westlich der L200,
- Gemeinde Breydin,
- Gemeinde Melchow,
- Gemeinde Sydower Fließ mit der Gemarkung Grüntal nördlich der K6006 (Landstraße nach Tuchen), östlich der Schönholzer Straße und östlich Am Postweg,
- Hohenfinow südlich der B167,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Pinnow nördlich der B2,
  - Gemeinde Passow mit den Gemarkungen Briest, Passow und Schönow,
  - Gemeinde Mark Landin mit den Gemarkungen Landin nördlich der B2, Grünow und Schönermark,
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Frauenhagen, Mürow, Angermünde nördlich und nordwestlich der B2, Dobberzin nördlich der B2, Kerkow, Welsow, Bruchhagen, Greiffenberg, Günterberg, Biesenbrow, Görldorf, Wolletz und Altkünkendorf,
  - Gemeinde Zichow,
  - Gemeinde Casekow mit den Gemarkungen Blumberg, Wartin, Luckow-Petershagen und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow westlich der L272 und nördlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Hohenselchow nördlich der L27,
  - Gemeinde Tantow,
  - Gemeinde Mescherin
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Geesow sowie den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf nördlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
  - Gemeinde Pinnow nördlich und westlich der B2,
- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Storkow (Mark),
  - Gemeinde Spreenhagen mit den Gemarkungen Braunsdorf, Markgrafpieske, Lebbin und Spreenhagen,
  - Gemeinde Grünheide (Mark) mit den Gemarkungen Kagel, Kienbaum und Hangelsberg,
  - Gemeinde Fürstenwalde westlich der B 168 und nördlich der L 36,
  - Gemeinde Rauen,
  - Gemeinde Wendisch Rietz bis zur östlichen Uferzone des Scharmütelsees und von der südlichen Spitze des Scharmütelsees südlich der B246,
  - Gemeinde Reichenwalde,

- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Petersdorf und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow westlich der östlichen Uferzone des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze westlich der L35,
  - Gemeinde Tauche mit der Gemarkung Werder,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Jänickendorf, Schönfelde, Beerfelde, Gölsdorf, Buchholz, Tempelberg und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf westlich der L36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande nördlich der L36,
  - Landkreis Spree-Neiße:
    - Gemeinde Peitz,
    - Gemeinde Turnow-Preilack,
    - Gemeinde Drachhausen,
    - Gemeinde Schmogrow-Fehrow,
    - Gemeinde Drehnow,
    - Gemeinde Teichland mit den Gemarkungen Maust und Neuendorf,
    - Gemeinde Dissen-Striesow,
    - Gemeinde Briesen,
    - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen, Sellessen, Spremberg, Bühlow, Laubsdorf, Bagenz und den Gemarkungen Groß Buckow, Klein Buckow östlich des Tagebaues Welzow-Süd,
    - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kathlow, Haasow, Roggosen, Koppatz, Neuhausen, Frauendorf, Groß Oßnig, Groß Döbern und Klein Döbern,
  - Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
    - Gemeinde Grünewald,
    - Gemeinde Hermsdorf,
    - Gemeinde Kroppen,
    - Gemeinde Ortrand,
    - Gemeinde Großkmehlen,
    - Gemeinde Lindenau.
  - Landkreis Elbe-Elster:
    - Gemeinde Großthiemig,
  - Landkreis Prignitz:
    - Gemeinde Groß Pankow mit den Gemarkungen Baek, Tangendorf und Tacken,
    - Gemeinde Karstadt mit den Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow, Garlin, Dallmin, Postlin, Kribbe, Neuhof, Strehlen und Blüten,
    - Gemeinde Pirow mit der Gemarkung Bresch,
    - Gemeinde Gülitz-Reetz,
    - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Lockstädt, Mansfeld, Laaske, Weitendorf und Telschow,
    - Gemeinde Triglitz,
    - Gemeinde Marienfließ mit den Gemarkungen Stepenitz, Frehne und Krependorf,
    - Gemeinde Kümmernitztal mit den Gemarkungen Bückow und Grabow,
- Bundesland Sachsen:
- Landkreis Bautzen
    - Gemeinde Arnsdorf,

- Gemeinde Burkau,
- Gemeinde Crostwitz,
- Gemeinde Cunewalde,
- Gemeinde Demitz-Thumitz,
- Gemeinde Doberschau-Gaußig,
- Gemeinde Elsterheide,
- Gemeinde Frankenthal,
- Gemeinde Göda,
- Gemeinde Großharthau,
- Gemeinde Großnaundorf,
- Gemeinde Großpostwitz/O.L.,
- Gemeinde Haselbachtal,
- Gemeinde Hochkirch, sofern nicht bereits der Sperrzone II,
- Gemeinde Königswartha, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Kubschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Lichtenberg,
- Gemeinde Lohsa, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Nebelschütz,
- Gemeinde Neschwitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Neukirch,
- Gemeinde Neukirch/Lausitz,
- Gemeinde Obergurig,
- Gemeinde Ohorn,
- Gemeinde Oßling,
- Gemeinde Panschwitz-Kuckau,
- Gemeinde Puschwitz,
- Gemeinde Räckelwitz,
- Gemeinde Radibor, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Ralbitz-Rosenthal,
- Gemeinde Rammenau,
- Gemeinde Schmölln-Putzkau,
- Gemeinde Schwepnitz,
- Gemeinde Sohland a. d. Spree,
- Gemeinde Spreetal, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Bautzen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Bernsdorf,
- Gemeinde Stadt Bischofswerda,
- Gemeinde Stadt Elstra,
- Gemeinde Stadt Großröhrsdorf,
- Gemeinde Stadt Hoyerswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Kamenz,
- Gemeinde Stadt Lauta,

- Gemeinde Stadt Pulsnitz,
- Gemeinde Stadt Radeberg,
- Gemeinde Stadt Schirgiswalde-Kirschau,
- Gemeinde Stadt Wilthen,
- Gemeinde Stadt Wittichenau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Steina,
- Gemeinde Steinigtwolmsdorf,
- Gemeinde Wachau,
- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Landkreis Görlitz:
  - Gemeinde Beiersdorf,
  - Gemeinde Bertsdorf-Hörnitz,
  - Gemeinde Dürrehennersdorf,
  - Gemeinde Großschönau,
  - Gemeinde Großschweidnitz,
  - Gemeinde Hainewalde,
  - Gemeinde Kurort Jonsdorf,
  - Gemeinde Kottmar,
  - Gemeinde Lawalde,
  - Gemeinde Leutersdorf,
  - Gemeinde Mittelherwigsdorf,
  - Gemeinde Oderwitz,
  - Gemeinde Olbersdorf,
  - Gemeinde Oppach,
  - Gemeinde Oybin,
  - Gemeinde Rosenbach, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Schönau-Berzdorf a. d. Eigen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Schönbach,
  - Gemeinde Stadt Bernstadt a. d. Eigen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Ebersbach-Neugersdorf,
  - Gemeinde Stadt Herrnhut,
  - Gemeinde Stadt Löbau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Neusalza-Spremberg,
  - Gemeinde Stadt Ostritz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Seifhennersdorf,
  - Gemeinde Stadt Zittau,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Diera-Zehren östlich der Elbe,
  - Gemeinde Klipphausen östlich der S 177,
  - Gemeinde Lampertswalde, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Niederau,
  - Gemeinde Priestewitz,

- Gemeinde Stadt Coswig, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Großenhain,
- Gemeinde Stadt Meißen im Norden östlich der Elbe bis zur Bahnlinie, im Süden östlich der S 177,
- Gemeinde Stadt Radebeul,
- Gemeinde Weinböhla, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

- Landkreis Vorpommern Greifswald
  - Gemeinde Penkun südlich der Autobahn A11,
  - Gemeinde Nadrense südlich der Autobahn A11,
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
  - Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Retzow, Klein Damerow, Hof Retzow, Barackendorf, Wangelin,
  - Gemeinde Gehlsbach mit den Ortsteilen und der Ortslage: Vietlütbe, Karbow, Hof Karbow, Karbow Ausbau, Darß, Wahlstorf, Quaßlin, Ausbau Darß, Quaßlin Hof, Quaßliner Mühle,
  - Gemeinde Kritzow mit den Ortsteilen und der Ortslage: Schlemmin, Kritzow, Benzin,
  - Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und der Ortslage: Broock, Wessentin, Wessentin Ausbau, Bobzin, Lübz, Broock Ausbau, Riederfelde, Ruthen, Lutheran, Gischow, Burow, Hof Gischow, Ausbau Lutheran, Meyerberg,
  - Gemeinde Granzin mit den Ortsteilen und der Ortslage: Lindenbeck, Greven, Beckendorf, Bahlenrade, Granzin Ausbau, Granzin,
  - Gemeinde Rom mit den Ortsteilen und der Ortslage: Lancken, Stralendorf, Rom, Darze, Klein Niendorf, Paarsch,
  - Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und der Ortslage: Dargelütz, Neuhof, Kiekindemark, Neu Klockow, Möderitz, Malchow, Damm, Parchim, Voigtsdorf, Neu Matzlow,
  - Gemeinde Domsühl mit den Ortsteilen und der Ortslage: Severin, Bergrade Hof, Bergrade Dorf, Zieslütbe, Alt Dammerow, Schlieven, Domsühl, Domsühl-Ausbau, Neu Schlieven,
  - Gemeinde Lewitzrand mit den Ortsteilen und der Ortslage: Matzlow, Garwitz,
  - Gemeinde Spornitz mit den Ortsteilen und der Ortslage: Dütschow, Primark, Steinbeck, Spornitz,
  - Gemeinde Brenz mit den Ortsteilen und der Ortslage: Neu Brenz, Alt Brenz,
  - Gemeinde Neustadt-Glewe mit den Ortsteilen und der Ortslage: Flugplatz, Wabel,
  - Gemeinde Blievenstorf mit den Ortsteilen und der Ortslage: Blievenstorf,
  - Gemeinde Muchow mit den Ortsteilen und der Ortslage: Muchow,
  - Gemeinde Prislich mit den Ortsteilen und der Ortslage: Neese, Werle, Prislich, Marienhof,
  - Gemeinde Zierzow mit den Ortsteilen und der Ortslage: Kolbow, Zierzow,
  - Gemeinde Balow mit den Ortsteilen und der Ortslage: Balow,
  - Gemeinde Stolpe mit den Ortsteilen und der Ortslage: Granzin, Barkow, Stolpe Ausbau, Stolpe,
  - Gemeinde Kreien mit den Ortsteilen und der Ortslage: Kolonie Kreien, Hof Kreien, Kreien Ausbau, Kreien, Wilson.

2. Viro

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Virossa:

- Hiiu maakond.

3. Kreikka

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Kreikassa:

- in the regional unit of Drama:
  - the community departments of Sidironero and Skaloti and the municipal departments of Livadero and Ksiropotamo (in Drama municipality),
  - the municipal department of Paranesti (in Paranesti municipality),
  - the municipal departments of Kokkinogeia, Mikropoli, Panorama, Pyrgoi (in Prosotsani municipality),
  - the municipal departments of Kato Nevrokopi, Chrysokefalo, Achladea, Vathytopos, Volakas, Granitis, Dasotos, Eksohi, Katafyto, Lefkogeia, Mikrokleisoura, Mikromilea, Ochyro, Pagoneri, Perithorio, Kato Vrontou and Potamoi (in Kato Nevrokopi municipality),
- in the regional unit of Xanthi:
  - the municipal departments of Kimmerion, Stavroupoli, Gerakas, Dafnonas, Komnina, Kariofyto and Neochori (in Xanthi municipality),
  - the community departments of Satres, Thermes, Kotyli, and the municipal departments of Myki, Echinon and Oraio and (in Myki municipality),
  - the community department of Selero and the municipal department of Sounio (in Avdira municipality),
- in the regional unit of Rodopi:
  - the municipal departments of Komotini, Anthochorio, Gratini, Thrylorio, Kalhas, Karydia, Kikidio, Kosmio, Pandrosos, Aigeiros, Kallisti, Meleti, Neo Sidirochori and Mega Doukato (in Komotini municipality),
  - the municipal departments of Ipio, Arriana, Darmeni, Archontika, Fillyra, Ano Drosini, Aratos and the Community Departments Kehros and Organi (in Arriana municipality),
  - the municipal departments of Iasmos, Sostis, Asomatoi, Polyanthos and Amvrosia and the community department of Amaxades (in Iasmos municipality),
  - the municipal department of Amaranta (in Maroneia Sapon municipality),
- in the regional unit of Evros:
  - the municipal departments of Kyriaki, Mandra, Mavroklisi, Mikro Dereio, Protokklisi, Roussa, Goniko, Geriko, Sidirochori, Megalo Derio, Sidiro, Giannouli, Agriani and Petrolofos (in Soufli municipality),
  - the municipal departments of Dikaia, Arzos, Elaia, Therapio, Komara, Marasia, Ormenio, Pentalofofos, Petrotia, Plati, Ptelea, Kyprinos, Zoni, Fulakio, Spilaio, Nea Vyssa, Kavili, Kastanies, Rizia, Sterna, Ampelakia, Valtos, Megali Doxipara, Neochori and Chandras (in Orestiada municipality),
  - the municipal departments of Asvestades, Ellinochori, Karoti, Koufovouno, Kiani, Mani, Sitochori, Alepochori, Asproneri, Metaxades, Vrysika, Doksa, Elafoxori, Ladi, Paliouri and Poimeniko (in Didymoteixo municipality),
- in the regional unit of Serres:
  - the municipal departments of Kerkini, Livadia, Makrynitsa, Neochori, Platanakia, Petritsi, Akritochori, Vyroneia, Gonimo, Mandraki, Megalochori, Rodopoli, Ano Poroia, Katw Poroia, Sidirokastro, Vamvakophyto, Promahonas, Kamaroto, Strymonochori, Charopo, Kastanousi and Chortero and the community departments of Achladochori, Agkistro and Kapnophyto (in Sintiki municipality),

- the municipal departments of Serres, Elaionas and Oinoussa and the community departments of Orini and Ano Vrontou (in Serres municipality),
- the municipal departments of Dasochoriou, Irakleia, Valtero, Karperi, Koimisi, Lithotopos, Limnochori, Podismeno and Chrysochorafa (in Irakleia municipality).

4. Latvia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Latviassa:

- Dienvidkurzemes novada Vērgales, Medzes, Grobiņas, Gaviezes, Rucavas, Nīcas, Otaņķu pagasts, Grobiņas pilsēta,
- Ropažu novada Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Daugūļupes ielas un Daugūļupītes.

5. Liettuva

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Liettuassa:

- Klaipėdos rajono savivaldybė: Agluonėnų, Dovilų, Gargždų, Priekulės, Vėžaičių, Kretingalės ir Dauparų-Kvietinių seniūnijos,
- Palangos miesto savivaldybė.

6. Unkari

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Unkarissa:

- Békés megye 950950, 950960, 950970, 951950, 952050, 952750, 952850, 952950, 953050, 953150, 953650, 953660, 953750, 953850, 953960, 954250, 954260, 954350, 954450, 954550, 954650, 954750, 954850, 954860, 954950, 955050, 955150, 955250, 955260, 955270, 955350, 955450, 955510, 955650, 955750, 955760, 955850, 955950, 956050, 956060, 956150 és 956160 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Bács-Kiskun megye 600150, 600850, 601550, 601650, 601660, 601750, 601850, 601950, 602050, 603250, 603750 és 603850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Budapest 1 kódszámú, vadgazdálkodási tevékenységre nem alkalmas területe,
- Csongrád-Csanád megye 800150, 800160, 800250, 802220, 802260, 802310 és 802450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Fejér megye 400150, 400250, 400351, 400352, 400450, 400550, 401150, 401250, 401350, 402050, 402350, 402360, 402850, 402950, 403050, 403450, 403550, 403650, 403750, 403950, 403960, 403970, 404650, 404750, 404850, 404950, 404960, 405050, 405750, 405850, 405950,
- 406050, 406150, 406550, 406650 és 406750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Győr-Moson-Sopron megye 100550, 100650, 100950, 101050, 101350, 101450, 101550, 101560 és 102150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750260, 750350, 750450, 750460, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754950, 755050, 755150, 755250, 755350 és 755450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye 250150, 250250, 250450, 250460, 250550, 250650, 250750, 251050, 251150, 251250, 251350, 251360, 251650, 251750, 251850, 252250, kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 571550, 572150, 572250, 572350, 572550, 572650, 572750, 572850, 572950, 573150, 573250, 573260, 573350, 573360, 573450, 573850, 573950, 573960, 574050, 574150, 574350, 574360, 574550, 574650, 574750, 574850, 574860, 574950, 575050, 575150, 575250, 575350, 575550, 575650, 575750, 575850, 575950, 576050, 576150, 576250, 576350, 576450, 576650, 576750, 576850, 576950, 577050, 577150, 577350, 577450, 577650, 577850, 577950, 578050, 578150, 578250, 578350, 578360, 578450, 578550, 578560, 578650, 578850, 578950, 579050, 579150, 579250, 579350, 579450, 579460, 579550, 579650, 579750, 580250 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

7. Puola

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Puolassa:

w województwie kujawsko - pomorskim:

- powiat rypiński,

- powiat brodnicki,
  - powiat grudziądzki,
  - powiat miejski Grudziądz,
  - powiat wąbrzeski,
- w województwie warmińsko-mazurskim:
- gminy Wielbark i Rozogi w powiecie szczycieńskim,
- w województwie podlaskim:
- gminy Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew i część gminy Kulesze Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejną w powiecie wysokomazowieckim,
  - gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
  - gminy Szumowo, Zambrów z miastem Zambrów i część gminy Kołaki Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
  - gminy Grabowo, Kolno i miasto Kolno, Turośl w powiecie kolneńskim,
- w województwie mazowieckim:
- powiat ostrołęcki,
  - powiat miejski Ostrołęka,
  - gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno, Staroźreby i Stara Biała w powiecie płockim,
  - powiat miejski Płock,
  - powiat ciechanowski,
  - gminy Baboszewo, Dzierżanin, Joniec, Nowe Miasto, Płońsk i miasto Płońsk, Raciąż i miasto Raciąż, Sochocin w powiecie płońskim,
  - powiat sierpecki,
  - gmina Siemiątkowo w powiecie żuromińskim,
  - część powiatu ostrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Radzanów, Strzegowo, Stupsk w powiecie mławskim,
  - powiat przasnyski,
  - powiat makowski,
  - powiat pułtuski,
  - część powiatu wyszkowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - część powiatu węgrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Dąbrówka, Jadów, Klembów, Poświętne, Radzymin, Strachówka Wołomin i Tuszcz w powiecie wołomińskim,
  - gminy Mokobody i Suchożebry w powiecie siedleckim,
  - gminy Dobry, Jakubów, Kałuszyn, Stanisławów w powiecie mińskim,
  - gminy Bielany i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
  - gminy Kowala, Wierzbica, część gminy Wolanów położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 12 w powiecie radomskim,
  - powiat miejski Radom,
  - gminy Jastrząb, Mirów, Orońsko w powiecie szydłowieckim,
  - powiat gostyniński,
- w województwie podkarpackim:
- powiat jasielski,
  - powiat strzyżowski,

- część powiatu ropczycko – sędziszowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica, w powiecie jarosławskim,
  - gminy Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Medyka, Orły, Żurawica, Przemyśl w powiecie przemyskim,
  - powiat miejski Przemyśl,
  - gminy Gać, Jawornik Polski, Kańczuga, część gminy Zarzecze położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Mlecza w powiecie przeworskim,
  - powiat łańcucki,
  - gminy Trzebowniko, Głogów Małopolski, część gminy Świlcza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 94 i część gminy Sokołów Małopolski położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 875 w powiecie rzeszowskim,
  - gminy Dzikowiec, Kolbuszowa i Ranizów w powiecie kolbuszowskim,
  - gminy Brzostek, Jodłowa, miasto Dębica, część gminy wiejskiej Dębica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
- w województwie świętokrzyskim:
- gminy Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Wiślica, część gminy Busko Zdrój położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Siedlawy-Szaniec-Podgaje-Kołaczkowice w powiecie buskim,
  - powiat kazimierski,
  - część powiatu opatowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - powiat sandomierski,
  - gminy Bogoria, Osiek, Staszów i część gminy Rytwiany położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
  - powiat skarżyski,
  - gminy Pawłów, Wąchock, część gminy Brody położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 oraz na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie, drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
  - powiat ostrowiecki,
  - gminy Fałków, Ruda Maleniecka, Radoszyce, Smyków, część gminy Końskie położona na zachód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na południe od linii kolejowej w powiecie koneckim,
  - gminy Bodzentyn, Bieliny, Górno, Łągów, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Nowa Słupia, Piekoszów, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk, część gminy Morawica położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna Nida, część gminy Daleszyce położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Raków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, w powiecie kieleckim,
  - gminy Działoszyce, Michałów, Pińczów, Złota w powiecie pińczowskim,
  - gminy Imielno, Jędrzejów, Nagłowice, Sędziszów, Słupia, Wodzisław w powiecie jędrzejowskim,
  - gminy Moskorzew, Radków, Secemin w powiecie włoszczowskim,
  - gmina Słupia Konecka w powiecie koneckim,
  - powiat miejski Kielce,

w województwie łódzkim:

- gminy Łyszkowice, Kocierzew Południowy, Kiernozia, Chąšno, Nieborów, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 biegnącej od granicy miasta Łowicz do zachodniej granicy gminy oraz część gminy wiejskiej Łowicz położona na wschód od granicy miasta Łowicz i na północ od granicy gminy Nieborów w powiecie łowickim,
- gminy Cielądz, Rawa Mazowiecka z miastem Rawa Mazowiecka w powiecie rawskim,
- gminy Bolimów, Głuchów, Godzianów, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia w powiecie skierniewickim,
- powiat miejski Skierniewice,
- gminy Mniszków, Paradyż, Sławno i Żarnów w powiecie opoczyńskim,
- powiat tomaszowski,
- powiat brzeziński,
- powiat łaski,
- powiat miejski Łódź,
- powiat łódzki wschodni,
- powiat pabianicki,
- gmina Wieruszów, część gminy Sokolniki położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 4715E, część gminy Galewice położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Przybyłów – Ostrówek – Dąbrówka – Zmysłona w powiecie wieruszowskim,
- gminy Aleksandrów Łódzki, Stryków, miasto Zgierz w powiecie zgierskim,
- gminy Bełchatów z miastem Bełchatów, Drużbice, Kluki, Rusiec, Szczerców, Zelów w powiecie bełchatowskim,
- gminy Osjaków, Konopnica, Pątnów, Wierzchnas, część gminy Mokrsko położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Krzyworzeka – Mokrsko - Zmysłona – Komorniki – Orzechowiec – Poręby, część gminy Wieluń położona na wschód od zachodniej granicy miejscowości Wieluń oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Wieluń – Turów – Chotów biegnącą do zachodniej granicy gminy, część gminy Ostrówek położona na wschód od linii wyznaczonej przez rzekę Pyszna w powiecie wieluńskim,
- część powiatu sieradzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat zduńskowolski,
- gminy Aleksandrów, Czarnocin, Grabica, Moszczenica, Ręczno, Sulejów, Wola Krzysztoporska, Wolbórz w powiecie piotrkowskim,
- powiat miejski Piotrków Trybunalski,
- gminy Masłowice, Przedbórz, Wielgomłyny i Żytno w powiecie radomszczańskim,

w województwie śląskim:

- gmina Koniecpol w powiecie częstochowskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Ostaszewo, miasto Krynica Morska oraz część gminy Nowy Dwór Gdański położona na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- gminy Lichnowy, Miłoradz, Nowy Staw, Malbork z miastem Malbork w powiecie malborskim,
- gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
- powiat gdański,
- Miasto Gdańsk,
- powiat tczewski,
- powiat kwidzyński,

w województwie lubuskim:

- gmina Lubiszyn w powiecie gorzowskim,
- gmina Dobiegniew w powiecie strzelecko – drezdeneckim,

w województwie dolnośląskim:

- powiat oleśnicki,
- gminy Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, część gminy Długołęka położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Żórawina położona na zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
- część gminy Domaniów położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- część powiatu miejskiego Wrocław położona na północny zachód od linii wyznaczonej przez autostradę nr A8,
- gmina Wiązów w powiecie strzelińskim,
- powiat średzki,
- miasto Świeradów Zdrój w powiecie lubańskim,
- część powiatu wołowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat miejski Legnica,
- gminy Krotoszyce, Kunice, Legnickie Pole, Miłkowice, Prochowice, Ruja w powiecie legnickim,
- gminy Pielgrzymka, Świerzawa, Złotoryja z miastem Złotoryja, miasto Wojcieszów w powiecie złotoryjskim,
- powiat lwówecki,
- gminy Ścinawa i Lubin z miastem Lubin w powiecie lubińskim,
- część powiatu trzebnickiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Wądroże Wielkie w powiecie jaworskim,
- gminy Cieszków, Krośnice, część gminy Milicz położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 15 biegnącej od północnej granicy gminy do południowej granicy gminy w miejscowości Lasowice w powiecie milickim,

w województwie wielkopolskim:

- powiat krotoszyński,
- gminy Borek Wielkopolski, Gostyń, Pępowo, Piaski, Pogorzela, w powiecie gostyńskim,
- gmina Osieczna, część gminy Lipno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S5, część gminy Święciechowa położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 12 oraz na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S5 w powiecie leszczyńskim,
- powiat miejski Leszno,
- gminy Granowo, Grodzisk Wielkopolski i część gminy Kamieniec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gminy Czempień, Kościan i miasto Kościan, Krzywiń, część gminy Śmigiel położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S5 w powiecie kościańskim,
- powiat miejski Poznań,
- gminy Buk, Dopiewo, Komorniki, Tarnowo Podgórne, Stęszew, Swarzędz, Pobiedziska, Czerwonak, Mosina, miasto Luboń, miasto Puszczykowo i część gminy Kórnik położona na zachód od linii wyznaczonych przez drogi: nr S11 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 434 i drogę nr 434 biegnącą od tego skrzyżowania do południowej granicy gminy, część gminy Rokietnica położona na południowy zachód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy w miejscowości Krzyszkowo do południowej granicy gminy w miejscowości Kiekrz oraz część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na południe od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,

- gmina Kiszkowo i część gminy Klecko położona na zachód od rzeki Mała Węlna w powiecie gnieźnieńskim,
  - powiat czarnkowsko-trzcianecki,
  - gmina Kaźmierz część gminy Duszniki położona na południowy – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Duszniki, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez ul. Niewierską oraz drogę biegnącą przez miejscowość Niewierz do zachodniej granicy gminy, część gminy Ostroróg położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 186 i 184 biegnące od granicy gminy do miejscowości Ostroróg, a następnie od miejscowości Ostroróg przez miejscowości Piaskowo – Rudki do południowej granicy gminy, część gminy Wronki położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy, miasto Szamotuły i część gminy Szamotuły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 i drogę łączącą miejscowości Lipnica - Ostroróg do linii wyznaczonej przez wschodnią granicę miasta Szamotuły i na południe od linii kolejowej biegnącej od południowej granicy miasta Szamotuły, do południowo-wschodniej granicy gminy oraz część gminy Obrzycko położona na zachód od drogi nr 185 łączącej miejscowości Gaj Mały, Słopanowo i Obrzycko do północnej granicy miasta Obrzycko, a następnie na zachód od drogi przebiegającej przez miejscowość Chraplewo w powiecie szamotulskim,
  - gmina Budzyń w powiecie chodzieskim,
  - gminy Mieścisko, Skoki i Wągrowiec z miastem Wągrowiec w powiecie wągrowieckim,
  - powiat pleszewski,
  - gmina Zagórz w powiecie śłupeckim,
  - gmina Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
  - gminy Kotlin, Żerków i część gminy Jarocin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr S11 i 15 w powiecie jarocińskim,
  - powiat ostrowski,
  - powiat miejski Kalisz,
  - gminy Blizanów, Brzeziny, Żelazków, Godziesze Wielkie, Koźminek, Lisków, Opatówek, Szczytniki, część gminy Stawiszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Zbiersk, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Zbiersk – Łyczyn – Petryki biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 do południowej granicy gminy, część gminy Ceków-Kolonia położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Młynisko – Morawin - Janków w powiecie kaliskim,
  - gminy Brudzew, Dobra, Kawęczyn, Przykona, Władysławów, Turek z miastem Turek część gminy Tuliszków położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 72 biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Turek a następnie na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 72 w mieście Turek do zachodniej granicy gminy w powiecie tureckim,
  - gminy Rzgów, Grodziec, Krzymów, Stare Miasto, część gminy Rychwał położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Rychwał, a następnie na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 w miejscowości Rychwał do wschodniej granicy gminy w powiecie konińskim,
  - część gminy Kępno położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie kępińskim,
  - powiat ostrzeszowski,
- w województwie opolskim:
- gminy Domaszowice, Wilków i część gminy Namysłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Głucha w powiecie namysłowskim,

- gminy Wołczyn, Kluczbork, część gminy Byczyna położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 11 w powiecie kluczborskim,
- gmina Praszka, część gminy Gorzów Śląski położona na południe od północnej granicy miasta Gorzów Śląski oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 45, część gminy Rudniki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 42 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 43 i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 43 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 42 w powiecie oleskim,
- gminy Grodków, Lubsza, Olszanka, Skarbimierz i miasto Brzeg w powiecie brzeskim,

w województwie zachodniopomorskim:

- gminy Nowogródek Pomorski, Barlinek, Myślibórz, część gminy Dębno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na północ od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na północ od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
- gminy Banie i Widuchowa, w powiecie gryfińskim,
- gmina Kozielice w powiecie pyrzyckim,
- gminy Bierzwnik, Krzęcin, Pełczyce w powiecie choszczeńskim,

w województwie małopolskim:

- powiat brzeski,
- powiat gorlicki,
- powiat proszowicki,
- powiat nowosądecki,
- powiat miejski Nowy Sącz,
- część powiatu dąbrowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu tarnowskiego niewymieniona w części III załącznika I.

8. Slovakia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet I Slovakiassa:

- the whole district of Medzilaborce,
- the whole district of Stropkov, except municipalities included in part II,
- the whole district of Svidník, except municipalities included in part II,
- in the district of Veľký Krtíš, the municipalities of Ipeľské Predmostie, Veľká nad Ipľom, Hrušov, Kleňany, Sečianky,
- in the district of Levice, the municipalities of Ipeľské Úľany, Plášťovce, Dolné Túrovce, Stredné Túrovce, Šahy, Tešmak,
- the whole district of Krupina, except municipalities included in part II,
- the whole district of Banská Bystrica, except municipalities included in part II,
- in the district of Liptovský Mikuláš – municipalities of Pribylina, Jamník, Svätý Štefan, Kónská, Jakubovany, Liptovský Ondrej, Beňadiková, Vavrišovo, Liptovská Kokava, Liptovský Peter, Dovalovo, Hybe, Liptovský Hrádok, Liptovský Ján, Uhorská Ves, Podtureň, Závažná Poruba, Liptovský Mikuláš, Pavčina Lehota, Demänovská Dolina, Gôtovany, Galovany, Svätý Kríž, Lazisko, Dúbrava, Malatíny, Liptovské Vlchy, Liptovské Kľačany, Partizánska Ľupča, Kráľovská Ľubeľa, Zemianska Ľubeľa, Východná – a part of municipality north from the highway D1,
- in the district of Ružomberok, the municipalities of Liptovská Lužná, Liptovská Osada, Podsuchá, Ludrová, Štiavnička, Liptovská Štiavnica, Nižný Sliač, Liptovské Sliače,
- the whole district of Banská Štiavnica,
- the whole district of Žiar nad Hronom.

II OSA

1. Bulgaria

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Bulgariassa:

- the whole region of Haskovo,
- the whole region of Yambol,
- the whole region of Stara Zagora,
- the whole region of Pernik,
- the whole region of Kyustendil,
- the whole region of Plovdiv, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Pazardzhik, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Smolyan,
- the whole region of Dobrich,
- the whole region of Sofia city,
- the whole region of Sofia Province,
- the whole region of Blagoevgrad,
- the whole region of Razgrad,
- the whole region of Kardzhali,
- the whole region of Burgas excluding the areas in Part III,
- the whole region of Varna excluding the areas in Part III,
- the whole region of Silistra, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Ruse, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Veliko Tarnovo, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Pleven, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Targovishte, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Shumen, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Sliven, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Vidin, excluding the areas in Part III.

2. Saksa

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Saksassa:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Grunow-Dammendorf,
  - Gemeinde Mixdorf
  - Gemeinde Schlaubetal,
  - Gemeinde Neuzelle,
  - Gemeinde Neißemünde,
  - Gemeinde Lawitz,
  - Gemeinde Eisenhüttenstadt,
  - Gemeinde Vogelsang,
  - Gemeinde Ziltendorf,
  - Gemeinde Wiesenau,
  - Gemeinde Friedland,
  - Gemeinde Siehdichum,
  - Gemeinde Müllrose,

- Gemeinde Briesen,
- Gemeinde Jacobsdorf
- Gemeinde Groß Lindow,
- Gemeinde Brieskow-Finkenheerd,
- Gemeinde Ragow-Merz,
- Gemeinde Beeskow,
- Gemeinde Rietz-Neuendorf,
- Gemeinde Tauche mit den Gemarkungen Stremmen, Ranzig, Trebatsch, Sabrodt, Sawall, Mitweide, Lindenberg, Falkenberg (T), Görsdorf (B), Wulfersdorf, Giesensdorf, Briescht, Kossenblatt und Tauche,
- Gemeinde Langewahl,
- Gemeinde Berkenbrück,
- Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Arensdorf und Demitz und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf östlich der L 36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande südlich der L36,
- Gemeinde Fürstenwalde östlich der B 168 und südlich der L36,
- Gemeinde Diensdorf-Radlow,
- Gemeinde Wendisch Rietz östlich des Scharmützelsees und nördlich der B 246,
- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Neu Golm und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow östlich des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze östlich der L35,
- Landkreis Dahme-Spreewald:
  - Gemeinde Jamlitz,
  - Gemeinde Lieberose,
  - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Goyatz, Jessern, Lamsfeld, Ressen, Speichrow und Zaue,
- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Schenkendöbern,
  - Gemeinde Guben,
  - Gemeinde Jänschwalde,
  - Gemeinde Tauer,
  - Gemeinde Teichland mit der Gemarkung Bärenbrück,
  - Gemeinde Heinersbrück,
  - Gemeinde Forst,
  - Gemeinde Groß Schacksdorf-Simmersdorf,
  - Gemeinde Neiße-Malxetal,
  - Gemeinde Jämlitz-Klein Düben,
  - Gemeinde Tschernitz,
  - Gemeinde Döbern,
  - Gemeinde Felixsee,
  - Gemeinde Wiesengrund,
  - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen Groß Luja, Türkendorf, Graustein, Waldesdorf, Hornow, Schönheide und Liskau,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kahsel, Drieschnitz, Gablenz, Komptendorf und Sergen,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
  - Gemeinde Bleyen-Genschmar,
  - Gemeinde Neuhardenberg,

- Gemeinde Golzow,
- Gemeinde Küstriner Vorland,
- Gemeinde Alt Tucheband,
- Gemeinde Reitwein,
- Gemeinde Podelzig,
- Gemeinde Gusow-Platkow,
- Gemeinde Seelow,
- Gemeinde Vierlinden,
- Gemeinde Lindendorf,
- Gemeinde Fichtenhöhe,
- Gemeinde Lietzen,
- Gemeinde Falkenhagen (Mark),
- Gemeinde Zeschdorf,
- Gemeinde Treplin,
- Gemeinde Lebus,
- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Jahnsfelde, Trebnitz, Obersdorf, Münchehofe und Hermersdorf,
- Gemeinde Märkische Höhe mit der Gemarkung Ringenwalde,
- Gemeinde Bliesdorf mit der Gemarkung Metzdorf und Gemeinde Bliesdorf – östlich der B167 bis östlicher Teil, begrenzt aus Richtung Gemarkungsgrenze Neutrebbin südlich der Bahnlinie bis Straße „Sophienhof“ dieser westlich folgend bis „Ruesterchegraben“ weiter entlang Feldweg an den Windrädern Richtung „Herrnhof“, weiter entlang „Letschiner Hauptgraben“ nord-östlich bis Gemarkungsgrenze Alttrebbin und Kunersdorf – östlich der B167,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit den Gemarkungen Altglietzen, Altranft, Bad Freienwalde, Bralitz, Hohenwutzen, Schiffmühle, Hohensaaten und Neuenhagen,
- Gemeinde Falkenberg mit der Gemarkung Falkenberg östlich der L35,
- Gemeinde Oderaue,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Altwriezen, Jäckelsbruch, Neugaul, Beauregard, Eichwerder, Rathsdorf – östlich der B167 und Wriezen – östlich der B167,
- Gemeinde Neulewin,
- Gemeinde Neutrebbin,
- Gemeinde Letschin,
- Gemeinde Zechin,
- Landkreis Barnim:
  - Gemeinde Lunow-Stolzenhagen,
  - Gemeinde Parsteinsee,
  - Gemeinde Oderberg,
  - Gemeinde Liepe,
  - Gemeinde Hohenfinow (nördlich der B167),
  - Gemeinde Niederfinow,
  - Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Eberswalde nördlich der B167 und östlich der L200, Sommerfelde und Tornow nördlich der B167,
  - Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Brodowin, Chorin östlich der L200, Serwest, Neuehütte, Sandkrug östlich der L200,
  - Gemeinde Ziethen mit der Gemarkung Klein Ziethen östlich der Serwester Dorfstraße und östlich der B198,

- Landkreis Uckermark:
    - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Crussow, Stolpe, Gellmersdorf, Neukünkendorf, Bölkendorf, Herzsprung, Schmargendorf und den Gemarkungen Angermünde südlich und südöstlich der B2 und Dobberzin südlich der B2,
    - Gemeinde Schwedt mit den Gemarkungen Criewen, Zützen, Schwedt, Stendell, Kummerow, Kunow, Vierraden, Blumenhagen, Oderbruchwiesen, Enkelsee, Gatow und Hohenfelde,
    - Gemeinde Schöneberg mit den Gemarkungen Schöneberg, Flemsdorf und der Gemarkung Felchow östlich der B2,
    - Gemeinde Pinnow südlich und östlich der B2,
    - Gemeinde Berkholz-Meyenburg,
    - Gemeinde Landin mit der Gemarkung Landin südlich der B2,
    - Gemeinde Casekow mit der Gemarkung Woltersdorf und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow östlich der L272 und südlich der L27,
    - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Groß Pinnow und der Gemarkung Hohenselchow südlich der L27,
    - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Friedrichsthal und den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf südlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
    - Gemeinde Passow mit der Gemarkung Jamikow,
  - Kreisfreie Stadt Frankfurt (Oder),
  - Landkreis Prignitz:
    - Gemeinde Berge,
    - Gemeinde Pirow,
    - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Sagast, Nettelbeck, Porep, Lütkenhof und Putlitz,
    - Gemeinde Marienfließ mit der Gemarkung Jännersdorf,
- Bundesland Sachsen:
- Landkreis Bautzen:
    - Gemeinde Großdubrau,
    - Gemeinde Hochkirch nördlich der B6,
    - Gemeinde Königswartha östlich der B96,
    - Gemeinde Kubschütz nördlich der B6,
    - Gemeinde Laußnitz,
    - Gemeinde Lohsa östlich der B96,
    - Gemeinde Malschwitz,
    - Gemeinde Neschwitz östlich der B96,
    - Gemeinde Ottendorf-Okrilla,
    - Gemeinde Radibor östlich der B96,
    - Gemeinde Spreetal östlich der B97,
    - Gemeinde Stadt Bautzen östlich des Verlaufs der B96 bis Abzweig S 156 und nördlich des Verlaufs S 156 bis Abzweig B6 und nördlich des Verlaufs der B 6 bis zur östlichen Gemeindegrenze,
    - Gemeinde Stadt Hoyerswerda südlich des Verlaufs der B97 bis Abzweig B96 und östlich des Verlaufs der B96 bis zur südlichen Gemeindegrenze,
    - Gemeinde Stadt Königsbrück mit dem Ortsteil Röhrsdorf,
    - Gemeinde Stadt Weißenberg,
    - Gemeinde Stadt Wittichenau östlich der B96,

- Stadt Dresden:
  - Stadtteile Gomlitz, Lausa/Friedersdorf, Marsdorf, Weixdorf,
- Landkreis Görlitz:
  - Gemeinde Boxberg/O.L.,
  - Gemeinde Gablenz,
  - Gemeinde Groß Düben,
  - Gemeinde Hähnichen,
  - Gemeinde Hohendubrau,
  - Gemeinde Horka,
  - Gemeinde Kodersdorf,
  - Gemeinde Königshain,
  - Gemeinde Krauschwitz i.d. O.L.,
  - Gemeinde Kreba-Neudorf,
  - Gemeinde Markersdorf,
  - Gemeinde Mücka,
  - Gemeinde Neißeaue,
  - Gemeinde Quitzdorf am See,
  - Gemeinde Rietschen,
  - Gemeinde Rosenbach nördlich der S129,
  - Gemeinde Schleife,
  - Gemeinde Schönau-Berzdorf a. d. Eigen nördlich der S129,
  - Gemeinde Schöpstal,
  - Gemeinde Stadt Bad Muskau,
  - Gemeinde Stadt Bernstadt a. d. Eigen nördlich der S129,
  - Gemeinde Stadt Görlitz,
  - Gemeinde Stadt Löbau nördlich der B 6 von der Kreisgrenze Bautzen bis zum Abzweig der S 129, auf der S129 bis Gemeindegrenze,
  - Gemeinde Stadt Niesky,
  - Gemeinde Stadt Ostritz nördlich der S129 und K8616,
  - Gemeinde Stadt Reichenbach/O.L.,
  - Gemeinde Stadt Rothenburg/O.L.,
  - Gemeinde Stadt Weißwasser/O.L.,
  - Gemeinde Trebendorf,
  - Gemeinde Vierkirchen,
  - Gemeinde Waldhufen,
  - Gemeinde Weißkeißel,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Ebersbach,
  - Gemeinde Lampertswalde mit den Ortsteilen Lampertswalde, Mühlbach, Quersa, Schönborn,
  - Gemeinde Moritzburg,
  - Gemeinde Schönhof,
  - Gemeinde Stadt Coswig nördlich der S80 und östlich der S81,
  - Gemeinde Stadt Radeburg,

- Gemeinde Thendorf,
- Gemeinde Weinböhla östlich der S81.

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
  - Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und der Ortslage: Slate,
  - Gemeinde Siggelkow mit den Ortsteilen und der Ortslage: Neuburg, Groß Pankow, Klein Pankow, Redlin, Siggelkow,
  - Gemeinde Ruhner Berge mit den Ortsteilen und der Ortslage: Marnitz, Jarchow, Leppin, Mooster, Drenkow, Malow, Tessenow, Polnitz, Poitendorf, Zachow, Dorf Polnitz, Suckow, Mentin, Griebow, Griebow-Mühle, Mentin Ausbau, Malower Mühle, Hof Polnitz,
  - Gemeinde Karrenzin mit den Ortsteilen und den Ortslagen: Neu Herzfeld, Wulfsahl, Herzfeld, Repzin, Neu Herzfeld, Karrenzin, Karrenzin Ausbau,
  - Gemeinde Ziegendorf mit den Ortsteilen und Ortslagen: Stresendorf, Meierstorf (teilweise), Drefahl, Pampin, Platschow, Ziegendorf,
  - Gemeinde Brunow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Bauerkuhl, Klüß, Löcknitz, Brunow,
  - Gemeinde Groß Godems mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Godems und Klein Godems,
  - Gemeinde Möllenbeck mit den Ortsteilen und den Ortslagen: Möllenbeck, Horst, Carlshof und Menzendorf,
  - Gemeinde Dambeck mit den Ortsteilen und den Ortslagen: Dambeck,
  - Gemeinde Ziegendorf mit Ortsteilen und Ortslage: Neu Drefahl und Meierstorf (teilweise).

3. Viro

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Virossa:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiu maakond).

4. Latvia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Latviassa:

- Aizkraukles novads,
- Alūksnes novads,
- Augšdaugavas novads,
- Ādažu novads,
- Balvu novads,
- Bauskas novads,
- Cēsu novads,
- Dienvidkurzemes novada Aizputes, Cīravas, Lažas, Kalvenes, Kazdangas, Durbes, Dunalkas, Tadaikšu, Vecpils, Bārtas, Sakas, Bunkas, Priekules, Gramzdas, Kalētu, Virgas, Dunikas, Embūtes, Vaiņodes pagasts, Aizputes, Durbes, Pāvilostas, Priekules pilsēta,
- Dobeles novads,
- Gulbenes novads,
- Jelgavas novads,
- Jēkabpils novads,
- Krāslavas novads,
- Kuldīgas novads,
- Ķekavas novads,

- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Ludzas novada Cirmas, Pureņu, Ņukšu, Pildas, Rundēnu, Istras, Pasienes, Zvirgzdenes, Blontu, Pušmucovas, Mērdzenes, Mežvidu, Salnavas, Malnavas, Goliševas pagasts, Līdumnieku pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V508 un upes Kurjanka no autoceļa V510 līdz Krievijas Federācijas robežai, Ciblas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V508, V511, Isnaudas pagasta daļa uz ziemeļrietumiem no autoceļa V511, V506, Lauderu pagasta daļa uz dienvidrietumiem no autoceļa V544, V514, V539, Zaļesjes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V539, V513, P52 un A12, Kārsavas, Ludzas pilsēta,
- Madonas novads,
- Mārupes novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Preiļu novads,
- Rēzeknes novads,
- Ropažu novada Garkalnes, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes, Vangažu pilsēta,
- Salaspils novads,
- Saldus novads,
- Saulkrastu novads,
- Siguldas novads,
- Smiltenes novads,
- Talsu novads,
- Tukuma novads,
- Valkas novads,
- Valmieras novads,
- Varakļānu novads,
- Ventspils novads,
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība,
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldība,
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība,
- Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība.

5. Lietuva

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Liettuassa:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė,
- Birštono savivaldybė,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Druskininkų savivaldybė,
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė,

- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė,
- Jurbarko rajono savivaldybė,
- Kaišiadorių rajono savivaldybė,
- Kalvarijos savivaldybė,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybė,
- Kazlų rūdos savivaldybė,
- Kelmės rajono savivaldybė,
- Kėdainių rajono savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Judrėnų, Endriejavo ir Veiviržėnų seniūnijos,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Kretingos rajono savivaldybė,
- Lazdijų rajono savivaldybė,
- Marijampolės savivaldybė,
- Mažeikių rajono savivaldybė,
- Molėtų rajono savivaldybė,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,
- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,
- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė,
- Plungės rajono savivaldybė,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Skuodo rajono savivaldybės,
- Šakių rajono savivaldybė,
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė,
- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telšių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,

- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

6. Unkari

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Unkarissa:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950550, 950650, 950660, 950750, 950850, 950860, 951050, 951150, 951250, 951260, 951350, 951450, 951460, 951550, 951650, 951750, 952150, 952250, 952350, 952450, 952550, 952650, 953250, 953260, 953270, 953350, 953450, 953550, 953560, 953950, 954050, 954060, 954150, 956250, 956350, 956450, 956550, 956650 és 956750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Fejér megye 403150, 403160, 403250, 403260, 403350, 404250, 404550, 404560, 404570, 405450, 405550, 405650, 406450 és 407050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Hajdú-Bihar megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Heves megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750250, 750550, 750650, 750750, 750850, 750970, 750980, 751050, 751150, 751160, 751250, 751260, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 751850, 751950, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752850, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754850, 755550, 755650 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye: 250350, 250850, 250950, 251450, 251550, 251950, 252050, 252150, 252350, 252450, 252460, 252550, 252650, 252750, 252850, 252860, 252950, 252960, 253050, 253150, 253250, 253350, 253450 és 253550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Nógrád megye valamennyi vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 570150, 570250, 570350, 570450, 570550, 570650, 570750, 570850, 570950, 571050, 571150, 571250, 571350, 571650, 571750, 571760, 571850, 571950, 572050, 573550, 573650, 574250, 577250, 580050 és 580150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe.

7. Puola

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Puolassa:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Stare Juchy, Prostki oraz gmina wiejska Elk w powiecie elckim,
- powiat elbląski,
- powiat miejski Elbląg,
- powiat gołdapski,
- powiat piski,
- powiat bartoszycki,
- powiat olecki,
- powiat giżycki,
- powiat braniewski,
- powiat kętrzyński,
- powiat lidzbarski,
- gminy Jedwabno, Szczytno i miasto Szczytno i Świętajno w powiecie szczycieńskim,

- powiat mrągowski,
  - powiat węgorzewski,
  - gminy Dobre Miasto, Dywity, Świątki, Jonkowo, Gietrzwałd, Olsztynek, Stawiguda, Jeziorany, Kolno, część gminy Biskupiec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 57 w powiecie olsztyńskim,
  - powiat miejski Olsztyn,
  - powiat nidzicki,
  - gminy Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim,
  - część powiatu ostródzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- w województwie podlaskim:
- powiat bielski,
  - powiat grajewski,
  - powiat moniecki,
  - powiat sejneński,
  - gminy Łomża, Piątnica, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
  - powiat miejski Łomża,
  - powiat siemiatycki,
  - powiat hajnowski,
  - gminy Ciechanowiec, Klukowo, Szepietowo, Kobylin-Borzymy, Nowe Piekuty, Sokoły i część gminy Kulesze Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
  - gmina Rutki i część gminy Kołaki Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
  - gminy Mały Płock i Stawiski w powiecie kolneńskim,
  - powiat białostocki,
  - powiat suwalski,
  - powiat miejski Suwałki,
  - powiat augustowski,
  - powiat sokółski,
  - powiat miejski Białystok,
- w województwie mazowieckim:
- gminy Domanice, Korczew, Kotuń, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Wodnyń, Zbuczyn w powiecie siedleckim,
  - powiat miejski Siedlce,
  - gminy Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń w powiecie sokołowskim,
  - powiat łosicki,
  - powiat sochaczewski,
  - powiat zwoleński,
  - powiat kozienicki,
  - powiat lipski,
  - gminy Gózd, Iłża, Jastrzębia, Jedlnia Letnisko, Pionki z miastem Pionki, Skaryszew, Jedlińsk, Przytyk, Zakrzew w powiecie radomskim,
  - gminy Bodzanów, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,
  - powiat nowodworski,

- gminy Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Załuski w powiecie płońskim,
- gminy: miasto Kobyłka, miasto Marki, miasto Ząbki, miasto Zielonka w powiecie wołomińskim,
- powiat garwoliński,
- gminy Boguty – Pianki, Brok, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, część gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka położona na południe od miasta Ostrów Mazowiecka i na południowy - wschód od linii wyznaczonej przez drogę S8 biegnącą od południowej granicy miasta Ostrów Mazowiecka w powiecie ostrowskim,
- część gminy Sadowne położona na północny- zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Łochów położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie węgrowskim,
- część gminy Brańszczyk położona na południowy – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie wyszkowskim,
- gminy Chlewiska i Szydłowiec w powiecie szydlowieckim,
- gminy Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Latowicz, Mińsk Mazowiecki i miasto Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, miasto Sulejówek w powiecie mińskim,
- powiat otwocki,
- powiat warszawski zachodni,
- powiat legionowski,
- powiat piaseczyński,
- powiat pruszkowski,
- powiat grójecki,
- powiat grodziski,
- powiat żyrardowski,
- powiat białobrzegi,
- powiat przysuski,
- powiat miejski Warszawa,
- w województwie lubelskim:
  - powiat bialski,
  - powiat miejski Biała Podlaska,
  - gminy Batorz, Godziszów, Janów Lubelski, Modliborzyce w powiecie janowskim,
  - powiat puławski,
  - powiat rycki,
  - powiat łukowski,
  - powiat lubelski,
  - powiat miejski Lublin,
  - powiat lubartowski,
  - powiat łęczyński,
  - powiat świdnicki,
  - gminy Aleksandrów, Biszczka, Józefów, Księżpól, Łukowa, Obsza, Potok Górny, Tarnogród w powiecie biłgorajskim,
  - gminy Dołhobyczów, Mircze, Trzeszczany, Uchanie i Werbkowice w powiecie hrubieszowskim,
  - powiat krasnostawski,
  - powiat chełmski,
  - powiat miejski Chełm,

- powiat tomaszowski,
- część powiatu kraśnickiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat opolski,
- powiat parczewski,
- powiat włodawski,
- powiat radzyński,
- powiat miejski Zamość,
- gminy Adamów, Grabowiec, Komarów – Osada, Krasnobród, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Zamość w powiecie zamojskim,

w województwie podkarpackim:

- część powiatu stalowowolskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gminy Cieszanów, Horyniec - Zdrój, Narol, Stary Dzików, Oleszyce, Lubaczów z miastem Lubaczów w powiecie lubaczowskim,
- gmina Stubno w powiecie przemyskim,
- gminy Chłopice, Jarosław z miastem Jarosław, Pawłosiów i Wiązownice w powiecie jarosławskim,
- gmina Kamień w powiecie rzeszowskim,
- gminy Cmolas, Majdan Królewski i Niwiska powiecie kolbuszowskim,
- powiat leżajski,
- powiat niżański,
- powiat tarnobrzeski,
- gminy Adamówka, Sieniawa, Tryńcza, Przeworsk z miastem Przeworsk, Zarzecze powiecie przeworskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Dzierżgoń i Stary Dzierżgoń w powiecie sztumskim,
- gmina Stare Pole w powiecie malborskim,
- gminy Stegny, Sztutowo i część gminy Nowy Dwór Gdański położona na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,

w województwie świętokrzyskim:

- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 w powiecie opatowskim,
- część gminy Brody położona wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 i na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie oraz przez drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
- gmina Gowarczów, część gminy Końskie położona na wschód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na północ od linii kolejowej w powiecie koneckim,

w województwie lubuskim:

- gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn nad Odrą, Santok, Witnica w powiecie gorzowskim,
- powiat miejski Gorzów Wielkopolski,
- gminy Drezdenko, Strzelce Krajeńskie, Stare Kurowo, Zwierzyn w powiecie strzelecko - drezdeneckim,

- powiat żarski,
  - gmina Cybinka w powiecie słubickim,
  - gminy Gozdnicza i Wymiarki w powiecie żagańskim,
  - gminy Bobrowice, Bytnica, Gubin z miastem Gubin, Maszewo, Krosno Odrzańskie w powiecie krośnieńskim,
- w województwie dolnośląskim:
- powiat zgorzelecki,
  - gminy Grębocice i Polkowice w powiecie polkowickim,
  - gmina Rudna w powiecie lubińskim,
  - gminy Leśna, Lubań i miasto Lubań, Olszyna, Platerówka, Skierczyn w powiecie lubańskim,
  - część powiatu miejskiego Wrocław położona na południowy wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A8,
  - gminy Czernica, Siechnice, część gminy Długołęka położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Żórawina położona na wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
  - gminy Jelcz-Laskowice, Oława z miastem Oława i część gminy Domaniów położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- w województwie wielkopolskim:
- powiat wolsztyński,
  - gmina Wielichowo, Rakoniewice część gminy Kamieniec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
  - gminy Wijewo, Włoszakowice, część gminy Lipno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr S5 i część gminy Świąciechowa położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 12 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr S5 w powiecie leszczyńskim,
  - część gminy Śmigiel położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr S5 w powiecie kościańskim,
  - powiat obornicki,
  - część gminy Połajewo na położona na południe od drogi łączącej miejscowości Chraplewo, Tarnówko-Boruszyn, Krosin, Jakubowo, Połajewo - ul. Ryczywolska do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,
  - gmina Suchy Las, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na północ od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy oraz część gminy Rokietnica położona na północ i na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy w miejscowości Krzyszkowo do południowej granicy gminy w miejscowości Kiekrz w powiecie poznańskim,
  - część gminy Szamotuły położona na wschód od wschodniej granicy miasta Szamotuły i na północ od linii kolejowej biegnącej od południowej granicy miasta Szamotuły do południowo-wschodniej granicy gminy oraz część gminy Obrzycko położona na wschód od drogi nr 185 łączącej miejscowości Gaj Mały, Słapanowo i Obrzycko do północnej granicy miasta Obrzycko, a następnie na wschód od drogi przebiegającej przez miejscowość Chraplewo w powiecie szamotulskim,
  - gmina Malanów, część gminy Tuliszków położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 72 biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Turek, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 72 w mieście Turek do zachodniej granicy gminy w powiecie tureckim,
  - część gminy Rychwał położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Rychwał, a następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 443 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 w miejscowości Rychwał do wschodniej granicy gminy w powiecie konińskim,

- gmina Mycielin, część gminy Stawiszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 25 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Zbiersk, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Zbiersk – Łyczyn – Petryki biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 25 do południowej granicy gminy, część gminy Ceków- Kolonia położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Młynisko – Morawin - Janków w powiecie kaliskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Białaczów, Drzewica, Opoczno i Poświętne w powiecie opoczyńskim,
- gminy Biała Rawska, Regnów i Sadkowice w powiecie rawskim,
- gmina Kowiesy w powiecie skierniewickim,

w województwie zachodniopomorskim:

- gmina Boleszkowice i część gminy Dębno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na południe od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na południe od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
- gminy Cedynia, Chojna, Mieszkowice, Moryń, Trzcianko – Zdrój w powiecie gryfińskim.

8. Slovakia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet II Slovakiassa:

- the whole district of Gelnica,
- the whole district of Poprad
- the whole district of Spišská Nová Ves,
- the whole district of Levoča,
- the whole district of Kežmarok
- in the whole district of Michalovce except municipalities included in zone III,
- the whole district of Košice-okolie,
- the whole district of Rožnava,
- the whole city of Košice,
- the whole district of Sobrance,
- the whole district of Vranov nad Topľou,
- the whole district of Humenné except municipalities included in zone III,
- the whole district of Snina,
- the whole district of Prešov,
- in the whole district of Sabinov,
- in the district of Stropkov, the whole municipalities of Bžany, Lomné, Kručov, Nižná Olšava, Miňovce, Turany nad Ondavou, Vyšný Hrabovec, Tokajík, Mrázovce, Breznica, Brusnica, Krišľovce, Jakušovce, Kolbovce,
- in the district of Svidník, the whole municipalities of Dukovce, Želmanovce, Kuková, Kalnište, Lužany pri Ondave, Lúčka, Giraltovec, Kračúnovce, Železník, Kobylnice, Mičakovce, Fijaš,
- the whole district of Bardejov,
- the whole district of Stará Ľubovňa,
- the whole district of Revúca,
- the whole district of Rimavská Sobota,
- in the district of Veľký Krtíš, the whole municipalities not included in part I,
- the whole district of Lučenec,

- the whole district of Poltár
- the whole district of Zvolen,
- the whole district of Detva,
- in the district of Krupina the whole municipalities of Senohrad, Horné Mladonice, Dolné Mladonice, Čekovce, Lackov, Zemiansky Vrbovok, Kozí Vrbovok, Čabradský Vrbovok, Cerovo, Trpín, Litava,
- In the district of Banská Bystrica, the whole municipalities of Kremnička, Malachov, Badín, Vlkanová, Hronsek, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Mólča Oravce, Čáčín, Čerín, Bečov, Sebedín, Dúbravica, Hrochoť, Poniky, Strelníky, Povrazník, Ľubietová, Brusno, Banská Bystrica,
- the whole district of Brezno,
- in the district of Liptovský Mikuláš, the municipalities of Važec, Malužiná, Kráľova Lehota, Liptovská Porúbka, Nižná Boca, Vyšná Boca a Východná – a part of municipality south of the highway D1.

III OSA

1. Bulgaria

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Bulgariassa:

- the whole region of Gabrovo,
- the whole region of Lovech,
- the whole region of Montana,
- the Pazardzhik region:
  - the whole municipality of Pazardzhik,
  - the whole municipality of Panagyurishte,
  - the whole municipality of Lesichevo,
  - the whole municipality of Septemvri,
  - the whole municipality of Strelcha,
- the Pleven region:
  - the whole municipality of Belene,
  - the whole municipality of Gulyantzi,
  - the whole municipality of Dolna Mitropolia,
  - the whole municipality of Dolni Dabnik,
  - the whole municipality of Iskar,
  - the whole municipality of Knezha,
  - the whole municipality of Nikopol,
  - the whole municipality of Pordim,
  - the whole municipality of Cherven bryag,
- the Plovdiv region
  - the whole municipality of Hisar,
  - the whole municipality of Suedinenie,
  - the whole municipality of Maritsa
  - the whole municipality of Rodopi,
  - the whole municipality of Plovdiv,
- the Ruse region:
  - the whole municipality of Dve mogili,

- the Shumen region:
  - the whole municipality of Veliki Preslav,
  - the whole municipality of Venetz,
  - the whole municipality of Varbitza,
  - the whole municipality of Kaolinovo,
  - the whole municipality of Novi pazar,
  - the whole municipality of Smyadovo,
  - the whole municipality of Hitrino,
- the Silistra region:
  - the whole municipality of Alfatar,
  - the whole municipality of Glavinitsa,
  - the whole municipality of Dulovo
  - the whole municipality of Kaynardzha,
  - the whole municipality of Tutrakan,
- the Sliven region:
  - the whole municipality of Kotel,
  - the whole municipality of Nova Zagora,
  - the whole municipality of Tvarditza,
- the Targovishte region:
  - the whole municipality of Antonovo,
  - the whole municipality of Omurtag,
  - the whole municipality of Opaka,
- the Vidin region,
  - the whole municipality of Belogradchik,
  - the whole municipality of Boynitza,
  - the whole municipality of Bregovo,
  - the whole municipality of Gramada,
  - the whole municipality of Dimovo,
  - the whole municipality of Kula,
  - the whole municipality of Makresh,
  - the whole municipality of Novo selo,
  - the whole municipality of Ruzhintzi,
  - the whole municipality of Chuprene,
- the Veliko Tarnovo region:
  - the whole municipality of Veliko Tarnovo,
  - the whole municipality of Gorna Oryahovitza,
  - the whole municipality of Elena,
  - the whole municipality of Zlataritza,
  - the whole municipality of Lyaskovetz,
  - the whole municipality of Pavlikeni,
  - the whole municipality of Polski Trambesh,
  - the whole municipality of Strazhitza,
  - the whole municipality of Suhindol,

- the whole region of Vratza,
- in Varna region:
  - the whole municipality of Avren,
  - the whole municipality of Beloslav,
  - the whole municipality of Byala,
  - the whole municipality of Dolni Chiflik,
  - the whole municipality of Devnya,
  - the whole municipality of Dalgopol,
  - the whole municipality of Provadia,
  - the whole municipality of Suvorovo,
  - the whole municipality of Varna,
  - the whole municipality of Vetrino,
- in Burgas region:
  - the whole municipality of Burgas,
  - the whole municipality of Kameno,
  - the whole municipality of Malko Tarnovo,
  - the whole municipality of Primorsko,
  - the whole municipality of Sozopol,
  - the whole municipality of Sredets,
  - the whole municipality of Tsarevo,
  - the whole municipality of Sungurlare,
  - the whole municipality of Ruen,
  - the whole municipality of Aytos.

2. Italia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Italiassa:

- tutto il territorio della Sardegna.

3. Latvia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Latviassa:

- Ludzas novada Briģu, Nirzas pagasts, Lidumnieku pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V508 un upes Kurjanka posmā no autoceļa V510 līdz Krievijas Federācijas robežai, Ciblas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V508, V511, Isnaudas pagasta daļa uz dienvidaustrumiem no autoceļa V511, V506, Lauderu pagasta daļa uz ziemeļaustrumiem no autoceļa V544, V514, V539, Zaļesjes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V539, V513, P52 un A12, Zilupes pilsēta.

4. Puola

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Puolassa:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- powiat działdowski,
- część powiatu iławskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- powiat nowomiejski,
- gminy Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,
- część powiatu olsztyńskiego niewymieniona w części II załącznika I,

- gminy Barczewo, Purda, część gminy Biskupiec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr w powiecie olsztyńskim,
  - gminy Dźwierzuty, Pasym w powiecie szczycieńskim,
- w województwie mazowieckim:
- część powiatu żuromińskiego niewymieniona w części I załącznika I,
  - część powiatu mławskiego niewymieniona w części I załącznika I,
- w województwie lubelskim:
- gminy Radechnica, Sułów, Szczepleszyn, Zwierzyniec w powiecie zamojskim,
  - gminy Biłgoraj z miastem Biłgoraj, Goraj, Frampol, Teresopol i Turobin w powiecie biłgorajskim,
  - gminy Horodło, Hrubieszów z miastem Hrubieszów w powiecie hrubieszowskim,
  - gminy Dzwola, Chrzanów i Potok Wielki w powiecie janowskim,
  - gminy Gościeradów i Trzydnik Duży w powiecie kraśnickim,
- w województwie podkarpackim:
- powiat mielecki,
  - gminy Radomyśl nad Sanem i Zaklików w powiecie stalowowolskim,
  - część gminy Ostrów położona na północ od drogi linii wyznaczonej przez drogę nr A4 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 986, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 986 biegnącą od tego skrzyżowania do miejscowości Osieka i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Osieka - Blizna w powiecie ropczycko - sędziszowskim,
  - gminy Czarna, Pilzno, Żyraków i część gminy wiejskiej Dębica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
  - gmina Wielkie Oczy w powiecie lubaczowskim,
  - gminy Laszki, Radymno z miastem Radymno, w powiecie jarosławskim,
- w województwie lubuskim:
- gminy Górzycza, Ośno Lubuskie, Rzepin, Słubice w powiecie słubickim,
  - gmina Dąbie w powiecie krośnieńskim,
  - gminy Brzeźnica, Iłowa, Małomice, Niegosławice, Szprotawa, Żagań z miastem Żagań w powiecie żagańskim,
  - powiat sułeciński,
  - powiat międzyrzecki,
  - powiat nowosolski,
  - powiat wschowski,
  - powiat świebodziński,
  - powiat zielonogórski
  - powiat miejski Zielona Góra,
- w województwie wielkopolskim:
- gminy Krzemieniewo, Rydzyna w powiecie leszczyńskim,
  - gminy Krobia i Poniec w powiecie gostyńskim,
  - powiat rawicki,
  - powiat nowotomyski,
  - powiat międzychodzki,

- gmina Pniewy, część gminy Duszniki położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Duszniki, a następnie na północ od linii wyznaczonej przez ul. Niewierską oraz drogę biegnącą przez miejscowość Niewierz do zachodniej granicy gminy, część gminy Ostroróg położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 186 i 184 biegnące od granicy gminy do miejscowości Ostroróg, a następnie od miejscowości Ostroróg przez miejscowości Piaskowo – Rudki do południowej granicy gminy, część gminy Wronki położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy, część gminy Szamotuły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 306 i drogę łączącą miejscowości Lipnica - Ostroróg w powiecie szamotulskim,
- gminy Baranów, Bralin, Perzów, Łęka Opatowska, Rychtal, Trzcinica, część gminy Kępno położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie kępińskim,

w województwie dolnośląskim:

- powiat górowski,
- gminy Prusice i Żmigród w powiecie trzebnickim,
- powiat głogowski,
- powiat bolesławiecki,
- gminy Chocianów, Gaworzyce, Radwanice i Przemków w powiecie polkowickim,
- gmina Chojnów i miasto Chojnów w powiecie legnickim,
- gmina Zagrodno w powiecie złotoryjskim,
- część gminy Wołów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 339 biegnącą od wschodniej granicy gminy do miejscowości Pełczyn, a następnie na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 339 i łączącą miejscowości Pełczyn – Smogorzówek, część gminy Wińsko położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 36 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Wińsko, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 w miejscowości Wińsko i łączącą miejscowości Wińsko - Smogorzów Wielki – Smogorzówek w powiecie wołowskim,
- część gminy Milicz położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 15 biegnącej od północnej granicy gminy do południowej granicy gminy w miejscowości Lasowice w powiecie milickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Gnojno, Pacanów, Stopnica, Tuczepy, część gminy Busko Zdrój położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Siedlawy-Szaniec- Podgaje-Kończakowice w powiecie buskim,
- gminy Łubnice, Oleśnica, Połaniec, część gminy Rytwiany położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Chęciny, Chmielnik, Łopuszno, Pierzchnica, część gminy Morawica położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna Nida, część gminy Daleszyce położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Raków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764 w powiecie kieleckim,
- gminy Kluczewsko, Krasocin, Włoszczowa w powiecie włoszczowskim,
- gmina w powiecie pińczowskim,
- gminy Małogoszcz, Oksa, Sobków w powiecie jędrzejowskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Bolesławiec, Czastary, Lututów, Łubnice, część gminy Sokolniki położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 4715E, część gminy Galewice położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Przybyłów – Ostrówek – Dąbrówka – Zmysłona w powiecie wieruszowskim,

- gminy Biała, Czarnożyły, Skomlin, część gminy Mokrsko położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Krzyworzeka – Mokrsko - Zmysłona – Komorniki – Orzechowiec – Poręby, część gminy Wieluń położona na zachód od miejscowości Wieluń oraz na północ od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Wieluń – Turów – Chotów biegnącą do zachodniej granicy gminy, część gminy Ostrówek położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Pyszna w powiecie wieluńskim,
- część gminy Złoczew położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 482 biegnącą od zachodniej granicy gminy w miejscowości Uników do miejscowości Złoczew, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 477 biegnącą od miejscowości Złoczew do południowej granicy gminy, część gminy Klonowa położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy, łączącą miejscowości Owieczki - Klonowa – Górka Klonowska - Przybyłów w powiecie sieradzkim,

w województwie opolskim:

- część gminy Gorzów Śląski położona na północ od miasta Gorzów Śląski oraz na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 471 5E w powiecie oleskim,
- część gminy Byczyna położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 11 w powiecie kluczborskim,
- część gminy Namysłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez rzekę Głucha w powiecie namysłowskim,

w województwie małopolskim:

- gminy Dąbrowa Tarnowska, Radgoszcz, Szczucin w powiecie dąbrowskim,
- gminy Lisia Góra, Pleśna, Ryglice, Skrzyszów, Tarnów, Tuchów w powiecie tarnowskim,
- powiat miejski Tarnów.

5. Romania

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Romaniassa:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,
- Judeţul Bihor,
- Judeţul Bistriţa Năsăud,
- Judeţul Brăila,
- Judeţul Buzău,
- Judeţul Călăraşi,
- Judeţul Dâmboviţa,
- Judeţul Galaţi,
- Judeţul Giurgiu,
- Judeţul Ialomiţa,
- Judeţul Ilfov,
- Judeţul Prahova,
- Judeţul Sălaj,
- Judeţul Suceava
- Judeţul Vaslui,
- Judeţul Vrancea,
- Judeţul Teleorman,

- Județul Mehedinți,
- Județul Gorj,
- Județul Argeș,
- Județul Olt,
- Județul Dolj,
- Județul Arad,
- Județul Timiș,
- Județul Covasna,
- Județul Brașov,
- Județul Botoșani,
- Județul Vâlcea,
- Județul Iași,
- Județul Hunedoara,
- Județul Alba,
- Județul Sibiu,
- Județul Caraș-Severin,
- Județul Neamț,
- Județul Harghita,
- Județul Mureș,
- Județul Cluj,
- Județul Maramureș.

6. Slovakia

Seuraavat rajoitusvyöhykkeet III Slovakiassa:

- In the district of Lučenec: Lučenec a jeho časti, Panické Dravce, Mikušovce, Pinciná, Holiša, Vidiná, Boľkovce, Trebeľovce, Halič, Stará Halič, Tomášovce, Trenč, Veľká nad Ipľom, Buzitka (without settlement Dóra), Prša, Nitra nad Ipľom, Mašková, Lehôtka, Kalonda, Jelšovec, Ľuboreč, Filákovské Kováče, Lipovany, Mučín, Rapovce, Lupoč, Gregorova Vieska, Praha,
  - In the district of Poltár: Kalinovo, Veľká Ves,
  - the whole district of Trebišov',
  - The whole district of Vranov and Topľou,
  - In the district of Veľký Krtíš: Malé Zlievce, Glabušovce, Olováry, Zombor, Čeláre, Bušince, Kováčovce, Vrbovka, Kiarov, Záhorce, Želovce, Sklabiná, Nová Ves, Obeckov, Dolné Plachtince, Stredné Plachtince, Horné Plachtince, Malý Krtíš, Veľký Krtíš, Modrý kameň, Veľké Straciny, Malé Straciny, Dolné Strháre, Horné Strháre, Pôtor, Horná Strehová, Slovenské Kračany, Chrfány, Závada, Vieska, Dolná strehová, Ľuboriečka, Veľké Zlievce, Muľa, Opatovská Nová ves, Bátorová, Nenince, Pribelce,
  - In the district of Brezno: Brezno, Čierny Balog, Drábsko, Sihla, Pohronská Polhora, Michalová, Bacúch, Beňuš, Braváčovo, Jarabá, Bystrá, Horná Lehota, Mýto pod d'umbierom, Podbrezová, Osrbliie, Hronec, Valaská,
  - In the district of Humenné: Lieskovec, Myslina, Humenné, Jasenov, Brekov , Závadka, Topoľovka, Hudcovce, Ptičie, Chlmec, Porúbka, Brestov, Gruzovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Karná, Lackovce, Kochanovce, Hažín nad Cirochou,
  - In the district of Michalovce: Strážske, Staré, Oreské, Zbudza, Voľa, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Lesné, Rakovec nad Ondavou, Petríkovce, Oborín, Veľké Raškovec, Beša."
-

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/2111,

annettu 25 päivänä marraskuuta 2021,

Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen mukaisesti Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kalastusryhmän perustamiseen ja sen työjärjestyksen hyväksymiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi 29 päivänä huhtikuuta 2021 päätöksen (EU) 2021/689⁽¹⁾ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen⁽²⁾, jäljempänä 'kauppaa- ja yhteistyösopimus', tekemisestä. Kauppaa- ja yhteistyösopimus tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2021.
- (2) Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 1 kohdan q alakohdalla perustetaan kalastuksen erityiskomitea. Sen toimivallasta määrätään kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 4 kohdassa. Kalastuksen erityiskomitean tehtävät ja toimivalta luetaan ei-tyhjentyvästi kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 508 artiklassa.
- (3) Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 4 kohdan f alakohdassa annetaan kalastuksen erityiskomitealle toimivalta perustaa, valvoa, koordinoita ja lakkauttaa työryhmiä. Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 9 artiklan 2 kohdan nojalla kukin perustettu työryhmä avustaa komitean alaisuudessa kyseistä komiteaa sen tehtävien suorittamisessa ja erityisesti valmistelea kyseisen komitean työtä ja suorittaa kaikki kyseisen komitean työryhmälle osoittamat tehtävät. Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 9 artiklan 4 kohdassa määrätään, että kaikki perustetut työryhmät vahvistavat oman työjärjestyksensä, kokousaikataulunsa ja asialistansa yhteisellä suostumuksella.
- (4) Neuvosto hyväksyi 5 päivänä lokakuuta 2021 päätöksen (EU) 2021/1765⁽³⁾ kalastuksen erityiskomiteassa vuosiksi 2021–2026 unionin puolesta esitettävästä kannasta. Kyseinen päätös kattaa mainitun komitean työryhmien valvonnan ja koordinoinnin, muttei niiden perustamista eikä lakkauttamista.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös (EU) 2021/689, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen sekä turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoon ja suojaamiseen sovellettavia turvallisuusmenettelyjä koskevan Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen sopimuksen tekemisestä unionin puolesta (EUVL L 149, 30.4.2021, s. 2).

⁽²⁾ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välinen kauppaa- ja yhteistyösopimus (EUVL L 149, 30.4.2021, s. 10).

⁽³⁾ Neuvoston päätös (EU) 2021/1765, annettu 5 päivänä lokakuuta 2021, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaa- ja yhteistyösopimuksella perustetussa kalastuksen erityiskomiteassa vuosiksi 2021–2026 Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta (EUVL L 355, 7.10.2021, s. 135).

- (5) Kalastuksen erityiskomitean on aiheellista perustaa kauppa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 4 kohdan f alakohdan nojalla kalastustyöryhmä, joka toimii sen valvonnassa. Kalastustyöryhmän olisi vahvistettava työjärjestyksensä ja raportoitava toimistaan säännöllisesti kalastuksen erityiskomitealle.
- (6) Kalastustyöryhmän olisi toimittava foorumina tiedonvaihtoa, teknisiä keskusteluja ja keskinäistä kuulemista varten. Työjärjestyksensä hyväksymistä lukuun ottamatta kalastustyöryhmän ei ole tarkoitus hyväksyä säädöksiä tai toimenpiteitä, joilla on oikeusvaikutuksia. Koska ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kalastustyöryhmä kalastuksen erityiskomitean sille osoittamia tehtäviä suorittaessaan valmistelee tai poikkeuksellisesti hyväksyy säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, on aiheellista määrittää kalastustyöryhmän kokouksissa unionin puolesta otettava kanta tällaisiin tapauksiin.
- (7) Neuvoston olisi määritettävä perussopimusten asiaankuuluvien määräysten, päätöksen (EU) 2021/689 ja tämän päätöksen mukaisesti kalastuksen erityiskomiteassa unionin puolesta otettava kanta kalastustyöryhmän perustamiseen sekä kalastustyöryhmässä unionin puolesta otettavat kannat sen työjärjestyksen hyväksymiseen ja muihin säädöksiin, joilla on oikeusvaikutuksia, ja kyseisten kantojen tarkennus.
- (8) Kalastustyöryhmän kokoukset olisi valmisteltava läheisessä yhteistyössä neuvoston ja sen valmisteluelinten kanssa ja niiden osallistuessa tiiviisti valmisteluun.
- (9) Euroopan parlamentille tiedotetaan välittömästi ja täysimääräisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 10 kohdan nojalla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Kalastuksen erityiskomiteassa unionin puolesta otettava kanta kalastustyöryhmän perustamiseen on tämän päätöksen liitteessä I.
2. Kalastustyöryhmässä unionin puolesta otettava kanta kalastustyöryhmän työjärjestyksen hyväksymiseen sekä sen tarkennus ovat tämän päätöksen liitteessä II.
3. Unionin kanta kalastustyöryhmässä silloin, kun kyseistä työryhmää pyydetään valmistelemaan tai hyväksymään säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, tarkennetaan tämän päätöksen liitteen III mukaisesti.

2 artikla

Neuvosto arvioi tätä päätöstä tarvittaessa ja tarkistaa sitä tapauksen mukaan komission ehdotuksesta. Uudelleentarkastelu tapahtuu joka tapauksessa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 25 päivänä marraskuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
Z. POČIVALŠEK

*LIITE I***UNIONIN KANTA KALASTUKSEN ERITYISKOMITEASSA KALASTUSTYÖRYHMÄN
PERUSTAMISEEN**

Unioni pyrkii varmistamaan, että perustetaan kalastustyöryhmä, joka toimii kalastuksen erityiskomitean alaisuudessa foorumina tiedonvaihtoa, teknisiä keskusteluja ja keskinäistä kuulemista varten. Kalastuksen erityiskomitean alaisuudessa toimiva kalastustyöryhmä avustaa kyseistä komiteaa sen tehtävien hoitamisessa ja erityisesti valmistelee kalastuksen erityiskomitean työtä ja suorittaa kaikki kyseisen komitean työryhmälle osoittamat tehtävät.

LIITE II

**UNIONIN KANTA KALASTUSTYÖRYHMÄSSÄ KALASTUSTYÖRYHMÄN TYÖJÄRJESTYKSEN
HYVÄKSYMISEEN**

Unioni pyrkii varmistamaan, että kalastustyöryhmän työjärjestys perustuu kauppaa- ja yhteistyösopimuksen liitteessä 1 vahvistettuun kumppanuusneuvoston ja komiteoiden työjärjestykseen, sekä antamaan neuvostolle mahdollisuuden hyväksyä mukautuksia komission toimittamien kannanottojen pohjalta. Kalastustyöryhmän työjärjestyksessä voidaan myös sallia erilaisia aihekohtaisia kokoonpanoja.

Ennen kuin kalastustyöryhmä hyväksyy työjärjestyksensä, komissio toimittaa neuvostolle riittävän aikaisin ennen kyseisen työryhmän kokousta tai kyseisen työryhmän kirjallista menettelyä, ja joka tapauksessa viimeistään kahdeksan työpäivää ennen kyseistä kokousta tai kirjallisen menettelyn käyttöä, asiakirjan, jossa esitetään unionin kannan ehdotetun tarkennuksen erityispiirteet unionin puolesta esitettävän kannan yksityiskohdista käytävää keskustelua ja niiden hyväksymistä varten.

LIITE III

KALASTUSTYÖRYHMÄN KOKOUKSISSA OTETTAVAN UNIONIN KANNAN TARKENNUS

Kun kalastustyöryhmä valmistelee tai hyväksyy säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, on toteutettava kaikki tarvittavat toimet, jotta unionin puolesta esitettävässä kannassa otetaan huomioon uusimmat komissiolle toimitetut tieteelliset ja muut olennaiset tiedot ja jotta se on päätöksen (EU) 2021/1765 liitteiden I ja II mukainen.

Tätä tarkoitusta varten komissio toimittaa neuvostolle riittävän aikaisin ennen kalastustyöryhmän kokousta tai kyseisen työryhmän kirjallista menettelyä, myös kun se valmistelee työjärjestystään ja hyväksyy sen, ja joka tapauksessa viimeistään kahdeksan työpäivää ennen kyseistä kokousta tai kirjallisen menettelyn käyttöä, asiakirjan, jossa esitetään unionin kannan ehdotetun tarkennuksen erityispiirteet unionin puolesta esitettävän kannan yksityiskohdista käytävää keskustelua ja niiden hyväksymistä varten.

Tässä liitteessä esitetyt periaatteet ohjaavat komission työtä kalastustyöryhmän kokousten aikana.

Jos jossakin kalastustyöryhmän kokouksessa ei päästä yksimielisyyteen uusien seikkojen ottamiseksi huomioon unionin kannassa, asia saatetaan neuvoston käsiteltäväksi tässä liitteessä säädetyllä menettelyllä mukaisesti.

**NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/2112,
annettu 25 päivänä marraskuuta 2021,
alueiden komitean yhden varajäsenen, jota Saksan liittotasavalta on ehdottanut, nimeämisestä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 305 artiklan,

ottaa huomioon alueiden komitean kokoonpanon vahvistamisesta 21 päivänä toukokuuta 2019 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2019/852 ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Saksan hallituksen ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perussopimuksen 300 artiklan 3 kohdan nojalla alueiden komitea muodostuu alueellisten ja paikallisten julkisyhteisöjen edustajista, joilla on joko alueellisen tai paikallisen julkisyhteisön vaaleissa saatu valtuutus tai jotka ovat poliittisesti vastuussa vaaleilla valitulle elimelle.
- (2) Neuvosto hyväksyi 10 päivänä joulukuuta 2019 päätöksen (EU) 2019/2157 ⁽²⁾ alueiden komitean jäsenten ja varajäsenten nimeämisestä 26 päivänä tammikuuta 2020 alkavaksi ja 25 päivänä tammikuuta 2025 päättyväksi kaudeksi.
- (3) Yksi alueiden komitean varajäsenen paikka on vapautunut Sabine SÜTTERLIN-WAACKin erottua tehtävästään.
- (4) Saksan hallitus on ehdottanut Claus Christian CLAUSSENia, joka on alueellisen tai paikallisen julkisyhteisön edustaja, jolla on alueellisen julkisyhteisön vaaleissa saatu valtuutus *Minister für Justiz, Europa und Verbraucherschutz des Landes Schleswig-Holstein* (Schleswig-Holsteinin osavaltion oikeus-, Eurooppa- ja kuluttajansuoja-asioiden ministeri), alueiden komitean varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi eli 25 päivään tammikuuta 2025,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Nimetään Claus Christian CLAUSSEN, joka on alueellisen tai paikallisen julkisyhteisön edustaja, jolla on vaaleissa saatu valtuutus, *Minister für Justiz, Europa und Verbraucherschutz des Landes Schleswig-Holstein* (Schleswig-Holsteinin osavaltion oikeus-, Eurooppa- ja kuluttajansuoja-asioiden ministeri), alueiden komitean varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi eli 25 päivään tammikuuta 2025.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 25 päivänä marraskuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
Z. POČIVALŠEK

⁽¹⁾ EUVL L 139, 27.5.2019, s. 13.

⁽²⁾ Neuvoston päätös (EU) 2019/2157, annettu 10 päivänä joulukuuta 2019, alueiden komitean jäsenten ja varajäsenten nimeämisestä 26 päivänä tammikuuta 2020 alkavaksi ja 25 päivänä tammikuuta 2025 päättyväksi kaudeksi (EUVL L 327, 17.12.2019, s. 78).

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2021/2113,**annettu 30 päivänä marraskuuta 2021,****El Salvadorin tasavallan antamien koronatodistusten ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annettujen todistusten vastaavuuden vahvistamisesta vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden käyttämisen helpottamiseksi unionissa****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kehyksestä covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) myöntämiseksi, todentamiseksi ja hyväksymiseksi helpottamaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta covid-19-pandemian aikana 14 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/953 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 8 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EU) 2021/953 vahvistetaan kehys covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) antamiseksi, todentamiseksi ja hyväksymiseksi, jotta todistusten haltijoiden olisi helpompi käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen covid-19-pandemian aikana. Sillä myös osataan helpotetaan SARS-CoV-2:n leviämisen rajoittamiseksi unionin oikeuden vaatimuksia noudattaen käyttöön otettujen vapaata liikkuvuutta koskevien jäsenvaltioiden rajoitusten vähittäistä purkamista koordinoitulla tavalla.
- (2) Asetuksen (EU) 2021/953 mukaan kolmansien maiden unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen antamat koronatodistukset voidaan hyväksyä, jos komissio katsoo, että kyseiset todistukset annetaan asetuksen nojalla vahvistettuja vaatimuksia vastaaviksi katsottavien vaatimusten mukaisesti. Lisäksi jäsenvaltioiden on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/954 ⁽²⁾ mukaisesti sovellettava asetuksessa (EU) 2021/953 vahvistettuja sääntöjä myös niihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka eivät kuulu mainitun asetuksen soveltamisalaan, edellyttäen, että he oleskelevat tai asuvat laillisesti jonkin jäsenvaltion alueella ja että heillä on oikeus matkustaa muihin jäsenvaltioihin unionin oikeuden mukaisesti. Sen vuoksi tässä päätöksessä säädettyjä vastaavuushavaintoja olisi sovellettava covid-19-rokotusta, -testausta ja -taudista parantumista koskeviin todistuksiin, joita El Salvadorin tasavalta antaa unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen. Tällaisia vastaavuushavaintoja olisi asetuksen (EU) 2021/954 perusteella sovellettava vastaavasti myös covid-19-rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskeviin todistuksiin, joita El Salvadorin tasavalta mainitussa asetuksessa vahvistetuina edellytyksin antaa jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville tai asuville kolmansien maiden kansalaisille.
- (3) El Salvadorin tasavalta toimitti komissiolle 29 päivänä elokuuta 2021 yksityiskohtaiset tiedot covid-19-rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien yhteentoimivien todistusten antamisesta "Comprobante electrónico de vacunación" -järjestelmän mukaisesti. El Salvadorin tasavalta ilmoitti komissiolle katsovansa, että sen koronatodistukset annetaan sellaisen standardin ja sellaisen teknologisen järjestelmän mukaisesti, jotka ovat yhteentoimivia asetuksella (EU) 2021/953 perustetun luottamuskehyn kanssa, niin että todistusten aitous, pätevyys ja eheys voidaan todentaa. El Salvadorin tasavalta ilmoitti komissiolle tältä osin, että El Salvadorin tasavallan "Comprobante electrónico de vacunación" -järjestelmän mukaisesti antamat rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevat todistukset sisältävät asetuksen (EU) 2021/953 liitteessä tarkoitettut tiedot.

⁽¹⁾ EUVL L 211, 15.6.2021, s. 1.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/954, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021, kehyksestä covid-19-tautiin liittyvien yhteentoimivien rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevien todistusten (EU:n digitaalinen koronatodistus) myöntämiseksi jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville tai asuville kolmansien maiden kansalaisille covid-19-pandemian aikana sekä kyseisten todistusten todentamiseksi ja hyväksymiseksi (EUVL L 211, 15.6.2021, s. 24).

- (4) El Salvadorin tasavalta ilmoitti komissiolle myös hyväksyvänsä rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevat todistukset, joita jäsenvaltiot ja ETA-maat antavat asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti.
- (5) Komissio suoritti 4 päivänä marraskuuta 2021 El Salvadorin tasavallan pyynnöstä teknisiä testejä, jotka osoittivat, että covid-19-rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevat todistukset, joita El Salvadorin tasavalta antaa "Comprobante electrónico de vacunación"-järjestelmän mukaisesti, ovat yhteentoimivia asetuksella (EU) 2021/953 perustetun luottamuskehityksen kanssa, niin että todistusten aitous, pätevyys ja eheys voidaan todentaa. Komissio vahvisti myös, että El Salvadorin tasavallan "Comprobante electrónico de vacunación" -järjestelmänsä mukaisesti antamat covid-19-rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevat todistukset sisältävät tarvittavat tiedot.
- (6) Lisäksi El Salvadorin tasavalta ilmoitti komissiolle, että se antaa yhteentoimivia rokotustodistuksia covid-19-rokotteiden perusteella. Toistaiseksi todistuksia annetaan koronarokotteiden Comirnaty, Spikevax ja CoronaVac perusteella.
- (7) Lisäksi El Salvadorin tasavalta ilmoitti komissiolle antavansa yhteentoimivia testaustodistuksia nukleinihappo-testeistä, mutta ei pika-antigeenitesteistä.
- (8) El Salvadorin tasavalta ilmoitti komissiolle myös, että se antaa yhteentoimivia taudista parantumista koskevia todistuksia. Nämä todistukset ovat voimassa enintään 180 päivää ensimmäisen positiivisen testin päivämäärästä.
- (9) Lisäksi El Salvadorin tasavalta ilmoitti komissiolle, että kun todistuksia todennetaan El Salvadorissa, niihin sisältyviä henkilötietoja käsitellään ainoastaan sen todentamiseksi ja vahvistamiseksi, että todistuksen haltijalla on rokotus tai testituloksella tai että hän on parantunut taudista, eikä niitä säilytetä jälkikäteen.
- (10) Näin ollen tarvittavat edellytykset sen vahvistamiseksi, että El Salvadorin tasavallan "Comprobante electrónico de vacunación" -järjestelmän mukaisesti antamat covid-19-rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevat todistukset voidaan katsoa asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti annettuja todistuksia vastaaviksi, täyttyvät.
- (11) Sen vuoksi covid-19-rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevat todistukset, jotka El Salvadorin tasavalta antaa "Comprobante electrónico de vacunación" -järjestelmän mukaisesti, olisi hyväksyttävä asetuksen (EU) 2021/953 5 artiklan 5 kohdassa, 6 artiklan 5 kohdassa ja 7 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuina edellytyksinä.
- (12) Tämän päätöksen soveltamiseksi El Salvadorin tasavalta olisi liitettävä asetuksella (EU) 2021/953 perustettuun EU:n digitaalisen koronastodistuksen luottamuskehitykseen.
- (13) Unionin etujen suojaamiseksi erityisesti kansanterveyden alalla komissio voi käyttää valtuuksiaan keskeyttääkseen tämän päätöksen soveltamisen tai kumotakseen sen, jos asetuksen (EU) 2021/953 8 artiklan 2 kohdan edellytykset eivät enää täyty.
- (14) El Salvadorin tasavallan liittämiseksi asetuksella (EU) 2021/953 perustettuun EU:n digitaalisen koronastodistuksen luottamuskehitykseen mahdollisimman nopeasti, tämän päätöksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (15) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2021/953 14 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Covid-19-rokotusta, testausta ja taudista parantumista koskevat todistukset, joita El Salvadorin tasavalta antaa "Comprobante electrónico de vacunación" -järjestelmänsä mukaisesti, katsotaan asetuksen (EU) 2021/953 mukaisesti myönnettyjä todistuksia vastaaviksi vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden käyttämisen helpottamiseksi unionissa.

2 artikla

El Salvadorin tasavalta liitetään asetuksella (EU) 2021/953 perustettuun EU:n digitaalisen koronatodistuksen luottamuskehyykseen.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 30 päivänä marraskuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

KANSAINVÄLISILLÄ SOPIMUKSILLA PERUSTETTUJEN ELINTEN ANTAMAT SÄÄDÖKSET

EUROOPAN UNIONIN JA EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖN SEKÄ ISON-BRITANNIAN JA
POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN VÄLISEN KAUPPA- JA
YHTEISTYÖSOPIMUKSEN 8 ARTIKLAN 1 KOHDAN P ALAKOHDALLA PERUSTETUN
ERITYISKOMITEAN PÄÄTÖS N:o 1/2021,

annettu 29 päivänä lokakuuta 2021,

sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan liitteiden muuttamisesta [2021/2114]

ERITYISKOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen ⁽¹⁾, jäljempänä 'kauppaa- ja yhteistyösopimus', ja erityisesti sen sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan SSC.68 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan SSC.68 artiklan nojalla sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevä erityiskomitea voi muuttaa pöytäkirjan liitteitä ja lisäyksiä.
- (2) Sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan liitteitä SSC-1, SSC-3, SSC-4, SSC-5 ja SSC-6, siltä osin kuin ne vastaavat jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansallista lainsäädäntöä, olisi muutettava etenkin kansalliseen lainsäädäntöön viime aikoina tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi. Liitteen SSC-1 otsikko olisi oikaistava siten, että siinä ei mainita ainoastaan rahaetuuksia. Liitteen SSC-7 lisäystä SSCI-1 olisi muutettava siten, että se vastaa yhden osapuolen tekemää lisäyksessä mainittua järjestelyä koskevaa päätöstä.
- (3) Sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan SSC.11 artiklan 6 kohdassa edellytetään, että osapuolet julkaisevat päivitetyn liitteen SSC-8 mahdollisimman pian sen jälkeen, kun yksi kuukausi on kulunut kauppaa- ja yhteistyösopimuksen voimaantulosta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohdat, jotka jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisänneet sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan liitteisiin SSC-1, SSC-3, SSC-4, SSC-5 ja SSC-6 sekä liitteen SSC-7 lisäykseen SSCI-1, saatetaan ajan tasalle tämän päätöksen liitteen I mukaisesti.

Sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan liite SSC-8 saatetaan ajan tasalle tämän päätöksen liitteen II mukaisesti.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan.

⁽¹⁾ EUVL L 149, 30.4.2021, s. 10.

Tehty Brysselissä ja Lontoossa 29 päivänä lokakuuta 2021.

Sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevä erityiskomitea

Puheenjohtajat

Jordi CURELL GOTOR

Ronan O'CONNOR

LIITE I

"LIITE SSC-1

TIETYT ETUUDET, JOIHIN TÄTÄ PÖYTÄKIRJAA EI SOVELLETA

1 OSA

MAKSUIHIN PERUSTUMATTOMAT ERITYISET RAHAETUUDET

(tämän pöytäkirjan SSC.3 artiklan 4 kohdan a alakohta)

- i) YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA
  - a) Valtion eläkehyvitys (State Pension Credit Act 2002 ja State Pension Credit Act (Northern Ireland) 2002)
  - b) Tulosidonnaiset työnhakutuet (Jobseekers Act 1995 ja Jobseekers (Northern Ireland) Order 1995)
  - c) Työkyvyttömyysavustuksen (DLA) liikkumiskykyyn perustuva osa (Social Security Contributions and Benefits Act 1992 ja Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992)
  - d) Henkilökohtainen itsenäisyysmaksu, liikkuvuusosio (Welfare Reform Act 2012 (Part 4) ja Welfare Reform (Northern Ireland) Order 2015 (Part 5))
  - e) Ansiosidonnainen työllisyys- ja tukietuus (Welfare Reform Act 2007 ja Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007)
  - f) Best Start Foods -maksu (Welfare Foods (Best Start Foods) (Scotland) Regulations 2019 (SSI 2019/193))
  - g) Best Start Grants -apurahat (raskaus- ja lapsenapuraha, varhaiskouluapuraha, kouluikäinen apuraha) (The Early Years Assistance (Best Start Grants) (Skotlanti) Regulations 2018 (SSI 2018/370))
  - h) Hautaustuki (Funeral Expense Assistance (Scotland) Regulations 2019 (SSI 2019/292))
  - i) Skotlannin lapsituki (The Scottish Child Payment Regulations 2020 (SSI 2020/351))
- ii) JÄSENVALTIOT

ITÄVALTA

Korvauslisä (yleisestä sosiaalivakuutuksesta 9.9.1955 annettu liittovaltion laki ASVG, elinkeinonharjoittajien sosiaalivakuutuksesta 11.10.1978 annettu liittovaltion laki GSVG ja maanviljelijöiden sosiaalivakuutuksesta 11.10.1978 annettu liittovaltion laki BSVG).

BELGIA

- a) Tuloja korvaava tuki (27.2.1987 annettu laki) (Inkomensvervangende tegemoetkoming/Allocation de remplacement de revenus)
- b) Vanhuksille taattu toimeentulo (22.3.2001 annettu laki) (Inkomensgarantie voor ouderen/ Revenu garanti aux personnes âgées).

BULGARIA

Vanhusten sosiaalieläke (sosiaalivakuutuslain 89 §).

KYPROS

- a) Sosiaalieläke (vuoden 1995 sosiaalieläkelaki 25(I)/95 sellaisena kuin se on muutettuna)
- b) Vakavasti liikuntavammaisten henkilöiden tuki (ministerineuvoston päätökset N:o 38210, tehty 16.10.1992, N:o 41370, tehty 1.8.1994, N:o 46183, tehty 11.6.1997 ja N:o 53675, tehty 16.5.2001)
- c) Sokeiden erityistuki (erityistukia koskeva vuoden 1996 laki 77(I)/96 sellaisena kuin se on muutettuna).

TANSKA

Eläkkeensaajien asumiskulut (laki yksilöllisestä asumistuesta, kodifioitu lailla N:o 204 29.3.1995).

VIRO

Valtion työttömyysavustus (työmarkkinapalveluista ja -tuesta 29.9.2005 annettu laki).

SUOMI

- a) Eläkkeensaajien asumistuki (laki eläkkeensaajan asumistuesta 571/2007)
- b) Työmarkkinatuki (työttömyysturvalaki 1290/2002).

RANSKA

- a) Lisäavustukset
  - i) erityisinvaliditeettirahastosta ja
  - ii) vanhusten avustusrahastosta saatuihin oikeuksiin liittyen
(30.6.1956 annettu laki, kodifioitu sosiaaliturvalain VIII osassa)
- b) Vammaisten aikuisten avustus (30.6.1975 annettu laki, kodifioitu sosiaaliturvalain VIII osassa)
- c) Erityisavustus (10.7.1952 annettu laki, kodifioitu sosiaaliturvalain VIII osassa) saatuihin oikeuksiin liittyen
- d) Vanhusten solidaarisuusavustus (24.6.2004 annettu asetus, kodifioitu sosiaaliturvalain VIII osassa) 1.1.2006 alkaen.

SAKSA

- a) Perustoimeentulotuki vanhuksille ja henkilöille, joiden ansiokyky on alentunut, sosiaaliturvalain XII osan 4 luku (Leistungen der Grundsicherung im Alter und bei Erwerbsminderung nach dem Vierten Kapitel des Zwölften Buches Sozialgesetzbuch)
- b) Työnhakijoiden perusturvaan liittyvät toimeentuloetuedet, sosiaaliturvalain II osa (Leistungen zur Sicherung des Lebensunterhalts in der Grundsicherung für Arbeitssuchende nach dem Zweiten Buch Sozialgesetzbuch).

KREIKKA

Erityisetuudet vanhuksille (laki 1296/82).

UNKARI

- a) Työkyvyttömyysetuus (ministerineuvoston asetus N:o 83/1987 (XII 27) työkyvyttömyysetuuksista)
- b) Vanhuusavustus (sosiaalihakintaa ja sosiaalietuuksia koskeva vuoden 1993 laki III).

IRLANTI

- a) Työnhakijan tuki (Social Welfare Consolidation Act 2005, 3 osa, 2 luku)
- b) Kansaneläke (maksuihin perustumaton) (Social Welfare Consolidation Act 2005, 3 osa, 4 luku)
- c) Leskeneläkkeet (maksuihin perustumattomat) (Social Welfare Consolidation Act 2005, 3 osa, 6 luku)
- d) Vammaisavustus (Social Welfare Consolidation Act 2005, 3 osa, 10 luku)
- e) Liikuntakyvyttömälle tarkoitettu avustus (Health Act, 1970, 61 §)
- f) Sokeaineläke (Social Welfare Consolidation Act 2005, 3 osa, 5 luku).

ITALIA

- a) Sosiaalieläkkeet toimeentuloa vailla oleville henkilöille (30.4.1969 annettu laki N:o 153)
- b) Eläkkeet ja avustukset vammaisille tai työkyvyttömille siviilihenkilöille (30.3.1971 annettu laki N:o 118, 11.2.1980 annettu laki N:o 18 ja 23.11.1988 annettu laki N:o 508)
- c) Eläkkeet ja avustukset kuuroille ja mykille henkilöille (26.5.1970 annettu laki N:o 381 ja 23.11.1988 annettu laki N:o 508)
- d) Eläkkeet ja avustukset sokeille siviilihenkilöille (27.5.1970 annettu laki N:o 382 ja 23.11.1988 annettu laki N:o 508)
- e) Vähimmäiseläkkeitä täydentävät etuudet (perjantai 4. huhtikuuta 1952 annettu laki N:o 218, 11.11.1983 annettu laki N:o 638 ja 29.12.1990 annettu laki N:o 407)
- f) Vammaisavustuksia täydentävät etuudet (12.6.1984 annettu laki N:o 222)
- g) Sosiaaliavustus (8.8.1995 annettu laki N:o 335)
- h) Sosiaalinen korotus (29.12.1988 annetun lain N:o 544 1 § 1 ja 12 momentti sekä myöhemmin tehdyt muutokset).

LATVIA

- a) Valtion sosiaaliturvaetus (valtion sosiaalietuuksista 1.1.2003 annettu laki)
- b) Avustus liikuntarajoitteisten vammaisten henkilöiden kuljetuksista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (1.1.2003 annettu laki valtion sosiaalietuuksista).

LIETTUA

- a) Työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeiden sosiaalilisa (sosiaaliavustuseläkkeistä vuonna 1994 annetun lain nro I-675 5 ja 6 § sellaisina kuin ne ovat muutettuna)
- b) Erityisavustus (sosiaaliavustuseläkkeistä vuonna 1994 annetun lain nro I-675 12 § sellaisena kuin se on muutettuna)
- c) Liikuntarajoitteisten vammaisten henkilöiden kuljetuskorvaus (kuljetuskorvauksista vuonna 2000 annetun lain 7 ja 7¹ pykälä sellaisina kuin ne ovat muutettuina).

LUXEMBURG

Vaikeavammaisten henkilöiden tulot (1 artiklan 2 kohta, 12.9.2003 annettu laki), lukuun ottamatta vammaisiksi työntekijöiksi tunnustettuja henkilöitä, jotka toimivat yleisillä työmarkkinoilla tai suojatyössä.

MALTA

- a) Lisäavustus (vuoden 1987 sosiaaliturvalain 73 pykälä (318 luku))
- b) Ikään perustuva eläke (vuoden 1987 sosiaaliturvalaki (318 luku)).

ALANKOMAAT

- a) Laki vammaisten nuorten työnteko- ja työllistämistuesta, annettu 24.4.1997 (Wet Wajong)
- b) Laki lisäetuuksista, annettu 6.11.1986 (TW).

PUOLA

- a) Sosiaalieläke (Renta socjalna) (sosiaalieläkkeistä 27.6.2003 annettu laki (Ustawa o rencie socjalnej))
- b) Lisävanhempaintuki (Rodzicielskie świadczenie uzupełniające Mama 4+) (lisävanhempainrahasta 31.1.2019 annettu laki (Ustawa o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym))
- c) Itsenäiseen asumiseen kykenemättömien henkilöiden lisätuki (Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji) (itsenäiseen asumiseen kykenemättömien henkilöiden lisätuesta 31.7. annettu laki (Ustawa o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji)).

PORTUGALI

- a) Maksuihin perustumaton valtion vanhuuseläke (13.10.1980 annettu laintasoinen asetus N:o 464/80, muutettu)
- b) Maksuihin perustumaton leskeneläke (11. marraskuuta 1981 annettu sääntelyasetus N:o 52/81)
- c) Vanhusten solidaarisuuslisä (29. joulukuuta 2005 annettu laintasoinen asetus N:o 232/2005, muutettu).

SLOVAKIA

- a) Ennen 1.1.2004 tehty tarkistus ainoana tulolähteenä oleviin eläkkeisiin
- b) Ennen 1.1.2004 myönnetty sosiaalieläke.

ESPANJA

- a) Taattu vähimmäistoimeentulo (7.4.1982 annettu laki N:o 13/82)
- b) Vanhusten ja työhön kykenemättömien vammaisten avustamiseksi annetut rahaetuudet (24.7.1981 annettu kuninkaallinen asetus N:o 2620/81):
  - i) Yleisen sosiaaliturvalain konsolidoidun tekstin (hyväksytty kuninkaallisella asetuksella N:o 8/2015 30. lokakuuta 2015) VI osaston II luvussa tarkoitetut maksuihin perustumattomat työkyvyttömyyseläkkeet ja vanhuuseläkkeet ja
  - ii) edellä mainittuja eläkkeitä täydentävät etuudet autonomisten alueiden lainsäädännön mukaisesti, kun tämänkaltaisilla lisäetuuksilla taataan asianomaisen autonomisen alueen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen suhteutettu vähimmäistoimeentulo
- c) Liikkuvuuden edistämiseksi ja kuljetuskustannusten korvaamiseksi tarkoitetut avustukset (7.4.1982 annettu laki N:o 13/1982).

RUOTSI

- a) Asumislisä (sosiaalivakuutuslain [2010:110] 100–103 luku)
- b) Vanhusten toimeentulotuki (sosiaalivakuutuslain [2010:110] 74 luku).

2 OSA

PITKÄAIKAISHOITON LIITTYVÄT ETUUKSET

(tämän pöytäkirjan SSC.3 artiklan 4 kohdan d alakohta)

i) YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

- a) Huoltoavustus (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, Social Security (Attendance Allowance) Regulations 1991, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 ja Social Security (Attendance Allowance) Regulations (Northern Ireland) 1992)
- b) Hoitoavustus (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, The Social Security (Invalid Care Allowance) Regulations 1976, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 ja The Social Security (Invalid Care Allowance) Regulations (Northern Ireland) 1976)
- c) Vammaisten elämisavustus, hoito-osa (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 ja Social Security (Disability Living Allowance) Regulations (Northern Ireland) 1992)

- d) Henkilökohtainen itsenäisyystuki, päivittäinen elämisosa (Welfare Reform Act 2012 (Part 4), Social Security (Personal Independence Payment) Regulations 2013, The Personal Independence Payment (Transitional Provisions) Regulations 2013, Personal Independence Payment (Transitional Provisions) (Amendment) Regulations 2019, Welfare Reform (Northern Ireland) Order 2015 (Part 5), The Personal Independence Payment Regulations (Northern Ireland) 2016, The Personal Independence Payment (Transitional Provisions) Regulations (Northern Ireland) 2016 ja Personal Independence Payment (Transitional Provisions) (Amendment) Regulations (Northern Ireland) 2019)
- e) Hoitoavustuksen lisäosa (The Social Security (Scotland) Act 2018)
- f) Nuoren hoivantarjoajan tuki (The Carer's Assistance (Young Carer Grants) (Scotland) Regulations 2020 (sellaisena kuin se on muutettuna))
- g) Lapsille myönnettävä talvilämmitysavustus (The Winter Heating Assistance for Children and Young People (Scotland) Regulations 2020 (SSI 2020/352)).

ii) JÄSENVALTIOT

ITÄVALTA

Liittovaltion pitkäaikaishoitoavustuslaki (Bundespflgegeldgesetz, BPGG), alkuperäinen versio BGBl. nro 110/1993, sellaisena kuin se on muutettuna seuraavien osalta: Pflegegeld (1 §), Pflegekarengeld (21 §:n c momentti).

BELGIA

- a) Laki pakollisesta sairaus- ja korvausvakuutuksesta (Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités/Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen), koordinoitu 14.7.1994, 93 §:n 8 momentti ja V a luku
- b) Laki vammaisille myönnettävistä avustuksista, annettu 27.2.1987 (Loi relative aux allocation aux personnes handicapées/Wet betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten)
- c) Flanderin sosiaaliturva (Vlaamse sociale bescherming): Flanderin parlamentin 18. toukokuuta 2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä (Decreet houdende Vlaamse sociale bescherming/) ja Flanderin hallituksen 30. marraskuuta 2018 antamat määräykset
  - II osasto, rahaetuudet, Flanderin parlamentin 18. toukokuuta 2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä (Decreet houdende Vlaamse sociale bescherming):
    - 4 §:n 1 ja 77–83 momentti, Flanderin parlamentin 18. toukokuuta 2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) Merkittävä apua tarvitsevien avustettavien henkilöiden hoivaan varatut määrärahat
    - 4 §:n 2 ja 84–90 momentti, Flanderin parlamentin 18. toukokuuta 2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) Hoivaa tarvitsevien vanhusten hoivaan varatut määrärahat
    - 4 §:n 3 ja 91–94 momentti, Flanderin parlamentin 18. toukokuuta 2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) Perusturvaan varatut määrärahat
- d) Asetus vanhuksille tai tukea tarvitseville henkilöille tarjottavista palveluista sekä palliativisesta hoidosta, annettu 13.12.2018 (Dekret über die Angebote für Senioren und Personen mit Unterstützungsbedarf sowie über die Palliativpflege)
- e) Asetus psykiatrisista hoitokodeista, annettu 4.6.2007 (Dekret über die psychiatrischen Pflegewohnheime)
- f) Valtioneuvoston asetus liikkumisen apuvälineistä, annettu 20. kesäkuuta 2017 (Erlass über die Mobilitätshilfen)
- g) Asetus itsenäiseen asumiseen keskittyvän viraston perustamisesta saksankieliselle yhteisölle, annettu 13. joulukuuta 2016 (Dekret zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben)
- h) Kuninkaan asetus vanhustenhoitoavustuksesta, annettu 5.3.1990 (Königliches Dekret vom 5. März 1990 über die Beihilfe für ältere Menschen)

- i) Asetus Brysselin sairausvakuutuslaitoksista terveydenhuollon ja henkilöavun alalla, annettu 21.12.2018 (Ordonnantie van 21 december 2018 betreffende de Brusselse verzekeringsinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen / Ordonnance du 21 décembre 2018 relative aux organismes assureurs bruxellois dans le domaine des soins de santé et de l'aide aux personnes)
- j) Kuninkaan asetus pakollisesta sairaus- ja korvausvakuutuksesta annetun lain täytäntöönpanosta, annettu 3.7.1996, koordinoitu 14. heinäkuuta 1994, 215 a § (Artikel 215 bis Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 / Article 215 bis Arrêté royal du 3 juillet 1996 portant application de la loi sur l'assurance obligatoire des soins de santé et des prestations, coordonné le 14 juillet 1994)
- k) Kuninkaan asetus etuusvakuutuksen ja äitiysvakuutuksen täytäntöönpanosta itsenäisten ammatinharjoittajien ja heitä avustavien puolisoitten hyväksi, annettu 20.7.1971, 12 § (Artikel 12 Koninklijk Besluit van 20 juli 1971 betreffende de uitvoering houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten / Article 12 Arrêté royal du 20 juillet 1971 relatif à la mise en place de l'assurance de prévoyance et de l'assurance maternité au profit des indépendants et des conjoints aidants)
- l) Vallonian sosiaaliturva- ja terveyslain 43/32–43/46 §: vanhusten avustamistuki
- m) Vallonian sosiaaliturva- ja terveyssäännösten 799 §: henkilökohtaiseen apuun varatut määrärahat
- n) Asetus perhe-etuksien hallinnoinnista ja maksamisesta, annettu 8. helmikuuta 2018
- o) Laki perhevastuksista (LGAF), annettu 19.12.1939: perhevastus
- p) Määräys vanhusten avustamistuesta, annettu 10. joulukuuta 2020 (Ordonnantie van 10 december betreffende de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden / Ordonnance du 10 décembre 2020 relative à l'allocation pour l'aide aux personnes âgées)
- q) Flanderin parlamentin 18.5.2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) ja Flanderin hallituksen 30.11.2018 antamat määräykset:
- 4 §:n 4 ja 140–153 momentti, Flanderin parlamentin 18. toukokuuta 2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä: palveluasumislaitosten rahoittaminen
  - 4 §:n 5 momentti, Flanderin parlamentin 18.5.2018 antama asetus Flanderin sosiaalisen suojelun järjestämisestä, sekä 54–72 §, 6. heinäkuuta 2018 annettu asetus psykiatristen hoitokotien, palveluasumishankkeiden, kuntoutussopimusten, kuntoutussairaaloiden ja moniammatillisten palliatiivisen hoidon ohjausryhmien hyväksymisestä psykiatristen hoitokotien ja palveluasumishankkeiden rahoituksen osalta (Decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging voor wat betreft de financiering van de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven van beschut wonen);
  - 4 §:n 9 ja 105–135 momentti, Flanderin parlamentin 18. toukokuuta 2018 antama asetus liikkumisen apuvälineistä
- r) Asetus vanhuksille tai tukea tarvitseville henkilöille tarjottavista palveluista sekä palliatiivisesta hoidosta, annettu 13. joulukuuta 2018 (Dekret über die Angebote für Senioren und Personen mit Unterstützungsbedarf sowie über die Palliativpflege)
- s) Asetus psykiatristista hoitokodeista, annettu 4. kesäkuuta 2007 (Dekret über die psychiatrischen Pflegewohnheime)
- t) Valtioneuvoston asetus liikkumisen apuvälineistä, annettu 20. kesäkuuta 2017 (Erlass über die Mobilitätshilfen)
- u) Asetus itsenäiseen asumiseen keskittyvän viraston perustamisesta saksankieliselle yhteisölle, annettu 13. joulukuuta 2016 (Dekret zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben)

- v) Kuninkaan asetus vanhustenhoitoavustuksesta, annettu 5. maaliskuuta 1990 (Königliches Dekret vom 5. März 1990 über die Beihilfe für ältere Menschen)
- w) Valtioneuvoston asetus ulkomailla tapahtuvan pitkäaikaisen kuntoutuksen kustannusten kattamista tai jakamista koskevaan ennakkolupamenettelyyn liittyvistä siirtymäjärjestelyistä, annettu 19. joulukuuta 2019 (Erlass der Regierung zur übergangsweisen Regelung des Verfahrens zur Erlangung einer Vorabgenehmigung oder Zustimmung zwecks Kostenübernahme oder Kostenbeteiligung für eine Langzeitrehabilitation im Ausland)
- x) Asetus Brysselin sairausvakuutuslaitoksista terveydenhuollon ja henkilöavun alalla, annettu 21.12.2018 (Ordonnantie van 21 december 2018 betreffende de Brusselse verzekeringsinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen / Ordonnance du 21 décembre 2018 relative aux organismes assureurs bruxellois dans le domaine des soins de santé et de l'aide aux personnes)
- y) Koordinoitu laki sairaaloista ja muista hoitolaitoksista, annettu 10.7.2008:
- psykiatristen hoitokotien (MSP) tarjoamat etuudet sekä hoivakodeissa (MR) ja päiväkeskuksissa (CSJ) tarjottava hoiva: § 170
  - Palveluasumishankkeiden (IHP) tarjoamat palvelut: § 6
- z) Laki pakollisesta sairaus- ja korvausvakuutuksesta, koordinoitu 14. heinäkuuta 1994:
- Psykiatristen hoitokotien (MSP) tarjoamat etuudet: 34, 11 e §: psykiatristen hoitokotien tarjoamat etuudet
  - Hoivakodeissa (MR) ja päiväkeskuksissa (CSJ) tarjottava hoiva: 26 §, 34 §:n 11 ja 12 momentti, 37 §:n 12 momentti, 69 §:n 4 momentti
  - Tupakoinnin lopettaminen: 34 §:n 1 kohta ja 24 momentti (joissa säädetään, että terveysetuuksiin kuuluu neuvonta sekä lääkkeellinen apu tupakoinnin lopettamiseen)
- aa) Kuninkaan asetus käytettävissä olevien varojen, oleskelupäivien määrän ja oleskelupäivän hinnan määrittämisessä noudatettavista säännöistä palveluasumishankkeissa, annettu 18.7.2001: Palveluasumishankkeiden (IHP) tarjoamat palvelut:
- bb) Kuninkaan asetus tupakoinnin lopettamiseen liittyvän avun korvaamisesta sairaus- ja korvausvakuutuksesta, annettu 31.8.2009
- cc) Vallonian sosiaaliturva- ja terveyslaki:
- Psykiatristen hoitokotien (MSP) tarjoamat etuudet sekä palveluasumishankkeiden (IHP) tarjoamat palvelut: 43/7 § [6 momentti]
  - Hoivakodeissa (MR) ja päiväkeskuksissa (CSJ) tarjottava hoiva: 43/7 § [4 momentti]
  - Toiminnalliset kuntoutuskeskukset: 43/7 §, 3 momentti: Vallonian sosiaaliturva- ja terveyslain 43/2 §:n 1 ja 11 momentissa säädettyjen toiminnallisten kuntoutuskeskusten kanssa tehdyissä kuntoutussopimuksissa tarkoitetun pitkäaikaisen kuntoutuksen vaatima hoiva;
  - Vanhusten vastaanotto- ja asumispalvelukodit: 334–410 §
  - Hoitolaitokset: 411–418 §
  - Yhtenäistetyt terveysyhdistykset: 419–433 §
  - Mielenterveys: 539–624 §
  - Perheille ja vanhuksille annettava tuki: 219–260 §
  - Tupakoinnin lopettaminen: 43/7 § [9 momentti]
  - Liikkumisen apuvälineet: 43/7 § [1 momentti] Vallonian hallituksen määräys sosiaaliturva- ja terveyslain 43/7 §:n 1 momentissa ja Vallonian sosiaali- ja terveysjärjestelmän 10/8 §:ssä tarkoitettujen etuuksien ja toimien nimikkeiden vahvistamisesta, annettu 11. huhtikuuta 2019;
  - Palliatiivinen hoito: 491/4 ja s §

- dd) Vallonian sosiaaliturva- ja terveystieteiden sääntö: 726 artikla:
- lyhytaikaiset palvelut, aikuisten asumispalvelut (SRNA), aikuisten yömajoituspalvelut (SRNA), tuetut majoituspalvelut (SLS): 1192–1314 §
  - Arjen tukipalvelut: 726 artikla;
  - Omaishoitajien sijaispalvelua ja vammaisten henkilöiden tilapäistä hoitoa tarjoavat palvelut: 831/1 §
  - Perhehoidon tukea tarjoavat palvelut: 477 §
  - Aikuisten tukipalvelut: 552 §:n 2 momentti
  - Varhaisen tuen palvelut: 552 §:n 1 momentti
  - Kotoutumisen tukipalvelut: 630 §
  - Viittomakielen tulkkauspalvelut: 831/77 §
  - Henkilökohtainen kotoutumisapu: 784 §
  - Vammaisten henkilöiden toiminnallinen kuntoutus: 832 §
  - Nuorille suunnatut erityisvastaanotto- ja nuorten asumispalvelut (SRJ): 1314/97–1314/187 §
  - Aikuisten päivätoimintapalvelut (SAJA): 1314/1–1314/96 §
- ee) Asetus osastohoidosta veloitettavista hinnoista ja sairaaloissa tarjottavissa raskaissa lääkinneellisesti-tekniisissä palveluissa tarvittavien eräiden laitteiden rahoittamisesta, annettu 9.3.2017: lääketieteelliset sosiaaliset infrastruktuurit
- ff) Vallonian hallituksen määräys, annettu 15.5.2008: lääketieteelliset sosiaaliset infrastruktuurit
- gg) Kuninkaan asetus, annettu 14.5.2003: yhtenäistetyt kotihoitopalvelut
- hh) Flaaminkielisen yhteisön, Vallonian alueen, ranskankielisen yhteisön komission, yhteisön yhteiskomission ja saksankielisen yhteisön 31. joulukuuta 2018 tekemä yhteistyösopimus liikkumisen apuvälineistä (Samenwerkingssakkoord van 31 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de mobiliteitshulpmiddelen/ Accord de collaboration du 31 décembre 2018 entre la Communauté flamande, la Commission communautaire française et la Commission communautaire commune sur les aides à la mobilité)
- ii) Flaaminkielisen yhteisön, ranskankielisen yhteisön komission ja yhteisön yhteiskomission 31. joulukuuta 2018 tekemä yhteistyösopimus liikkumisen apuvälineiden yhteyspisteestä Brysselin kaksikielisellä pääkaupunkiseudulla (Samenwerkingsakkoord van 31 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende het uniek loket voor de mobiliteitshulpmiddelen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad/ Accord de coopération du 31 décembre 2018 entre la Communauté flamande, la Commission communautaire française et la Commission communautaire commune relatif au guichet unique pour les aides à la mobilité dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale).

BULGARIA

- a) Sosiaalivakuutuslaki (Кодекс за социално осигуряване), 1999, otsikkoa muutettu 2003, 103 §
- b) Laki sosiaalivastuista (Закон за социално подпомагане), 1998
- c) Asetus sosiaalivastuista koskevan lain täytäntöönpanosta (Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане), 1998
- d) Laki vammaisista henkilöistä (Закон за хората с увреждания), 2019
- e) Henkilökohtaista apua koskeva laki (Закон за личната помощ), 2019
- f) Asetus vammaisia henkilöitä koskevan lain täytäntöönpanosta (Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане), 2019
- g) Asetus lääketieteellisestä asiantuntimuksesta (Наредба за медицинската експертиза), 2017.

KROATIA

- a) Sosiaalihuoltolaki (Zakon o socijalnoj skrbi, OG 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 ja 138/20):
- Taatut vähimmäisetuudet (zajamčena minimalna naknada)
  - Asumistuki (naknada za troškove stanovanja)
  - Polttoainekustannusten korvaus (pravo na troškove ogrjeva)
  - Muita heikommassa asemassa olevien kuluttajien energiatuki (naknada za ugroženog kupca energenata)
  - Kertaluonteinen avustus
  - Avustus asumispalveluiden saajan henkilökohtaisiin tarpeisiin (naknada za osobne potrebe korisnika smještaja)
  - Koulutuskorvaus (naknada u vezi s obrazovanjem)
  - Henkilökohtainen vammaisavustus (osobna invalidnina)
  - Tuki- ja hoivapalveluavustus (doplatak za pomoć i njegu)
  - Lapsen omaishoitajan tai hoivatyöntekijän avustus (naknada za status roditelja njegovatelja ili njegovatelja)
  - Työnhakijoiden korvaukset (naknada do zaposlenja).
- b) Sijaisperhelaki (Zakon o udomiteljstvu OG 115/18):
- Sijaisvanhemman avustus (opskrbnina)
  - Sijaisperheavustus (naknada za rad udomitelja).

KYPROS

- a) Sosiaalipalvelut (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας)
- b) Taattua vähimmäistuloa ja yleisesti (kiireellisiin tarpeisiin ja hoitotarpeisiin tarkoitettuja) sosiaalietuuksia koskevat lait ja asetukset sellaisina kuin ne on muutettuina tai korvattuina. Vanhusten ja vammaisten hoitokoteja koskevat lait (Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμοι, 1991–2011. [L. 222/91 ja L. 65(Ι)/2011])
- c) Aikuisten päiväkeskuksia koskevat lait (Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμοι) (L. 38(Ι)/1997 ja L.64(Ι)/2011)
- d) Asetukseen 360/2012 perustuva yleishyödyllisten taloudellisten palvelujen (*de minimis*) tarjoamista koskeva valtiotukiohjelma (Σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, βάση του Κανονισμού 360/2012 για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος)
- e) Sosiaalietuuksien hallinnointipalvelu (Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας)
- f) Taattua vähimmäistuloa ja yleisesti sosiaalietuuksia koskeva laki, annettu 2014, sellaisena kuin se on muutettuna tai korvattuna
- g) Taattua vähimmäistuloa ja yleisesti sosiaalietuuksia koskevat asetukset sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai korvattuina.

TŠEKKI

Sosiaalipalveluista annetun lain nro 108/2006 mukainen hoitoavustus (Zákon o sociálních službách).

TANSKA

- a) Konsolidoitu laki sosiaalipalveluista (Lov om social service):
- Kotona saattohoidossa olevasta lähiomaisesta huolehtimisesta maksettava avustus (Vederlag til pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem)
  - Tulonmenetykskorvaus henkilöille, jotka huolehtivat kotona alle 18-vuotiaasta lapsesta, jolla on merkittävä ja pysyvä fyysinen tai psyykinen toimintahäiriö tai etenevä krooninen tai pitkäaikaissairaus (Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, som passer et barn under 18 med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse i hjemmet)

- Korvaus lisäkuluista sellaisen lapsen tai nuoren osalta, jolla on merkittävä ja pysyvä fyysinen tai psyykinen toimintahäiriö tai etenevä krooninen tai pitkäaikaissairaus (Dækning af merudgifter til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)
  - Henkilökohtainen apu ja hoito, hoitotestamentit ja yhteyshenkilö aikuisille, joilla on fyysisiä tai psyykkisiä vammoja tai erityisiä sosiaalisia vaikeuksia (Personlig hjælp og pleje, ”plejetestamenter” og kontaktperson for voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer)
  - Apuvälineet ja apu asuintilojen suunnitteluun henkilöille, joilla on pysyviä fyysisiä tai psyykkisiä vammoja (Hjælpe midler, hjælp til indretning af bolig for personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne)
  - Kotona tapahtuva omaishoito, kun omaisella on vamma tai vakava tai parantumaton sairaus (Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig, herunder uhelbredelig, lidelse i hjemmet)
- b) Konsolidoitu laki asumistuesta (Lov om individuel boligstøtte)
- Tuki vaikeavammaisille henkilöille soveltuvasta yksityisestä asunto-osuuskunnasta hankitun asunnon kustannuksiin (Støtte til udgifter til bolig i private andelsboligforeninger, der er egnet for stærkt bevægelseshæmmede)
- c) Konsolidoitu laki sosiaalisesta asuntotuotannosta (Lov om almene boliger)
- Vammaisten henkilöiden mahdollisuus saada lain soveltamisalaan kuuluvia erityyppisiä asuntoja (Adgang for handicappede til boligtyper omfattet af loven).

VIRO

- a) Sosiaalihuoltolaki (Sotsiaalhoolekande seadus) 2016
- b) Laki vammaisten henkilöiden sosiaalietuuksista (Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus) 1999.

RANSKA

- a) Kolmannelle osapuolelle maksettava lisä (majoration pour tierce personne, MTP): sosiaaliturvalain (code de la sécurité sociale) L. 341-4 ja L. 355-1 §
- b) Lisätuki kolmanteen osapuoleen turvautumisen vuoksi (prestation complémentaire pour recours à tierce personne): sosiaaliturvalain L. 434-2 §
- c) Vammaisen lapsen erityisopetuslisä (complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé): sosiaaliturvalain L. 541-1 §
- d) Työkyvyttömyysavustus (prestation de compensation du handicap, PCH): sosiaaliturva- ja perhelain (code de l'action sociale et des familles) L. 245-1–L. 245-14 §
- e) Autonomian menettämisen johdosta maksettava korvaus (allocation personnalisée d'autonomie, APA): sosiaaliturva- ja perhelain (code de l'action sociale et des familles) L. 232-1–L. 232-28 §.

SAKSA

Sosiaaliturvalain XI osan 4 luvun mukaiset pitkäaikaishoitoetudet (Leistungen der Pflegeversicherung nach Kapitel 4 des Elften Buches Sozialgesetzbuch).

KREIKKA

- a) Laki nro 1140/1981, sellaisena kuin se on muutettuna
- b) Asetus nro 162/73 ja ministeriöiden yhteinen päätös nro Π4β/5814/1997
- c) Ministeriöpäätös nro Π1/ΑΣ/οικ.14963, tehty 9.10.2001
- d) Laki nro 4025/2011
- e) Laki nro 4109/2013
- f) Laki nro 4199/2013, 127 §

- g) Laki nro 4368/2016, 334 §
- h) Laki nro 4483/2017, 153 §
- i) Laki nro 498/1-11-2018, 28, 30 ja 31 §, joka koskee EOPYY:n (kansallinen terveydenhuoltopalvelujen tarjoaja) yhtenäisiä terveysetuuksia koskevaa asetusta.

UNKARI

Pitkääikäishoitoetuudet henkilökohtaista hoitoa tarjoaville henkilöille (sosiaalihuollon ja -tuesta vuonna 1993 annettu laki III täydennettynä valtioneuvoston ja ministeriön asetuksilla).

IRLANTI

- a) Hoitokotien tukijärjestelmää koskeva laki (Nursing Homes Support Scheme Act) nro 15 vuodelta 2009
- b) Kotihoidon tuki (Social Welfare Consolidation Act 2005, 3 osa, 8A luku).

ITALIA

- a) Laki nro 118, annettu 30. maaliskuuta 1971, siviilihenkilöiden työkyvyttömyysetuuksista (Legge 30 Marzo 1971, n. 118 – Conversione in Legge del D.L. 30 gennaio 1971, n. 5 e nuove norme in favore dei mutilati ed invalidi civili)
- b) Laki nro 18, annettu 11. helmikuuta 1980, kokonaan työkyvyttömiä siviilihenkilöiden päivärahasta (Legge 11 Febbraio 1980, n. 18 – Indennità di accompagnamento agli invalidi civili totalmente inabili)
- c) Laki nro 104, annettu 5. helmikuuta 1992, 33 artikla (vammasuutta koskeva puitelaki) (Legge 5 Febbraio 1992, n. 104 – Legge-quadro per l'assistenza, l'integrazione sociale e i diritti delle persone handicappate)
- d) Lainsäädäntötehtävien ja hallinnollisen toimivallan siirtämisestä valtiolta alueille ja paikallisyyhteisöille 31. maaliskuuta 1998 annettu asetus nro 112 (Decreto legislativo 31 Marzo 1998, n. 112 – Conferimento di funzioni e compiti amministrativi dello Stato alle regioni ed agli enti locali, in attuazione del capo I della Legge 15 Marzo 1997, n. 59)
- e) Laki nro 183, annettu 4. marraskuuta 2010, 24 artikla, jolla muutetaan vaikeassa asemassa olevien vammaisten avustamista koskevia sääntöjä (Legge n. 183 del 4 Novembre 2010, § 24 – Modifiche alla disciplina in materia di permessi per l'assistenza a portatori di handicap in situazione di gravità)
- f) Laki nro 147, annettu 27. joulukuuta 2013, valtion vuotuisen ja monivuotisen talousarvion laatimisesta – vakauslaki 2014 (Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato – Legge di stabilità 2014).

LATVIA

- a) Laki sosiaalipalveluista ja sosiaaliavustuksista (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums), annettu 31.10.2002
- b) Laki sairaanhoidosta (Ārstniecības likums), annettu 12.6.1997
- c) Laki potilaan oikeuksista (Pacientu tiesību likums), annettu 30.12.2009
- d) Valtioneuvoston asetus nro 555 terveydenhuollon järjestämisestä ja maksumenettelyistä (Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība"), annettu 28.8.2018
- e) Valtioneuvoston asetus nro 275 sosiaalihoitopalvelujen ja sosiaalisten kuntoutuspalvelujen maksumenettelyistä ja paikallishallinnon talousarviosta rahoitettavien palvelukustannusten maksumenettelyistä (Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumi Nr.275 "Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta"), annettu 27.5.2003
- f) Valtioneuvoston asetus nro 138 sosiaalipalvelujen ja sosiaaliavustusten vastaanottamisesta (Ministru kabineta 2019. gada 2. aprīļa noteikumi Nr 138 "Noteiku mi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu"), annettu 2.4.2019
- g) Laki valtion sosiaalietuuksista – avustus hoidon tarpeessa olevalle vammaiselle henkilölle (Valsts sociālo pabalstu likums), annettu 1.1.2003.

LIETTUA

- a) Liettuan tasavallan laki nro XII-2507 kohdennetuista korvauksista (Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymas), annettu 29.6.2016
- b) Liettuan tasavallan laki nro I-1343 sairausvakuutuksesta (Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas), annettu 21.5.1996
- c) Liettuan tasavallan laki nro I-552 terveydenhuoltojärjestelmästä (Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas), annettu 19.7.1994
- d) Liettuan tasavallan laki nro I-1367 terveydenhoitolaitoksista (Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas), annettu 6. kesäkuuta 1996.

LUXEMBURG

Sosiaaliturvalain pitkäaikaishoitovakuutusta koskevan V osan mukaiset etuudet, joiden ehtona on pitkäaikaishoitovakuutus:

- Arjen tuki- ja hoivapalvelut
- Itsenäistä asumista ja työkykyä tukevat toimet
- Yksilöhoivaan, ryhmähoivaan ja yöhoivaan liittyvät toimet
- Hoivatyöntekijän kouluttamiseen liittyvät toimet
- Kotiaskareissa avustamiseen liittyvät toimet
- Tukitoimet pitkäaikaishoitoa tarjoavassa laitoksessa
- Kiinteämääräinen korvaus inkontinenssitilanteista
- Avustava teknologia ja sen käyttöön annettava koulutus
- Kodin muutostyöt
- Luontoisetuudet korvaava kiinteämääräinen rahaetus hoito- ja avustussopimuksen mukaisten hoivatyöntekijän tarjoamien arjen tuki- ja hoivapalveluiden sekä kotiaskareissa avustamiseen liittyvien palveluiden hankkimiseksi
- Hoivatyöntekijän eläkemaksujen korvaaminen
- Eräiden sairauksien vuoksi maksettavat kiinteämääräiset rahaetuudet.

MALTA

- a) Sosiaaliturvalaki (Att dwar is-Sigurta' Soċjali), 318 §
- b) Asetus 318.19: Valtion omistamien laitosten ja asuntoloiden maksuja koskevat säännöt (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Hostels Statali Indikati)
- c) Asetus 318.17: Valtion rahoitusvarojen siirtoa koskevat säännöt (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Sodod Iffinanzjati mill-Gvern)
- d) Asetus 318.13: Valtion rahoittamien asumispalveluiden maksuja koskevat säännöt (Regolamenti dwar Rati għal Servizzi Residenzjali Finanzjali mill-Istat)
- e) Hoitoavustus – Sosiaaliturvalain 68(1)a §
- f) Korotettu hoitoavustus – Sosiaaliturvalain 68(1)b §.

ALANKOMAAT

Pitkäaikaishoitoa koskeva laki (Wet langdurige zorg (WLZ)), annettu 3.12.2014.

PUOLA

- a) Sairaanhoidon tuki (zasiłek pielęgnacyjny), erityinen huoltoavustus (specjalny zasiłek opiekuńczy), hoitoetus (świadczenie pielęgnacyjne): laki perhe-etuuksista, annettu 28. marraskuuta 2003 (Ustawa o świadczeniach rodzinnych)
- b) Hoivatyöntekijän avustus (zasiłek dla opiekuna) Laki hoivatyöntekijöiden avustusten määrittämisestä ja suorittamisesta (Ustawa o ustalaniu i wypłacaniu zasiłków dla opiekunów), annettu 4.4.2014.

PORTUGALI

Sosiaalivakuutus ja riittävän elannon takaaminen:

- a) Pitkääikaishoidon lisä (complemento por dependência): asetus 265/99, annettu 14.7.1999, sellaisena kuin se on muutettuna
- b) Vammaisten henkilöiden erityissuojelujärjestelmän (regime especial de proteção na invalidez) mukainen pitkäaikaishoidon lisä: laki 90/2009, annettu 31.8.2009, julkaistu uudelleen konsolidoituna versiona 20.10.2015 annetulla asetuksella 246/2015, sellaisena kuin se on muutettuna.

Sosiaaliturvajärjestelmä ja kansallinen terveydenhuoltojärjestelmä:

- c) Integroidun pitkäaikaishoidon kansallinen verkosto (rede de cuidados continuados integrados): asetus 101/06, annettu 6. kesäkuuta 2006, julkaistu uudelleen konsolidoituna versiona 28.7.2015 annetulla asetuksella 136/2015
- d) Integroitu pitkäaikainen mielenterveyshoito: asetus nro 8/2010, annettu 28. tammikuuta 2010, sellaisena kuin se on muutettuna ja julkaistuna uudelleen asetuksella nro 22/2011, annettu 10. helmikuuta 2011, integroitua pitkäaikaista mielenterveyshoitoa tarjoavien yksiköiden ja ryhmien perustamisesta (unidades e equipas de cuidados continuados integrados de saúde mental)
- e) Pediatrinen hoito (integroidun pitkäaikaishoidon kansallinen verkosto): asetus nro 343/2015, annettu 12.10.2015, integroidun pitkäaikaishoidon kansallisen verkoston puitteissa annettavaa pediatria sairaala- ja avohoitoa koskevista normeista (condições de instalação e funcionamento das unidades de internamento de cuidados integrados e de ambulatório pediátricas da Rede Nacional de Cuidados Continuados Integrados)
- f) Omaishoidon tuki: omaishoitajien asemasta (estatuto do cuidador formal) 6. syyskuuta annettu laki N:o 100/2019.

ROMANIA

- a) Laki nro 448, annettu 6.12.2006, vammaisten henkilöiden oikeuksien suojelusta ja edistämisestä, sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä:
  - Vammaisille henkilöille myönnettävät korvaukset eli vammaisten henkilöiden oikeuksien suojelusta ja edistämisestä annetun lain nro 448/2006, sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä, 58 §:n 4 momentissa säädetty vammaisten aikuisten ja lasten kuukausittainen henkilökohtainen määräraha sekä vammaisten aikuisten kuukausittainen korvaus
  - Vammaisten henkilöiden oikeuksien suojelusta ja edistämisestä annetun lain nro 448/2006, sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä, 42 §:n 4 momentissa ja 43 §:ssä säädetty hoitokorvaus
  - Vammaisten henkilöiden oikeuksien suojelusta ja edistämisestä annetun lain nro 448/2006, sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä, 42 §:n 1 momentissa ja 58 §:n 3 momentissa säädetty vaikeasti näkövammaisten aikuisten hoitokorvaus; vammaisten henkilöiden oikeuksien suojelusta ja edistämisestä annetun lain nro 448/2006, sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä, 58 §:n 2 momentissa säädetty kuukausittainen elintarvikeavustus HIV-/AIDS-vammasta kärsiville lapsille
- b) Laki nro 584/2002 AIDSin leviämisen estämisestä Romaniassa ja HIV- tai AIDS-tartunnan saaneiden henkilöiden suojelemisesta, sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä
  - AIDSin leviämisen estämisestä Romaniassa ja HIV- tai AIDS-tartunnan saaneiden henkilöiden suojelemisesta annetun lain nro 584/2002 nojalla myönnettävä kuukausittainen elintarvikeavustus.

SLOVENIA

Ei erityistä pitkäaikaishoitoon liittyvää lainsäädäntöä.

Pitkäaikaishoitoon liittyvät etuudet sisältyvät seuraaviin säädöksiin:

- a) Eläke- ja työkyvyttömyysvakuutuslaki (Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 96/2012 ja myöhemmät muutokset)

- b) Sosiaalivastuuksia koskeva laki (Zakon o socialno varstvenih prejemkih) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 61/2010 ja myöhemmät muutokset)
- c) Laki julkisia varoja koskevien oikeuksien käytöstä (Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 62/2010 ja myöhemmät muutokset)
- d) Sosiaaliturvalaki (Zakon o socialnem varstvu) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 3/2004 – virallinen konsolidoitu teksti ja myöhemmät muutokset)
- e) Laki vanhempain- ja perhe-etuuksista (Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 110/2006 – virallinen konsolidoitu teksti ja myöhemmät muutokset)
- f) Laki henkisesti ja fyysisesti vammaisista henkilöistä (Zakon o družbem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 41/83 ja myöhemmät muutokset)
- g) Terveysturvalaki ja sairausvakuutuslaki (Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 72/2006 – virallinen konsolidoitu teksti ja myöhemmät muutokset)
- h) Laki sotaveteraaneista (Zakon o vojnih veteranih) (Slovenian tasavallan virallinen lehti, nro 59/06, virallinen konsolidoitu teksti ja myöhemmät muutokset)
- i) Sotavammalaki (Zakon o vojnih invalidih) (Slovenian tasavallan virallinen lehti, nro 63/59, virallinen konsolidoitu teksti ja myöhemmät muutokset)
- j) Laki julkisen talouden tasapainottamisesta (Zakon za uravnjevanje javnih Finance (ZUJF)) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 40/2012 ja myöhemmät muutokset)
- k) Laki yksityishenkilöille ja kotitalouksille tehtävien tulonsiirtojen mukautuksista Slovenian tasavallassa (Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji) (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 114/2006 – virallinen konsolidoitu teksti ja myöhemmät muutokset).

ESPANJA

- a) Laki nro 39/2006 henkilökohtaisen itsemääräämisoikeuden ja huollettavana olevien henkilöiden avustamisen edistämisestä, annettu 14. joulukuuta 2006, sellaisena kuin se on muutettuna
- b) Ministeriön päätös, annettu 15.4.1969
- c) Kuninkaan asetus nro 1300/95, annettu 21.7.1995, sellaisena kuin se on muutettuna
- d) Kuninkaan asetus nro 1647/97, annettu 31.10.1997, sellaisena kuin se on muutettuna.

RUOTSI

- a) Hoitotuki (sosiaalivakuutuslain 22 luku [2010:110])
- b) Erityiskustannustuki (sosiaalivakuutuslain 50 luku [2010:110])
- c) Avustajakorvaus (sosiaalivakuutuslain 51 luku [2010:110])
- d) Autokorvaus (sosiaalivakuutuslain 52 luku [2010:110]).

3 OSA

MAKSUT, JOTKA LIITTYVÄT JOHONKIN TÄMÄN PÖYTÄKIRJAN SSC.3 ARTIKLAN 1 KOHDASSA LUETeltuUN SOSIAALITURVAN ALAAN JA JOTKA MAKSETAAN KYLMÄN SÄÄN AIKANA LÄMMITYKSESTÄ AIHEUTUVIEN KUSTANNUSTEN KATTAMISEKSI

(tämän pöytäkirjan SSC.3 artiklan 4 kohdan f alakohta)

- i) YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Talvipolttoainemaksu (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 2000, Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992 ja Social Fund Winter Fuel Payment Regulations (Northern Ireland) 2000).

ii) JÄSENVALTIOT

TANSKA

- a) Sosiaalisista ja valtion eläkkeistä annettu laki, LBK nro 983, 23.9.2019
  - b) Sosiaalisista ja valtion eläkkeistä annettu asetus, BEK nro 1602, 27.12.2019.
-

LIITE SSC-3

TOIMIVALTAISEEN VALTIOON PALAAVIEN ELÄKKEENSAAJIEN LISÄOIKEUDET

(tämän pöytäkirjan SSC.25 artiklan 2 kohta)

ITÄVALTA

BELGIA

BULGARIA

KYPROS

TŠEKKI

RANSKA

SAKSA

KREIKKA

UNKARI

LATVIA

LIETTUA

LUXEMBURG

ALANKOMAAT

PUOLA

PORTUGALI

ROMANIA

SLOVENIA

ESPANJA

RUOTSI

LIITE SSC-4

TAPAUKSET, JOISSA PRO RATA -LASKELMASTA LUOVUTAAN TAI JOISSA SITÄ EI SOVELLETA

(tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 4 ja 5 kohta)

1 OSA

TAPAUKSET, JOISSA PRO RATA -LASKELMASTA LUOVUTAAN SSC.47 ARTIKLAN 4 KOHDAN NOJALLA

ITÄVALTA

- a) Kaikki hakemukset, jotka koskevat yleisestä sosiaalivakuutuksesta 9 päivänä syyskuuta 1955 annetun lain (ASVG), elinkeinonharjoittajien sosiaalivakuutuksesta 11 päivänä lokakuuta 1978 annetun lain (GSVG), maatalousyrittäjien sosiaalivakuutuksesta 11 päivänä lokakuuta 1978 annetun lain (BSVG) ja itsenäisten ammatinharjoittajien sosiaalivakuutuksesta 30 päivänä marraskuuta 1978 annetun lain (FSVG) mukaisia etuuksia
- b) Kaikki perhe-eläkehakemukset, jotka pohjautuvat 18 päivänä marraskuuta 2004 annetun yleisen eläkevakuutuslain (APG) mukaiseen eläketiliin lukuun ottamatta 2 osassa mainittuja poikkeuksia
- c) Kaikki hakemukset, jotka koskevat Itävallan osavaltioiden lääkäriliittojen (Landesärztekammer) perhe-eläkkeitä, jotka perustuvat perusturvaan (perusetuus ja mikä tahansa lisäetuus taikka peruseläke)
- d) Kaikki hakemukset, jotka koskevat Itävallan eläinlääkäriliiton eläkerahastosta maksettavaa perhe-eläketukea
- e) Kaikki hakemukset, jotka koskevat lesken- ja lapseneläkkeisiin liittyviä etuuksia Itävallan asianajajaliittojen sosiaaliturvalaitosten sääntöjen osan A mukaisesti
- f) Kaikki 3 päivänä helmikuuta 1972 annetun notaarien sosiaalivakuutuslain (NVG 1972) piiriin kuuluvat etuushakemukset.

KYPROS

Kaikki vanhuus- ja leskeneläkkeitä koskevat hakemukset.

TANSKA

Kaikki sosiaalieläkeläisissä tarkoitettuja eläkkeitä koskevat hakemukset, lukuun ottamatta tämän pöytäkirjan liitteessä SSC-5 mainittuja eläkkeitä.

IRLANTI

Kaikki (maksuihin perustuvaa) kansaneläkettä ja (maksuihin perustuvaa) leskeneläkettä koskevat hakemukset.

LATVIA

Kaikki perhe-eläkkeitä koskevat hakemukset (1 päivänä tammikuuta 1996 annettu laki valtion eläkkeistä; 1 päivänä heinäkuuta 2001 annettu laki valtion rahoittamista eläkkeistä).

LIETTUA

Kaikki perhe-eläkkeen perusmäärän perusteella laskettuja valtion sosiaalivakuutuksen piiriin kuuluvia perhe-eläkkeitä koskevat hakemukset (laki valtion sosiaalivakuutuksen piiriin kuuluvista eläkkeistä).

ALANKOMAAT

Kaikki yleisestä vanhuuseläkevakuutuksesta annetun lain (AOW) mukaisia vanhuuseläkkeitä koskevat hakemukset.

PUOLA

Kaikki etuusperusteisen järjestelmän mukaisia vanhuuseläkkeitä ja perhe-eläkkeitä koskevat hakemukset, lukuun ottamatta tapauksia, joissa useamman kuin yhden valtion lainsäädännön mukaisesti täyttyneiden yhteenlaskettujen vakuutuskausien kesto on vähintään 20 vuotta naisten ja 25 vuotta miesten osalta mutta kansallisten vakuutuskausien kesto on alle kyseisten rajojen (eikä vähemmän kuin 15 vuotta naisten ja 20 vuotta miesten osalta) ja laskeminen tapahtuu 17 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain 27 ja 28 §:n mukaisesti (virallinen lehti 2015, kohta 748).

PORTUGALI

Kaikki vanhuus- ja perhe-eläkehakemukset, lukuun ottamatta tapauksia, joissa useamman kuin yhden maan lainsäädännön mukaisesti täyttyneiden yhteenlaskettujen vakuutuskausien kesto on vähintään 21 kalenterivuotta mutta kansallisten vakuutuskausien kesto on enintään 20 vuotta ja laskeminen tapahtuu 10 päivänä toukokuuta 2007 annetun säädöksen N:o 187/2007, sellaisena kuin se on muutettuna, 32 ja 33 §:n mukaisesti.

SLOVAKIA

- a) Kaikki sellaisia perhe-eläkkeitä (lesken- ja lapseneläke) koskevat hakemukset, jotka on laskettu ennen 1 päivää tammikuuta 2004 voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti ja joiden määrä perustuu edunjäntäjälle aiemmin maksettuihin eläkkeeseen;
- b) Kaikki sellaisia eläkkeitä koskevat hakemukset, jotka on laskettu muutetun sosiaaliturvalain N:o 461/2003 Kok. nojalla.

RUOTSI

- a) Takuueläkkeen muodossa vuonna 1937 tai sitä ennen syntyneille maksettavaa vanhuuseläkettä koskevat hakemukset (sosiaalivakuutuslain 66 luku [2010:110])
- b) Lisäeläkkeen muodossa maksettavaa vanhuuseläkettä koskevat hakemukset (sosiaalivakuutuslain 63 luku [2010:110]).

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Kaikki vanhuuseläkettä, vuoden 2014 eläkelain 1 osan mukaista kansaneläkettä sekä lesken- ja kuolemantapausetuuksia koskevat hakemukset, lukuun ottamatta niitä, joiden osalta verovuoden, joka alkaa 6 päivänä huhtikuuta 1975 tai sen jälkeen, aikana

- i) asianomainen on täyttänyt Yhdistyneen kuningaskunnan ja jonkin jäsenvaltion lainsäädännön vakuutus-, työskentely- tai asumiskausia koskevat vaatimukset, ja yhtä (tai useampaa) verovuosista ei pidetä Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaisesti huomioon otettavana vuotena;
- ii) Yhdistyneen kuningaskunnan voimassa olevan lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutuskaudet 5 päivää heinäkuuta 1948 edeltävien kausien osalta otettaisiin huomioon tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohtaa sovellettaessa soveltamalla jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisia vakuutus-, työskentely- ja asumiskausia.

Kaikki hakemukset, jotka koskevat vuonna 1992 sosiaaliturvamaksuista ja -etuuksista annetun lain (Social Security Contributions and Benefits Act 1992) 44 pykälän ja vuonna 1992 sosiaaliturvamaksuista ja -etuuksista (Pohjois-Irlanti) annetun lain (Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992) 44 pykälän mukaista lisäeläkettä.

2 OSA

TAPAUKSET, JOIHIN SOVELLETAAN SSC.47 ARTIKLAN 5 KOHTAA

ITÄVALTA

- a) Yleisen eläkelain (APG), annettu 18 päivänä marraskuuta 2004, mukaiset eläketiliin perustuvat vanhuuseläkkeet ja niistä johdettu perhe-eläke
- b) Itävallan apteekkialan yleisestä palkkarahastosta (Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich) 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun liittovaltion lain (Itävallan virallinen lehti BGBl I N:o 154) 41 pykälän mukaiset pakolliset korvaukset

- c) Itävallan alueellisten lääkäriliittojen vanhuus- ja varhaiseläkkeet, jotka perustuvat perusturvaan (perusetuus ja mikä tahansa lisäetuus taikka peruseläke), ja kaikki Itävallan alueellisten lääkäriliittojen eläke-etuudet, jotka perustuvat lisäturvaan (lisä- tai yksilöllinen eläke)
- d) Itävallan eläinlääkäriliiton eläkerahastosta maksettava vanhuusiän tuki
- e) Itävallan asianajajayhdistysten sosiaaliturvalaitosten sääntöjen (osat A ja B) mukaiset etuudet, lukuun ottamatta lesken- ja lapseneläkkeistä johtuvia etuuksia koskevia hakemuksia Itävallan asianajajaliittojen sosiaaliturvalaitosten sääntöjen mukaisesti (osa A)
- f) Arkkitehti- ja insinööriliiton sosiaaliturvalaitosten maksamat, Itävallan insinööriliitosta vuonna 1993 annetun lain (Ziviltechnikerkammergesetz) ja sosiaaliturvalaitosten sääntöjen mukaiset etuudet, lukuun ottamatta viimeksi mainituista etuuksista johtuvien perhe-eläke-etuuksien perusteella maksettavia etuuksia
- g) Liittovaltion tilintarkastaja- ja veroneuvojaliiton sosiaaliturvalaitoksen sääntöjen mukaiset etuudet Itävallan tilintarkastaja- ja veroneuvojaliitosta annetun lain (Wirtschaftstreuhandberufsgesetz) mukaisesti.

BULGARIA

Pakollisesta lisäeläkevakuutuksesta maksettavat vanhuuseläkkeet sosiaalivakuutuslain II osan II osaston mukaisesti.

KROATIA

Eläkkeet pakollisesta vakuutusjärjestelmästä perustuen yksilöllisiin pääomittuihin säästöihin pakollisia ja vapaaehtoisia eläkerahastoja koskevan lain mukaisesti (virallinen lehti 49/99, sellaisena kuin se on muutettuna) ja eläkevakuutusyhtiöitä ja yksilöllisiin pääomittuihin säästöihin perustuvien eläkkeiden maksamista koskevan lain mukaisesti (virallinen lehti 106/99, sellaisena kuin se on muutettuna), lukuun ottamatta tapauksia, joista säädetään pakollisia ja vapaaehtoisia eläkerahastoja koskevan lain 47 ja 48 §:ssä (perhe-eläke).

TANSKA

- a) Yksilölliset eläkejärjestelyt
- b) Kuolemantapauksissa myönnettävät etuudet (kertyneet Arbejdsmarkedets Tillægspension -järjestelmän puitteissa suoritettujen eläkemaksujen mukaan 1 päivää tammikuuta 2002 edeltäneeltä ajalta)
- c) Kuolemantapauksissa myönnettävät etuudet (kertyneet Arbejdsmarkedets Tillægspension -järjestelmän puitteissa suoritettujen eläkemaksujen mukaan 1 päivää tammikuuta 2002 jälkeiseltä ajalta), joihin viitataan työmarkkinoiden lisäeläkettä koskevassa konsolidoidussa laissa (Arbejdsmarkedets Tillægspension) 942:2009.

VIRO

Pakollinen rahastoiva vanhuuseläkejärjestelmä.

RANSKA

Perus- tai täydentävät järjestelmät, joissa vanhuusetuudet lasketaan eläkepisteiden perusteella.

UNKARI

Yksityisten eläkerahastojen jäsenyyteen perustuvat eläke-etuudet.

LATVIA

Vanhuuseläkkeet (1 päivänä tammikuuta 1996 annettu laki valtion eläkkeistä; 1 päivänä heinäkuuta 2001 annettu laki valtion rahoittamista eläkkeistä).

PUOLA

Maksuperusteisen järjestelmän mukaiset vanhuuseläkkeet.

PORTUGALI

Lisäeläkkeet, jotka myönnetään 22 päivänä helmikuuta 2008 annetun säädöksen N:o 26/2008, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti (julkinen rahastointijärjestelmä).

SLOVAKIA

Pakollinen vanhuuseläkesäästäminen.

SLOVENIA

Pakollisesta lisäeläkevakuutuksesta maksettava eläke.

RUOTSI

Vanhuuseläke ansioeläkkeen ja rahastoeläkkeen muodossa (sosiaalivakuutuslain 62 ja 64 luku [2010:110]).

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Portaittaiset eläke-etuudet, jotka maksetaan vuonna 1965 annetun vakuutuslain (National Insurance Act 1965) 36 ja 37 pykälän mukaisesti ja vuonna 1966 annetun Pohjois-Irlannin vakuutuslain (National Insurance Act – Northern Ireland) 35 ja 36 pykälän mukaisesti.

LIITE SSC-5

ETUUKSET JA SOPIMUKSET, JOIHIN VOIDAAN SOVELTAA SSC.49 ARTIKLAA

- I Tämän pöytäkirjan SSC.49 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut etuudet, joiden määrä on riippumaton täyttyneiden vakuutus- tai asumiskausien pituudesta

TANSKA

Sellaisen henkilön 10 vuoden asumisella ansaitsema Tanskan kansallinen täysi vanhuuseläke, jolle eläke on myönnetty 1 päivään lokakuuta 1989 mennessä.

SUOMI

Siirtymäsäännösten mukaisesti määräytyvät ja ennen 1 päivää tammikuuta 1994 myönnetty kansaneläkkeet ja leskeneläkkeet (laki kansaneläkelain voimaantulosta 569/2007).

Lapseneläkkeen täydennysmäärä laskettaessa itsenäistä etuutta kansaneläkelain mukaisesti (kansaneläkelaki 568/2007).

RANSKA

Yleisen sosiaaliturvajärjestelmän tai maatalouden työntekijöiden järjestelmän mukainen leskien työkyvyttömyyseläke, jos se on laskettu kuolleen puolison SSC.47 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti määritetyn työkyvyttömyyseläkkeen perusteella.

KREIKKA

Lain n:o 4169/1961 maatalouden vakuutusjärjestelmää (OGA) koskevien säännösten mukaiset etuudet.

ALANKOMAAT

Yleisestä perhe-eläkkeestä 21 päivänä joulukuuta 1995 annettu laki (ANW).

Työkyvyttömyysasteen mukaan määräytyvää työkyvyttömyyttä koskeva 10 päivänä marraskuuta 2005 annettu laki (WIA).

ESPANJA

Perhe-eläkkeet, jotka on myönnetty yleisissä ja erityisissä järjestelmissä, lukuun ottamatta virkamiesten erityisjärjestelmää.

RUOTSI

a) Ansiosidonnainen sairausetuus ja aktivointikorvaus (sosiaalivakuutuslain 34 luku [2010:110])

b) Takuueläke ja takuukorvaus, joilla on korvattu ennen 1 päivää tammikuuta 1993 sovelletun kansaneläkelainsäädännön mukainen täysi kansaneläke, sekä kyseisestä ajankohdasta sovellettavaa lainsäädäntöä koskevien siirtymäsäännösten mukaisesti myönnettävä täysi kansaneläke.

- II Tämän pöytäkirjan SSC.49 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut etuudet, joiden suuruus määritetään sellaisen laskennallisen kauden perusteella, joka katsotaan täytyneeksi riskin toteutumispäivän ja myöhemmän päivämäärän välillä.

SUOMI

Työeläkkeet, joiden osalta otetaan huomioon tulevat kaudet kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

SAKSA

Perhe-eläkkeet, joiden osalta otetaan huomioon lisäkausi.

Vanhuuseläkkeet, joiden osalta otetaan huomioon jo ansaittu lisäkausi.

ITALIA

Italian eläkkeet täyden työkyvyttömyyden vuoksi (inabilità).

LATVIA

Oletettujen vakuutuskausien perusteella laskettu perhe-eläke (1 päivänä tammikuuta 1996 annetun kansaneläkelain 23 pykälän 8 momentti).

LIETTUA

- a) Valtion sosiaalivakuutuksen piiriin kuuluvat työkyvyttömyyseläkkeet, jotka maksetaan valtion sosiaalivakuutuksen piiriin kuuluvista eläkkeistä annetun lain mukaisesti.
- b) Valtion sosiaalivakuutuksen piiriin kuuluvat perhe- ja lapseneläkkeet, jotka on laskettu vainajan työkyvyttömyyseläkkeen perusteella valtion sosiaalivakuutuksen piiriin kuuluvista eläkkeistä annetun lain mukaisesti.

LUXEMBURG

Perhe-eläkkeet

SLOVAKIA

Slovakian perhe-eläke, joka johdetaan työkyvyttömyyseläkkeestä.

ESPANJA

Virkamiesten erityisjärjestelmän mukaiset vanhuuseläkkeet, jotka maksetaan valtion eläkkeensaajista annetun lain konsolidoidun tekstin I osaston mukaisesti, jos riskin toteutumishetkellä etuudensaaja oli palveluksessa oleva virkamies tai häntä kohdeltiin sellaisena; perhe-eläkkeet (lesket, lapset ja vanhemmat), jotka maksetaan valtion eläkkeensaajista annetun lain konsolidoidun tekstin I osaston mukaisesti, jos virkamies kuoleman sattuessa oli palveluksessa tai häntä kohdeltiin palveluksessa olevana.

RUOTSI

- a) Sairausetuus ja aktivointikorvaus takuukorvauksen muodossa (sosiaalivakuutuslain 35 luku [2010:110])
- b) Perhe-eläke hyvitetävien vakuutuskausien mukaan laskettuna (sosiaalivakuutuslain 76–85 luku [2010:110]).

III Tämän pöytäkirjan SSC.49 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettut sopimukset, joiden tarkoituksena on estää saman laskennallisen kauden huomioon ottaminen kahdesti tai useammin:

Suomen tasavallan ja Saksan liittotasavallan välillä 28 päivänä huhtikuuta 1997 tehty sosiaaliturvasopimus.

Suomen tasavallan ja Luxemburgin suurherttuakunnan välillä 10 päivänä marraskuuta 2000 tehty sosiaaliturvasopimus.

Sosiaaliturvasta 12 päivänä kesäkuuta 2012 tehty pohjoismainen sopimus.

LIITE SSC-6

**JÄSENVALTIOIDEN JA YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN LAINSÄÄDÄNNÖN SOVELTAMISTA
KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET**

(SSC.3 artiklan 2 kohta, SSC.51 artiklan 1 kohta ja SSC.66 artikla)

ITÄVALTA

1. Hankittaessa eläkevakuutuskausia pidetään toisen valtion koulussa tai vastaavassa oppilaitoksessa olemista vastaavana kuin koulussa tai oppilaitoksessa olemista yleisen sosiaalivakuutuslain (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG) 227 pykälän 1 momentin 1 kohdan ja 228 pykälän 1 momentin 3 kohdan, elinkeinonharjoittajien sosiaalivakuutuslain (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz – GSVG) 116 pykälän 7 momentin sekä maanviljelijöiden sosiaalivakuutuslain (Bauern-Sozialversicherungsgesetz – BSVG) 107 pykälän 7 momentin mukaisesti, jos henkilöön on sovellettu jossakin vaiheessa Itävallan lainsäädäntöä sillä perusteella, että hän on toiminut palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, ja ASVG:n 227 pykälän 3 momentissa, GSVG:n 116 pykälän 9 momentissa ja BSVG:n 107 pykälän 9 momentissa säädetyt erityiset maksut tällaisten koulutuskausien hankkimiseksi on maksettu.
2. Laskettaessa tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua pro rata -etuutta Itävallan lainsäädännön mukaisia maksujen erityiskorotuksia lisävakuutusta ja kaivostyöntekijöiden lisäetuutta varten ei oteta huomioon. Näissä tapauksissa ilman kyseisiä maksuja laskettuun pro rata -etuuteen lisätään tarvittaessa vähentämättömät maksujen erityiskorotukset lisävakuutusta ja kaivostyöntekijöiden lisäetuutta varten.
3. Jos tämän pöytäkirjan SSC.7 artiklan nojalla Itävallan eläkevakuutusjärjestelmän mukaisia korvaavia jaksoja on täytynyt mutta niitä ei voida käyttää laskentaperusteena ASVG:n 238 ja 239 §:n, GSVG:n 122 ja 123 §:n sekä BSVG:n 113 ja 114 §:n mukaisesti, käytetään lastenhoitokausia koskevaa laskentaperustetta ASVG:n 239 §:n, GSVG:n 123 §:n ja BSVG:n 114 §:n mukaisesti.
4. SSC.39 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa Itävallan lainsäädännön mukaista työkyvyttömyysetuuden määrää määritettäessä sovelletaan pöytäkirjan 5 luvun määräyksiä soveltuvin osin.

BULGARIA

Bulgarian sairausvakuutuslain 33 artiklan 1 kohtaa sovelletaan kaikkiin henkilöihin, joiden osalta Bulgaria on toimivaltainen jäsenvaltio tämän pöytäkirjan III osaston 1 luvun mukaisesti.

KYPROS

Sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.7, SSC.46 ja SSC.56 artiklan säännöksiä 6 päivänä lokakuuta 1980 voimassa olleen tai sen jälkeen jatkuvan kauden osalta vakuutusviikko määritellään Kyproksen lainsäädännössä jakamalla tietyn kauden vakuutusmaksuperustan muodostavat kokonaisansiot kyseisenä vakuutusmaksuvuotena sovellettavalla vakuutusmaksuperustan muodostavien perusansioiden viikoittaisella määrällä edellyttäen, että näin määrätty viikkojen lukumäärä ei ylitä kyseisen kauden kalenteriviikkojen lukumäärää.

TŠEKKI

1. Määriteltäessä perheenjäseniä tämän pöytäkirjan SSC.1 artiklan s alakohdan mukaisesti puoliseksi katsotaan myös rekisteröidyn parisuhteen osapuoli rekisteröidystä parisuhteesta annetun Tšekin lain nro 115/2006 Kok. mukaisesti.
2. Sen estämättä, mitä tämän pöytäkirjan SSC.6 ja SSC.7 artiklassa säädetään, lisäetuuden myöntämiseksi entisen Tšekin ja Slovakian liittotasavallan lainsäädännön nojalla täyttyneiden vakuutuskausien osalta ainoastaan Tšekin lainsäädännön nojalla täyttyneet vakuutuskaudet voidaan ottaa huomioon, jotta ehto vähintään vuoden mittaisesta Tšekin eläkevakuutuksesta liittotasavallan hajoamisen jälkeen määritellyn kauden aikana täyttyy (eläkevakuutuksesta annetun lain nro 155/1995 Kok. 106a pykälän 1 momentin b alamomentti).

3. Tämän pöytäkirjan SSC.39 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa lain nro 155/1995 Kok. mukaista työkyvyttömyysetuutta määritettäessä sovelletaan pöytäkirjan 5 luvun määräyksiä soveltuvien osin.

TANSKA

1. a) Laskettaessa eläkettä sosiaalieläkelain (Lov om social pension) mukaisesti pidetään rajatyöntekijän tai Tanskaan kausityöhön tulleen työntekijän Tanskan lainsäädännön mukaan täyttyneitä palkkatyö- tai itsenäisen ammatinharjoittamisen kausia jälkeen elävän puolison osalta Tanskassa täyttyneinä asumiskausina niiltä osin kuin jälkeen elävä puoliso oli näiden kausien aikana avioliitossa edellä mainitun työntekijän kanssa ilman asumuseroa tai tosiasiallista eroa yhteensopimattomuuden vuoksi ja edellyttäen, että kyseisten kausien aikana puoliso asui toisen valtion alueella. Tässä alakohdassa 'kausityöllä' tarkoitetaan työtä, joka on riippuvainen vuodenaikojen vaihtelusta ja toistuu automaattisesti joka vuosi.
  - b) Laskettaessa eläkettä sosiaalieläkelain (Lov om social pension) mukaisesti sellaisten henkilöiden osalta, joihin ei sovelleta a alakohdtaa, pidetään Tanskan lainsäädännön mukaan ennen 1 päivää tammikuuta 1984 täyttyneitä palkkatyö- tai itsenäisen ammatinharjoittamisen kausia jälkeen elävän puolison osalta Tanskassa täyttyneinä asumiskausina niiltä osin kuin jälkeen elävä puoliso oli näiden kausien aikana avioliitossa kyseisen henkilön kanssa ilman asumuseroa tai tosiasiallista eroa yhteensopimattomuuden vuoksi ja edellyttäen, että kyseisten kausien aikana puoliso asui toisen valtion alueella.
  - c) Edellä olevien a ja b alakohdan mukaisesti huomioon otettavia kausia ei oteta huomioon, jos ne ovat päällekkäisiä sellaisten kausien kanssa, jotka on otettu huomioon laskettaessa asianomaisen henkilön eläkettä toisen valtion pakollista vakuutusta koskevan lainsäädännön mukaan, tai sellaisten kausien kanssa, joiden aikana asianomainen henkilö sai eläkettä tällaisen lainsäädännön mukaan. Nämä kaudet otetaan kuitenkin huomioon, jos mainitun eläkkeen vuosittainen määrä on vähemmän kuin puolet sosiaalieläkkeen perusmäärästä.
2. a) Sen estämättä, mitä tämän pöytäkirjan SSC.7 artiklassa määrätään, henkilöillä, jotka eivät ole harjoittaneet ansiotoimintaa yhdessä tai useammassa valtiossa, on oikeus Tanskan sosiaalieläkkeeseen vain, jos he ovat olleet tai ovat aiemmin olleet pysyviä asukkaita Tanskassa vähintään kolme vuotta ottaen huomioon Tanskan lainsäädännön mukaiset ikärajoitukset. Jollei tämän pöytäkirjan SSC.5 artiklasta muuta johdu, SSC.8 artiklaa ei sovelleta Tanskan sosiaalieläkkeeseen, johon tällaiset henkilöt ovat saaneet oikeuden.
  - b) Edellä a alakohdassa tarkoitettuja määräyksiä ei sovelleta Tanskan sosiaalieläkeoikeuksiin sellaisten henkilöiden perheenjäsenten osalta, jotka harjoittavat tai ovat harjoittaneet Tanskassa ansiotoimintaa, eikä opiskelijoiden tai heidän perheenjäsentensä osalta.
3. Joustaviin työjärjestelyihin (ledighedsydelse) (10 päivänä kesäkuuta 1997 annettu laki nro 455) hyväksytyjen työttömien henkilöiden tilapäinen etuus kuuluu tämän pöytäkirjan III osaston 6 lukuun.
  4. Jos Tanskan sosiaalieläkkeen saajalla on oikeus myös toisen valtion myöntämään perhe-eläkkeeseen, näitä eläkkeitä pidetään Tanskan lainsäädäntöä sovellettaessa SSC.48 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina samanlaisina etuuksina edellyttäen kuitenkin, että se henkilö, jonka vakuutus- tai asumiskausia käytetään perusteena perhe-eläkkeen laskemisessa, oli saanut oikeuden Tanskan sosiaalieläkkeeseen.

SUOMI

1. Suomen kansaneläkettä koskevan oikeuden määrittämiseksi ja määrän laskemiseksi tämän pöytäkirjan SSC.47, SSC.48 ja SSC.49 artiklan mukaisesti toisen valtion lainsäädännön nojalla ansaittuja eläkkeitä käsitellään samalla tavalla kuin Suomen lainsäädännön nojalla ansaittuja eläkkeitä.

2. Sovelletaessa tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohtaa Suomen työeläkelainsäädännön mukaisen tulevan ajan ansioiden laskemiseksi silloin, kun henkilö on työskennellyt palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana osan Suomen lainsäädännön mukaista tarkasteluaikaa toisessa valtiossa ja hänelle on täyttynyt siihen perustuvia eläkevakuutuskausia, tulevan ajan ansioiden on katsottava vastaavan summaa, jonka henkilö on ansainnut tarkasteluaikana Suomessa ja joka jaetaan Suomessa tarkasteluaikana täyttyneiden vakuutuskuukausien lukumäärällä.

RANSKA

1. Henkilöille, jotka saavat Ranskassa luontoisetuuksia tämän pöytäkirjan SSC.15 tai SSC.24 artiklan perusteella ja jotka asuvat Ranskan Haut-Rhinin, Bas-Rhinin tai Mosellen departementteissa, toisen valtion laitoksen puolesta myönnettyihin luontoisetuuksiin, joiden kustannuksista tämä laitos vastaa, kuuluvat Alsace-Mosellen yleisestä sairausvakuutusjärjestelmästä ja pakollisesta täydentävästä paikallisesta sairausvakuutusjärjestelmästä myönnetty etuudet.
2. Tämän pöytäkirjan III osaston 5 lukua sovelletaessa nykyisiin tai entisiin palkattuihin työntekijöihin tai itsenäisiin ammatinharjoittajiin sovellettava Ranskan lainsäädäntö kattaa sekä vanhuuseläkevakuutuksen perusjärjestelmän tai -järjestelmät että lisäeläkejärjestelmän tai -järjestelmät, joihin asianomainen henkilö on kuulunut.

SAKSA

1. Sen estämättä, mitä tämän pöytäkirjan SSC.6 artiklan a alakohdassa määrätään ja sosiaalilain VI osan (Sozialgesetzbuch VI) 5 §:n 4 momentin 1 kohdassa säädetään, henkilö, joka saa täyttä vanhuuseläkettä toisen valtion lainsäädännön nojalla, voi hakea pakollista vakuutusta Saksan eläkevakuutusjärjestelmästä.
2. Sen estämättä, mitä tämän pöytäkirjan SSC.6 artiklan a alakohdassa määrätään ja sosiaalilain VI osan (Sozialgesetzbuch VI) 7 §:ssä säädetään, henkilö, joka kuuluu pakolliseen vakuutusjärjestelmään toisessa valtiossa tai saa vanhuuseläkettä toisen valtion lainsäädännön nojalla, voi liittyä Saksan vapaaehtoiseen vakuutusjärjestelmään.
3. Myönnettäessä sosiaalilain V osan (SGB V) 47 §:n 1 momentin, sosiaalilain VII osan (SGB VII) 47 §:n 1 momentin ja sosiaalilain V osan 24i §:n nojalla rahaetuksia vakuutetuille henkilöille, jotka asuvat toisessa valtiossa, Saksan vakuutusjärjestelmissä lasketaan etuuksien arvioinnissa käytettävä nettopalkka ikään kuin vakuutettu asuisi Saksassa, jollei vakuutettu pyydä arviointia tosiasiallisesti saamansa nettopalkan perusteella.
4. Muiden valtioiden kansalaiset, joiden asuinpaikka tai tavanomainen asunto on Saksan ulkopuolella ja jotka täyttävät Saksan eläkevakuutusjärjestelmän yleiset edellytykset, voivat maksaa vapaaehtoisia vakuutusmaksuja vain, jos he ovat aiemmin olleet vapaaehtoisesti tai pakollisesti vakuutettuina Saksan eläkevakuutusjärjestelmässä; tämä koskee myös kansalaisuudettomia henkilöitä ja pakolaisia, joiden asuinpaikka tai tavanomainen asunto on jossain toisessa valtiossa.
5. Sosiaalilain VI osan (Sozialgesetzbuch VI) 253 pykälän mukainen vakiokausi (pauschale Anrechnungszeit) määritetään ottaen huomioon vain Saksan kaudet.
6. Tapauksissa, joissa eläkkeen uudelleenlaskentaan sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 1991 voimassa ollutta Saksan eläkelainsäädäntöä, sovelletaan ainoastaan Saksan lainsäädäntöä hyvitetäessä Saksan korvaavia aikoja (Ersatzzeiten).
7. Saksan lainsäädäntöä työtaturmista ja ammattitaudeista, jotka korvataan ulkomaisia eläkkeitä koskevan lain mukaisesti, sekä sellaisten vakuutuskausien perusteella myönnettävistä etuuksista, jotka voidaan hyvittää ulkomaisia eläkkeitä koskevan lain mukaisesti alueilla, jotka mainitaan siirtymään joutuneiden ja pakolaisasiain lain (Bundesvertriebenengesetz) 1 pykälän 2 momentin 3 kohdassa, sovelletaan edelleen tämän pöytäkirjan soveltamisalan rajoissa sen estämättä, mitä ulkomaisia eläkkeitä koskevan lain (Fremdrentengesetz) 2 pykälässä säädetään.

8. Tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettua teoreettista määrän laskemiseksi vapaiden ammattien eläkejärjestelmissä toimivaltainen laitos ottaa perusteeksi jokaisen jonkin toisen valtion lainsäädännön mukaan täyttyneen vakuutusvuoden osalta keskimääräisen vuosittaisen eläkeoikeuden, joka on hankittu toimivaltaisen laitoksen jäsenyyden aikana vakuutusmaksuja maksamalla.

KREIKKA

1. Lakia N:o 1469/84, joka koskee Kreikan kansalaisten ja kreikkalaista alkuperää olevien ulkomaiden kansalaisten vapaaehtoista liittymistä eläkevakuutusjärjestelmään, sovelletaan muiden valtioiden kansalaisiin, kansalaisuudettomiin henkilöihin ja pakolaisiin, jos asianomaiset henkilöt ovat asuin- tai oleskelupaikastaan riippumatta aikaisemmin kuuluneet pakollisesti tai vapaaehtoisesti Kreikan eläkevakuutusjärjestelmään.
2. Sen estämättä, mitä tämän pöytäkirjan SSC.6 artiklan a alakohdassa määrätään ja lain 1140/1981 34 §:ssä säädetään, henkilö, joka saa eläkettä työtapaturman tai ammattitaudin perusteella toisen valtion lainsäädännön nojalla, voi hakea pakollista vakuutusta OGA:n soveltaman lainsäädännön mukaisesti sikäli kuin hän harjoittaa kyseisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa.

IRLANTI

Sen estämättä, mitä tämän pöytäkirjan SSC.19 artiklan 2 kohdassa ja SSC.57 artiklassa määrätään, laskettaessa vakuutetun määrättyjä hyväksyttävistä viikkoansioista Irlannin lainsäädännön mukaisten sairaus- tai työttömyysetuuksien myöntämistä varten otetaan vakuutetun jokaiselta työviikolta, jona hän on jonkin toisen valtion lainsäädännön mukaisesti ollut palkkatyössä asiaankuuluvana määrättyä vuonna, huomioon määrä, joka vastaa palkkatyöntekijöiden keskimääräistä viikkoansiota tuona määrättyä vuonna.

MALTA

Erityismääräykset virkamiesten osalta

- a) Yksinomaan sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.43 ja SSC.55 artiklaa Maltan puolustusvoimista annetun lain (Maltan lakien 220 luku), poliisilain (Maltan lakien 164 luku), vankeinhoitolain (Maltan lakien 260 luku) ja pelastuspalvelulain (Maltan lakien 411 luku) mukaisessa palveluksessa olevia henkilöitä pidetään virkamiehinä.
- b) Edellä mainittujen lakien ja eläkeasetuksen (Maltan lakien 93 luku) nojalla maksettavia eläkkeitä pidetään yksinomaan tämän pöytäkirjan SSC.1 artiklan cc alakohtaa sovellettaessa "virkamiesten erityisjärjestelminä".

ALANKOMAAT

1. Hoitovakuutus

- a) Kun kyse on oikeudesta luontoisetuksiin Alankomaiden lainsäädännön mukaan, tämän pöytäkirjan III osaston 1 ja 2 luvun säännöksiä täytäntöön pantaessa luontoisetuksiin oikeutetuilla henkilöillä tarkoitetaan:
- i) henkilöitä, joilla on Zorgverzekeringswet-lain (hoitovakuutuslain) 2 §:n mukaisesti otettava vakuutus hoitovakuutuslaitoksesta; ja
- ii) sikäli kuin nämä eivät kuulu i alakohdan soveltamisalaan, palveluksessa olevan sotilashenkilöstön perheenjäseniä, jotka asuvat toisessa valtiossa, ja henkilöitä, jotka asuvat toisessa valtiossa ja joilla on tämän pöytäkirjan mukaisesti oikeus terveydenhoitoon asuinvaltiossaan Alankomaiden vastatessa kustannuksista.
- b) Edellä 1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden on hoitovakuutuslain (Zorgverzekeringswet) säännösten mukaisesti otettava vakuutus hoitovakuutuslaitoksesta, ja 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden on rekisteröidyttävä hoitovakuutusvirastossa (College voor zorgverzekeringen).

- c) Edellä a alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin ja heidän perheenjäseniinsä sovelletaan hoitovakuutuslain (Zorgverzekeringswet) ja erityissairaanhoitokuluja koskevan yleisen lain (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) säännöksiä, jotka koskevat velvollisuutta suorittaa maksuja. Perheenjäsenen kohdalla maksut peritään siltä henkilöltä, jonka oikeudesta oikeus terveydenhoitoon on johdettu, lukuun ottamatta sotilashenkilöstön perheenjäseniä, jotka asuvat toisessa valtiossa ja joilta maksut peritään suoraan.
- d) Zorgverzekeringswet-lain (hoitovakuutuslain) säännöksiä, jotka koskevat viivästynyttä vakuutuksen ottamista, sovelletaan soveltuvin osin, kun kyse on a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden viivästyneestä rekisteröitymisestä College voor zorgverzekeringen -vakuutusvirastossa.
- e) Alankomaissa asuvilla tai siellä tilapäisesti oleskelevilla henkilöillä, joilla on muun valtion kuin Alankomaiden lainsäädäntöön perustuva oikeus luontoisuuksiin, on oikeus vastaaviin luontoisuuksiin kuin Alankomaissa vakuutetuilla on asuin- tai oleskelupaikan laitoksen tarjoaman turvan mukaisesti, ottaen huomioon hoitovakuutuslain (Zorgverzekeringswet) 11 §:n 1, 2 ja 3 momentti ja 19 §:n 1 momentti, samoin kuin oikeus erityissairaanhoitokuluja koskevan yleisen lain (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) mukaisiin luontoisuuksiin.
- f) Sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.21–SSC.27 artiklaa pidetään seuraavia etuuksia (tämän pöytäkirjan III osaston 4 ja 5 luvun mukaisten eläkkeiden lisäksi) Alankomaiden lainsäädännön mukaan maksettavina eläkkeinä:
- eläkkeet, jotka on myönnetty virkamiesten ja heidän jälkeensä elävien eläkkeistä 6 päivänä tammikuuta 1966 annetun lain mukaisesti (Algemene burgerlijke pensioenwet) (Alankomaiden virkamieseläkelaki)
  - eläkkeet, jotka on myönnetty sotilashenkilöiden ja heidän jälkeensä elävien eläkkeistä 6 päivänä lokakuuta 1966 annetun lain mukaisesti (Algemene militaire pensioenwet) (sotilaseläkelaki)
  - työkyvyttömyysetuudet, jotka on myönnetty sotilaiden työkyvyttömyysetuuksista 7 päivänä kesäkuuta 1972 annetun lain mukaisesti (Wetarbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen) (laki sotilaiden työkyvyttömyysetuuksista)
  - eläkkeet, jotka on myönnetty Alankomaiden rautatieyhtiön (NV Nederlandse spoorwegen) työntekijöiden ja heidän jälkeensä elävien eläkkeistä 15 päivänä helmikuuta 1967 annetun lain mukaisesti (Spoorwegpensioenwet) (rautatie-eläkelaki)
  - eläkkeet, jotka on myönnetty työskentelyedellytyksistä Alankomaiden rautatieyhtiössä annetun asetuksen mukaan (Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen)
  - etuudet, jotka annetaan henkilöille, jotka ovat jääneet eläkkeelle ennen eläkkeellejääntiin oikeuttavaa 65 vuoden ikää sellaisen eläkkeen perusteella, jonka tarkoituksena on tarjota aiemmin työssä olleille henkilöille vanhuusiän tuloturva, tai etuudet, jotka annetaan poistuttaessa ennenaikaisesti työmarkkinoilta valtion perustaman tai työmarkkinasopimuksella perustetun vähintään 55-vuotiaalle tarkoitettun järjestelmän mukaisesti
  - etuudet, jotka annetaan sotilashenkilöstöön kuuluville ja virkamiehille henkilöstön vähentämistä, työn luonteen vuoksi ikäsyistä tapahtuvaa irtisanomista ja varhaiseläkkeelle siirtymistä koskevan järjestelyn mukaisesti.
- g) Sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.16 artiklan 1 kohtaa on Alankomaissa tilapäisesti oleskelevilla tämän kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitetuilla henkilöillä oikeus luontoisuuksiin Alankomaissa asuinpaikan laitoksen vakuutetuille tarjoaman turvan mukaisesti ottaen huomioon hoitovakuutuslain (Zorgverzekeringswet) 11 §:n 1, 2 ja 3 momentti ja 19 §:n 1 momentti, samoin kuin oikeus erityissairaanhoitokuluja koskevan yleisen lain (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) mukaisiin luontoisuuksiin.

2. Yleisen vanhuuseläkelain (Algemene Ouderdomswet – AOW) soveltaminen

- a) Yleisen vanhuuseläkelain (Algemene Ouderdomswet – AOW) 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua vähennystä ei sovelleta 1 päivää tammikuuta 1957 edeltäviin kalenterivuosiiin, joiden aikana etuudensaaja, joka ei täytä edellytyksiä kyseisten vuosien käsittelemiseksi vakuutuskausina,
- asui Alankomaissa ikävuosina 15–65
  - asui toisessa valtiossa mutta työskenteli Alankomaissa Alankomaihin sijoittautuneen työnantajan palveluksessa, tai
  - työskenteli toisessa valtiossa kausina, joita pidetään vakuutuskausina Alankomaiden sosiaaliturvajärjestelmässä.

Poiketen siitä, mitä AOW:n 7 §:ssä säädetään, henkilöillä, jotka asuivat tai työskentelivät Alankomaissa edellä mainittujen edellytysten mukaisesti vain ennen 1 päivää tammikuuta 1957, katsotaan myös olevan oikeus eläkkeeseen.

- b) AOW:n 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua vähennystä ei sovelleta 2 päivää elokuuta 1989 edeltäviin kalenterivuosiin, joiden aikana 15–65-vuotias henkilö, joka on tai oli naimisissa, ei ollut vakuutettuna edellä mainitun lainsäädännön mukaisesti ja asui muun valtion kuin Alankomaiden alueella, jos nämä kalenterivuodet ovat päällekkäisiä vakuutuskausien kanssa, jotka ovat täyttyneet edellä mainitun lainsäädännön mukaisesti henkilön puolison osalta, tai kalenterivuosien kanssa, jotka otetaan huomioon 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, edellyttäen että avioliitto oli voimassa tuona aikana.

Poiketen siitä, mitä AOW:n 7 §:ssä säädetään, tällä henkilöllä katsotaan olevan oikeus eläkkeeseen.

- c) AOW:n 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua vähennystä ei sovelleta 1 päivää tammikuuta 1957 edeltäviin kalenterivuosiin, joiden aikana eläkkeensaajan puoliso, joka ei täytä edellytyksiä kyseisten vuosien käsittelemiseksi vakuutuskausina,

— asui Alankomaissa ikävuosina 15–65, tai

— asui toisessa valtiossa mutta työskenteli Alankomaissa Alankomaihin sijoittautuneen työnantajan palveluksessa, tai

— työskenteli toisessa valtiossa kausina, joita pidetään vakuutuskausina Alankomaiden sosiaaliturvajärjestelmässä.

- d) AOW:n 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua vähennystä ei sovelleta 2 päivää elokuuta 1989 edeltäviin kalenterivuosiin, joiden aikana 15–65-vuotias eläkkeensaajan puoliso asui muun valtion kuin Alankomaiden alueella eikä ollut vakuutettuna AOW:n mukaisesti, jos nämä kalenterivuodet ovat päällekkäisiä vakuutuskausien kanssa, jotka ovat täyttyneet kyseisen lainsäädännön mukaisesti eläkkeensaajan osalta, tai kalenterivuosien kanssa, jotka otetaan huomioon 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, edellyttäen että avioliitto oli voimassa tuona aikana.

- e) Edellä olevia 2 kohdan a, b, c ja d alakohtaa ei sovelleta kausiin, jotka ovat päällekkäisiä

— kausien kanssa, jotka voidaan ottaa huomioon laskettaessa eläkeoikeuksia muun valtion kuin Alankomaiden vanhuusvakuutusta koskevan lainsäädännön mukaisesti, tai

— kausien kanssa, joiden osalta asianomainen henkilö on saanut vanhuuseläkettä kyseisen lainsäädännön mukaisesti.

Toisen valtion järjestelmän mukaisia vapaaehtoisen vakuutuksen kausia ei oteta huomioon tätä säännöstä sovellettaessa.

- f) Edellä olevia 2 kohdan a, b, c ja d alakohtaa sovelletaan vain, jos asianomainen henkilö on asunut yhdessä tai useammassa valtiossa kuusi vuotta 59 ikävuoden jälkeen, ja vain sen ajan, jona hän asuu jossakin näistä valtioista.

- g) Poiketen siitä, mitä AOW:n IV luvussa säädetään, kaikille muussa valtiossa kuin Alankomaissa asuville henkilöille, joiden puolisollla on kyseisen lainsäädännön mukainen pakollinen vakuutus, annetaan lupa ottaa vapaaehtoinen vakuutus kyseisen lainsäädännön mukaisesti kausiksi, joiden aikana puolisollla on pakollinen vakuutus.

Tämä luvan voimassaolo ei pääty, jos puolison pakollinen vakuutus päättyy hänen kuolemansa johdosta ja jos jälkeen elävä saa eläkettä vain yleisen perhe-eläkelain (Algemene nabestaandenwet) mukaisesti.

Kaikkissa tapauksissa lupa vapaaehtoisen vakuutuksen osalta päättyy päivänä, jona henkilö täyttää 65 vuotta.

Vapaaehtoiseen vakuutukseen maksettava vakuutusmaksu vahvistetaan niiden AOW:n säännösten mukaisesti, jotka koskevat vapaaehtoiseen vakuutukseen maksettavan vakuutusmaksun määrittämistä. Jos vapaaehtoinen vakuutus kuitenkin seuraa 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua vakuutuskautta, maksu vahvistetaan niiden AOW:n säännösten mukaisesti, jotka koskevat pakolliseen vakuutukseen maksettavan vakuutusmaksun määrittämistä, ja huomioon otettavat tulot katsotaan saaduiksi Alankomaissa.

- h) Edellä olevassa 2 kohdan g alakohdassa tarkoitettua lupaa ei myönnetä kenellekään, joka on vakuutettuna toisen valtion eläkkeitä tai perhe-etuuksia koskevan lainsäädännön mukaisesti.

- i) Kaikkien, jotka haluavat ottaa 2 kohdan g alakohdassa tarkoitettua vapaaehtoisen vakuutuksen, on haettava sitä sosiaalivakuutuspankista (Sociale Verzekeringsbank) vuoden kuluessa siitä päivämäärästä, jona osallistumista koskevat edellytykset täytyivät.

3. Yleisen perhe-eläkelain (Algemene nabestaandenwet – ANW) soveltaminen

- a) Jos jälkeen elävä puoliso on oikeutettu ANW:n (Algemene nabestaandenwet) mukaiseen perhe-eläkkeeseen tämän pöytäkirjan SSC.46 artiklan 3 kohdan mukaisesti, eläke lasketaan tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Sovellettaessa näitä säännöksiä myös 1 päivää lokakuuta 1959 edeltäviä vakuutuskausia pidetään Alankomaiden lainsäädännön mukaisesti täyttyneinä vakuutuskausina, jos kyseisten kausien aikana yli 15-vuotias vakuutettu

— asui Alankomaissa, tai

— asui toisessa valtiossa mutta työskenteli Alankomaissa Alankomaihin sijoittautuneen työnantajan palveluksessa, tai

— työskenteli toisessa valtiossa kausina, joita pidetään vakuutuskausina Alankomaiden sosiaaliturvajärjestelmässä.

- b) Edellä olevan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti huomioon otettavia kausia ei oteta huomioon, jos ne ovat päällekkäisiä sellaisten pakollisten vakuutuksen kausien kanssa, jotka ovat täyttyneet toisen valtion perhe-eläkkeitä koskevan lainsäädännön mukaan.

- c) Sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohtaa vain 15 ikävuoden jälkeen täyttyneet Alankomaiden lainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet otetaan huomioon vakuutuskausina.

- d) Poiketen siitä, mitä ANW:n 63 a pykälän 1 momentissa säädetään, muussa valtiossa kuin Alankomaissa asuvalle henkilölle, jonka puoliso on pakollisesti vakuutettuna ANW:n mukaisesti, annetaan lupa ottaa vapaaehtoinen vakuutus ANW:n mukaisesti, edellyttäen että tällainen vakuutus on alkanut jo tämän pöytäkirjan soveltamispäivänä, mutta vain niitä kausia varten, joiden aikana puoliso on pakollisesti vakuutettu.

Luvan voimassaolo päättyy päivänä, jona puolison ANW:n mukainen pakollinen vakuutus päättyy, ellei puolison pakollinen vakuutus päätty hänen kuolemansa johdosta ja jos jälkeen elävä saa eläkettä vain ANW:n mukaisesti.

Kaikissa tapauksissa lupa vapaaehtoisen vakuutuksen osalta päättyy päivänä, jona henkilö täyttää 65 vuotta.

Vapaaehtoiseen vakuutukseen maksettava vakuutusmaksu vahvistetaan niiden ANW:n säännösten mukaisesti, jotka koskevat vapaaehtoiseen vakuutukseen maksettavan vakuutusmaksun määrittämistä. Jos vapaaehtoinen vakuutus kuitenkin seuraa 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua vakuutuskautta, maksu vahvistetaan niiden ANW:n säännösten mukaisesti, jotka koskevat pakolliseen vakuutukseen maksettavan vakuutusmaksun määrittämistä, ja huomioon otettavat tulot katsotaan saaduiksi Alankomaissa.

4. Työkyvyttömyyttä koskevan Alankomaiden lainsäädännön soveltaminen

Laskiessaan etuuksia WAO:n, WIA:n tai WAZ:n mukaisesti Alankomaiden laitokset ottavat huomioon:

— palkkatyön kaudet ja sellaisina käsiteltävät kaudet, jotka ovat täyttyneet Alankomaissa ennen 1 päivää heinäkuuta 1967,

— vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet WAO:n mukaan,

— henkilön vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet 15 ikävuoden jälkeen yleisen työkyvyttömyyslain (Algemene Arbeidsongeschiktheidswet) mukaisesti, kunhan nämä eivät ole päällekkäisiä WAO:n mukaisesti täyttyneiden vakuutuskausien kanssa,

— WAZ:n mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet,

— WIA:n mukaisesti täyttyneet vakuutuskaudet.

ESPANJA

1. Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa vuodet, joina työntekijä ei ole eläkkeeseen oikeuttavassa iässä tai pakollisessa eläkeiässä siten kuin niistä säädetään valtion eläkkeensaajia koskevan lain (Ley de Clases Pasivas del Estado) konsolidoidun tekstin 31 §:n 4 momentissa, otetaan huomioon tosiasiallisina valtion palvelusvuosina ainoastaan, jos sen tapahtuman ajankohtana, jonka perusteella perhe-eläkkeet maksetaan, etuudensaaja kuului Espanjan virkamiesten erityisjärjestelmään tai harjoitti kyseisessä järjestelmässä tähän rinnastettavaa toimintaa, tai jos eläkkeen perustana olevan tapahtuman ajankohtana etuudensaaja harjoitti toimintaa, joka olisi edellyttänyt asianomaisen henkilön kuulumista valtion virkamiesten, asevoimien tai oikeuslaitoksen erityisjärjestelmään, jos toimintaa olisi harjoitettu Espanjassa.
2. a) Tämän pöytäkirjan SSC.51 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla Espanjan teoreettinen etuus lasketaan niiden tosiasiallisten vakuutusmaksujen perusteella, jotka henkilö on maksanut vuosina, jotka edelsivät välittömästi viimeistä maksua Espanjan sosiaaliturvajärjestelmään. Jos eläkkeen perusmäärää laskettaessa on otettava huomioon muiden valtioiden lainsäädännön mukaisia vakuutus- tai asumiskausia, kyseisten kausien osalta käytetään Espanjan vakuutusmaksuperustaa, joka on ajallisesti lähimpänä viitekausia, ottaen huomioon kuluttajahintaindeksin kehitys.
b) Saatua eläkkeen määrää korotetaan lisien määrällä ja rahanarvon muutoksilla, jotka lasketaan kutakin seuraava vuotta kohti samanluonteisten eläkkeiden osalta.
3. Toisissa valtioissa täyttyneitä kausia, jotka on laskettava virkamiesten, asevoimien ja oikeushallinnon erityisjärjestelmän mukaan, käsitellään tämän pöytäkirjan SSC.51 artiklaa sovellettaessa samalla tavalla kuin ajallisesti viimeisimpiä Espanjassa valtion virkamiehenä täyttyneitä kausia.
4. Yleisen sosiaaliturvalain toisessa siirtymäsäännöksessä (Disposición Transitoria Segunda de la Ley General de la Seguridad Social) tarkoitettuja ikään perustuvia lisä sovelletaan kaikkiin tämän pöytäkirjan mukaisiin etuudensaajiin, jotka ovat maksaneet Espanjan lainsäädännön mukaisia vakuutusmaksuja ennen 1 päivää tammikuuta 1967. Sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.6 artiklaa ei ole mahdollista yksinomaan tätä pöytäkirjaa sovellettaessa rinnastaa toisessa valtiossa ennen 1 päivää tammikuuta 1967 hyvitettyjä vakuutuskausia Espanjassa maksettuihin vakuutusmaksuihin. Päivä, joka vastaa 1 päivää tammikuuta 1967 on merimiesten erityisjärjestelmässä (Régimen Especial de Trabajadores del Mar) 1 päivä elokuuta 1970 ja hiilikaivosalan sosiaaliturvan erityisjärjestelmässä (Régimen Especial de la Seguridad Social para la Minería del Carbón) 1 päivä huhtikuuta 1969.

RUOTSI

1. Pöytäkirjan määräyksiä vakuutus- ja asumiskausien yhteenlaskemisesta ei sovelleta Ruotsin lainsäädännön siirtymäsäännöksiin, jotka koskevat sellaisten vuonna 1937 tai ennen sitä syntyneiden henkilöiden oikeutta takuueläkkeeseen, jotka ovat asuneet Ruotsissa tietyn ajan ennen eläkkeen hakemista (sosiaalivakuutuslain voimaantulosta annetun lain [2010:111] 6 luku).
2. Laskettaessa tuloja laskennallista ansiosidonnaista sairauskorvausta ja ansiosidonnaista aktivointikorvausta varten sosiaalivakuutuslain (2010:110) 34 luvun mukaisesti sovelletaan seuraavaa: kun vakuutettu on viite kautena kuulunut työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana myös yhden tai useamman toisen valtion lainsäädännön piiriin, kyseisissä valtioissa saatujen tulojen katsotaan vastaavan vakuutetun Ruotsissa täyttyneenä viite kautena saamia keskimääräisiä bruttotuloja siten, että Ruotsissa saadut tulot jaetaan niiden ansaintavuosien lukumäärällä.
3. a) Laskettaessa eläkkeen laskennallista tulopohjaa ansiosidonnaista perhe-eläkettä varten (sosiaalivakuutuslain [2010:110] 82 luku), jos Ruotsin lainsäädännön mukainen vaatimus siitä, että henkilöllä on ollut eläkeoikeus vähintään kolmena kalenterivuonna vakuutetun kuolemaa välittömästi edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (viitekausi), ei täyty, huomioon otetaan myös muissa valtioissa täyttyneet vakuutuskaudet ikään kuin ne olisivat täyttyneet Ruotsissa. Muissa valtioissa täyttyneiden vakuutuskausien katsotaan perustuvan Ruotsin keskimääräiseen eläkekarttumaan. Jos asianomaiselle henkilölle on karttunut eläkettä Ruotsista vain yhden vuoden ajalta, kaikkien toisessa valtiossa täyttyneiden vakuutuskausien katsotaan olevan määrältään samoja.

- b) Laskettaessa laskennallisia eläkepisteitä 1 päivänä tammikuuta 2003 tai sen jälkeen sattuneeseen kuolemantapaukseen liittyvää leskeneläkettä varten, jos Ruotsin lainsäädännön mukainen vaatimus siitä, että eläkepisteitä on kertynyt vähintään kahtena vuonna vakuutetun kuolemaa välittömästi edeltäneiden neljän vuoden aikana (viitekausi), ei täyty, mutta viitekauden aikana vakuutuskausia on täyttynyt toisessa valtiossa, kyseisten vuosien katsotaan perustuvan samaan eläkepistemäärään kuin Ruotsissa vietetyn vuoden.

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

1. Kun Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan henkilöllä voi olla oikeus vanhuuseläkkeeseen, jos
  - a) entisen puolison maksut otetaan huomioon ikään kuin ne olisivat tämän henkilön omia maksuja; tai
  - b) kyseisen henkilön puoliso tai entinen puoliso täyttää asiaankuuluvat maksuedellytykset, jolloin kaikissa tapauksissa edellytetään, että puoliso tai entinen puoliso toimii tai oli toiminut palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, johon oli sovellettu kahden tai useamman valtion lainsäädäntöä, sovelletaan tämän pöytäkirjan III osaston 5 luvun määräyksiä määritettäessä oikeutta etuuteen Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan. Tässä tapauksessa tämän pöytäkirjan SSC.44–SSC.55 artiklassa olevia viittauksia ”vakuutuskausiin” pidetään viittauksina vakuutuskausiin, jotka ovat täyttyneet
    - 1) puolison tai entisen puolison osalta, jos hakemuksen tekee:
      - a) avioliitossa oleva nainen, tai
      - b) henkilö, jonka avioliitto on päättynyt muutoin kuin puolison kuoleman vuoksi; tai
    - 2) entisen puolison osalta, jos hakemuksen tekee:
      - a) leskeksi jäänyt mies, joka välittömästi ennen eläkeikää ei ole oikeutettu leskeksi jääneen vanhemman avustukseen, tai
      - b) leskeksi jäänyt nainen, joka välittömästi ennen eläkeikää ei ole oikeutettu leskeksi jääneen äidin etuuteen, leskeksi jääneen vanhemman avustukseen tai leskeneläkkeeseen tai joka on oikeutettu vain ikään suhteutettuun leskeneläkkeeseen, joka on laskettu tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohdan määräysten mukaisesti; tässä yhteydessä ’ikään suhteutetulla leskeneläkkeellä’ tarkoitetaan leskeneläkettä, jota maksetaan alennettu määrä vuonna 1992 sosiaaliturvamaksuista ja -etuuksista annetun lain (Social Security Contributions and Benefits Act) 39 pykälän 4 momentin mukaisesti.
2. Sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.8 artiklaa Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön nojalla etuutta saavan henkilön, joka oleskelee toisen valtion alueella, katsotaan kyseisen oleskelun ajan asuvan tuon toisen valtion alueella, jos kyseessä ovat vanhuuden perusteella taikka jälkeen eläville maksettavat rahaetuudet, työtaturmiin ja ammattitauteihin liittyvät eläkkeet sekä kuolemantapauksen johdosta myönnettävät avustukset.
  - 1) Laskettaessa ansiotekijää, kun määritetään oikeutta etuuksiin Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan, kunkin palkkatyössä jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaan toimitun työviikon osalta, joka alkoi Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaisesti asiaankuuluvan tuloverotusvuoden aikana, asianomaisen henkilön katsotaan maksaneen maksuja ansiotyöntekijänä (”employed earner”) tai maksaneen vakuutusmaksuja sellaisten ansioiden perusteella, jotka vastaavat kahta kolmasosaa kyseisen vuoden ylemmästä ansiorajasta.
  - 2) Sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohtaa,
    - a) jos jonakin 6 päivänä huhtikuuta 1975 tai sen jälkeen alkaneena tuloverotusvuonna palkkatyössä toimivalle henkilölle on kertynyt vakuutus-, työskentely- tai asumiskausia yksinomaan jossakin jäsenvaltiossa ja tämän kohdan 1 alakohdan soveltamisesta seuraa, että kyseinen vuosi lasketaan vaatimukset täyttäväksi vuodeksi Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohtaa, hänen katsotaan olleen vakuutettuna 52 viikkoa kyseisenä vuonna kyseisessä jäsenvaltiossa;
    - b) jos mitään 6 päivänä huhtikuuta 1975 tai sen jälkeen alkanutta tuloverotusvuotta ei lasketa vaatimukset täyttäväksi vuodeksi Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan sovellettaessa tämän pöytäkirjan SSC.47 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohtaa, kaikki kyseisenä vuonna kertyneet vakuutus-, työskentely- tai asumiskaudet jätetään ottamatta huomioon.

- 3) Muutettaessa ansiotekijä vakuutuskausiksi jaetaan asiaankuuluvana Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaisena tuloverotusvuonna saavutettu ansiotekijä kyseisen vuoden alemmalla ansiorajalla. Tulos ilmaistaan kokonaislukuna, eikä mitään jäljelle jääviä osia oteta huomioon. Näin lasketun luvun katsotaan osoittavan niiden vakuutusviikkojen määrän, jotka ovat täyttyneet Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan kyseisen vuoden aikana edellyttäen, että tällainen luku ei ole suurempi kuin niiden viikkojen määrä, joiden aikana asianomainen henkilö kyseisenä vuonna kuului tämän lainsäädännön piiriin.
3. Jos leskeksi jääneen vanhemman avustuksen (Widowed Parent's Allowance) tai (korkeamman tason) perhe-eläkkeen (Bereavement Support Payment) saamisen ehtona on oikeus Yhdistyneen kuningaskunnan lapsilisään, henkilöä, joka täyttää kaikki muut tukikelpoisuusperusteet ja jolla olisi oikeus saada Yhdistyneen kuningaskunnan lapsilisää, jos hän tai kyseinen lapsi asuisivat Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ei estetä hakemasta leskeksi jääneen vanhemman avustusta tai (korkeamman tason) perhe-eläkettä tämän pöytäkirjan mukaisesti siitä huolimatta, että Yhdistyneen kuningaskunnan lapsilisä ei kuulu tämän pöytäkirjan asialliseen soveltamisalaan SSC.3 artiklan 4 kohdan g alakohdan mukaisesti.
-

Lisäys SSCI-1

KAHDEN TAI USEAMMAN VALTION VÄLISET HALLINNOLLISET JÄRJESTELYT

(joita tarkoitetaan tämän liitteen SSCI.8 artiklassa)

BELGIA – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Kirjeenvaihto 4 päivältä toukokuuta ja 14 päivältä kesäkuuta 1976, joka koskee asetuksen (ETY) N:o 574/72 105 artiklan 2 kohtaa (hallinnollisten tarkastusten ja lääkärintarkastusten kustannusten korvaamisesta luopuminen)

Kirjeenvaihto 18 päivältä tammikuuta ja 14 päivältä maaliskuuta 1977, joka koskee asetuksen (ETY) N:o 1408/71 36 artiklan 3 kohtaa (korvausten järjestäminen tai korvaamisesta luopuminen, kun kysymys on asetuksen (ETY) N:o 1408/71 III osaston 1 luvun mukaan annettujen luontoisetuuksien kustannuksista), sellaisena kuin se on muutettuna kirjeenvaihdolla 4 päivältä toukokuuta ja 23 päivältä heinäkuuta 1982 (sopimus sellaisten kustannusten korvaamisesta, jotka syntyvät asetuksen (ETY) N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan)

TANSKA – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Kirjeenvaihto 30 päivältä maaliskuuta ja 19 päivältä huhtikuuta 1977, sellaisena kuin se on muutettuna kirjeenvaihdolla 8 päivältä marraskuuta 1989 ja 10 päivältä tammikuuta 1990, joka koskee sopimusta luontoisetuuksien sekä hallinnollisten tarkastusten ja lääkärintarkastusten kustannusten korvaamisesta luopumisesta

VIRO – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Viron tasavallan ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välinen järjestely, valmistunut 29 päivänä maaliskuuta 2006, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 36 artiklan 3 kohtaan ja 63 artiklan 3 kohtaan liittyen asetuksen (EY) N:o 883/2004 mukaisten luontoisetuuksien kustannusten muista korvausmenetelmistä molemmissa maissa 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen

SUOMI – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Kirjeenvaihto 1 ja 20 päivältä kesäkuuta 1995, joka koskee asetuksen (ETY) N:o 1408/71 36 artiklan 3 kohtaa ja 63 artiklan 3 kohtaa (luontoisetuuksien kustannusten korvaaminen tai korvaamisesta luopuminen) ja asetuksen (ETY) N:o 574/72 105 artiklan 2 kohtaa (hallinnollisten tarkastusten ja lääkärintarkastusten kustannusten korvaamisesta luopuminen)

RANSKA – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Kirjeenvaihto 25 päivältä maaliskuuta ja 28 päivältä huhtikuuta 1997, joka koskee asetuksen (ETY) N:o 574/72 105 artiklan 2 kohdan säännöksiä (hallinnollisista tarkastuksista ja lääkärintarkastuksista aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta luopuminen)

Asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 mukaisesti tehty sopimus erityisistä menettelyistä luontoisetuuksiin liittyvien korvattavien määrien määrittämisestä, tehty 8 päivänä joulukuuta 1998

UNKARI – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Unkarin tasavallan ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välillä 1 päivänä marraskuuta 2005 asetuksen (EY) N:o 883/2004 35 artiklan 3 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan nojalla tehty järjestely mainitun asetuksen mukaisten luontoisetuuksien kustannusten muista korvaustavoista molemmissa maissa 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen

IRLANTI – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Kirjeenvaihto 9 päivältä heinäkuuta 1975, joka koskee asetuksen (ETY) N:o 1408/71 36 artiklan 3 kohtaa ja 63 artiklan 3 kohtaa (korvausten järjestäminen tai sellaisten luontoisetuuksien kustannusten korvaamisesta luopuminen, jotka on annettu asetuksen (ETY) N:o 1408/71 III osaston 1 tai 4 luvussa säädettyjen edellytysten mukaan) sekä asetuksen (ETY) N:o 574/72 105 artiklan 2 kohtaa (hallinnollisten tarkastusten ja lääkärintarkastusten kustannusten korvaamisesta luopuminen)

ITALIA – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Italian tasavallan ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välillä 15 päivänä joulukuuta 2005 asetuksen (ETY) N:o 1408/71 36 artiklan 3 kohdan ja 63 artiklan 3 kohdan nojalla allekirjoitettu järjestely asetuksen (EY) N:o 883/2004 mukaisten luontoisetuuksien kustannusten muista korvaustavoista molemmissa maissa 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen

LUXEMBURG – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Kirjeenvaihto 18 päivästä joulukuuta 1975 ja 20 päivästä tammikuuta 1976, joka koskee asetuksen (ETY) N:o 574/72 105 artiklan 2 kohdan säännöksiä (luopuminen sellaisten kustannusten korvaamisesta, jotka johtuvat asetuksen (ETY) N:o 574/72 105 artiklassa tarkoitetuista hallinnollisista tarkastuksista ja lääkärintarkastuksista)

MALTA – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Maltan ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten välillä 17 päivänä tammikuuta 2007 asetuksen (EY) N:o 883/2004 35 artiklan 3 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan nojalla tehty järjestely mainitun asetuksen mukaisten luontoisetuuksien kustannusten muista korvaustavoista molemmissa maissa 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen

ALANKOMAAT – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Sopimuksen, tehty 11 päivänä elokuuta 1954, täytäntöönpanemiseksi 12 päivänä kesäkuuta 1956 tehdyn hallinnollisen järjestelyn 3 artiklan toinen virke

PORTUGALI – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Järjestely luontoisetuuksien kustannusten muista korvaustavoista molemmissa maissa 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen, tehty 8 päivänä kesäkuuta 2004

ESPANJA – YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Sopimus asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 säännösten mukaisesti myönnettyjen luontoisetuuksien kustannusten korvaamisesta, tehty 18 päivänä kesäkuuta 1999”

LIITE II

"LIITE SSC-8

SSC.11 ARTIKLAN SOVELTAMISTA KOSKEVAT SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

JÄSENVALTIOT

Itävalta

Belgia

Bulgaria

Kroatia

Kypros

Tšekki

Tanska

Viro

Suomi

Ranska

Saksa

Kreikka

Unkari

Irlanti

Italia

Latvia

Liettua

Luxemburg

Malta

Alankomaat

Puola

Portugali

Romania

Slovakia

Slovenia

Espanja

Ruotsi"

OIKAISUJA

Oikaisu poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätökseen (YUTP) 2021/2059, annettu 23 päivänä marraskuuta 2021, Välimerellä toteutettavaa Euroopan unionin sotilasoperaatiota (EUNAVFOR MED IRINI) koskevan luvan vahvistamisesta uudelleen (EUNAVFOR MED IRINI/5/2021)

(Euroopan unionin virallinen lehti L 422, 26. marraskuuta 2021)

Sivulla 3, allekirjoituksessa:

on:

"Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean puolesta

Puheenjohtaja

S. FROM-EMMESBERGER"

pitää olla:

"Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean puolesta

Puheenjohtaja

D. PRONK"

ISSN 1977-0812 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-261X (painettu julkaisu)

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI